

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2008**

Úřad vlády České republiky
Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny

Praha 2009

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2008

Vydal: Úřad vlády ČR
Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny
ISBN 978-80-7440-002-5

1. Úvod	3
2. Mezinárodní závazky	4
2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků	4
2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin	4
3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády	5
3.1. Dům národnostních menšin v Praze	5
3.2. Světový romský festival KHAMORO 2008	5
3.3. Výzkum romštiny a etnolektů češtiny s romskými specifiky	7
3.4. Využití dotace na provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	9
3.5. Informace o úpravě pietních míst a památníků Chorvatů v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov, připomínajících násilné vysídlení příslušníků chorvatské menšiny z jihomoravských obcí Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov po únoru 1948	10
4. Veřejná správa na centrální úrovni a národnostní menšiny	11
4.1. Rada vlády pro národnostní menšiny	11
4.2. Resorty	13
4.2.1. Ministerstvo kultury	13
4.2.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí	14
4.2.3. Ministerstvo spravedlnosti	14
4.2.4. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	17
4.2.5. Ministerstvo vnitra	24
4.3. Další centrální úřady	26
4.3.1. Kancelář prezidenta republiky	26
4.3.2. Veřejný ochránce práv	26
5. Dotační programy a další dotace	29
5.1. Ministerstvo financí	29
5.2. Ministerstvo kultury	29
5.3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	43
5.4. Ministerstvo vnitra	45
5.5. Ministerstvo práce a sociálních věcí	46
5.6. Programy na podporu integrace romské komunity	47
5.7. Shrnutí	48
6. Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny	53
6.1. Obce	53
6.2. Statutární města	69
6.3. Kraje	77
6.4. Shrnutí	85
7. Reflexe národnostních menšin	87

Přílohy

1. Muzeum Romské kultury v Brně - činnost v roce 2008
 2. Ministerstvo kultury (odbor umění a knihoven) - přehled poskytnutých dotací
 3. Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií a odbor zahraniční) - přehled poskytnutých dotací
 4. Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2008 (přehled projektů)
 5. Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin v roce 2008
 6. Ministerstvo kultury – podpora dalších projektů s prvkem podpory kulturních aktivit národnostních menšin (odbor médií a audiovizí)
 7. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2008
 8. Aktivity vysokých škol v oblasti multikulturní výchovy
 9. Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity
 10. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Dotační program na podporu integrace romské komunity v roce 2008: přehled projektů
 11. Podpora národnostních menšin prostřednictvím dotačních programů Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy za poslední roky; shrnutí
 12. Obce, statutární města a kraje - přehled poskytnutých dotací na podporu organizací příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity v roce 2007; přehled projektů
 13. Přehled obcí s více než 10% obyvatel – příslušníků národnostních menšin, které nezřídily výbor pro národnostní menšiny
 14. Návrh novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav
- Usnesení vlády ze dne 29. června 2009 č. 845

1. Úvod

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2008 (dále jen „Zpráva“), je již osmým dokumentem od roku 2002, od něhož je každoročně vládě předkládán. Text je vždy zpracováván sekretariátem Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) na základě podkladů zainteresovaných ministerstev, Veřejného ochránce práv a Kanceláře prezidenta republiky, orgánů místní i regionální samosprávy a zástupců národnostních menšin v Radě.

Za nejvýraznější změnu v průběhu této doby lze považovat bezesporu proces ratifikace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“), dovršený dnem 1. března 2007, kdy Charta vstoupila v platnost. Jelikož Charta je uplatňována především na lokální úrovni, stále větší podíl Zprávy je věnován uplatňování národnostně menšinové politiky na lokální a regionální úrovni, konkrétně pak právě otázce implementace Charty. Podobně jako v minulých letech, úvodní kapitoly popisují politiku vůči národnostním menšinám na centrální úrovni, včetně dotačních programů. Zástupci samotných národnostních menšin mají prostor k vlastnímu hodnocení v závěrečné kapitole. Text je pro úplnost doplněn o řadu faktografických příloh.

Z kapitoly pojednávající o veřejné správě na lokální a regionální úrovni (kapitola 6) vyplynula nutnost zabývat se funkcí výborů pro národnostní menšiny (dále jen „Výbor“) ve vztahu k uplatňování Charty. Proto je součástí Zprávy návrh novelizace příslušných pasáží zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších úprav a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších úprav.

Poněkud problematické je vymezení podpory národnostních menšin *sensu stricto* od podpory integrace romské komunity, především v textu ilustrujícím činnost veřejné správy na místní či regionální úrovni. Autoři se pokusili nejednoznačné pasáže okomentovat v poznámkovém aparátu, stejně tomu tak je v příloze popisující dotace, poskytnuté na podporu příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity.

2. Mezinárodní závazky

2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

Komplexní hodnocení implementace Charty v roce 2007 přináší První periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Charty v ČR,¹ jež byla dne 22. ledna 2008 projednána a schválena Radou, na to pak dne 25. února 2008 schválena vládou. Následně dne 30. dubna 2008 byl dokument předán Radě Evropy.²

Ve dnech 10.-12. prosince 2008 se v České republice odehrála návštěva tříčlenné Komise expertů Charty,³ která měla za úkol vyjasnit některé nejasnosti, jež mohly z První periodické zprávy vyplynout. V rámci návštěvy se uskutečnila setkání se zástupci národnostních menšin, zástupci samospráv na lokální i regionální úrovni a se zástupci resortů.

2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin

Česká republika má podle harmonogramu – jako většina členských států Rady Evropy – v roce 2009 započít se třetím monitorovacím cyklem plnění Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin (dále jen „Úmluva“). V dubnu 2009 má Radě Evropy předložit Třetí periodickou zprávu o plnění zásad stanovených Úmluvou.

Výbor ministrů Rady Evropy přijal dne 11. června 2008 dokument sloužící jako východiska k sestavení třetích periodických zpráv jednotlivých členských zemí.⁴ Jako další inspiraci doporučil členským státům tematické komentáře Poradního výboru Úmluvy, texty, jež vznikly mj. za těmito účely:

- Komentář Poradního výboru ke vzdělávání,⁵
- Komentář k efektivní účasti na kulturním, sociálním a ekonomickém životě a veřejných záležitostech.⁶

Oba dokumenty byly přeloženy do češtiny, originál i překlady zveřejněny na www stránkách Rady a distribuovány členům Rady. Ta v prosinci 2008 přijala harmonogram přípravy Třetí periodické zprávy o plnění zásad stanovených Úmluvou, a to tak, aby dokument mohl být v dubnu 2009 předložen do Strassbourgu.

¹ Viz usnesení vlády ze dne 25. února 2008 č. 172.

² <https://web2006.vlada.cz/scripts/detail.php?id=34111>

³ Dr. Alberto López Basaguren (Španělsko), Emyr Lewis (Spojené království Velké Británie a Severního Irska) a dr. Mahulena Hoffmannová (ČR).

⁴ Anglický text i jeho český překlad byl uveřejněn na www stránkách Rady (http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/to_jo_vychodiska_treti_zprava.pdf)

⁵ http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rnm/dokumenty/mezinarodni/komentar_poradni_vybor_vzdelavani_1.pdf

⁶ http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rnm/dokumenty/mezinarodni/komentar_poradni_vybor_ucast_1.pdf

3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády

3.1. Dům národnostních menšin v Praze

Byl dne 21. června 2007 otevřen a v době zahájení své činnosti byl organizačně zařazen pod *Centrum sociálních služeb a prevence hl. m. Prahy*. V roce 2008 byla přijata změna jeho organizační struktury a založena obecně prospěšná společnost - Dům národnostních menšin o.p.s.⁷

V Domě národnostních menšin (dále jen „DNM“) sídlí občanská sdružení bulharské, maďarské, německé, polské, romské, ruské, rusínské, řecké, slovenské, srbské a ukrajinské menšiny. Každá z nich má k dispozici dvě kanceláře. V DNM jsou vedle toho dvě kanceláře Magistrátu hl. m. Prahy – pracovníků sekretariátu radního hl. m. Prahy Jiřího Janečka, kteří mají na starosti agendu národnostních menšin a integrace cizinců, dále romská koordinátorka.

Občanským sdružením jsou k dispozici společné prostory – výstavní sál, zasedací místnost, společenský sál s kavárnou. Ve výstavní síni se během roku 2008 konaly výstavy jednotlivých národnostních menšin, ale i organizací cizinců působících na území hl. m. Prahy, které dlouhodobě spolupracují s hl. m. Prahou. Zasedací síň sloužila k jednáním, ale také k výuce - např. hl. m. Praha zde zajišťovalo každé úterý a čtvrtek ve spolupráci s *Centrem pro integraci cizinců* nízkoprahový kurs českého jazyka pro cizince. Ve společenském sálu probíhaly přednášky, semináře, besedy, konference, koncerty, filmové večery, kulturní programy, společenské večery k významným svátkům jednotlivých národnostních menšin apod. V roce 2008 zde probíhaly také zkoušky folklorních a divadelních souborů. Společenský sál je spojen s kavárnou, která slouží pro možnost pohoštění při jednotlivých akcích a současně zde jsou pravidelně vystavovány obrazy či fotografie

Realizovány byly také akce věnované dětem a mládeži, kulturní týdny věnované jednotlivým národnostním menšinám, filmové večery národnostních menšin apod.

Hl. m. Praha využívalo prostor DNM k vlastním akcím pořádaným pro národnostní menšiny. V roce 2008 se jednalo např. o vánoční besídku pro děti všech národnostních menšin, společenský večer konaný v rámci 8. setkání národnostních menšin, výstavy (v uvedeném roce věnované romské národnostní menšině).

V rámci grantového řízení Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2008 byl podpořen celoroční provoz a činnost kanceláří jednotlivých národnostních menšin, v celkové výši 790 000,- Kč. Všechny národnostní menšiny, které v DNM sídlí, tuto možnost finanční podpory využily.

3.2. Světový romský festival KHAMORO 2008

Ve dnech 25. – 31. května 2008 se pod záštitou předsedy vlády ČR Mirka Topolánka a primátora hl. města Prahy uskutečnil v Praze 10. jubilejní ročník Světového romského festivalu *KHAMORO* 2008. Hlavním pořadatelem akce bylo podobně jako v uplynulých letech občanské sdružení *Slovo 21*, spolupořadatelem bylo hl. m. Praha. Festival patří mezi významné akce kulturního kalendáře hlavního města.

Na uskutečnění festivalu byla ze státního rozpočtu poskytnuta prostřednictvím Ministerstva kultury dotace ve výši 2 000 tis. Kč.⁸

⁷ Usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy (č. 19/76 ze dne 18. září 2008).

⁸ Podle usnesení vlády ze dne 7. dubna 2003 č. 347.

Hudební části programu, která představuje jádro celého festivalu, se zúčastnily tyto kapely: *Guločar*, *Le čhavendar*, *Bengas*, *Cindži Renta* a *Gitans* z České republiky, *Yorgui Loeffler*, *Angelo Debarre* a *Arbat* z Francie, *Basily* z Nizozemska, *Puerto Flamenco* ze Španělska, *Romans* z Ukrajiny, *Esma Redžepova* z Makedonie, *Oluja* ze Srbska, *Ferus Mustafov* z Makedonie a *Loyko* z Ruska. Koncerty těchto kapel proběhly v Rock café, Jazz Clubu Reduta, Klubu Roxy a Kongresovém centru Praha.

Doprovodný kulturní program se odehrával na Staroměstské radnici, v Muzeu Kampa, Domě národnostních menšin, v kině Aero, v klubu Popocafépetl, v Paláci Aventin a v tanečním studiu Zambra. Jednalo se o tyto akce: tisková konference, výstava „Ztracený ráj“ ve spolupráci s Muzeem Kampa, výstava ilustrací *Alfreda Ullricha*, filmový maratón s romskou tematikou (filmy: Když se cesta klikatí, Hudebníkem na celý život, Romové a hudba, Kniha rekordů Šutky, Transylvánia, Soňa a její rodina), výstava „Cesty Romů“ (fotografie Evy Davidové), tradiční *defilé účinkujících* v centru Prahy, výstava romských krojů „Co to máš na sobě!?“ ve spolupráci s Muzeem romské kultury v Brně a taneční workshopy flamenco (lektoři: Andrej Vujicić, Francesca Grima).

Do programu byla rovněž zahrnuta týdenní mezinárodní etnomuzikologická konference „*Music and Minorities*“, která proběhla v komplexu Jenerálka. Konference se zúčastnilo více než 60 světových etnomuzikologů. Konference vzešla z aktivit stejnojmenné studijní skupiny, která je součástí uznávané mezinárodní organizace International Council for Traditional Music. Konference byla realizována ve spolupráci s Fakultou humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Druhou částí odborného programu byly týdenní workshopy pro romskou mládež „*Jdeme dlouhou cestou*“. Účastníci z České republiky, Slovenska, Slovinska a Nizozemska získali skrze různorodé workshopy a přednášky cenné informace a poznatky o realizaci kulturních akcí, o práci v kulturní oblasti, o romské kultuře, jazyce v jednotlivých zemích atd.

I v předešlých ročnících více než polovina realizačního týmu, všichni moderátoři a přednášející byli Romové. Tato neobvyklá míra jejich zapojení do projektu umožnila mladým Romům získat cenné pracovní zkušenosti, které mohou využít pro budoucí uplatnění a další vlastní aktivity. Festival navštívilo v roce 2008 cca 8,5 tis. diváků.

Finanční vypořádání dotace na konání festivalu:

účel	výdaje celkem (Kč)	hrazeno z dotace (Kč)	účel
materiálové náklady	206 000	40 000	kancelářské potřeby
nemateriálové náklady	4 216 000	1 210 000	z toho:
			350 000 osvětlení, ozvučení (speciální technika)
			120 000 cestovné účinkující festivalu
			470 000 ubytování účinkující festivalu
			215 000 výroba a vydání katalogu
			55 000 defilé účinkujících
produkce – osobní náklady (včetně odvodů)	1 835 000	750 000	z toho:
			350 000 mzdy (koordinátor projektu, asistent koordinátora projektu, koordinátor workshopu)
		400 000	OON produkce (produkční – koordinátoři, asistenti produkce, produkční, odborný tým, moderátor, tlumočník, pomocné práce)
celkem	6 257 000	2 000 000	

Příjmy projektu

příjmy z projektu:	230 000,- Kč
vstupné	230 000,- Kč
další zdroje financování:	6 027 000,- Kč
vlastní finanční vklad žadatele	21 000,- Kč
dotace od samosprávy (Hlavní město Praha)	2 400 000,- Kč
příspěvky od sponzorů	1 200 000,- Kč
vláda ČR (Ministerstvo kultury – odbor regionální a národnostní kultury)	2 000 000,- Kč
Ministerstvo kultury – odbor umění	150 000,- Kč
zahraniční zdroje (kulturní střediska a velvyslanectví zúčastněných států)	256 000,- Kč
granty českých nadací	0,- Kč
celkem	6 257 000,- Kč

3.3. Výzkum romštiny a etnolektů češtiny s romskými specifiky

Předkládající organizace	Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Realizátor projektu (řešitel)	PhDr. Jan Červenka, Ph.D., Seminář romistiky, Ústav jižní a centrální Asie
Vedoucí realizační tým	PhDr. Jan Červenka, Ph.D., Bc. Pavel Kubaník, Mgr. Helena Sadílková, M.A.

Výzkumný projekt, realizovaný v roce 2008, financovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v rámci dotačního programu *Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy* pro rok 2008 (tématický okruh *Výzkumy a analýzy zaměřené na oblast vzdělávání národnostních menšin a etnik žijících v ČR*).⁹

Předkládanou zprávu o situaci romštiny v ČR lze bezesporu považovat za první práci na dané téma, která je podložena specificky zaměřeným terénním výzkumem. Informace, které shrnuje, mohou být na základě dalších výzkumů prohloubeny nebo přehodnoceny.

Výzkum se soustředil zejména na kompetenci v romštině u různých generací Romů, kontext akvizice romštiny a užívání jazyka v různých situacích a jazykové postoje Romů. Výzkum byl rozdělen na dvě části: v první, kvantitativní části se zaměřil na zjištění kompetence v romštině u dětí školního věku (navštíveno celkem 59 škol v 35 městech ve 12 krajích ČR, ve vzorku celkem 968 žáků), v druhé, kvalitativní části, na kontexty užívání a předávání romštiny v jejím přirozeném prostředí (tato část výzkumu byla provedena v pěti lokalitách vybraných podle částečných výsledků kvantitativního výzkumu, s cílem přiblížit celkovou situaci romštiny v dané lokalitě a detailně popsat jazykové chování ve vybraných širších rodinách napříč dvěma až třemi generacemi, případně zjišťovat reflexi jazykového chování generací starších).

Důležitým omezením předložených výstupů je nedostatek informací, které výzkum přináší o situaci jiných dialektů romštiny na území ČR než je majoritní severocentrální dialekt.¹⁰ Alespoň částečnou informaci přináší o situaci olšské romštiny, nicméně i její zastoupení v kvantitativní i kvalitativní části je velmi nízké. Olšská romština je podle informací z výzkumu, ale i podle dalších zkušeností, nadále běžně předávaným jazykem. Níže uvedené závěry proto na situaci olšské romštiny (lováského dialektu romštiny) nelze vztáhnout.

⁹ Plná verze závěrečné zprávy projektu viz www.romistika.eu.

¹⁰ Jde o v mezinárodní romistice etablovaný termín podle N. Boretzkého *severocentrální dialekty* pro slovenskou a českou romštinu.

Závěry

Na základě provedeného výzkumu lze pro situaci severocentrálního dialektu romštiny v České republice konstatovat, že:

- dochází k jazykové směně od bilingvismu v romštině a majoritním jazyce k monolingvismu v češtině či jinému typu bilingvismu, kdy je čeština aktivně používaným jazykem, romština pak jazykem, kterému jedinec více či méně rozumí;
- jazyková situace je v jednotlivých obcích velmi rozdílná – v některých romských rodinách i komunitách je romština nadále předávaným jazykem, v jiných částečná jazyková směna probíhá již po několik generací;
- lze se domnívat, že mezi dětmi ve školním věku má aktivní kompetenci v romštině maximálně jedna třetina dětí, další třetinu tvoří mluvčí s různou mírou pasivní kompetence v romštině. Celá jedna třetina dětí daného věku romštinu neovládá (téměř) vůbec;
- výše zmíněný předpoklad nelze vztahovat na jiné věkové skupiny, u kterých je aktivní kompetence v romštině častější;
- právě mluvčí s aktivní kompetencí v romštině jsou klíčoví pro předávání jazyka dalším generacím. Pokud je odhad poměru aktivních mluvčích v současné nejmladší generaci správný, lze předpokládat, že se v budoucnu proces jazykové směny ještě prohloubí;
- pro další uvažování o podpoře romštiny v ČR je nutné brát v úvahu také skupinu mluvčích s různou mírou pasivní kompetence v romštině. Za určitých podmínek je pro pasivní mluvčí romštiny možné dostat se na jazykovou úroveň mluvčích aktivních;
- plná akvizice romštiny může být i v prostředí, kde se romština běžně používá, dlouhodobým procesem;
- faktory, které předávání jazyka ovlivňují v pozitivním i negativním smyslu, jsou velmi různorodé a jejich vlivy se různě vzájemně kombinují. Mezi hlavní patří vlastní kompetence v jazyce, jazykové prostředí, vlastní postoje k jazyku a jazykové postoje okolí;
- romština ovšem nadále plní funkci identifikátoru a důležitého atributu romství, postoje k ní rozhodně nejsou neutrální: lze se setkat s deklarací její nepotřebnosti, ale na druhé straně je také její význam zdůrazňován, a existují případy Romů, kteří se za nižší nebo špatnou znalost tohoto jazyka stydí a zakrývají ji;
- rozhodování o (ne)předávání romštiny dětem je u některých rodičů-mluvčích romštiny dosud vedeno obavou z problémů, které by dítě-mluvčí romštiny mohlo mít ve škole. Může jít jen o deklaraci nebo setrvačnost chování v reakci na bývalý represivní přístup státu k romské menšině, ale bylo by vhodné se nad tímto faktem zamýšlet i z perspektivy aktuálního nastavení školního prostředí z hlediska podpory menšinových jazyků a bilingvismu obecně;
- z provedeného výzkumu znalostí romštiny u dětí ve věku základní školní docházky též vyplývá specifikum důležité pro praxi z hlediska metodologie i organizace případné budoucí výuky tohoto jazyka: vzhledem k věkové rozrůzněnosti žáků na různých úrovních jazykových znalostí dochází k tomu, že v rámci stejné věkové skupiny žáků vedle sebe stojí děti s velmi různou znalostí romštiny, a naopak - v rámci jedné znalostní úrovně se objevují žáci různého věku. Tomuto specifiku by bylo v budoucnu případně nutné upravit nejen formu organizace výuky, ale i výukové materiály;
- výzkum prokázal zájem o romštinu, jak ze strany dětí ve školách, tak při rozhovorech s příslušníky dalších věkových skupin v rámci kvalitativního výzkumu. Někteří respondenti pociťovali absenci romštiny v mediálním prostoru. Lze konstatovat, že podpora

národnostních médií jako jednoho ze zásadních nástrojů podpory a ochrany regionálních a menšinových jazyků ze strany České republiky se vzhledem k romštině v praxi s deklarovanými cíli mívá;¹¹

- v jazykovém výzkumu jak kvalitativním, tak kvantitativním by bylo vhodné pokračovat, ale kromě cíleného rozšíření (nejen zmnožení) vzorku by bylo třeba postupně do něj přidávat experimentální prvky – zejména prakticky zkoumat vzájemnou srozumitelnost jednotlivých romských subdialektů a srozumitelnost nových funkčních stylů, používaných již dnes například v některých romských médiích nebo – zatím řídkých - výukových textech.

3.4. Využití dotace na provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

V roce 2008 byla v rozpočtové kapitole 304 - Úřad vlády České republiky opět vyčleněna částka 5 000 000,- Kč na uvedený účel. Úřad vlády České republiky poskytl v roce 2008 Moravskoslezskému kraji účelovou neinvestiční dotaci ze své kapitoly a Rada Moravskoslezského kraje svým usnesením¹² rozhodla o přijetí tohoto transferu do rozpočtu kraje na úhradu výdajů spojených s realizací programu „Evropská charta regionálních či menšinových jazyků“. Využila přitom možnosti čerpat část finančních prostředků ve výši Kč 150 000,00 na úhradu nákladů kraje v rozsahu 0,3 pracovního úvazku s danou činností spojených. Z této částky bylo vyčerpáno 87 369,- Kč. Na základě usnesení zastupitelstva kraje č. 25/2207 byly v roce 2008 z částky 4 850 000,- Kč poskytnuty obcím na území kraje finanční prostředky v celkové výši 663 756,40 Kč. Dotace byla poskytnuta na úhradu nákladů na tlumočení a překlady písemných žádostí podaných v polském jazyce do českého jazyka a dále pak na úhradu nákladů vztahujících se na plnění závazku užívání místních názvů (názvů obcí, ulic) a názvů veřejných budov v polském jazyce.

Finanční prostředky byly vyčerpány ve výši 751 125,40 Kč. Moravskoslezský kraj zaslal finanční vypořádání dotace za rok 2008 Úřadu vlády dne 6. února 2009 a nevyčerpané finanční prostředky ve výši 4 248 874,60 Kč vrátil poskytovateli. Ten uvedenou částku odvedl na vypořádací účet Ministerstva financí.¹³

žadatel, obec	dotace v roce 2008 (Kč)	dotace obci v roce 2007 (Kč) ¹⁴	dotace celkem (Kč)
Bystřice	25 756,40	---	25 756,40
Český Těšín	543 188,00	212 227,50	755 415,50
Hnojník	17 612,00	---	17 612,00
Hrádek	6 835,40	21 455,70	28 291,10
Milíkov	38 746,30	---	38 746,30
Střítež	13 447,00	---	13 447,00
Těrlicko	18 171,30	---	18 171,30
celkem	663 756,40		

Určité komplikace v čerpání dotace způsobila skutečnost, že podoba informativních značek směrových („Obec v jazyce národnostní menšiny“ a „Konec obce v jazyce národnostní menšiny“) v novele vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, která se uskutečnila ve změně jejího znění č. 507/2006 Sb., nebyla vyhovující. Sekretariát Rady proto

¹¹ Pozn. předkl. – tři ze čtyř romských periodik používají romštinu, je to tedy spíš problém distribuce než jazyka.

¹² č. 175/6282 ze dne 7. května 2008.

¹³ Podle vyhlášky č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.

¹⁴ V roce 2007 dotaci obdržely mimo to obce Albrechtice, Bocanovice, Bukovec, Dolní Lomná, Horní Suchá, Nýdek, Smilovice, Stonava, Třanovice a Vendryně; celkový objem finančních prostředků byl 680 227,- Kč.

během roku 2008 jednal s příslušnými pracovníky resortu dopravy o změně. Obce byly o této skutečnosti informovány a požádány o určitou zdrženlivost v instalaci těchto značek. Konkrétně šlo o to, aby byly provedeny na jedné tabuli nebo text byl uveden stejným typem a velikostí písma v obou jazycích.

Ministerstvo dopravy během roku návrh novely vyhlášky dokončilo v intencích výše uvedeného a dne 23. ledna 2009 předložilo příslušný materiál do připomínkového řízení pro jednání vlády.

Užívání silničních tabulí označujících vjezd a výjezd z obce též v jazyce národnostní menšiny upravuje příslušná vyhláška o provozu na pozemních komunikacích. Dle § 13 odst. 1 písm. v) a písm. w) tohoto právního předpisu se za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem (zákon o obecním zřízení) umísťuje název obce v jazyce národnostní menšiny (tabule označující vjezd a výjezd z obce) pod dopravní značku a informuje o názvu obce v jazyce národnostní menšiny. Podle této úpravy se ve vybraných obcích na území okresů Karviná a Frýdek-Místek postupně zavádí dvojjazyčné česko-polské názvy obcí. Podle legislativních podmínek splňuje celkem 31 obcí na území těchto okresů možnost zavedení dvojjazyčných česko-polských názvů. Po ratifikaci Charty od roku 2007 probíhá instalace těchto názvů ve třinácti obcích, míru dvojjazyčnosti si stanovila každá obec individuálně na základě doporučení jejího Výboru. Pohybuje se v široké škále od dvojjazyčných nápisů na úředních budovách, přes dvojjazyčné nápisy dalších veřejně přístupných budov (školy, autobusové zastávky, knihovny, kulturní domy) a názvy ulic v různém obsahu, až po silniční tabule označující vjezd a výjezd z obce. Realizace posledního zmiňovaného typu se však v některých obcích komplikuje nedorozuměním mezi zástupci národnostní menšiny a příslušnými orgány (viz kap. 6). K ulehčení prosazování práv národnostních menšin v této oblasti Rada iniciovala v březnu 2009 návrh změny zákona o obcích.

Celkem bylo ze státního rozpočtu (kapitoly 340 - Úřad vlády) na provádění Charty za roky 2007 a 2008 vynaloženo 1 343 983,40 Kč.

3.5. Informace o úpravě pietních míst a památníků Chorvatů v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov, připomínajících násilné vysídlení příslušníků chorvatské menšiny z jihomoravských obcí Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov po únoru 1948

Ze Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2007 vyplynula kromě jiného nutnost přispět k alespoň symbolickému vyrovnání se s minulostí, zvláště v roce 2008, na něž připadá 60. výročí násilného vysídlení příslušníků chorvatské menšiny z jihomoravských obcí Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov po únoru 1948. Z toho důvodu vláda ke Zprávě přijala usnesení, obsahující mj. úkol, jenž ukládá ministryni vlády pro lidská práva a národnostní menšiny a předsedkyni Rady zpracovat a předložit vládě do 31. října 2008 informaci jejím členům o úpravě pietních míst a památníků Chorvatů v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov, připomínajících také toto násilné vysídlení.

Následně se předseda *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR* spolu se starosty obcí Dobré Pole a Nový Přerov obrátili na předsedkyni Rady, ministryni vlády pro lidská práva a národnostní menšiny se žádostí o poskytnutí státní dotace na realizaci projektu *Památka Chorvatů v České republice*. Projekt, který čítal tři položky, měl připomínat osudy jihomoravských Chorvatů, kteří byli v důsledku křivd po II. světové válce a únoru 1948 násilně vysídleni ze tří obcí, jež tradičně obývali. V obcích Dobré Pole, Nový Přerov a Jevišovka by měla být vybudována příslušná pietní místa a zajištěno příslušné zázemí. Skladba projektu byla následující:

- o Úprava pietního místa – památník moravských Chorvatů, obec Nový Přerov; 160 000,- Kč;
- o Vybudování pietního místa moravských Chorvatů na hřbitově v Dobré Pole; 155 260,- Kč;
- o Zajištění zázemí pro konání každoročních *Dnů chorvatské kultury* v obci Jevišovka; 100 500,- Kč.

Žádost o finanční podporu tohoto projektu zdůvodnil vedle toho též zástupce chorvatské menšiny v Radě a to na její schůzi dne 12. května 2008. Rada vyslovila jednomyslně předloženému projektu podporu a přijala usnesení č. 70/2008, v němž byl vysloven požadavek na poskytnutí státní dotace uvedeným obcím z vládní rozpočtové rezervy, kapitoly Všeobecná pokladní správa, jako účelové dotace na realizaci projektu *Památka Chorvatů v České republice*, který bude realizován v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov. Vybudování pietních míst podpořili rovněž starostové uvedených obcí, tím že na sebe vzali úkol vypracovat projekt a též jej administrovat.

Dne 16. září a 8. října 2008 byl ministryní pro lidská práva a národnostní menšiny požádán ministr financí o poskytnutí dotace na uvedené projekty. Ten dne 3. a 18. října t.r. odpověděl, že žádosti nemůže vyhovět. Doporučil obrátit se na Ministerstvo kultury, do jehož kompetence věc náleží. Žádost ministru kultury o finanční podporu v této věci byla poslána dne 3. listopadu 2008. Ten na ni reagoval v tom smyslu, že v roce 2008 nebude již možno záležitost vyřídit, takže tento úkol zůstává nadále nevyřešen. Vláda dne 24. listopadu 2008 materiál vzala na vědomí a přijala k němu usnesení č. 1486. Nakonec v květnu roku 2009 vláda schválila uvolnění finančních prostředků na uvedený účel (redukovaný na obce Dobré Pole a Nový Přerov).¹⁵

4. Veřejná správa na centrální úrovni a národnostní menšiny¹⁶

4.1. Rada vlády pro národnostní menšiny

V průběhu roku došlo v Radě k celkem čtyřem personálním změnám: nového zástupce romské menšiny a resortu školství, mládeže a tělovýchovy jmenovala vláda dne 14. května 2008,¹⁷ zástupce Kanceláře prezidenta republiky a zástupce resortu zahraničních věcí pak dne 3. listopadu 2008.¹⁸

V sekretariátu Rady zůstali po odchodu jejího vedoucího od 1. září do konce roku 2008 pouze dva pracovníci na plný pracovní úvazek a jeden pracovník na dohodu o pracovní činnosti.

○ Jednání Rady

V roce 2008 se uskutečnily tři schůze:

- Dne 22. ledna 2008 byla projednána První periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Charty (pracovní verze, z níž vznikl materiál pro schůzi vlády), složení dotačních výběrových komisí resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy v programech podpory aktivit příslušníků národnostních menšin a návrh novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.
- Dne 12. května 2008 měla Rada na programu informaci o odvolání a jmenování nových členů Rady a obměny ve výborech Rady a opět dotačních výběrových komisích, Zprávu za rok 2007, Výroční zprávu o činnosti Rady za rok 2007, informaci o úpravě pietních míst moravských Chorvatů, Informaci o Chartě - První periodické zprávy o plnění závazků z ní vyplývajících, přípravu návrhů závazných ukazatelů ve státním rozpočtu na rok 2009 (dotační programy Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin), návrhy legislativních úprav (návrh zákona o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011, novela zákona o obcích) a diskusi o nesnášenlivosti a svobodě slova v souvislosti s právem shromažďovacím.

¹⁵ Usnesení vlády ze dne 4. května 2009 č. 590.

¹⁶ Agendou romské komunity se zabývá Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity, jež vládu o její situaci zvláště informuje obdobným způsobem.

¹⁷ usnesení č. 553

¹⁸ usnesení č. 1351

- Na jednání dne 4. prosince 2008 byli představeni nově jmenovaní členové Rady, byla podána informace o výstavě k 60. výročí Charty lidských práv, o přípravě návrhu zákona o právu shromažďovacím. Členové byli seznámeni s návštěvou Komise expertů Charty ve dnech 10. – 12. prosince 2008 v ČR (monitorovací návštěva plnění závazků vyplývajících z Charty), o harmonogramu přípravy Třetí periodické zprávy o plnění Úmluvy. Dalším projednávaným bodem byla informace o úpravě pietních míst a památníků Chorvatů v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov, proběhla diskuse o dotačních programech Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin a složení příslušných dotačních výběrových komisí, bylo schváleno doplnění Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy.¹⁹
- Přehled dokumentů pro vládu
- První periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Charty; dne 25. února 2008 byla schválena vládou, v usnesení č. 172 bylo uloženo ministru zahraničních věcí dokument předložit generálnímu tajemníkovi Rady Evropy (blíže viz oddíl 2.1.).
- Odvolání a jmenování členů Rady vlády pro národnostní menšiny; vláda usnesením č. 553 ze dne 14. května 2008 odvolala a jmenovala své dva členy (viz výše).
- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2007; dokument schválený dne 12. května 2008 Radou byl předložen jako 1. bod pro informaci vládě na jednání dne 2. června 2008.
- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2007; byla předložena pro jednání vlády dne 31. května 2008, materiál byl vládou projednán dne 27. června 2008 a bylo přijato usnesení č. 742.
- Odvolání a jmenování členů Rady vlády pro národnostní menšiny; vláda usnesením č. 1351 ze dne 3. listopadu 2008 odvolala a jmenovala dva její členy (viz výše).
- Informace o úpravě pietních míst a památníků Chorvatů v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov, připomínajících také násilné vysídlení příslušníků chorvatské menšiny z jihomoravských obcí Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov po únoru 1948; vláda ji vzala na vědomí dne 24. listopadu 2008 (usnesení č. 1486).
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů; materiál mimo legislativní plán práce, na základě podnětu na jednání Rady dne 12. května 2008, byl po připomínkovém řízení postoupen Ministerstvu vnitra k dalšímu zahrnutí do legislativního procesu resortu, který je plánován na rok 2009.²⁰
- Výbory Rady
- Výbor pro dotační politiku se na svém jednání dne 20. května 2008 zabýval otázkou závazných ukazatelů při sestavování státního rozpočtu na rok 2009 a příslušnými dotačními programy zaměřenými na podporu národnostních menšin.
- Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy se dne 9. ledna 2008 zaměřil na problémy spojené s dikcí zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a zákona č. 31/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Dne 29. dubna 2008 pak projednal příslušné texty Zprávy za rok 2007. Byl přednesen záměr sekretariátu uspořádat výhledově cyklus odborných

¹⁹ Z programu byla vypuštěna informace o Domu národnostních menšin v Praze (poněkolkáté se nedostavil radní Janeček z Magistrátu hl. m. Prahy, přestože je na jednání Rady dlouhodobě zván jako stálý host).

²⁰ Vláda v reakci na veřejná shromáždění extremistů nakonec návrh zákona schválila a postoupila do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (usnesení ze dne 27. dubna 2009 č. 549/09).

seminářů se zaměřením na kompetence a pravomoci orgánů samosprávy, data ze sčítání lidu, základní pojmosloví a výklad příslušných zákonů v národnostně menšinové oblasti.

- Publikace

- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2007. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-87041-43-7). Praha 2008. 207 stran.
- Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2007. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-87041-43-7). Praha 2008. 224 stran.

- Působení pracovníků sekretariátu Rady v mezinárodních a tuzemských grémiích

Tajemník Rady se v roce 2008 zúčastnil jednání Expertního výboru Rady Evropy pro otázky národnostních menšin (DH-MIN). Ten jednal dvakrát, na jaře a na podzim ve Strasbourgu. Na přelomu roku 2007 a 2008 byl sekretariátu Úmluvy ve Strasbourgu odevzdán dotazník o sběru etnických dat. Na jarním jednání výboru byla prezentována první pracovní verze rukověti o praxi sběru etnických dat v členských státech Rady Evropy.²¹ Druhé jednání pak přineslo materiály, jež by měly být pomůckou pro sestavování Třetích periodických zpráv (blíže viz oddíl. 2.2.).

Pracovníci sekretariátu Rady se též dlouhodobě podílejí na práci Dotačních výběrových komisí na Ministerstvu kultury (Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, Program podpory integrace romské komunity, v roce 2008 ještě Program podpory integrace cizinců), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy, Program integrace romské komunity a Program podpory romských studentů SŠ, Program podpory integrace cizinců) a Magistrátu hl. m. Prahy (Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy).

4.2. Resorty

4.2.1. Ministerstvo kultury

- Právní předpisy ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin

V oblasti muzeí a galerií je stále platná legislativní úprava (zákon č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb.) zajišťující rovný přístup k poznávání a využívání movitého kulturního dědictví tím, že mimo jiné stanovuje: „Muzeem je instituce, která ... umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku ...“.

Úsilí o rozšiřování služeb knihoven pro národnostní menšiny je vyjádřeno v základním koncepčním resortu pro oblast knihoven, Koncepci rozvoje knihoven v ČR na léta 2004-2010.²²

- Muzeum romské kultury v Brně

Náleží k aktivitám resortu, jež jsou i z hlediska mezinárodního významné, a proto výsledky jeho činnosti, která výrazně přesahuje oblast muzejnictví, jsou součástí této Zprávy (viz příloha 1).

²¹ http://www.coe.int/t/dghl/monitorings/minorities/5_IntergovWork/PDF_DH-MIN_Replies%20EthnicDataCollectionQuestionnaire_bil.pdf

²² Přijato usnesením vlády ČR ze dne 7. července 2004 č. 679 (bod 13 – zlepšit dostupnost knihoven a jejich služeb, odstranit bariéry přístupu k jejich využívání, rozšířit služby knihoven pro handicapované občany i národnostní menšiny, nezaměstnané a další znevýhodněné sociální skupiny).

4.2.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Je na politické úrovni zastoupeno ve všech radách vlády věnujícím se těmto tématům, tedy v Radě, Radě vlády pro záležitosti romské komunity a také v Radě vlády pro lidská práva.²³

4.2.3. Ministerstvo spravedlnosti

o Změny a nová legislativní opatření oproti platné právní úpravě – trestní zákoník

V novém trestním zákoníku byly ve vztahu k problematice národnostních menšin zavedeny nové skutkové podstaty trestných činů a dále byly do některých skutkových podstat doplněny okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, a to při spáchání trestného činu na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání. Tato okolnost byla přidána z důvodů, že se v praxi poměrně často vyskytují útoky motivované rasovou, etnickou, národnostní nebo jinou podobnou příslušností ke skupině lidí, přičemž pachatelé často na takovou příslušnost usuzují pouze z barvy pleti či jiných vzhledových znaků napadené osoby, aniž by jim skutečná rasová, etnická, národnostní nebo jiná příslušnost ke skupině lidí byla známa.

o Návrh zákona o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon) – senátní tisk 225²⁴

Tento zákon upravuje právo na rovné zacházení a ochranu před diskriminací z důvodu rasy nebo etnického původu, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání či víry, jazyka, politického či jiného smýšlení, národnosti, členství nebo činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích a jiných sdruženích, sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu, povinností k rodině nebo jiného postavení. Povinnost zajišťovat rovné zacházení a ochranu před diskriminací se vztahuje

²³ Za účelem setkávání a spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků jednotlivých národnostních menšin zejména v oblasti zaměstnávání byla resortem zřízena *Komise MPSV pro řešení problematiky zaměstnanosti obtížně umístitelných občanů na trhu práce se zřetelem na romskou komunitu*. Členy této komise jsou vedle zástupců z řad romské komunity i zástupci odborných útvarů sekce politiky zaměstnanosti a trhu práce, které spolupracují se zástupci romských nestátních neziskových organizací a zaměstnavatelů. Ministerstvo k tomuto účelu dále využívá svých pracovních skupin (PS k podpoře sociálně vyloučených příslušníků romských lokalit, PS pro záležitosti romských komunit) a podílí se na práci PS pro sociální začleňování Svazu měst a obcí a PS pro Koncepci romské integrace Rady vlády pro záležitosti romských komunit.

Vláda společně se Světovou bankou vypracovala studii „Česká republika: Šance na zlepšení zaměstnanosti Romů“, jejímž předmětem byla podrobná analýza překážek zaměstnávání Romů v České republice a vytvoření cílené strategie podpory zaměstnanosti zaměřené na tuto skupinu. Cílem studie, na které spolupracovalo také Ministerstvo práce a sociálních věcí, bylo především přezkoumat stávající politiku systému sociální ochrany a zaměstnanosti v ČR, a to zejména programy zaměřené na aktivní politiku zaměstnanosti a jejich efektivitu z hlediska práce s dlouhodobě nezaměstnanými Romy. Finální zpráva obsahovala doporučení a zkušenosti ze zahraničí v oblasti zaměstnanosti, ale také v sociální a vzdělávací politice které jsou obecně aplikovatelné na všechny níže kvalifikované, dlouhodobě nezaměstnané skupiny obyvatel. Analýza rovněž obsahuje výčet překážek v přístupu Romů na pracovní trh v ČR, a to jak na straně nabídky, tak i na straně poptávky na pracovním trhu.

Mezinárodní zkušenost ukazuje, že účinným řešením je aktivní politika, rozšiřující odpovědnosti jednak každého individuálního uchazeče o zaměstnání při jeho hledání, ale i úřadu práce, jenž má za úkol rozvinout nový přístup při práci s dlouhodobě nezaměstnanými uchazeči. Vláda zvýšila motivaci k hledání zaměstnání novelou zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Přidala další možnost, jak být aktivní, a to zavedením institutu veřejné služby. Institut veřejné služby je, kromě veřejně prospěšných prací, krátkodobého zaměstnání a dobrovolnické služby, další možností, kterou stávající systémy ochrany obyvatel dávají k dispozici občanům, kteří ztratili zaměstnání a mají zájem na zachování nebo rozvíjení svých pracovních schopností a dovedností. Další výzvou bude, v souvislosti s novelou zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., která zavádí povinnost uzavřít se všemi uchazeči o zaměstnání nezaměstnanými déle než 5 měsíců *Individuální akční plán*, posílit schopnost úřadů práce intenzivněji se věnovat a efektivněji pomáhat při nalezení zaměstnání znevýhodněným uchazečům o práci, mezi něž patří také Romové.

²⁴ Zákon byl dne 17. června 2009 Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky po vetu prezidenta republiky schválen.

na rovné zacházení ve věcech práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání, přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, ve věcech pracovních a jiné závislé činnosti včetně odměňování, členství a činnosti v odborových organizacích, radách zaměstnanců nebo organizacích zaměstnavatelů, členství a činnosti v profesních komorách, včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, sociálního zabezpečení a sociálních výhod, zdravotní péče, vzdělání a přístupu ke zboží a službám, které jsou k dispozici veřejnosti včetně bydlení, a jejich poskytování. Zákon dále stanoví výjimky, za kterých je rozdílné zacházení zákonné a nároky, jichž se mohou oběti diskriminace domáhat.

Návrh zákona vymezuje přípustné formy rozdílného zacházení a zásadu rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků a zavádí nové pojmy, jako je například právo na rovné zacházení, diskriminace přímá a nepřímá, diskriminace z důvodů pohlaví, obtěžování, sexuální obtěžování, pronásledování, pokyn k diskriminaci, navádění k diskriminaci.

Z hlediska otázky národnostních menšin je do zákona mj. transponována i směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu a etnický původ. Výslovně se v návrhu zákona stanoví v § 2 odst. 3, že přímou diskriminací se rozumí takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází, zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru.

Zákon dále nově upravuje ustanovení § 133a občanského soudního řádu týkající se sdílení důkazního břemene. V současné právní úpravě je přenos důkazního břemene kritiky nezřídka označován jako uplatňování presumpce viny. Toto označení nicméně neodpovídá skutečnosti. Ze stávajícího znění § 133a „Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník byl přímo nebo nepřímo diskriminován ... má soud ... za prokázané, pokud v řízení nevyšel najevo opak.“ spíše vyplývá, že žalobci stačí tvrdit, že byl diskriminován a na žalovaném je, aby toto tvrzení vyvrátil. Ustanovení § 133a promítá do právního řádu požadavky evropských směrnic.²⁵ I když z textu ustanovení § 133a spíše vyplývá, že poškozené osobě postačuje pouze tvrdit, že byla diskriminována, výkladem tohoto ustanovení, potvrzeném i Ústavním soudem v nálezu Pl. ÚS 37/04, lze dovodit, že tato osoba je povinna prokázat, že s ní nebylo zacházeno obvyklým, tedy neznevýhodňujícím způsobem. Neprokáže-li toto tvrzení, nemůže v řízení uspět. Povinnost prokázat skutečnosti je tedy rovnoměrně rozvržena mezi žalobcem a žalovaným. Antidiskriminační zákon tento výklad promítl do znění § 133a, kde se výslovně stanoví, že pokud osoby, vůči nimž nebyla uplatněna zásada rovného zacházení, uvedou před soudem skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci, bude povinností žalovaného dokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení.

Antidiskriminační zákon dále novelizuje zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech tím, že stanoví, že „Zaměstnancům bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru nebo světový názor přísluší za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty stejný plat.“.

Institucionálním zajištěním rovného zacházení požadovaného právě směrnicí č. 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu a etnický původ a směrnicí č. 76/207/EHS ve znění směrnice č. 2002/73/ES se pověřuje veřejný

²⁵ Konkrétně Směrnice Rady (ES) č. 97/80/EC ze dne 15. 12. 1997, o důkazním břemenu v případech diskriminace na základě pohlaví, Směrnice Rady č. 2000/43/ES ze dne 29. 6. 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ a Směrnice Rady č. 2000/78/ES ze dne 27. 11. 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, ve vztahu k osobám, které se cítí být diskriminovány v důsledku svého náboženství, světového názoru, invalidity, věku nebo sexuální orientace.

ochránce práv. V § 13 jsou vymezeny kompetence veřejného ochránce práv, který dle zákona přispívá k prosazování práva na rovné zacházení se všemi osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru nebo světový názor a za tím účelem poskytuje metodickou pomoc obětem diskriminace při podávání návrhů na zahájení řízení z důvodů diskriminace, provádí výzkum, zveřejňuje zprávy a vydává doporučení k otázkám související s diskriminací a zajišťuje výměnu dostupných informací s příslušnými evropskými subjekty.

o Projekt *Romský mentor* (Mentoring v trestní justici)

Projekt je nejúspěšnějším projektem, na kterém se *Probační a mediační služba ČR* (PMS) doposud podílela. Je realizován ve spolupráci se *Sdružením pro probaci a mediaci v justici* (SPJ), jež je jeho autorem a realizátorem. Od roku 2005 se PMS podílí na realizaci projektu formou intenzivního partnerství a spolupráce. Projekt sice v roce 2008 nebyl finančně podpořen v rámci dotačního řízení resortu, ale morální podporu mu vyjádřil i ministr spravedlnosti a pozitivně na něj reagují soudci a státní zástupci z lokalit, kde mentoři působí.

Projekt je zaměřen na cílovou skupinu klientů (dospělé i mladistvé) romské komunity, kteří byli odsouzeni k alternativním trestům (např. trest OPP, podmíněné odsouzení nebo propuštění s dohledem) - vytváří podmínky a rovné příležitosti pro úspěšné vykonání alternativního trestu. Mentoři jsou proškolené osoby z romské komunity, které jsou velmi důležitým mezičlánkem mezi PMS a klienty díky příslušnosti ke stejnému etniku, znalosti prostředí, jazyka apod. Služba je úspěšně využívána také při uložení dohledu probačního úředníka nad dětmi mladšími 15 let. Další možností je uložení probačního programu jako výchovného opatření mladistvému – a to s jeho souhlasem už v rámci přípravného řízení. SPJ již službu Mentor ověřuje i pro jiné cílové skupiny v rámci trestní justice, např. pro dospělé klienty propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody.

Dosavadní praxe prokázala, že zapojení mentora vede ke zvýšení vykonatelnosti alternativních trestů a zabraňuje zbytečnému sociálnímu vyloučení z důvodu neplnění nařízeného trestu. Mentoři významně napomáhají pochopení účelu a povinností v rámci výkonu alternativních trestů a opatření, napomáhají s vyhledáváním klientů, jsou jim k dispozici i odbornými znalostmi ze sociální i právní oblasti, (které získali ve vzdělávacím kursu akreditovaném Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy jako rekvalifikační kurs), mimo jiné jsou klientům příkladem ve vedení života bez konfliktu se zákonem, navštěvují klienty v domácnostech, spolupracují s poskytovateli obecně prospěšných prací.

Díky mentorům se daří navázat kontakty s příslušníky romské minority, kde nelze předpokládat jejich dobrovolný kontakt s PMS a bezproblémový výkon alternativního trestu, (např. z důvodu obav z kontaktu se státní institucí, uvádění pouze fiktivních adres apod.). Služba zohledňuje individuální potřeby klientů PMS z řad romského etnika, a to zejména klientů ohrožených sociální exkluzí. Mentoři velkou měrou pomáhají pracovníkům PMS orientovat se v lokalitách kde žijí Romové.

Služba Romský mentor vedle pozitivních efektů jako jsou podpora, motivace a vedení romských klientů v rámci výkonu alternativních trestů nebo opatření, prevence opakování trestné činnosti a současně i sociálního vyloučení např. pomocí při hledání zaměstnání. Současně projekt přináší i výrazný efekt pro posílení postavení Romů v rámci většinové neromské společnosti a v neposlední řadě i úsporný finanční efekt související s eliminací nařízených výkonů trestů odnětí svobody v případě neplnění podmínek stanovených alternativních trestů.

Na základě již uskutečněných projektových aktivit a na základě vyhodnocení dosavadní spolupráce se SPJ v rámci projektu *Mentoring v trestní justici* resort považuje dosavadní

průběh projektu za více než úspěšný a vysoce využitelný při práci středisek PMS s klienty z romské menšiny. Potvrdil se i předpoklad, že romští mentoři mají výrazný výchovný vliv na pachatele trestné činnosti z romské komunity s nimiž střediska PMS pracují. Zájmem PMS je tedy nejen udržet program Mentor ve stávajících lokalitách, ale spolupracovat s SPJ i v oblasti jeho rozšíření do dalších lokalit ČR.

4.2.4. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

○ Multikulturní výchova - kurikulární reforma

Pro předškolní vzdělávání, stejně jako pro ostatní obory vzdělávání, se vydávají rámcové vzdělávací programy. Ty vymezují povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání; jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů, tvorbu a posuzování učebnic a učebních textů a dále závazným základem pro stanovení výše přidělovaných finančních prostředků.

Reforma má velký vliv na vzdělávání a výchovu dětí a žáků i v oblasti multikulturní (interkulturní výchovy), neboť mění celkový přístup ke vzdělávání: zaměřuje jej na získávání klíčových kompetencí a dává školám větší autonomii. Multikulturní výchova tak např. poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české i evropské společnosti, rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti, využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých, rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie, poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

Rámcové programy pro střední odborné vzdělávání určují za povinný výsledek vzdělávání v souvislosti s problematikou politického extremismu schopnost žáků rozpoznat extremistické prvky jednání a také se požaduje, aby žáci uměli vysvětlit, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí (např. hnutí neonacistického nebo jiného antidemokratického charakteru atp.).

V roce 2008 začala výuka podle školních vzdělávacích programů, připravených na základě příslušných rámcových vzdělávacích programů, probíhala v mateřských školách (MŠ) a některých ročnících základních škol (ZŠ). Pro střední vzdělávání jsou rámcové vzdělávací programy ve stadiu pilotního ověřování.

Resort podporuje institucionálně a v některých případech i finančně činnost dvojjazyčných sekcí zřízených ve spolupráci se zahraničními partnery (Francií, Francouzským společenstvím Belgie, Itálií, Německem, Rakouskem, Spojeným královstvím Velké Británie a severního Irsku a Španělskem) na 16 gymnáziích v České republice (*bilingvní gymnázia*). Zmíněných 16 škol bylo zařazeno do pokusného ověřování tvorby školních vzdělávacích programů podle rámcového vzdělávacího programu pro bilingvní gymnázia, které bude probíhat i v následujících letech.

Na pomoc kurikulární reformě probíhá řada aktivit, které se týkají i multikulturní výchovy. Je to např. metodický portál www.rvp.cz, který zajišťuje Výzkumný ústav pedagogický (VÚP), přímo řízená organizace resortem. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky. Smyslem projektu je podpořit tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP) a jejich zavádění do praxe, nabídnout zkušenosti z pilotního ověřování tvorby ŠVP a výuky podle nich, vytvářet a aktualizovat databázi příspěvků, inspirovat pedagogy a umožnit sdílení zkušeností mezi nimi, bezprostředně reagovat na aktuální potřeby praxe a vytvořit kvalitní, pestrou a komplexní nabídku metodických materiálů a podkladů pro

pedagogy. V roce 2008 přibyla řada příspěvků, které pedagogové mohou využít v oblasti vzdělávání příslušníků etnických a národnostních menšin i vzdělávání dětí cizinců, na metodickou pomoc i v oblasti multikulturní a integrace žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí (např. příspěvek pro zařazení romské problematiky do vyučovacích hodin dějepisu, holocaust Romů atp.). Výzkumný ústav pedagogický (VÚP) se soustředil na analýzu školních vzdělávacích plánů některých pilotních gymnázií. Z těchto analýz bude v průběhu roku 2009 zpracována souhrnná zpráva, kde budou uvedeny příklady dobré praxe a doporučení při zpracovávání tohoto průřezového tématu do ŠVP.

V roce 2008 se pozornost resortu v rámci kurikulární reformy zaměřila na její mediální propagaci a zpřístupnění informací o ní veřejnosti (vznikl např. leták pro rodiče a konzultační centrum s telefonní a e-mailovou linkou).

- Sondy a analýzy ke kulturní identitě a rozdílnosti, učebnice dějepisu

Ministerstvo uděluje a odnímá učebnicím a učebním textům pro základní a střední vzdělávání schvalovací doložku na základě posouzení, zda jsou v souladu s cíli vzdělávání stanovenými zákonem, rámcovými vzdělávacími programy a právními předpisy. V roce 2008 byla vytvořena publikace *Sondy a analýzy ke kulturní identitě a rozdílnosti, učebnice dějepisu*. Ta přispívá ke zkvalitnění učebnic, jejím cílem je předat učitelům informace, potřebné pro rozhodování, aby vybrali z nabídky nej kvalitnější a nejvhodnější učebnici, nakladatelé, recenzenti a autoři učebnic získávají informace potřebné pro tvorbu a recenzování učebnic (ministerstvo současně obdrží podklady pro zkvalitnění řízení pro udělení schvalovacích doložek). Cílem je také zkvalitnění vzdělávání ve školách v souladu s rámcovými vzdělávacími programy, mimo jiné v oblasti *multikulturalita* a *gender*. Část publikace je věnována zpracování romské a židovské problematiky v učebnicích dějepisu, cílem je upozornit na oblasti židovské a romské historie i kulturního života, které je možné v učebnicích více rozpracovat. Publikace bude zveřejněna na webových stránkách resortu a předána učitelům na odborných seminářích.

○ Multikulturní výchova - vzdělávání pedagogických pracovníků

Pokračovaly kursy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, jako jsou *Letní škola historie* a *Letní škola občanské výchovy*. Řada projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla podpořena v rámci dotačního programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy. Řadu vzdělávacích kursů uskutečnil *Národní institut dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* (NIDV), resortem přímo řízená organizace.

○ Multikulturní výchova – projekty Evropských sociálních fondů

V roce 2008 pokračovala činnost projektů SIM a PROPOS podrobněji uvedených ve zprávě za rok 2007.

V tomtéž roce bylo vyhlášeno několik výzev v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost 2007-2013, který je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy zaměřuje se na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulace spolupráce participujících subjektů. Výzvy byly ukončeny a začalo jejich vyhodnocování.

- Rok mezikulturního dialogu

Rok 2008 byl vyhlášen rokem mezikulturního dialogu: v resortu školství, mládeže a tělovýchovy byla při této příležitosti uskutečněna řada aktivit, ministerstvo se např. podílelo na oslavách Dne Evropy 9. května 2008, zorganizovalo konferenci *Evropský rok mezikulturního dialogu*. V oblasti multikulturní výchovy působí řada institucí, které nabízejí velký počet kvalitních projektů pro školy, volnočasové aktivity i další vzdělávání pedagogických pracovníků. Proto zorganizovalo ministerstvo výše zmíněnou konferenci, která umožnila propojení jednotlivých institucí a ukázala řadu příkladů dobré praxe.

V rámci *Evropského týdne mládeže* a závěrečné oslavy *Evropského roku mezikulturního dialogu 2008* v ČR připravily *Národní agentura pro evropské vzdělávací programy*, *Česká národní agentura Mládež*, *Národní institut dětí a mládeže* a *Institut umění - Divadelní ústav* pod záštitou resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR celodenní akci s názvem *Najdi se v Evropě!*, která se uskutečnila 6. listopadu 2008 v La Fabrice v Praze-Holešovicích. Dopolední program nabídl studentům SŠ a žákům ZŠ multikulturní divadelní dílny, projekt *Živá knihovna*, výtvarný workshop Eurodrawing, projekce dokumentárních filmů, interaktivní hry a soutěž fotografií.

Mezi projekty popularizované v roce 2008 patří např. *Czechkid*, pokračovalo se v kursech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na různých místech ČR. Projekt *Czechkid* se zaměřuje na výuku multikulturní výchovy především prostřednictvím reflektované životní sociální zkušenosti žáka, usiluje o zaměření multikulturní výchovy především na praxi.

Pod záštitou ministerstva se uskutečnila řada projektů – např. Mezinárodní religionistická konference *Time of Decline, Time of Hope: Cultural and Political Engagement of the Study of Religions* organizovaná Masarykovou univerzitou a Evropskou religionistickou společností nebo mezinárodní konference v Štúrovo *Slovensko v evropských dimenzích výuky dějepisu - Jinakost společných dějin – co s výukou dějin ve střední Evropě na prahu 21. století*. (Nad konferencí převzala záštitu také Rada Evropy a Ministerstvo školství slovenské republiky.)

○ Polská menšina

- Polské národnostní školství

V ZŠ s polským jazykem vyučovacím se ve školním roce 2008/2009 vzdělávalo 1 661 žáků ve 119 třídách. Všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji se nacházejí na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatelstva polské národnosti. Všechna polská školská zařízení jsou zařazena do školského rejstříku. Jejich úkolem je vzdělávání občanů ČR polské národnosti v souladu se vzdělávacími programy, avšak v jejich mateřském jazyce a s rozšířením o některé specifické předměty. Klesající počty žáků v ZŠ a MŠ jsou však důvodem ke slučování škol, školy s polským vyučovacím jazykem nevyjímaje.

V jednom gymnáziu s polským jazykem vyučovacím studovalo 408 žáků v polském jazyce. Ve dvou středních odborných školách studovalo 154 žáků v polském jazyce. Všechny tři SŠ jsou také na území Moravskoslezského kraje.

Výroční zpráva České školní inspekce 2007/2008 k otázce škol s polským jazykem vyučovacím uvádí, že ve spolupráci se zástupci polské národnostní menšiny Česká školní inspekce dohodla v intencích resortu postup škol při vedení dokumentace v jiném než českém jazyce. Oblast polského národnostního školství patří k prioritám Moravskoslezského kraje, již tradičně zmiňovaným v dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji.

Okres KARVINÁ

ZŠ	I	II	III	IV	V					třídy	Σ
Albrechtice	2	0	2	1	4					1	9
Český Těšín - Svibice	5	3	10	3	4					2	25
Orlová-Lutyně	2	5	2	3	4					1	16
Stonava Holkovice	1	2	4	2	2					2	11
Těrlicko	3	5	2	5	3					2	18
celkem	13	15	20	14	17					8	79

ZŠ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	Σ
Český Těšín	25	38	27	24	44	26	42	39	30	14	295
Dolní Lutyně	0	2	3	2	4	3	5	11	12	5	42
Havířov-Bludovice	4	5	6	5	5	12	7	12	12	6	68
Horní Suchá	8	5	5	8	8	11	7	9	5	6	66
Karviná Fryštát	11	19	17	16	15	20	22	15	20	9	155
celkem	48	69	58	55	76	72	83	86	79	40	626

Okres Frýdek-Místek

ZŠ	I	II	III	IV	V					třídy	Σ
Bukovec	7	5	6	3	3					2	24
Dolní Lomná	4	4	5	1	5					2	19
Hrádek	9	4	4	1	8					2	26
Košařiska	2	0	2	2	2					1	8
Návsí	5	5	2	2	8					2	22
Oldřichovice	4	6	3	3	4					2	20
Ropice	2	6	6	4	4					2	22
Milíkov 104	5	3	5	4	5					2	22
celkem	38	33	33	20	39					15	163

ZŠ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	Σ
Třinec Koperníkova 696	5	7	7	4	13	10	11	0	21	6	78
Třinec Nádražní 10	12	15	13	14	6	14	17	20	34	9	145
Bystřice	9	19	17	11	9	25	23	25	22	9	160
Hnojník	14	7	8	7	4	10	10	11	13	7	84
Jablunkov	10	9	16	11	11	50	34	29	32	13	202
Mosty u Jablunkova	4	1	7	4	3	5	0	6	11	5	41
Vendryně	8	14	0	17	0	14	8	13	9	7	83
celkem	62	72	68	68	46	128	103	104	142	56	793

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	Σ
Celkem ZŠ okr. Karviná	61	84	78	69	93	72	83	86	79	48	705
Celkem ZŠ okr. Frýdek-Místek	100	105	101	88	85	128	103	104	142	71	956
ZŠ celkem	161	189	179	157	178	200	186	190	221	119	1661

SŠ	I	II	III	IV	třídy	Σ
Gymnázium Český Těšín	91	104	108	105	15	408
Gymnázium Český Těšín – třídy v Karviné	údaje nejsou k dispozici, sběr dat je realizován za celý právní subjekt bez ohledu na místo výuky					
Střední průmyslová škola Karviná	škola nevykázala žádné žáky v oborech s polským vyučovacím jazykem; všichni žáci se vzdělávají v oborech s českým vyučovacím jazykem					
Obchodní akademie Český Těšín	26	31	26	25	4	108
Střední zdravotnická škola-Karviná	11	10	11	14	4	46
celkem	128	145	145	144	23	562

- Pedagogické centrum pro polské národnostní školství

Je přímo řízená organizace resortem, která zajišťuje potřeby škol s polským jazykem vyučovacím v ČR a také další růst pedagogických pracovníků těchto zařízení v úzké návaznosti na úkoly ministerstva směrem ke školám a školským zařízením. Centrum poskytuje informace, metodickou pomoc, služby školám a dalším školským zařízením, zajišťuje polské mutace učebnic, další vzdělávání pedagogických pracovníků, soutěže pro žáky a studenty (organizuje okresní a krajská kola soutěží a přehlídek) i celoživotní učení (vzdělávací programy pro nepedagogickou veřejnost).

V roce 2008 pokračovala činnost Centra v těchto hlavních činnostech: podpora menšinového školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků, soutěže pro žáky a studenty, celoživotní učení, přeshraniční spolupráce a evropská spolupráce (V této oblasti se jednalo především o projekty Partnerství k prosperitě (Moravskoslezský kraj, SROP) a An Interactive Triangle (NAEP, podprogram GRUNDTVIG).

○ Romská menšina

V roce 2007 shledal Velký senát Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „Velký senát“) zařazení 18 stěžovatelů do zvláštních škol diskriminaci při užívání práva na vzdělání založenou na etnickém původu (článek 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod - ve spojení se článkem 2 Protokolu č. 1 k této úmluvě). Podle názoru Velkého senátu tu byla dána tzv. nepřímá diskriminace, tedy situace, kdy mělo neutrálně koncipované opatření (možnost zařadit dítě do zvláštní školy určené pro děti s lehkým mentálním postižením) nepřiměřeně výrazný účinek pro příslušníky jedné skupiny, v tomto případě romské žáky, přičemž tento účinek nebylo možno vysvětlit ani povinným použitím odborného testování dětí, ani podmínkou souhlasu rodičů. Velký senát také poznamenal, že Romové představují znevýhodněnou a zranitelnou skupinu, která vyžaduje zvláštní ochranu. Podle Velkého senátu nebyl proces přijímání do zvláštních škol doprovázen zárukami, které by zajistily, že bude přihlédnuto ke specifickým potřebám romských dětí plynoucím z jejich znevýhodněného postavení.

Problematika vzdělávání romských dětí je vládou vnímána jako jeden z klíčových bodů při řešení sociálního začleňování Romů a nelze ji řešit izolovaně. Opatření přijímaná v oblasti vzdělávání jsou realizována v kontextu s dalšími kroky v oblasti sociální práce, bydlení, zdravotní péče. Současná situace romských dětí ve vzdělávání v ČR je dána dlouhodobým vývojem a problémy z ní vyplývající jsou hluboce zakořeněné. Přes absenci etnicky podmíněných statistických údajů lze z jednotlivých odhadů neziskových organizací a konkrétních kazuistik některých dětí či mladých lidí, kteří absolvovali základní vzdělání, usuzovat na častou nízkou školní úspěšnost romských dětí. Z uvedených zdrojů lze také vyvodit, že nízkou školní úspěšností jsou postiženy především ty romské děti, které žijí v prostředí sociálně vyloučených lokalit či v prostředí sociálním vyloučením ohroženém. Snahou resortu školství a vlády je tuto situaci řešit i bez přímé souvislosti s rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva ve věci D. H. a ostatní proti České republice.²⁶ V období od roku 1999 do současnosti již také byla realizována řada opatření vedená snahou zvýšit otevřenost českého školství a nastavit podpůrné mechanismy ke zvýšení školní úspěšnosti romských dětí. Ze systémových opatření máme na mysli především kurikulární reformu zahájenou v roce 2005, která vytváří jednotlivým školám možnost nastavit vzdělávací program

²⁶ Blíže viz Zpráva za rok 2007.

podle potřeb dětí a komunity, ze které děti do školy přicházejí. Další opatření mají spíše afirmativní charakter směrem k romské populaci či k dětem se sociálním znevýhodněním.

Při formulaci opatření ke zlepšení situace je nezbytné opřít se o relevantní údaje, které přesněji popíší danou situaci, než dostupné odhady neziskových organizací. V roce 2008 byly v tomto ohledu zahájeny dvě studie realizované v rámci projektu technické pomoci Operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost*:

- Sociologický výzkum zaměřený na analýzu podoby a příčin segregace dětí a mladých lidí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí

Šetření probíhalo na základě zakázky ministerstva, realizaci zajistila nestátní organizace v 99 ZŠ v blízkosti sociálně vyloučených lokalit a lokalit ohrožených sociálním vyloučením. Ty jsou obývány převážně Romy. Cílem šetření je získat podložené informace a statistické údaje o průběhu vzdělávání těchto žáků a žákyň především na ZŠ, porovnat je s průběhem vzdělávání žáků a žákyň z majoritní společnosti a identifikovat faktory, které určují nerovnosti v dané oblasti. Výstupy byly dány zadavateli k dispozici počátkem roku 2009.

- Analýza individuálního přístupu pedagogů k žákyním a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Její součástí je i získání údajů o počtu žákyň a žáků z romského etnika vzdělávaných v „běžných“ vzdělávacích programech a programech pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Šetření probíhá na základě zakázky ministerstva a realizuje je nestátní nezisková organizace v 90 ZŠ a SŠ. Získaná data pomohou vyhodnotit míru potřeby podpory žákyň a žáků z těchto škol pro integraci do hlavního vzdělávacího proudu a jejich možnosti, poskytnou také potřebné údaje pro pozdější vyhodnocení efektivity navazujících opatření. Dalším cílem studie (analýzy) bude zmapovat současný reálný stav v základních a středních školách, tj. jakým způsobem se pedagogové vyrovnávají s nutností uplatňování přiměřených přístupů k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Analýza bude realizována a vyhodnocena do konce prvního čtvrtletí roku 2009.

- Romský jazyk

Právní řád ČR výuku romštiny umožňuje. Rada Evropy (Divize jazykové politiky při Radě Evropy) ve spolupráci s Evropským fórem Romů a kočovníků vyzvala v roce 2007 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k implementaci *Rámcové osnovy pro výuku romského jazyka*, která je v souladu se Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky.

Ministerstvo v roce 2008 podpořilo prostřednictvím dotačního programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy projekt *Sociolingvistický výzkum situace romštiny na území ČR* a zorganizovalo pracovní semináře k problematice romského jazyka - přípravu na pilotážní ověření výuky romského jazyka. Ministerstvo požádalo o spolupráci v oblasti přípravy výukových podkladů pro pilotní ověřování výuky romského jazyka tým odborníků-romistů a uspořádalo v roce 2008 pracovní seminář k romskému jazyku, kterého se zúčastnili učitelé romského jazyka ze středních a vysokých škol, z Muzea romské kultury a Filozofické fakulty UK v Praze.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky (Common European Framework of Reference for Languages - CEFR) byl vyvinut s cílem vytvořit „společný základ pro přípravu plánů na výuku jazyků, učebních osnov, jazykových zkoušek, učebnic atd. napříč Evropou“. Ve stejném duchu byla sestavena *Rámcová osnova pro výuku romského jazyka* (Curriculum Framework for Romani - CFR). Jejím účelem je poskytnout společný základ pro zpracování učebních plánů a osnov, učebnic a jiných výukových materiálů a jazykových zkoušek ve vzdělávacích systémech po celé Evropě s cílem posílit rozvoj romštiny jako fungujícího

mateřského jazyka Romů v naší moderní společnosti. Má rovněž za cíl rozvoj jednotné a vyvážené spolupráce Romů a Neromů, dosažení desegregace ve vzdělávání romských dětí a zajištění rovných kvalitních příležitostí ke studiu, práva na výuku romštiny jako mateřského jazyka a fungujícího plurilingvismu pro děti Romů a kočovníků.

Na základě této osnovy byly v anglickém jazyce zpracovány portfolia I. ERJP - pro výuku dětí mladšího školního věku a II. ERJP - pro výuku dětí staršího školního věku a metodický manuál pro učitele.²⁷ Jednotlivá portfolia budou přeložena do romského jazyka (dva kodifikované dialekty romského jazyka užívané v ČR – západoslovenský a maďarský) vytištěna a připravena k pilotnímu ověření ve školách s význačným zastoupením žáků romského etnika.

- Podpora vzdělávání romských dětí a žáků

V roce 2008 byla resortem školství, mládeže a tělovýchovy formulována jako jedna z priorit podpora rovných příležitostí ve vzdělávání. Důležitou oblastí, jež se vztahuje také k romským dětem a podpoře jejich vzdělávání, je vytváření podmínek pro inkluzivní vzdělávání.

Jedná se především o vypracování *Národního akčního plánu inkluzivního vzdělávání*, ve kterém bude věnována zvýšená pozornost výchově a vzdělávání romských dětí ze sociálně vyloučených lokalit a vytvoření inkluzivních mechanismů směrem k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Řada dílčích opatření bude realizována v součinnosti s dalšími resorty, samosprávou a neziskovým sektorem. Realizací úkolu se na ministerstvu zabývá nově ustanovená skupina a spolupracující širší tým odborníků z neziskového sektoru, romských organizací, dalších institucí státní správy, akademické obce, zástupců škol a samosprávy.²⁸

Průběžné rozvíjení Koncepce včasné péče cílené zvláště na zlepšení podmínek předškolní přípravy dětí ohrožených sociálním vyloučením od 3 let do zahájení povinné školní docházky. V jejím rámci je zvýšená pozornost věnována předškolní přípravě romských dětí. Je zaměřena zejména na vytvoření podmínek pro kvalitní předškolní přípravu dětí ohrožených sociálním vyloučením, a to směrem k vyrovnávání jejich případného znevýhodnění ještě před zahájením povinné školní docházky. Opatření směřují též ke zvýšení počtu romských dětí, žákyň a žáků v hlavním vzdělávacím proudu a k podpoře jejich školní úspěšnosti na všech úrovních vzdělávání.²⁹

V roce 2008 probíhala také příprava národního projektu CPIV – Centra podpory inkluzivního vzdělávání. Projekt volně navazuje na projekt SIM, realizovaný v předchozím období. V jeho rámci budou vybudovány odborné týmy s působností ve všech krajích ČR. Budou poskytovat metodickou podporu pedagogickým pracovnícům a pracovníkům na všech úrovních vzdělávacího systému zaměřenou na specifika pedagogické práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, posílení regionálních zdrojů, vytvoření sítě odborníků, vytvoření multidisciplinárních týmů poskytujících podporu pedagogickým pracovnícům a pracovníkům, žákyním, žákům a jejich rodinám. Romské děti jsou významnou cílovou skupinou připravovaného projektu.³⁰

V roce 2008 pokračovala též realizace již zavedených opatření – přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, podpora asistentů pedagoga pro děti se sociálním znevýhodněním, dotační programy vypisované na podporu integrace Romů (viz níže).

²⁷ Výše uvedené materiály budou v roce 2009 přeloženy do českého jazyka.

²⁸ Jeho předpokládaná příprava je listopad 2008 až prosinec 2009.

²⁹ V roce 2009 předkládá ministerstvo vládě akční plán realizace koncepce. V jednotlivých krocích je pozornost věnována práci s rodinou těchto žáků tak, aby rodiče dokázali vytvářet podporu pro vzdělávání svých dětí (sociální služby, služby učitelů-didaktiků, tutorů).

³⁰ Projekt bude zahájen v červenci roku 2009.

- Německá menšina

V ČR existuje jedna ZŠ s českým a německým vyučovacím jazykem, v níž se vzdělávalo 124 žáků. Současně zde působilo sedm SŠ s českým německým vyučovacím jazykem, které navštěvovalo celkem 880 žáků.

Prohlubováním spolupráce na české i německé straně při vzdělávání o česko-německých vztazích se věnuje *Společná Česko-německá pracovní skupina pro učebnice dějepisu*. Vyjadřuje se k aktuálním otázkám, připravuje materiály pro vzdělávání a je poradní skupinou zřizovanou a financovanou z české strany ministerstvem, za německou stranu *Georg-Eckert-Institutem* v Braunschweigu. Každoročně se uskutečňuje jednání, jednou za dva roky konference, střídavě v obou zemích. Z konferencí jsou zpracovávány sborníky. Tato Pracovní skupina se mimo jiné podílela na materiálu distribuovaném v roce 2002 do ZŠ a SŠ v ČR *Téma: Odsun-Vertreibung*. V rámci pracovní skupiny probíhá pravidelná výměna učebnic, aby bylo možno posuzovat jednotlivé tituly v českém a německém jazyce, a přispělo se tak k vyšší kvalitě učebnic a jejich prostřednictvím také výuky v obou zemích. V posledních letech se skupina zaměřila na přípravu česko-německé čítanky, která by soustřeďovala materiály z klíčových období společných dějin z obou zemí.

Česko-německé aktivity jsou rozsáhlé také v rámci mimoškolních aktivit mládeže, zde jde např. o činnost *Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže TANDEM*, podporovaného mimo jiné ze zdrojů ministerstva. Dochází zde k výměně české a německé mládeže, jsou poskytovány poradenské služby a podporovány instituce a organizace, realizující česko-německé výměny mladých lidí, podněcují výměnné projekty a napomáhají zainteresovaným institucím (školám, sdružením, mládežnickým iniciativám či jiným organizacím) při prohlubování a zprostředkovávání kontaktů. Ve školské oblasti byly v roce 2008 připravovány nové typy seminářů – seminář pro učitele dějepisu, který se koná ve spolupráci se sdružením *Antikomplex* a je zaměřen na společné česko-německé dějiny a na jejich pojetí v rámci výuky.

Ministerstvo podporuje jazykové aktivity gymnázií, která poskytují výuku německého jazyka vedoucí k udělení *Německého jazykového diplomu*. Ten opravňuje ke studiu na německých vysokých školách bez další jazykové zkoušky.

4.2.5. Ministerstvo vnitra

- Příslušníci národnostních menšin u Policie ČR

Ministerstvo vnitra podporuje zaměstnávání příslušníků menšin u Policie ČR. V roce 2006 proběhla informační kampaň zaměřená na přijímání příslušníků menšin k Policii ČR, jejímž cílem bylo informovat příslušníky menšin o možnostech podmínkách práce u Policie ČR. Záměrem je pokračovat v náboru příslušníků menšin k policii v rámci široké náborové kampaně *Pomáhat a chránit*, zahájené začátkem roku 2008. Aktivity resortu v této oblasti dále pokračují prostřednictvím projektu *Střední policejní školy Ministerstva vnitra ČR v Holešově* nazvaným „*Policie pro všechny*“. Cílem projektu, který byl zahájen ve školním roce 2008/2009, je umožnit příslušníkům národnostních menšin, aby získali maturitní vzdělání na střední policejní škole a následně byli připraveni pro nástup do služebního poměru k Policii ČR. Policie díky tomuto projektu získává do svých řad příslušníky národnostních menšin a Střední policejní škola v Holešově přispívá ke zvýšení konkurenceschopnosti příslušníků menšin na trhu práce. V rámci tohoto projektu bylo v přijímacím řízení oboru Bezpečnostně právní činnost ve Střední policejní škole MV v Holešově pro školní rok 2008/2009 přijato 18 žáků následujících národností a menšin: sedm žáků ukrajinské národnosti, dva žáci polské, jeden slovenské, čtyři žáci romské národnosti, po jednom žáků vietnamského, kubánského, moldavského a kazašského původu.

○ Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním menšinám

V roce 2008 se činnost resortu opírala o stěžejní dokument *Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k národnostním menšinám pro období 2008 – 2012*, který ukládá ministroví vnitra zpracovávat a realizovat akční plány k naplnění strategických cílů policejní práce ve vztahu k menšinám pro období 2008 – 2012. V návaznosti na Strategické cíle v předchozím období se činnost resortu soustředila zejména na stabilizaci a rozvoj instrumentu *styčných důstojníků pro menšiny* – policistů specializovaných na problematiku menšin, rozšiřování mechanismu *sociálního asistenta v trestním řízení* (dříve *asistent policie pro práci v sociálně vyloučených lokalitách*), vzdělávání policistů v předmětné oblasti, důsledné uplatňování antidiskriminačních postupů v policejní práci, prevenci kriminality v menšinových komunitách a spolupráci policie se samosprávou, nevládním sektorem a externími experty. Ministerstvem byly v dané oblasti realizovány následující konkrétní aktivity:

- Předání výukového materiálu pro multikulturní výchovu *Dovedu to pochopit?* (Varianty, Člověk v tísní, o.p.s. 2007) školním policejním střediskům PČR a policejním školám resortu (červen 2008). Příručka obsahuje CD-ROM se všemi texty a audiovizuálními materiály (Semináře s využitím interaktivních metod na témata: *Holocaust, Život v ghettu, Migrace, Mezináboženská tolerance, Nesnášenlivost v hudbě*).
- Organizace semináře zaměřeného na multikulturní vzdělávání o vietnamské menšině dne 7. října 2008 ve Vysoké policejní škole Ministerstva vnitra v Jihlavě. K semináři, který podal základní informace k problematice migrace Vietnamců do ČR, byly diskutovány otázky spojené s vnitřní bezpečností, např. vyškolení spolehlivých a fundovaných tlumočnicků; zajišťování prevence obchodu s lidmi a vykořisťování ve vietnamské komunitě; zjišťování pravosti dokladů a identity migranta; potřeby významného množství nepřipravených dělníků z Vietnamu (v době začínající hospodářské recese).
- Realizace třídního celorepublikového setkání styčných důstojníků pro menšiny a členů jejich pracovních skupin spojeného s dalším doškolováním v předmětné problematice.
- Iniciace, finanční a metodická podpora zřízení služby *sociálního asistenta v trestním řízení* v Litvínově.

○ Spolupráce

V rámci Ministerstva vnitra existuje *Pracovní skupina Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity pro oblast vnitra a Policie ČR*. Jejím předsedou je první náměstek ministra vnitra a členy jsou odborní pracovníci Ministerstva vnitra a Policie ČR, zástupci Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity, kanceláře této rady a především romští koordinátoři krajských úřadů. Pracovní skupina představuje cennou platformu pro komunikaci státní správy se zástupci územní veřejné správy, pro výměnu informací, formulaci postojů a společných návrhů opatření k řešení problémů.

V rámci spolupráce Ministerstva vnitra a Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity uspořádalo ministerstvo v říjnu 2008 panelovou diskusi *Pocit bezpečí v prostředí romské menšiny*, jejímž cílem bylo definovat příčiny a projevy objektivního i subjektivního pocitu ohrožení Romů a pokusit se nalézt způsoby jak zvýšit pocit bezpečí a objektivně zajistit jeho vyšší míru. Diskuse za účasti ministryně pro lidská práva, zástupců Ministerstva vnitra a Policie ČR i Romů dospěla k tomu, že česká společnost trpí předsudky vůči Romům, které mohou být ze strany Romů vnímány jako rasismus, že se cítí diskriminováni v každodenním veřejném životě, že sledují zvyšující se radikalismus i u širší veřejnosti než jen u zjevných hlasatelů extremistických postojů. Postrádají důraznější zásahy, postoje a prohlášení státu, které by zaručovaly dodržování práv všech občanů a jasné distancování se státu od extremistických a rasistických postojů prezentovaných některými jednotlivci nebo právníckými osobami.

4.3. Další centrální úřady

4.3.1. Kancelář prezidenta republiky

Prezident považuje respekt a úctu mezi národnostními menšinami a většinovou společností za jeden ze základních znaků našeho státu. Ačkoliv národnostní menšiny ve struktuře obyvatel České republiky nemají tak významný podíl jako v jiných zemích Evropy, považuje prezident republiky a jeho Kancelář otázku národnostních menšin za velmi důležitou. Prezident absolvoval několik akcí, na nichž se vyjádřil k otázkám národnostních menšin na území ČR. Jakékoli vnášení umělých rozkolů mezi většinovou společností a národnostní menšiny nebo mezi jednotlivé národnostní menšiny navzájem vnímá prezident republiky za velmi nebezpečné a opakovaně se během svého působení v úřadu hlavy státu proti takovému jednání rázně ohradil. Primárně závisí dobré vztahy mezi jednotlivými národnostními skupinami na výchově v rodině, nepsaných pravidlech chování a morálce společnosti.

Dne 25. ledna 2008 se v Senátu Parlamentu ČR zúčastnil slavnostního shromáždění a přednesl projev u příležitosti *Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti*.

Významnou událostí bylo rovněž přijetí zástupců Evropské konfederace rabínů, která sdružuje vrchní rabíny z více než čtyřiceti zemí Evropy, dne 13. listopadu 2008 na Pražském hradě.

Otázku národnostních menšin prezident zmiňuje tradičně při setkáních s představiteli jednotlivých obcí a místními občany na svých cestách po ČR, např. při své návštěvě Plzeňského kraje, kde se dotkl problematiky pochodů extrémistů v roce 2007. Rovněž reagoval na aktuální dění týkající se této problematiky. V roce 2008 veřejně vystoupil proti jednostrannému pozastavení poskytování víz pro občany Vietnamu. Vymezil se proti způsobu a rozsahu zásahu Policie ČR a dalších bezpečnostních složek dne 22. listopadu 2008 na tržnici SAPA v Praze. Tento zásah považoval za nepřiměřený a neodpovídající objektivním důvodům, představující spíše demonstraci síly než profesionálně provedený zásah. Prezident republiky v této souvislosti vyvíjel vlastní aktivitu, když kontaktoval k daným událostem ministra vnitra a ministra zahraničních věcí a žádal je o vysvětlení. Rovněž nadále s nelibostí sledoval činnost extrémistických skupin, proti jejichž činnosti se v roce 2007 veřejně ohradil.

Kancelář prezidenta republiky dostávala množství nejrozumnějších podání z řad veřejnosti. Touto agendou se zabývalo zejména *Oddělení pro styk s veřejností Odboru politického Kanceláře*. V roce 2008 toto oddělení neobdrželo (na rozdíl od několika podání v minulých letech) konkrétní podání týkající se národnostních menšin, jejich diskriminace či upozornění na nerovné zacházení s jejich příslušníky.

4.3.2. Veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv (dále jen „Ochránce“) se v rámci své činnosti roce 2008 mj. zabýval podněty, ve kterých byla ze strany stěžovatelů namítána možná diskriminace v pracovně-právních vztazích z důvodu příslušnosti k romské národnosti, ať se jedná o vztah mezi uchazečem o zaměstnání nebo zaměstnancem a zaměstnavatelem nebo zaměstnanci navzájem (kde není dána působnost ochránce), a při prošetřování činnosti úřadů práce a oblastních inspektorátů práce (kde je působnost Ochránce dána).

Příkladem může být případ stěžovatele, který se na Ochránce obrátil se stížností na diskriminaci při výběrovém řízení, kdy se ucházel o pracovní pozici dělníka v dřevozpracující výrobě. Uvedl, že mu bylo sděleno, že místo bylo obsazeno jiným uchazečem, následně však zjistil, že požadované místo je stále volné. Stěžovateli bylo ochráncem doporučeno, aby se obrátil na příslušný úřad práce, do jehož působnosti spadá kontrola nad dodržováním právních předpisů o zaměstnanosti, případně řešil spor s potenciálním zaměstnavatelem soudní cestou.

V některých případech se na Ochránce obrátili sami představitelé institucí či úřadů s žádostí o pomoc při posouzení existence, odhalování a postihování diskriminačního jednání. Např. vedoucí sociálního odboru městského úřadu se na něj obrátil se žádostí o poskytnutí stanoviska k průzkumu spokojenosti občanů s prací úředníků a romských terénních pracovníků z hlediska jeho souladu se zásadou zákazu diskriminace z důvodu příslušnosti k rasové či národnostní menšině. Zde bylo konstatováno, že Ochránci v současné době nenáleží oprávnění vydávat závazná stanoviska ve věcech práva na rovné zacházení a ochrany před diskriminací. Obsah dotazníku zjišťujícího spokojenost občanů s prací romských poradců je sám o sobě jen stěží způsobilý naplnit znaky porušení zásady zákazu diskriminace či nerovného zacházení, pokud je dotazník koncipován na principu dobrovolnosti - vyplní ho ten občan, který má zájem se k dané problematice vyjádřit a sám se hlásí mezi občany romské národnosti. Možný rozpor se zákonem lze spatřovat spíše nikoli v obsahu dotazníku samém, nýbrž ve způsobu nakládání s osobními údaji dotazníkem získanými a jejich dalšího využití. V těchto otázkách bylo doporučeno konzultovat s Úřadem na ochranu osobních údajů.

Ochránce se z oblasti práv příslušníků národnostních menšin zabýval podnětem týkajícím se zápisu romských jmen do matričních knih. Podle § 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „menšinový zákon“), mají příslušníci národnostních menšin právo na užívání jména v jazyce národnostní menšiny za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem, přičemž zákon tu odkazuje na zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“). Ten v § 62 odst. 1 stanoví: „*Do matriční knihy nelze zapsat jména zkomolená, zdrobnělá a domácká... Vzniknou-li pochybnosti o správné pravopisné podobě jména, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem.*“ K tomu lze poznamenat, že do matriční knihy lze zapsat jméno nejen české, ale i cizojazyčné, není-li zkomolené, zdrobnělé nebo domácké. Pokud rodiče trvají na zápisu jména, které podle názoru matričního úřadu není základní spisovnou podobou jména, měli by být matričním úřadem vyzváni k předložení dokladu vydaného znalcem. Jde o jazykové otázky, na něž se odpověď hledá především ve specializovaných slovnících (českých i cizích). Vzniknou-li pochybnosti o správném tvaru konkrétního jména, jsou rodiče povinni předložit stanovisko znalce z oboru.³¹ Pokud by matriční úřad na základě dokladu od znalce žádosti rodičů nevyhověl, je povinen vydat o tom správní rozhodnutí, proti kterému mohou rodiče podat odvolání. Jakmile rozhodnutí, kterým není vyhověno žádosti rodičů o zápis jména dítěte do matriky, nabude právní moci, je matriční úřad povinen podle § 18 odst. 4 písm. c) zákona o matrikách učinit oznámení soudu. Možným řešením by mohlo být systematické pátrání ve starších matričních knihách uschovaných ve státních oblastních archivech,³² výsledek takového bádání by mohl odstranit případné pochybnosti o spisovné podobě některých jmen, uvedených např. v kalendáři tradičních romských jmen.

Některé podněty se týkaly vystavování matričních dokladů z německy psaných matričních knih. Při posuzování těchto podnětů Ochránce vycházel z Charty, která byla otevřena k podpisu ve Štrasburku dne 5. listopadu 1992, a ve které ČR prohlásila, že za menšinové jazyky, jimiž se na jejím území hovoří, a vůči kterým bude uplatňovat ustanovení části II Charty považuje slovenštinu, polštinu, němčinu a romštinu. Část II Charty obsahuje cíle a zásady, na nichž smluvní státy založí svou politiku, zákonodárství a praxi, pokud jde o regionální či menšinové jazyky, na územích, kde jsou tyto jazyky užívány. Žádné z ustanovení části II Charty však nelze interpretovat tak, že by z něho vyplývala povinnost vydávat z německy psaných matričních zápisů matriční doklady v němčině. Podle čl. 1 Charty se výrazem „regionální či menšinové jazyky“ označují

³¹ Za znalce lze považovat subjekty podle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. V seznamu znalců, dostupném na adrese www.justice.cz, je v oboru jazykověda uvedena jen PhDr. Miloslava Knappová, CSc.

³² Seznam státních oblastních archivů lze nalézt na adrese www.mvcr.cz/archivnictvi/kontakty.html.

jazyky, které jsou tradičně užívány na daném území státu občany tohoto státu, kteří tvoří skupinu početně menší než ostatní obyvatelstvo. Charta tedy chrání a podporuje pouze občany smluvního státu, nikoliv cizí státní příslušníky a vztahuje se k současnému stavu, nikoliv ke stavu, jaký byl na území smluvního státu v minulosti před přijetím Charty. Tomuto pojetí odpovídá i vymezení pojmu národnostní menšiny v právní úpravě České republiky.³³ Vydáváním matričních dokladů v češtině, resp. uváděním současných českých názvů obcí ze zápisů v matričních knihách vedených v němčině nejsou porušována práva cizích státních občanů, byť by se jednalo o bývalé československé občany, kteří dříve žili na území dnešní České republiky v oblastech s převažujícím německým obyvatelstvem. Uváděné současné české názvy obcí se vztahují k územím obcí (odpovídají územně obcím), označeným v matričních knihách tehdejšími názvy, na nichž došlo k narození, uzavření manželství a úmrtí. Matriční úřad může na žádost uvést německé názvy obcí do poznámky matričního dokladu. S přihlédnutím k rozsudku Nejvyššího správního soudu ČR sp. zn. 4 As 52/2004-77 ze dne 28. prosince 2005, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí č. 4/2006,³⁴ lze pouze akceptovat, že příjmení žen byla na matričních dokladech uváděna podle zápisu v matriční knize v mužském tvaru a nikoliv s příponou „-ová“.

³³ Podle § 2 odst. 1 menšinového zákona je národnostní menšinou společenství občanů ČR žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svěbytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.

³⁴ Z odůvodnění rozsudku: „Lze si představit i situaci, kdy by se taková osoba mohla dostat ve své zemi do potíží, obdržela-li by potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize potřebné pro uplatnění nároku fyzické osoby v cizině (§ 24 odst. 3 zákona o matrikách), kde by její příjmení bylo ... zapsáno s příponou –ová a přitom její cestovní pas, občanský průkaz, rodný list a další listiny zněly na jméno jiné. Stěží se lze domnívat, že by úřední překlad takového potvrzení provedený tlumočníkem např. v SRN „opravil“ příjmení některé z osob tak, že by příponu opět odstranil. Vlastní jména se totiž nepřekládají.“

5. Dotační programy a další dotace

5.1. Ministerstvo financí

Z hlediska kompetence resortu, která je dána kompetenčním zákonem,³⁵ přísluší resortu vyjádřit se k otázce finančního zabezpečení opatření, týkajících se příslušníků národnostních menšin. Věcná stránka však přísluší do působnosti dotčených ministerstev, zejména Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva práce a sociálních věcí.

Resort je správcem kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále jen „VPS“), jež je tvořena příjmy a výdaji státního rozpočtu, které mají všeobecný charakter, nepatří tak do okruhu působnosti určitého správce kapitoly. V roce 2008 v ní nebyly rozpočtovány žádné položky, týkající se podpory aktivit příslušníků národnostních menšin a integrace romské komunity.

Na základě usnesení vlády ze dne 25. července 2007 č. 841 ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 06/04 Prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly VPS, byly položky, týkající se podpory aktivit příslušníků národnostních menšin a integrace romské komunity přesunuty od roku 2008 z této kapitoly do rozpočtu věcně příslušných resortů, a to konkrétně:

- položky Koordinátoři romských poradců při krajských úřadech v částce 5 500 tis. Kč a Program předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách v částce 30 000 tis. Kč do rozpočtu kapitoly 304 – Úřad vlády,
- položky Světový romský festival KHAMORO Praha do rozpočtu kapitoly 334 - Ministerstvo kultury.

5.2. Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury vyhlásilo pro rok 2008 výběrové dotační řízení v programu podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR, v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122.³⁶

Dotační politika resortu v oblasti národnostních menšin se týká odboru regionální a národnostní kultury. Dotační politika věcných odborů není založena na národnostním principu, i když ty též poskytují dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin. Vedle programů zaměřených explicitně na národnostní menšiny poskytlo Ministerstvo kultury státní dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin také jako součást dotačního programu odboru umění a knihoven; přehled těchto dotací uvádíme v příloze 2. Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin podporuje též odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií. Přehled je uveden v příloze 3, spolu s dotací zahraničního odboru.

V resortní komisi, která posuzuje projekty zaslané do výběrového řízení v programu *Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice*, mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská a ukrajinská.

Obsahem projektů, přihlášených do výše uvedeného výběrového řízení, spadajícího do působnosti odboru regionální a národnostní kultury, mohou být stejně jako v minulém roce umělecké aktivity, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, studium a rozborů národnostní

³⁵ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění.

³⁶ Usnesení č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

kultury a lidových tradic, dokumentace národnostní kultury, ediční činnost (neperiodické publikace) a multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie).

Do výběrového dotačního řízení na projekty v uvedeném programu se v roce 2008 přihlášily 54 subjekty s 99 projekty, z nichž 86 projektů získalo státní dotaci. Celková výše finančních prostředků rozdělených v tomto výběrovém dotačním řízení činila 9 960 tis. Kč, z toho na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347 poskytlo Ministerstvo kultury na realizaci projektu Světový romský festival KHAMORO 2008 dotaci ve výši 2 000 tis. Kč. V přehledu (příloha 4) jsou uvedeny částky včetně navýšení a vrácení nevyužitých finančních prostředků (stav ke 4. únoru 2009). Celková částka na program činí 9 922 321,- Kč.

KULTURNÍ AKTIVITY V ROCE 2008 PODLE JEDNOTLIVÝCH NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

BULHARSKÁ

Ve výběrovém dotačním řízení byla podpořena občanská sdružení: *Bulharská kulturně osvětová organizace*, *Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně*, *Občanské sdružení ZAEDNO*, *Pirin*, *Sdružení pro Bulharsko a Vazraždane*, která se podílela především na zachování tradic bulharské kultury. Organizace *Pirin* a *Sdružení pro Bulharsko* měly problém s vyúčtováním dotace: zaslaly je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a musely je upravit.

CHORVATSKÁ

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR obdrželo dotaci na *Sedmnáctý Chorvatský kulturní den*. Cílem akce, konané v Jevišovce, je prezentace zachovaných podkladů lidové kultury moravských Chorvatů. Organizace měla problém s vyúčtováním dotace: zaslala je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a musela je upravit.

MAĎARSKÁ

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí již tradičně rozsáhlou kulturní činnost. Nejvýznamnějším projektem této organizace jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury*, konané v několika městech v ČR, na nichž je prezentována a šířena maďarská kultura v českém prostředí.

NĚMECKÁ

Občanská sdružení se zaměřují v rámci svých projektů na tradiční lidovou kulturu německé menšiny na našem území – např. *Kulturní sdružení občanů německé národnosti*, *Sdružení Němců*, *regionální skupina Hřebečsko*, *Svaz Němců - region Chebsko*, *Svaz Němců - Liberec*, *Lužice - severní Čechy*. Kulturní setkání lidového umění a tvořivosti německé menšiny v České republice patřilo opět mezi největší kulturní akce občanů německé národnosti. Jedná se o každoroční setkání regionálních svazů, organizované v Praze *Shromážděním Němců v Čechách*, na *Moravě a ve Slezsku*. Mezi oceněnými občanskými sdruženími byla i *Mládežnická kontaktní organizace v ČR - JUKON* a *Slezský německý svaz*, *Opava*. Organizace *Kulturní sdružení občanů německé národnosti* a *Svaz Němců - region Chebsko* měly problém s vyúčtováním dotace: zaslaly je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a musely je upravit.

POLSKÁ

Polský kulturně osvětový svaz v ČR (PZKO) každoročně realizuje projekt *Kulturně - osvětová činnost*. Cílem je umožnit členům PZKO kulturní vyžití v rodném jazyce, zajištění rozvoje kulturního dědictví, aktivní prezentace, vědecké zkoumání a publikování s cílem informování

nejširší veřejnosti. *Kongres Poláků v ČR* je druhé největší polské sdružení. Projekt *Dokumentační centrum Kongresu Polákův ČR* navazuje na předcházející léta, je zaměřen na dokumentační a prezentační činnost. Dokumentační centrum shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje předměty archivní, knižní i muzejní povahy a poskytuje informace vztahující se k minulosti a současnosti Těšínského Slezska. Pravidelnou činnost vyvíjejí pěvecké sbory občanských sdružení *Polské umělecké sdružení Ars Musica*, *Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum* z Českého Těšína i *Polský pěvecký soubor Hutník*, působící při *Domě kultury - Sdružení uměleckých a zájmových aktivit* v Třinci a též *Pěvecko - hudební sdružení* v Českém Těšíně. Pravidelné výstavy polských knih spojené s doprovodnými literárními akcemi pořádá *Sdružení přátel polské knihy* v Českém Těšíně. Mezinárodní přehlídku lidových kapel a folklorních souborů organizovalo občanské sdružení *Górole, folklorní soubor* z Mostů u Jablunkova. *Sdružení polské mládeže v ČR* pořádalo Dny studentské kultury a setkání s polskou nezávislou kulturou. Organizace *Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum* a *PZKO* měly problém s vyúčtováním dotace: zaslaly je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a musely je upravit.

ROMSKÁ

Občanské sdružení *Slovo 21* organizovalo *Světový romský festival KHAMORO 2008*, jubilejní 10. ročník. Festival patří k nejvýznamnějším projektům romské menšiny. Každoročně se na něm prezentují naše i zahraniční romské soubory a kapely (blíže viz oddíl 3.2.).³⁷ Mezi tradiční festivaly patří *Romská píseň 2008*, organizovaná občanským sdružením *Demokratická aliance Romů ČR* z Valašského Meziříčí a též *9. karvinský Romský Festival*, který pořádá občanské sdružení *Sdružení Romů Severní Moravy* v Karvině. *Romea* měla problém s vyúčtováním dotace: zaslala je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a musela je upravit.

RUSÍNSKÁ

Folklorní soubor Skejušan z Chomutova zaměřuje svoji činnost jako jediný soubor v ČR na udržování a uchovávání lidových tradic a zvyků v rusínském jazyce.

RUSKÁ

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR se v projektu *Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2008* zaměřilo především na přednáškové cykly a besedy.

ŘECKÁ

Občanské sdružení *Asociace řeckých obcí v ČR* v rámci projektu *Kulturní činnost řecké menšiny v ČR* se zaměřilo na podporu kulturně vzdělávacích a výchovných aktivit, kulturně osvětové činnosti a na studium národnostní kultury a lidových tradic a její dokumentaci. V roce 2008 proběhla oslava 60. výročí příchodu Řeků do České republiky. Cílem projektu *Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR*, který předložilo občanské sdružení *Lyceum Řeků v ČR*, Brno, je rozvoj kultury řecké menšiny na území České republiky, péče o kulturní dědictví, zachování lidových tradic a zabezpečení celoroční činnosti.

SLOVENSKÁ

Klub slovenské kultury nadále věnuje pozornost dokumentační činnosti slovenské menšiny a česko-slovenským vztahům v ČR. Pořádá výstavy, přednášky a besedy. *Obec Slováků v ČR* je pořadatelem Mezinárodního festivalu slovenského folkloru *Jánošíkův dukát*, jehož 10. ročník se konal tradičně v areálu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

³⁷ Na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347 o podpoře Světového romského festivalu KHAMORO Praha.

Nad akcí převzal záštitu ministr kultury. *Slovensko - český klub* opět organizoval *Dny slovenské kultury* v ČR, které se uskutečnily v různých městech ČR. *Slovenské sdružení Limbora*, *Folklorní sdružení PÚČIK* a *Folklorní soubor Šarvanci* se dlouhodobě zaměřují na tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních. *Svaz Slováků v České republice* vydal III. díl publikace Jána Mlynárika *Slovenští studenti na českých vysokých školách v letech 1945-1953*. Sdružení *Limbora* a *Svaz Slováků v České republice* měla problém s vyúčtováním dotace: zaslala je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a musela je upravit. *Klub slovenské kultury* a *Obec Slováků v ČR* nedodržely termín pro vyúčtování dotací.

SRBSKÁ

Srbské sdružení sv. Sáva realizovalo 5 výstav příslušníků srbské menšiny. Nedodrželo termín pro vyúčtování dotace.

UKRAJINSKÁ

Občanské sdružení *Ukrajinská iniciativa v České republice* opět realizovalo projekt *Ukrajinský klub* v ČR, jehož cílem bylo zajišťovat celoroční klubový život pro příslušníky ukrajinské menšiny. Projekt *Dny ukrajinské kultury* v ČR si kladl za cíl především přibližovat tradice, současný kulturní život, hudební, literární a výtvarnou tvorbu Ukrajinců žijících v ČR. Hlavní náplní činnosti *Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny* jsou hudební aktivity. V rámci sdružení aktivně vystupuje *Sbor sv. Vladimíra*. Účelem projektu *Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území České republiky a dokumentace Ukrajinky v českých a moravských archivech*, který předložilo občanské sdružení *RUTA*, je zmapovat přítomnost fondů souvisejících s kulturním a společenským životem ukrajinských spolků a institucí na území dnešní ČR od doby meziválečné až po dnešek. Sdružení *RUTA* a *Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny* nedodrželo termín pro vyúčtování dotace.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

V programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR byl oceněn *Výstavní projekt Židovského muzea v Praze*, který předložilo *Židovské muzeum v Praze*. Občanské sdružení *OLAM - Společnost Judaica* pořádala v Holešově *Týden židovské kultury - 8. ročník*. Muzeum mělo problém s vyúčtováním dotace: zaslalo je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a muselo je upravit. Občanské sdružení *OLAM* nedodrželo termín pro vyúčtování dotace.

Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií zajišťuje plnění usnesení vlády ze dne 28. července 1999 č. 797, které ukládá ministrovi kultury zajistit podporu studia a vzdělávacích aktivit v oblasti holocaustu. Ve všech materiálech, studiích a dalších aktivitách k této problematice je spolu s holocaustem Židů uváděn holocaust Romů. Problematikou se programově zabývá Památník Terezín (příspěvková organizace zřizovaná MK ve spolupráci se zmíněným Muzeem romské kultury v Brně). Holocaust Romů je připomínán v expozici Památníku Terezín i jím spravovaných zahraničních muzejních expozicích v bývalých koncentračních táborech v Osvětimi a Ravensbrücku. K dané problematice pořádá semináře a workshopy pro odborníky a ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro pedagogy, žáky a studenty.

Činnost Památníku Terezín, státní příspěvkové organizace zřizované resortem kultury, byla zajištěna schváleným příspěvkem na provoz muzea v roce 2008 ve výši 25 776 tis. Kč.

MULTIETNICKÉ KULTURNÍ AKCE

K nejvýznamnějším multietnickým akcím, realizovaným v rámci dotačního programu Ministerstva kultury na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR v roce 2008, patřily *XXXIX. Slezské dny*, které v Dolní Lomné pořádala *Matice slezská*.

Organizátorem *X. ročníku Mezinárodního dětského folklorního festivalu „Jackové dětem“*, který se uskutečnil tradičně v Jablunkově, bylo *Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové dětem* a *IX. Festivalu Národy Podyjí*, pořádaný občanským sdružením *Národy Podyjí*, Mikulov. Občanské sdružení *Etnická asociace ETNICA* pořádala opět mezinárodní festival *Praha srdce národů*. Organizace *ETNICA* a *Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové* měly problém s vyúčtováním dotace: zaslaly je v rozporu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a musely je upravit.

Dotace v roce 2008 po jednotlivých menšinách

bulharská	400 989 Kč
chorvatská	70 000 Kč
maďarská	720 000 Kč
německá	551 594 Kč
polská	1 421 000 Kč
romská	2 350 000 Kč
rusínská	29 000 Kč
ruská	253 000 Kč
řecká	1 124 738 Kč
slovenská	1 885 000 Kč
srbská	180 000 Kč
ukrajinská	605 000 Kč
ostatní občanská sdružení + multietnické akce	272 000 Kč
jiné subjekty (mimo občanská sdružení)	60 000 Kč
celkem	9 922 321 Kč

○ Evropský rok mezikulturního dialogu 2008 v České republice (ERMD)

V roce 2007 byl Institut umění jmenován resortem kultury Národním koordinačním místem pro ERMD. Pro rok 2008 se stal hlavním organizátorem národního projektu *Společně napříč kulturami*. Vedle celoevropských projektů byl v každé členské zemi podpořen tzv. národní projekt, jehož účelem bylo zvýšit povědomí o problematice mezikulturního dialogu a cílech Evropského roku. V každé zemi bylo vytvořeno tzv. Národní koordinační místo (NKM), které mělo za úkol vytvořit *Národní strategii ERMD* v ČR a na jejím základě realizovat národní projekt. Národní projekt ERMD byl vybrán na základě otevřené výzvy, vycházející z *Národní strategie ERMD*, jejíž priority byly mimo jiné:

- propagace a zviditelnění problematiky spojené s mezikulturním dialogem směrem ke změně myšlení v české společnosti, ale i v minoritách, komunitách a u imigrantů s důrazem na školní a mimoškolní vzdělání mládeže;
- integrace cizinců a romské komunity s využitím kulturních a uměleckých aktivit;
- zmapování příkladů v minulosti již osvědčených koncepcí a dobré praxe a vyhodnocení jejich dlouhodobých efektů a následné zviditelnění získaných poznatků prostřednictvím informační, propagační a vzdělávací kampaně.

Cílem aktivit dialogu je zvýšit povědomí a prohloubení poznání o významu mezikulturního dialogu, které povede k vzájemnému obohacování, toleranci, větší otevřenosti společnosti a k celkovému zlepšení kvality života. Dlouhodobým cílem je potom proměna české (v širším pohledu evropské) multikulturní společnosti ve společnost mezikulturní – jinými slovy

přeměna sice pestré společnosti, v níž nicméně žijí různá etnika odděleně, ve společnost, v níž opravdu dochází ke vzájemnému pozitivnímu dialogu a interakci.

Na základě této strategie bylo v rámci národního projektu přímo z fondů EU a ze státních zdrojů podpořeno celkem sedm projektů šesti nevládních organizací. Pro ilustraci uvádíme:

- Člověk v tísni: Programy multikulturního vzdělávání v ČR

Průzkum a analýza efektivit multikulturních vzdělávacích programů. Výsledky šetření budou tvořit základ pro sbírku příkladů jak dobré, tak špatné praxe, s návodem, jak učinit praktické aktivity efektivnějšími. Shrnutí bude publikováno formou příručky a distribuováno profesionálům v oblasti výchovy, kteří se zaměřují na mezikulturní otázky, a rovněž široké veřejnosti.

- Člověk v tísni: Interkulturní vzdělávání – rozšíření a aktualizace manuálu pro učitele

Vytvoření metodické srovnávací příručky pro učitele, jež bude zahrnovat obecné informace o tématech mezikulturního dialogu a jeho vztahu k českému vzdělávacímu systému. Jedna část publikace bude zaměřena na výukové metody (komunikace, interakce, práce s předsudky a stereotypy). Druhá část bude věnována specifickým etnickým, náboženským a dalším skupinám a tématům jako je neonacismus, subkultury či gender.

- Brněnské kulturní centrum: Babylon Fest (12.–14. června 2008, Brno)

Regionální projekt probíhající na jižní Moravě. Zahrnuje množství nejrozličnějších aktivit, např. koncerty, workshopy, debaty, videoprojekce, výstavy atd.

- Půlnebí: Hlasohled

Hlasové dílny, které vedou lektori z nejrozličnějších částí světa, představují veřejnosti široké spektrum nejrozličnějších kulturně specifických hlasových technik a vyjádření. Dílny jsou otevřeny všem, kteří se zajímají o cizí kultury a zpěv, a probíhají v rámci celého roku.

OBLAST MÉDIÍ A AUDIOVIZE

- Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin v roce 2008

V roce 2008 nedošlo z hlediska programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin ke změnám právního rámce. Dne 3. listopadu 2008 bylo přijato usnesení vlády České republiky č.1333, kterým se nově stanoví Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy.³⁸

V rámci programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin je realizována podpora vydávání periodického tisku a provozování rozhlasového nebo televizního vysílání v jazycích národnostních menšin, pokud jsou tato periodika či vysílání určeny pro šíření na území ČR a nejsou-li tyto činnosti vykonávány za účelem dosažení zisku. Média napomáhají šíření informací a posilují etnické vědomí příslušníků národnostních menšin na území ČR. Zároveň je tak snižováno přesvědčení, že národnostní menšiny mají jen omezenou možnost rozvoje vlastního jazyka a že je na ně vytvářen jakýsi nátlak směřující k asimilaci. V roce 2008 bylo Ministerstvem kultury podpořeno 25 celkem projektů.

Poskytovatelem dotací podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních

³⁸ Zásady se budou vztahovat až na další dotační rok.

menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, v programu rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, je Ministerstvo kultury, zastoupené odborem médií a audiovizí. Výběrová dotační komise hodnotila v rámci jednoho výběrového kola 31 projektů, které se ucházely o podporu ze státního rozpočtu v hodnotě 30 000 tis Kč. Druhé kolo, které počítalo s rozdělením částky rezervního fondu ve výši 3 929 750,- Kč, se nekonalo. Rezervní fond převedla vláda zpět do státního rozpočtu.

Dotací bylo podpořeno 25 projektů. Byly podpořeny 3 projekty pro polskou menšinu, 4 romské projekty, 4 slovenské, 2 německé, 2 bulharské, 1 řecký, 3 ruské, 1 rusínský, 2 ukrajinské, 1 židovský, 1 srbský a 1 maďarský. Komise doporučila k rozdělení 29 602 000,- Kč, částka 398 000,- na projekt *Romano hangos* byla předložena ke schválení poradě vedení. Tím byla částka rozpočtu rozdělena. Až na částku 878,- Kč, kterou vrátilo sdružení *Vazrazdane* (projekt *Balgari*) byly všechny prostředky dotačního programu využity.

BULHARSKÁ MENŠINA

o *Roden glas*

Vydavatelem časopisu je občanské sdružení *Bulharská kulturně osvětová organizace*.⁴⁰ Periodikum vyšlo v rozsahu 6 čísel. Komentovalo společenské a kulturní aktivity bulharské menšiny. Příjmy z prodeje byly mírně vyšší než v minulosti, projekt je i nadále dotován z kulturního fondu sdružení. Jedná se o tiskovinu v rozsahu 24+4 strany, nejen nová grafika, ale i nové obsahové pojetí více oslovuje čtenáře, nejen příslušníky této menšiny.

Roden glas	
výše dotace	670 000,- Kč
vydání	6 čísel
cena výtisku	10,- Kč předplatné, 15,- Kč volný prodej
celkový náklad	1000 ks/ číslo, celkem 6000 ks
celkové náklady	1 047 682,- Kč
podíl dotace na projektu	R ³⁹ 65,1 %; skut. 63,95 %
příjmy z prodeje	53 719,- Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	0,- Kč
remitenda	0; rozdáno bezplatně cca 250 - 300 ks od čísla
prodaný náklad podle prodeje	85,3 %

o *Balgari*

Realizátorem projektu je občanské sdružení *Vazrazdane*.⁴¹ V roce 2008 bylo vydáno 5 čísel, z toho jedno dvojčíslo, periodikum má rozsah 28+4 strany a je tištěno v bulharštině. Lehce stoupající příjmy z prodeje znamenají, že si časopis již našel své čtenáře. Bulharská menšina tak má další projekt, který rozšiřuje prostor, kdy o sobě dává bulharská menšina vědět a prohlubuje informovanost uvnitř komunity na území ČR.

Balgari	
výše dotace	510 000,- Kč, čerpáno 509 122,- Kč
vydání	5 čísel, 1 dvojčíslo, 2 přílohy/rok
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	800 ks/číslo, celkem 4000 ks
celkové náklady	730 211,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,86 %; skut. 69,84 %
vratka (13. února 2009)	878,- Kč
příjmy z prodeje	72 000,- Kč
příjmy (jiné)	148 211,- Kč
remitenda	1 345 ks – 1 064 ks á 30 Kč, 281 ks á 60,- Kč celkem 48 780,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	60 %

³⁹ Rozhodnutí Ministerstva kultury

⁴⁰ <http://www.sweb.cz/bgklub/budova.html>

⁴¹ <http://vazrazdane.sweb.cz/>

MAĎARSKÁ MENŠINA

o *Prágai Tükör*⁴²

Vydavatelem časopisu byl *Svaz Maďarů žijících v Českých zemích*.⁴³ Jde o kulturně-společenský časopis, který přispívá k zachování kulturní identity Maďarů v ČR. Má stránkový průměr 110 stran na číslo. Používá pouze maďarštinu, každé číslo ale obsahuje krátké resumé v češtině, je dobře přijímaný maďarskými mluvčími, má stálý okruh čtenářů. Prodáno 2 320 ks, 155 předplatitelů, 1 650 ks rozdáno při akcích sdružení a rozesláno různým institucím, 280 ks představují povinné výtisky.

Prágai Tükör	
výše dotace	1 000 000,- Kč
vydání	5x ročně
cena výtisku	30,- Kč, předplatné 20,- Kč
celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 5000 ks
celkové náklady	1 430 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,93 %; skut. 69,93 %
příjmy z prodeje	64 000,- Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	366 000,- Kč
remitenda	680 ks (z toho 150 archiv), 20 400,- Kč
prodaný náklad podle příjmů	55 %

NĚMECKÁ MENŠINA

o *Landes-Zeitung*⁴⁴

Vydavatelem titulu bylo *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*.⁴⁵ Noviny mají rozsah 12 stran, 8 stran je věnováno politické, kulturní, vědecké a společenské problematice Němců žijících na území České republiky a další 4 strany tvoří tematické přílohy. Tiskovina je přijímána velmi dobře, zvyšuje se i mírně předplatné, z celkového množství je 1 950 kusů distribuováno k jazykové výuce na školách.

Landes-Zeitung	
výše dotace	1 840 000,- Kč
vydání	minimálně 24 čísel
prodejní cena výtisku	10 Kč, předplatné 9,50 Kč
celkový náklad (ks)	2 000 kusů/číslo, 26 čísel, celkem 52 000 ks
celkové náklady na projekt	3 001 713,- Kč
podíl dotace na projektu	R 61,81 %, skut. 61,29 %
příjmy z prodeje	319 786,- Kč
příjmy z inzerce	630 700,- Kč
remitenda	3 089 ks, 30 890,- Kč
průměrná měsíční mzda redaktorů	20 000,- Kč; dohoda 13 000,- Kč
prodaný náklad podle příjmů	61,5 %

o *Eghalánd Bladl*

Vydavatelem periodika je občanské sdružení *Svaz Němců-region Chebsko*.⁴⁶ Jde o regionální tiskovinu distribuovanou v rámci německy mluvící komunity na Chebsku, ale volně dostupnou i ostatním zájemcům. Rozesílá se v rámci vlastních sil sdružení 270 ks. Příjemci dotace umožnila zkvalitnit tisk časopisu.

Eghalánd Bladl	
výše dotace	75 000,- Kč
vydání	měsíčník / 12 čísel
cena výtisku	8,50 Kč
celkový náklad	minimální náklad 280 kusů / číslo, celkem 3 740 ks
celkové náklady	108 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,44 %; skut. 69,44 %
příjmy z prodeje	5 880,- Kč
příjmy z inzerce	
remitenda	
průměrná měsíční mzda redaktorů / dohody	2 800 Kč / číslo
prodaný náklad podle příjmů	58,9 %

⁴² <http://www.pragaitukor.com/archive/pt200805/index.php>

⁴³ <http://www.csmmsz.org/csmmsz.org/index.php>

⁴⁴ <http://www.landeszeitung.cz/>

⁴⁵ <http://landesversammlung.wz.cz/>

⁴⁶ <http://www.egerlaender.cz/>

o *Głos Ludu*⁴⁷

Vydavatelem novin byl *Kongres Poláků v ČR*.⁴⁸ Noviny přispívaly k udržování a znalosti polštiny v rámci minoritní společnosti. Došlo opět k mírnému poklesu prodeje, ale jsou realizovány kroky k podchycení mladší generace čtenářů. Během roku vyšlo 151 čísel. Podíl dotace na celkových nákladech je ve srovnání s ostatními vydavateli národnostního tisku velmi příznivý. Jedinými příjmy, mimo dotaci resortu kultury, jsou příjmy plynoucí z předplatného a inzerce.

Głos ludu	
výše dotace	5 875 000,- Kč
vydání	3x týdně, minimálně 150 čísel
cena výtisku	6,- Kč, sobotní vydání 9,- Kč
celkový náklad	minimálně 4 500 ks/číslo, 150 čísel, celkem 672 316 kusů
celkové náklady	10 425 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 56,35 %; skut. 56 %
příjmy z prodeje	3 120 305,- Kč
příjmy z inzerce, služby	1 426 676,- Kč
remitenda	77 905 ks, 549 438,- Kč
plat / příjem v redakci	15 000-19 000,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	65,81 %

o *Nasza Gazetka*

Jde o časopis pro děti a mládež, jehož vydavatelem je od roku 2008 *Kongres Poláků v ČR*.¹¹ V roce 2008 bylo vydáno 20 čísel, z toho 6 dvojčísel, zejména proto, že začátkem roku nemá sdružení dost prostředků na výrobu. Časopis vychází ve školním roce, od září do června, v počtu dvou výtisků v měsíci. Tiskovina slouží i jako učební pomůcka. Cena je stanovena v symbolické výši, z důvodu finanční dostupnosti.

Nasza Gazetka	
výše dotace	925 000,- Kč
vydání	20 čísel
cena výtisku	7,- Kč
celkový náklad	1000 ks/číslo, 20 000 ks celkem
celkové náklady	1 609 090,- Kč
podíl dotace na projektu	R 60,39 %; skut. 57,49 %
příjmy z prodeje	112 280,- Kč
příjmy z inzerce, služeb, darů	571 810,- Kč
remitenda	2 026 ks, 14 182,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	80,2 %

o *Zwrot*⁴⁹

Kulturní měsíčník *Zwrot* vydával *Polský kulturně osvětový svaz v ČR*,⁵⁰ počet stran 80+4 strany obálky, jeho obliba se zvyšuje, což dokazuje i zvýšení prodeje během roku. Měsíčník si upevnil svoji pozici novou formu zaměřenou na kulturu, osvětu, historii a soudobou existenci polské národnostní menšiny v České republice.

Zwrot	
výše dotace	1 158 000,- Kč
vydání	1x měsíčně
cena výtisku	20,- Kč (+poštovné), prodej 20,- Kč
celkový náklad	1550 ks/číslo, celkem 18 600 ks
celkové náklady	2 298 490,- Kč
podíl dotace na projektu	R 50,38%; skut. 50,38 %
příjmy z prodeje	560 000,-Kč, částka neočištěna o poštovné
příjmy z inzerce, jiné	55 895,- Kč
remitenda	852 ks, 13 040,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	nelze propočítat, příjmy zkresleny o poštovné

⁴⁷ <http://www.glosludu.cz/>

⁴⁸ <http://www.polonica.cz/>

⁴⁹ <http://www.pzko.cz/index.php/Kontakt-Zwrot/>

⁵⁰ <http://www.pzko.cz/>

o *Kereka-Kruh*

Uvedený měsíčník vydávala v roce 2007 *Demokratická aliance Romů v ČR*, počet stran 36+8 stran přílohy *Kerečka*. Náklad se ustálil na 3000 kusech a remitenda je opět cca 550 ks/číslo. Neprodané výtisky jsou prezentovány při besedách a jiných akcích pořádaných romskou komunitou. Příspěvky v titulu byly v jazyce českém a romském. Časopis sloužil jako pomůcka ve školách s romskými žáky, MŠ i v nižších ročnících ZŠ.

Kereka-Kruh	
výše dotace	1 862 000,- Kč
vydání	měsíčník
cena výtisku	12,- Kč
celkový náklad	3000 ks/číslo, celkem 33000 ks
celkové náklady	2 661 556,- Kč
podíl dotace na projektu	R 70 %; skut. 69,96 %
příjmy z prodeje	347 028,- Kč
příjmy (inzerce, jiné)	452 528,- Kč
remitenda	6071 ks, 77 772,- Kč; rozdáváno postupně na akcích sdružení
prodaný náklad podle prodeje	82,63 %

o *Romano hangos*⁵¹

Projekt nebyl podpořen v rámci výběrového řízení, přihláška byla neúplná. Navíc při vyúčtování dotace za rok 2007 byla porušena rozpočtová kázeň a vše řešil Finanční úřad v Brně. Závazky vůči státnímu rozpočtu byly uhrazeny. Odbor médií a audiovizí vyzval prostřednictvím Sekretariátu Rady vydavatele novin *Společenství Romů na Moravě, o.p.s.*, aby se obrátila na Ministerstvo kultury s žádostí o poskytnutí částky 398 tis Kč, které zůstala nerozdělena. Ministr žádosti vyhověl, projekt tak mohl být realizován v menším rozsahu, tak, aby byla zachována kontinuita při vydávání tohoto titulu pro následující období. Došlo k obměně redakce a rozšířil se i okruh dopisovatelů a příspěvů. Bez podpory nelze tento projekt v žádném případě realizovat, podíl skutečně uhrazených výtisků tvoří zlomek nákladu.

Romano hangos	
výše dotace	398 000,- Kč
vydání	4 čísla (8 stran) a 1 dvojčíslo (12 stran)
cena výtisku	10,- Kč, dvojčíslo 15,- Kč
celkový náklad	3100 ks/číslo, celkem 15500 ks
celkové náklady	568 625,- Kč
podíl dotace na projektu	R 70 %; skut. 69,99 %
příjmy z prodeje	10 695,- Kč
příjmy (inzerce, jiné)	159 930,- Kč
remitenda	uvádí 9%,
prodaný náklad podle prodeje	2,6 %

o *Romano vodi*⁵²

Vydavatelem titulu bylo občanské sdružení *Romea*.⁵³ Tiskovina vychází v rozsahu 28+4 strany, má tradičně dobrý ohlas, podíl prodaných časopisů je však velmi nízký, a ve srovnání s rokem 2007 ještě poklesl. Tiskovina je distribuována bezplatně v rámci komunity i mimo ni, do škol, jiným občanským sdružením. Projekt je financován i z evropských zdrojů, zejména z projektu EQUAL a použil i částku 16 244,- Kč z reklam webových stránek. *Romea* časopis prezentuje na svých

Romano vodi	
výše dotace	1 560 000,- Kč
vydání	10 čísel, z toho 2 x dvojčíslo
cena výtisku	předplatné 18,- Kč; volný prodej 20,- Kč
celkový náklad	1500 ks/číslo, celkem 15000 ks
celkové náklady	2 461 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 63,67 %; skut. 69,39 %
příjmy z prodeje	27 180,- Kč
příjmy jiné – inzerce*	873 820,- Kč
remitenda	958 ks, 19 160,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	9,0 %

⁵¹ <http://www.srnm.cz/cz/romanohangos.htm>

⁵² <http://www.romea.cz/index.php?id=aktual>

⁵³ <http://www.romea.cz/>

webových stránkách, je tak dostupný všem uživatelům internetu.

o *Romano džaniben*⁵⁴

Časopis, který má charakter almanachu, (rozsah stran kolem 250), realizuje občanské sdružení *Romano džaniben*. Je to unikátní projekt co do formy, obsahu i odezvy u čtenářů. Do jeho realizace jsou zapojeni vedle členů sdružení i studenti romistiky FF UK v Praze. Projektu byla udělena výjimka ministra kultury a dotace se podílela na hodnotě projektu 86,13 %. Byl podpořen i ze strany Magistrátu hl. m. Prahy částkou 50 000,- Kč a Nadačním fondem obětem holocaustu v částce 20 000,- Kč.

Romano džaniben	
výše dotace	510 000,- Kč
vydání	2x ročně, 600 kusů
cena výtisku	140,- Kč
celkový náklad	600 ks číslo, celkem 1200 ks
celkové náklady	594 538,- Kč
podíl dotace na projektu	R 86,13 %; skut. 85,78 %
příjmy z prodeje	14 538,- Kč
příjmy (jiné dotace)	70 000,- Kč
remitenda	212 ks, 29 680,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	10,8 %

RUSÍNSKÁ MENŠINA

o *Podkarpatská Rus*⁵⁵

Realizátorem projektu je občanské sdružení *Společnost přátel Podkarpatské Rusi*.⁵⁶ Byla vydána 4 čísla, o rozsahu 12 stran, nákladem 800 kusů. Jde o periodikum bezplatně distribuované v rámci menšiny, součástí je i příloha v rusínském jazyce. Jedná se o menší projekt, který je obohacením spektra národnostních periodik a odpovídá potřebám rusínské menšiny, upozorňuje na její tradice a zvyky.

Podkarpatská Rus	
výše dotace	86 000,- Kč
vydání	4x ročně
cena výtisku	bez ceny, bezplatná distribuce
celkový náklad	800 ks číslo, celkem 3200 ks
celkové náklady	123 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,92 %; skut. 67 %
příjmy z prodeje a inzerce	0
remitenda	celý náklad bezplatně distribuován
průměrná měsíční mzda redaktorů	honoráře v hodnotě 4 115,- Kč za číslo, participuje 5-7 lidí
prodaný náklad podle prodeje	0

RUSKÁ MENŠINA

o *Afiša*

Vydavatelem je *Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice*.²⁴ Bylo vydáno 7 čísel. Časopis je distribuován spolu s *Ruským slovem* a informuje o kulturních a společenských akcích v rámci ruské menšiny, jakož i o ruských umělcích vystupujících na území ČR. Periodikum si hledá své místo, ale je velmi dobře přijímáno a nachází si stále více čtenářů.

Afiša	
výše dotace	500 000,- Kč
vydání	6x ročně, vydáno 7 čísel
cena výtisku	35,- Kč
celkový náklad	1. číslo 700 ks, 2.-7. 1500, celkem 9 700 ks
celkové náklady	741 986,- Kč
podíl dotace na projektu	R 63,1 %; skut. 63,1 %
příjmy z prodeje	10 000,- Kč
příjmy (jiné, z inzerce a služeb)	231 986,- Kč
remitenda	neprodané tisky rozdány
prodaný náklad podle prodeje*	3 % * 71,3 %
všechny příjmy	

⁵⁴ <http://www.dzaniben.cz/>

⁵⁵ <http://www.podkarpatskarus.cz/noviny.htm>

⁵⁶ <http://podkarpatska.rus.sweb.cz/>

o Artek⁵⁷

Vydavatelem je sdružení *Spolek rusky mluvících studentů a jejich příznivců Artek*.⁵⁸ Projekt si stále ještě hledá místo a čtenáře v rusky mluvící komunitě. Oslovuje zejména mladší příslušníky, tomu odpovídá i obsah periodika. Ani stránkový rozsah se ještě neustálil, v průměru je tištěno 46 stran. Je bezesporu obohacením rusky psaných periodik, vydávaných v rámci tohoto dotačního programu.

Artek	
výše dotace	500 000,- Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	60,- Kč
celkový náklad	minimálně 1500 ks / číslo, celkem 10 500 ks
celkové náklady	851 723,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,45 %; skut. 58,70 %
příjmy z prodeje	19 155,- Kč
příjmy (jiné, z inzerce a služeb)	222 500,- Kč
remitenda	neprodané výtisky rozdány, polovina nákladu rozdána
prodaný náklad podle prodeje	3 %

o Ruskoje slovo⁵⁹

*Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice*⁶⁰ je občanské sdružení s celostátním působením v ČR, jež se věnuje rozvoji kulturních a společenských tradic, spolkové činnosti v oblasti kultury, vědy a vzdělávání, zároveň pomáhá krajanům z Ruska adaptovat se v prostředí ČR. Časopis vycházel v celobarevné verzi, má 32+4 stran a od tohoto roku jako měsíčník. Nejsou stálí redaktoři, placení formou honorářů. Přímý prodej je nižší, projekt je financován z inzerce a darů od podnikatelských subjektů. Jeho součástí je i příloha pro děti, *Slovo děťam*, která je vydávána za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, hodnota dotace byla 200 000,- Kč.

Ruské slovo	
výše dotace	1 520 000,- Kč
vydání	12x ročně
cena výtisku	50,- Kč
celkový náklad	2 000 ks/číslo, celkem 24 000 ks
celkové náklady	2 179 277,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,92 %; skut. 69,75 %
příjmy z prodeje	29 653,- Kč
příjmy (jiné, z inzerce a služeb)	607 730,- Kč
remitenda	0
prodaný náklad podle prodeje*	3 % * včetně ostatních
všechny příjmy	příjmů 53,1 %

ŘECKÁ MENŠINA

o Kalimera⁶¹

Vydavatelem periodika byla *Řecká obec Praha*.⁶² Tiskovina je bezplatně poskytována členům obce a je rozesílána i jiným řeckým obcím na území ČR. Proto není uváděn ani příjem z prodeje, ani remitenda. V roce 2008 bylo vydáno 6 čísel, stránkový rozsah v průměru 32. Podle ohlasů je časopis kladně hodnocen a řeckou komunitou shledáván velmi potřebným.

Kalimera	
výše dotace	339 000,- Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	bezplatný
celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 6000 ks
celkové náklady	486 273,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,9 %; skut. 69,9 %
příjmy z prodeje	bezplatná distribuce
příjmy (z inzerce, ostatní)	147 273,- Kč
remitenda	0
průměrná měsíční mzda redaktorů / honoráře	grafika 5 000/číslo, příspěvky 10 000,- Kč / číslo
prodaný náklad podle příjmů	nelze vyčíslit

⁵⁷ <http://www.artek.cz/>

⁵⁸ <http://www.artek.cz/ru/magazine/>

⁵⁹ <http://www.ruslo.cz/magazine/>

⁶⁰ <http://www.ruslo.cz/>

⁶¹ <http://www.ropraha.eu/index.php?section=kalimera>

⁶² <http://www.ropraha.eu/>

SLOVENSKÁ MENŠINA

o *Korene*⁶³

Měsíčník vydávala *Obec Slováků v ČR*,⁶⁴ byl zaměřen na život slovenské menšiny v České republice. V roce 2008 došlo ke snížení nákladu o 1000 ks. Vyúčtování ještě není uzavřeno. Z celkového počtu je 2 750 ks ve volném prodeji, 1 500 ks distribuováno stálým předplatitelům, 280 ks regionálním obcím v rámci sdružení. Časopis má své místo mezi periodiky vydávanými v rámci slovenské menšiny žijící v ČR. Časopis obsahuje i 4 strany pro dětské čtenáře, *Korálíky*.

Korene	
výše dotace	1 693 000,- Kč
vydání	měsíčník, jedno dvojčíslo
cena výtisku	18,- Kč
celkový náklad	min. 4000 ks/číslo, 44 000 ks vydávalo se 5000 ks/číslo; celkem 55 000 ks
celkové náklady	3 100 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 54,62 %; skut. 54,62 %
příjmy z prodeje	533 910,- Kč
příjmy jiné	10 000,- Kč
remitenda	9 055 ks, 162 99,- Kč
prodaný náklad podle příjmů	55,68 %

o *Listy 2007*⁶⁵

Vydavatelem měsíčníku byl *Klub slovenské kultury*.⁶⁶ Časopis je nedílnou součástí spektra časopisů, které jsou vydávány v rámci slovenské menšiny a je dobře přijímán, má stabilní počet abonentů – 2 000, distribuce se pohybuje od 2 000 ks do 1 980 ks. Náklad byl v roce 2008 zvýšen o 500 ks. Součástí jsou i přílohy – *Studentské listy*, *Oříšek* a *Klubové listy*. Projekt byl podpořen i ze Slovenska (*Úřad pro Slováky žijící v zahraničí*) ve výši 195 500,- Kč. Vyúčtování předáno v termínu, ještě se doplňují některé doklady.

Listy 2008	
výše dotace	2 475 000,- Kč
vydání	10 čísel, z toho 2 dvojčísla
cena výtisku	20,- Kč, dvojčíslo 38,- Kč
celkový náklad	3 000 ks číslo/celkem 24 000 ks
celkové náklady	3 536 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 70 %; skut. 70 %
příjmy z prodeje	nespecifikováno
příjmy (z projektu – prodej, reklama, inzerce)	723 629,- Kč
remitenda	1 500 ks, 35 400,- Kč
prodaný náklad podle příjmů	

o *Slovenské dotyky*⁶⁷

Měsíčník vydával *Slovensko-český klub v ČR*.⁶⁸ Charakter časopisu se nemění, byl i v roce 2008 zaměřen na komunitu slovenské menšiny v ČR, ale také na českou veřejnost. Bylo vydáno 11 čísel, poslední číslo je označováno jako dvojčíslo 12 2007 / 1 2008, pro překlenutí mezery při realizaci projektu v dalším roce. Časopis je dobře přijímán, má nejvyšší náklad mezi slovenskými periodiky. Smluvní distribucí je za paušál realizováno cca 60-80% výtisků. Projekt byl podpořen ze strany *Úřadu pro*

Slovenské dotyky	
výše dotace	2 380 000,- Kč
vydání	11 čísel, z toho 1 dvojčíslo
cena výtisku	18,- Kč, předplatné 10,- Kč
celkový náklad	8000 ks/číslo, celkem 80 000 ks
celkové náklady	3 883 316,- Kč
podíl dotace na projektu	R 62,63 %; skut. 61,29 %
příjmy z prodeje	* 1 256 895,- Kč
příjmy z inzerce, propagace	189 850,- Kč
remitenda	2 400 ks, 43 200,- Kč
průměrná měsíční mzda redaktorů	18 900,- Kč
prodaný náklad podle příjmů	92,53 %

⁶³ <http://www.slovaci.cz/Default.aspx?show=Korene&type=2>

⁶⁴ <http://www.slovaci.cz/>

⁶⁵ http://www.klubsk.net/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=10&Itemid=14

⁶⁶ <http://www.klubsk.net/>

⁶⁷ <http://www.czsk.net/dotyky/archiv.html>

⁶⁸ <http://www.czsk.net/>

Slováky žijící v zahraničí částkou 162 114,- Kč. Společnost ArtCity přispěla částkou 40 000,- Kč.

* Příjmy z prodeje nejsou očištěny o rabat, který je 50%, hodnota prodeje je tak 628 425,- Kč.

o Zrkadlenie / Zrcadlení⁶⁹

V rámci projektu, jehož realizátorem je občanské sdružení *Slovenský literární klub* v ČR, se v roce 2008 vydala 4 čísla. Šlo o literární revue a samo sdružení se označuje za spisovatelské, členy je 54 spisovatelů. Projekt byl podpořen *Úřadem pro Slováky žijící v zahraničí* v částce 60 997,- Kč, slovenskou *Kulturní a vědeckou společností I. Kraska* v hodnotě 19 175,- Kč. Vydavatel úzce spolupracuje se *Slovensko-českým klubem*, jenž projekt podpořil odkoupením 225 kusů každého čísla. Smluvní distribuce realizuje 500 výtisků za paušál 50%.

* Příjmy z prodeje nejsou očištěny o rabat, který je 50%, hodnota prodeje je tak 45 690,- Kč.

Zrkadlenie / Zrcadlení	
výše dotace	527 000,- Kč
vydání	4x ročně
cena výtisku	40,- Kč, předplatné 30,- Kč
celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 4000 ks
celkové náklady	755 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,81 %; skut. 69,42 %
příjmy z prodeje	* 91 380,- Kč
příjmy z inzerce	
remitenda	
průměrná měsíční mzda redaktorů	neuvádí se ve vyúčtování
prodaný náklad podle příjmů	97,32 %

SRBSKÁ MENŠINA

o Srpska rec⁷⁰

Vydavatelem periodika bylo občanské sdružení *Srbské sdružení Sv. Sáva*.⁷¹ Jde o jediný projekt podporovaný v rámci srbské národnostní menšiny. V průběhu roku se dařilo získat i platící zájemce. Příloha pro děti *Konvalinka* je vkládána do časopisu.

Srpska rec	
výše dotace	875 000,- Kč
vydání	6x , příloha <i>Konvalinka</i> , 2 tematické přílohy
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	800 ks/číslo, celkem 4800 kusů
celkové náklady	1 251 061,- Kč
podíl dotace na projektu	R 70 %; skut. 70 %
příjmy z prodeje	89 430,- Kč
příjmy (z inzerce, ostatní – dary)	286 097,- Kč
remitenda	1 334ks, 40 020,- Kč
prodaný náklad podle příjmů	55 %

UKRAJINSKÁ MENŠINA

o Porohy⁷²

Vydavatelem časopisu byla *Ukrajinská iniciativa* v ČR.⁷³ Časopis byl zaměřen na občany Ukrajiny s trvalým nebo dlouhodobým pobytem v ČR. Redakční tým je odměňován nejen formou dohod, ale jeden pracovník je na částečný úvazek. V roce 2008 se mírně snížil počet prodaných výtisků, ale prostředky byly do projektu získány pomocí inzercí a darů.

Porohy	
výše dotace	756 000,- Kč
vydání	6 čísel (1 dvojčíslo) 2 vložené přílohy
cena výtisku	20,- Kč
celkový náklad	1000 ks číslo, celkem 6000 ks
celkové náklady	1 082 036,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,87 %; skut. 69,86 %
příjmy z prodeje	44 494,- Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	283 000,- Kč
remitenda	600 ks, 12 000,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	37 %

⁶⁹ <http://www.czsk.net/zrkadlenie/archiv.html>

⁷⁰ <http://sv-sava.cz/casopis-srpska-rec>

⁷¹ <http://sv-sava.cz/>

⁷² <http://www.ukrajinci.cz/porohy>

⁷³ <http://www.ukrajinci.cz/>

o *Ukrajinský žurnál*⁷⁴

Tento projekt od roku 2005 uskutečňuje občanské sdružení *RUTA*. Našel si své čtenáře a je čten i Ukrajinci, kteří se na území ČR zdržují na pracovní povolení. V roce 2008 vychází už druhým rokem jako měsíčník, rozsah stran nejdříve 44, potom 62. Mírně se zvýšila prodejnost tiskoviny. Neprodané kusy jsou po třech měsících distribuovány bezplatně.

Ukrajinský žurnál	
výše dotace	1 500 000,- Kč
vydání	11 čísel, jedno dvojčíslo
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	1500 ks/číslo, celkem 16 500 ks
celkové náklady	2 154 201,- Kč
podíl dotace na projektu	R 70 %; skut. 69,63 %
příjmy z prodeje	207 732,- Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	446 106,- Kč
remitenda	7 511 ks, 225 330,- Kč
prodaný náklad podle prodeje	42 %

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

o *Maskil*⁷⁵

Vydavatelem titulu bylo občanské sdružení *Bejt Simcha*.⁷⁶ Jde o kulturní měsíčník s rozsahem 20 stran, dvojčíslo mělo 40 stran. Titul byl distribuován zdarma do všech židovských obcí a jiných organizací v ČR, z malé části i na Slovensko. Projekt je financován mimo dotaci následovně: 30 000,- Kč od Nadačního fondu obětí holocaustu, od drobných dárců 8 430,- Kč, Holandský humanitární fond poskytl 11 000,- Kč a Federace židovských obcí v ČR 115 000,-Kč.

Maskil	
výše dotace	466 000,- Kč
vydání	měsíčník
cena výtisku	zdarma
celkový náklad	800 ks číslo, celkem 9600 ks
celkové náklady	666 684,- Kč
podíl dotace na projektu	R 69,92 %; skut. 69,52 %
příjmy z prodeje, * vlastní vklad	bezplatná distribuce *
	23 254,- Kč
příjmy jiné	203 845,- Kč
remitenda	605 ks
průměrná měsíční mzda redaktorů / dohody	5 000,- Kč
prodaný náklad podle příjmů	nelze

Přehled podpořených projektů viz příloha 5.

Vedle projektů v rámci programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin jsou v rámci grantového programu pro oblast audiovizu a masmédií podporovány rovněž některé projekty s prvkem podpory kulturních aktivit národnostních menšin (viz příloha 6).

5.3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

o Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

Resort vyhlašuje program v souladu s nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin na tvorbu vzdělávacích programů a výukových materiálů v oblasti národnostně menšinového vzdělávání směřující k poznávání historie a kultury jiných národů, k výchově k demokratickému občanství, k vzájemné toleranci, k potírání rasové a národnostní nesnášenlivosti, xenofobie a antisemitismu. Schválený rozpočet resortu na program v roce

⁷⁴ <http://www.uz.harazd.net/>

⁷⁵ <http://www.maskil.cz/>

⁷⁶ <http://www.bejtsimcha.cz/>

2008 činil 19 milionů Kč. Program byl vyhlášen ve dvou kolech. Přihlásilo se do něj celkem 98 projektů (I. kolo: 72 žádostí, II. kolo: 26) s celkovým požadavkem na 32 960 984 Kč (I. kolo: 26 762 903Kč, II. kolo: 6 198 081Kč). Úspěšně žádala 61 organizace (I. kolo: 49, II. kolo: 12), v celkové výši 15 901 331Kč (I. kolo: 12 814 000Kč, II. kolo: 3 083 331Kč).

Tematické zaměření programu se nepatrně v I. a II. kole měnilo, v II. kole došlo k tematickému rozšíření:

- Jazykové vzdělávání dětí a mládeže příslušníků národnostních menšin.
- Vzdělávací aktivity pro děti a mládež příslušníků národnostních menšin, např. vydávání publikací pro vzdělávání dětí a žáků v menšinových jazycích jako součást širšího projektu.
- Tvorba a realizace vzdělávacích programů a výukových materiálů, které směřují k potírání rasové a národnostní nesnášenlivosti, rasismu, antisemitismu, včetně integračních projektů ve vzdělávání v oblasti romského jazyka.
- Výzkumy a analýzy zaměřené na oblast vzdělávání národnostních menšin a etnik žijících v ČR.
- Vytvoření podpůrných a metodických materiálů zaměřených na integraci dětí, žáků a žáků z národnostních a etnických menšin žijících v ČR do hlavního vzdělávacího proudu. Tyto metodické materiály budou zaměřeny na zvyšování kompetencí pedagogů směrem k práci s dynamikou třídního kolektivu a vytváření inkluzivního přístupu při práci s dětmi, žákyněmi a žáky z prostředí národnostních menšin a etnik ve třídách a kolektivech.

Přehled jednotlivých projektů je v příloze 7.

o Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Ministerstvo tento program vypisuje od roku 2006. Jsou na něj každoročně vyčleněny finanční prostředky zpravidla ve výši 70 mil Kč. Cílem rozvojového programu je pomoci krajům tyto náklady financovat. Funkce asistenta pedagoga je tedy systémově zařazeným „vyrovnávacím opatřením“, jehož cílem je poskytnout v případě potřeby dětem, žákům a studentům se sociálním znevýhodněním či pocházejícím z odlišného sociálního a kulturního prostředí účinnou a efektivní pomoc zaměřenou na zvýšení jejich školní úspěšnosti v hlavním vzdělávacím proudu. V roce 2008 resort podpořil 400 asistentů ve školách, v celkové výši cca 70 milionů Kč. V rámci dotačního programu bylo pokryto 80-85 % požadavků škol (prostřednictvím krajských úřadů).

o Podpora romských studentů a příslušníků národnostních menšin na vysokých školách

Je realizována v souladu s menšinovým zákonem, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a ve znění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Při zabezpečování podpory studia příslušníků národnostních menšin a příslušníků romské komunity v akreditovaných studijních programech na vysokých školách (dále VŠ) je uplatňován princip nepřímé podpory a postupuje se podle § 18 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, tzn., že dotace v oblasti podpory projektů příslušníků národnostních menšin a podpory integrace příslušníků romské komunity jsou poskytovány právnickým osobám (tj. VŠ).

Pro výši dotací je rozhodný dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti VŠ a jeho každoroční aktualizace, typ a finanční náročnost akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání, počet studentů a dosažené výsledky ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti a její náročnost.

Veřejné VŠ mohou žádat o poskytnutí dotace mj. formou projektů předložených v rámci rozvojových programů vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy .

Každá veřejná VŠ může předložením projektu v rámci konkrétního rozvojového programu požádat Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy o dotaci ze státního rozpočtu na řadu aktivit, které ulehčí studium studentům ze znevýhodněných sociálních skupin (a to včetně studentů z řad příslušníků národnostních menšin a studentů hlásících se k romské národnosti), tj. požádat např.:

- o dotaci na pořízení učebnic, studijní literatury, učebních pomůcek pro své knihovny (a tyto pak půjčovat přednostně sociálně znevýhodněným studentům, kteří si je koupit nemohou);
- o dotaci na posílení stipendií, přiznávaných VŠ v souladu se stipendijním řádem v případě tíživé sociální situace (jednorázově i opakovaně);
- o dotaci na studijní, sociální, psychologické aj. poradenství těmto studentům;
- o dotaci na ochranné pomůcky, zakoupené pro VŠ a zapůjčované těmto studentům.

Finanční dotace pro VŠ na podporu sociálně znevýhodněných studentů podporuje motivaci VŠ k pomoci překonávání těch překážek ve studiu, které jsou pro studenty romské národnosti a pro studenty z řad příslušníků národnostních menšin specifické. Rozsah těchto dotovaných aktivit přitom, pochopitelně, závisí na aktuálně disponibilních finančních prostředcích. O dalších aktivitách VŠ v oblasti multikulturní výchovy informuje příloha 8.

5.4. Ministerstvo vnitra

○ Program prevence kriminality

Ministerstvo vnitra nese gesci za činnost meziresortního poradního orgánu - Republikového výboru pro prevenci kriminality, mezi jehož hlavní činnosti patří realizace programu na pomoc městům zasaženým vysokou mírou trestné činnosti a dalších sociálně patologických jevů. Zásadním koncepčním materiálem preventivní politiky státu na rok 2008 byla *Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011* (dále jen Strategie), kterou vláda ČR schválila usnesením ze dne 15. října 2007 č. 1150.

Mezi priority Strategie patří oběti rasově, národnostně nebo nábožensky motivovaných trestných činů; riziková jedinci v postavení potenciálních pachatelů nebo obětí (sociálně vyloučení jedinci a skupiny; cizinci; příslušníci národnostních a etnických menšin; obyvatelé prostorově vyloučených lokalit); trestné činy a delikventní jednání spojené s radikalizací diváckého násilí; rasově, národnostně či nábožensky motivovaná trestná činnost; protiprávní jednání v sociálně vyloučených lokalitách).

V rámci Strategie byl nově rozdělen systém prevence kriminality na tři úrovně: republikovou, krajskou a městskou. V rámci krajské a městské úrovně byly v září 2008 zpracovány Koncepce prevence kriminality krajů⁷⁷ a Koncepce prevence kriminality měst⁷⁸ na léta 2009 až 2011. Mezi prioritami krajských a městských koncepcí se objevuje prevence rasismu a xenofobie, začleňování osob prostorově i sociálně vyloučených i boj proti extremismu. Každoročním naplněním priorit Koncepcí je *Program prevence kriminality* tvořený dílčími, konkrétními projekty prevence kriminality. Cílem projektů je odstranit nebo zmírnit sociální vyloučení romských komunit, kvůli kterému se následně zvyšuje i nebezpečí rasových a extremistických nálad. Projekty se zaměřují především na děti a mládež, jejichž hodnotový a návykový systém je pozitivním změnám nejprístupnější. V roce 2008 bylo celkem

⁷⁷ Koncepci zpracovalo všech 13 krajů a hl.m. Praha.

⁷⁸ Koncepci zpracovala a do městské úrovně prevence kriminality do roku 2011 jsou zařazena města s počtem obyvatel převyšujícím 25 tisíc. Jedná se o 45 měst.

podpořeno 10 preventivních projektů,⁷⁹ které byly dotovány částkou 1 575 000,- Kč. Podmínkou podpoření projektu je finanční spoluúčast obce a aktivní participace Romů na jeho realizaci.

V rámci republikové úrovně systému prevence kriminality bylo v roce 2008 vyhlášeno výběrové řízení k vytvoření filmového dokumentu, jehož cílem je seznámit odborníky s problematikou zadlužování v jeho různých fázích a poskytnout jim praktické vodítko pro prevenci, řešení a eliminaci negativních důsledků spojených se zadlužením a zároveň informovat veřejnost o nástrahách a důsledcích zadlužování. Dílo by mělo být srozumitelné pro sociální skupiny, které obsazují nejspodnější úroveň společenského žebříčku. Mohou to být jednotlivci, rodiny, skupiny i komunity, které propadly alkoholu či drogám, páchají trestnou činností, jsou opuštění, nevzdělaní, pologramotní, dlouhodobě nezaměstnaní a pocházejí či žijí v neúplných a patologických rodinách. Tyto cílové skupiny se mj. stávají terčem extremistických ideologií i akcí. Výběrové řízení vyhrála o.p.s. *Člověk v tísni*, která zpracuje filmový dokument ve dvou variantách a navíc jej doplní manuálem pro edukativní potřeby. Dílo bude Ministerstvu vnitra předáno v I. čtvrtletí 2009.

Ministerstvo vnitra v souladu s plněním úkolu usnesení vlády č. 1150 ze dne 15. října 2007 ke Strategii prevence kriminality na léta 2008 – 2011 vyhlásilo resortní program v oblasti prevence kriminality pro rok 2008. Výzva byla zveřejněna na webových stránkách Ministerstva vnitra, v Tiskovém servisu vydávaném odborem prevence kriminality, zaslána elektronickou poštou na všechna OŘ Policie ČR a příslušné útvary resortu. Na výzvu reagovalo celkem 48 útvarů Policie ČR a ministerstva, celkový počet podaných dílčích projektů byl 89. Požadovaná částka v těchto projektech činila 7 169 548,- Kč. Celková částka, kterou bylo možné rozdělit, byla 3 491 000,- Kč. Komise doporučila podpořit 59 projektů.

Při výběru byly upřednostňovány projekty, které se zabývají řešením konkrétního problému, obsahovaly zřetelný popis stavu na počátku a předpokládaného cílového stavu. K určenému cíli se musely vztahovat veškeré realizační prostředky a projekt musel obsahovat nastavení evaluačních kritérií a indikátorů.

Koncepce resortního programu prevence kriminality je v současné době zpracovávána na odboru prevence kriminality resortu vnitra, ještě v průběhu měsíce prosince 2008 byly zpracovány konkrétní vstupy, a to ze strany Policejního prezidia ČR a útvarů s působností na celém území ČR a útvarů Policie ČR s územně vymezenou působností.

Resort vnitra registroval v březnu 2009 na 700 občanských sdružení deklarujících národnostně menšinové zaměření. Z toho je osm bulharských, tři chorvatská a tři maďarská, 52 německá, 27 polských, 470 romských, čtyři rusínská, deset ruských, čtyři řecká, 19 slovenských a 16 ukrajinských, zbývající sdružení mají indiferentní zaměření. Pouze část organizací také vyvíjí činnost v dané oblasti, zpravidla jsou to ty organizace, které uveřejňují informace na webu.

5.5. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo nedisponuje žádnými zvlášť vyčleněnými finančními prostředky pro národnostní menšiny. Podle zákona č. 108/2006Sb., o sociálních službách, poskytuje odbor sociálních služeb a sociálního začleňování v rámci dotační politiky resortu ze státního rozpočtu každoročně finanční podporu registrovaným poskytovatelům sociálních služeb, a to bez ohledu na národnostní či etnickou příslušnost poskytovatelů či uživatelů sociálních služeb. Výjimkou je finanční podpora poskytovatelům sociálních služeb v sociálně vyloučených lokalitách; ani tam však není možné

⁷⁹ Projekty realizovala tato města: Brno, Česká Třebová, Frýdek-Místek, Jablonec nad Nisou (2), Kroměříž, Nový Bydžov, Olomouc, Orlová, Praha 3.

vysledovat tok peněz podle etnického rozlišovacího znaku. Protože nejčastějším typem sociální služby poskytovaným v těchto lokalitách jako nástroj předcházení/odstraňování sociálního vyloučení ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb. jsou *Terénní programy*, uvádíme částku dotací na tuto službu. Je však třeba mít na paměti, že ani tato služba není určena výlučně cílové skupině sociálně vyloučených Romů a ani jiných národností. Na tuto službu bylo v roce 2008 poskytnuto 8.279 tis. Kč ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtové kapitoly 313 - MPSV. Resort využívá rovněž prostředky *Evropského sociálního fondu* prostřednictvím Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost* a poskytuje finanční prostředky oprávněným subjektům v rámci oblasti podpory 3.2 - *Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit*. Prostřednictvím podpory v této oblasti dochází k napomáhání sociálního začleňování příslušníků sociálně vyloučených romských komunit, zajištění dostupnosti, kvality a kontroly služeb, včetně odstraňování bariér v jejich přístupu ke vzdělávání a k zaměstnání a v přístupu k investiční podpoře. V rámci oblasti podpory 3.2 OP LZZ byly v roce 2008 vyhlášeny čtyři výzvy – pro grantové projekty v celkové alokaci 477 474 000,- Kč, pro individuální projekty krajů v celkové alokaci 95 500 000,- Kč, pro Úřad vlády ČR v celkové alokaci 100 mil. Kč na projekt *Agentura v romských lokalitách*, pro odbor sociálních služeb a soc. začleňování v celkové alokaci 213 158 Eur. Výzvy jsou především zaměřeny na podporu vzdělání zadavatelů, poskytovatelů, uživatelů služeb, na podporu sociálních služeb a dalších nástrojů působících ve prospěch sociálního začleňování příslušníků sociálně vyloučených romských komunit/lokalit a dále na podporu procesů poskytování sociálních služeb a rozvoje partnerství.

5.6. Programy na podporu integrace romské komunity

o Ministerstvo kultury

Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské komunity se přihlásilo celkem 41 žadatelů s 51 projektem. Většina žadatelů měla status občanských sdružení, ale zúčastnily se i církevní organizace, obecně prospěšné společnosti, společnosti s ručením omezeným a příspěvkové organizace ministerstva. Celkem bylo podpořeno 30 projektů od 27 žadatelů, přičemž byla rozdělena částka 1 991 482,- Kč. Jeden projekt se konal pod záštitou ministra kultury (*Romská píseň 2008*). Přehled projektů uvádí příloha 9.

o Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Program na podporu integrace romské komunity

Je každoročně vyhlašován na základě stejného nařízení vlády nařízení vlády jako výše uvedený dotační program. V roce 2008 bylo podpořeno celkem 87 projektů v celkové výši cca 14,5 mil Kč. Součástí projektů realizovaných v roce 2008 je podpora školní úspěšnosti sociálně znevýhodněných dětí a mládeže, činnost nízkoprahových zařízení pro děti a mládež atp. (příloha 10).

- Podpora romských žáků SŠ

Cílem programu je podpořit studium těch romských žáků, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné finanční potíže. V roce 2008 byla na tento dotační program vynaložena částka cca 10 milionů Kč, tato částka byla vynakládána i v uplynulých letech, a bylo podpořeno cca 1 285 žáků. Program se týká všech škol, které jsou zapsané ve školském rejstříku a poskytují střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou, vyšší odborné vzdělání a vyšší odborné vzdělání v konzervatoři. Do programu lze zahrnout pouze žáky, jež mají pravidelnou školní docházku, případně průkazně omluvenou absenci, a nemají výraznější kázeňské problémy.

5.7. Shrnutí

Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin patří dlouhodobě mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Uskutečňuje se prostřednictvím dotačních programů se zdroji ve státním rozpočtu a tematicky se člení do programů:

- podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

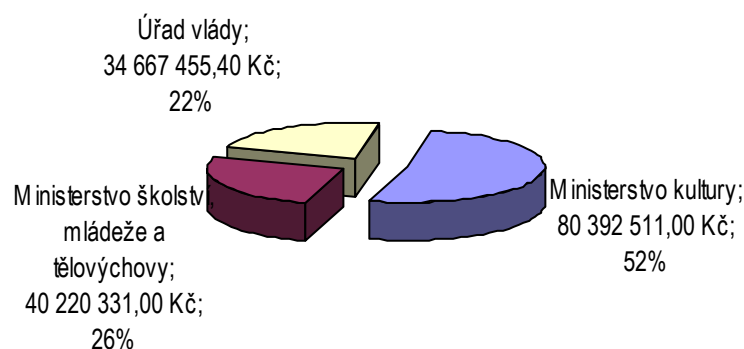
Podpora projektů na aktivity národnostních menšin je závislá především na dotacích ze státního rozpočtu. Přehled o nich ukazuje následující tabulka, která dokládá státem vynaložené výdaje na aktivity národnostních menšin v roce 2008:

oblast	specifikace	poskytovatel dotace (typ dotace)	výše dotace (Kč)
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin	Ministerstvo kultury (odbor regionální a národnostní kultury - dotační program)	9 913 029,-
	Světový romský festival KHAMORO Praha ³²	Ministerstvo kultury (usnesení vlády č. 347/2003)	2 000 000,-
	Provoz Muzea Romské kultury v Brně	Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií)	8 133 000,-
	Provoz Památníku Terezín		25 776 000,-
	Projekt Vagón (Slovensko-český klub)	Ministerstvo kultury (odbor zahraniční)	200 000,-
	Dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin	Ministerstvo kultury, odbor umění a knihoven (dotační program)	3 470 000,-
	Grant Knihovna 21. století		142 000,-
b)	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	28 767 000,-
c)	Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	15 901 331,-
d) ⁸⁰	Integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo kultury (dotační program)	1 991 482,-
	Podpora vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	14 319 000,-
	Integrace příslušníků romské komunity – podpora romských žáků středních škol		10 000 000,-
	Program předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách ⁸¹	Úřad vlády ČR (dotační programy)	19 998 600,-
	Koordinátoři romských poradců při krajských úřadech ³²		4 217 730,-
	Podpora terénní sociální práce		9 700 000,-
Ad hoc projekty	Provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	Úřad vlády ČR (usnesení vlády č. 637 ze dne 11. června 2005; kapitola VPS)	751 125,40
celkem			155 280 297,40 Kč

⁸⁰ Program Integrace příslušníků romské komunity (OP RLZ), administrovaný Ministerstvem práce a sociálních věcí, pro grantové projekty v celkové alokaci 477 474 000,- Kč, pro individuální projekty krajů v celkové výši 95 500 000,- Kč a pro Úřad vlády ČR ve výši 100 mil. Kč na projekt *Agentura v romských lokalitách*, se zde neuvádí.

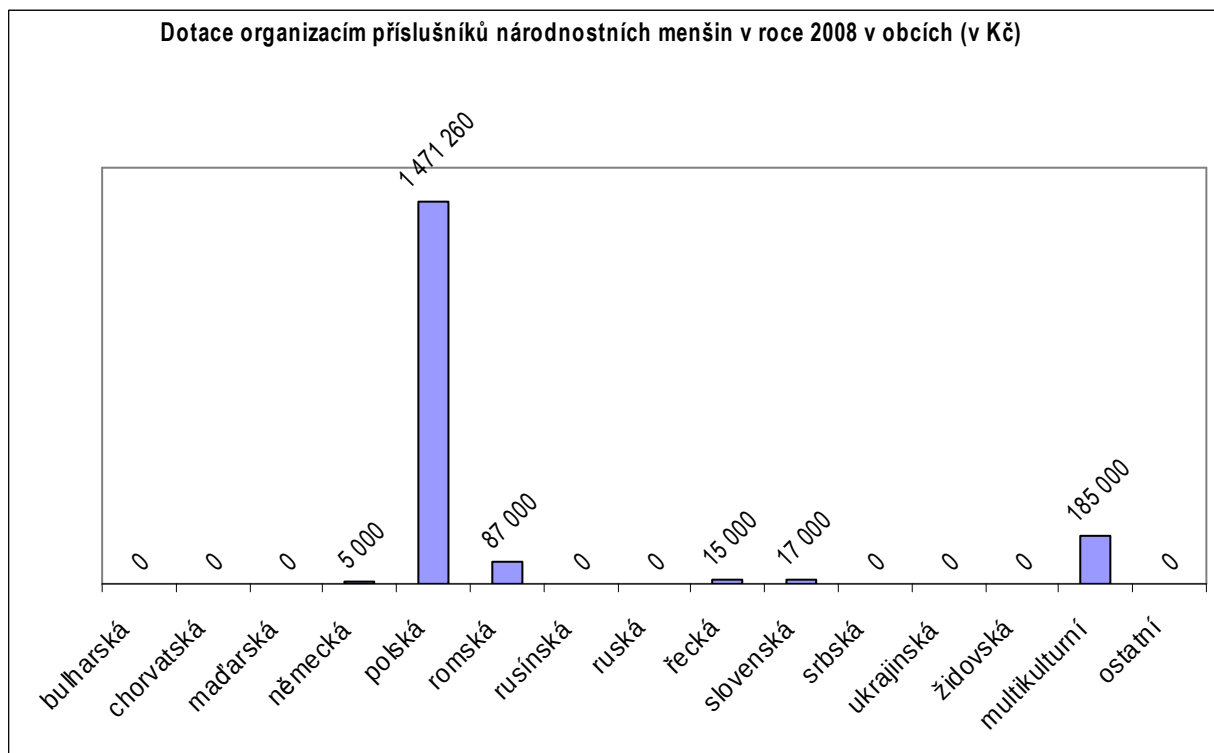
⁸¹ Na základě usnesení vlády ze dne 25. července 2007 č. 841 ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 06/04 Prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly Všeobecná pokladní správa, byly položky, týkající se podpory aktivit příslušníků národnostních menšin a integrace romské komunity přesunuty od roku 2008 z kapitoly VPS do rozpočtu Úřadu vlády

Rozdělení finanční podpory národnostním menšinám, na integraci romské komunity a na multikulturu v roce 2008 podle rozpočtových kapitol

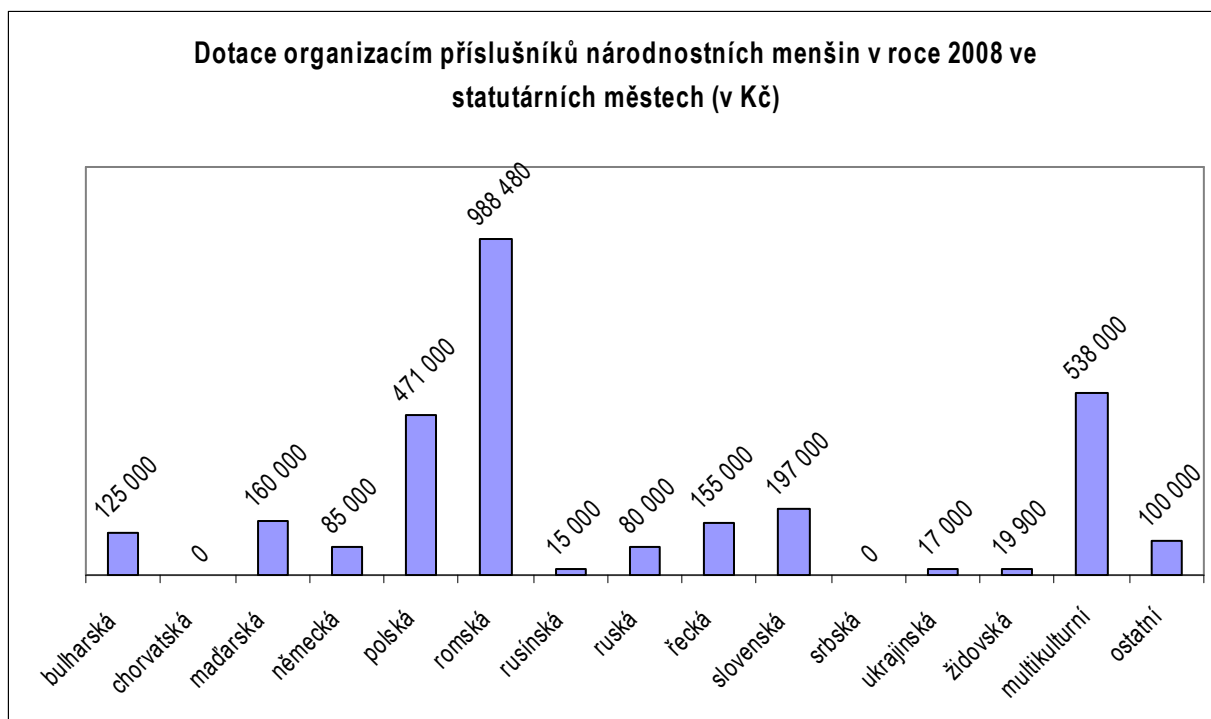

Přehled o dotacích v krajích, městech a obcích podle jednotlivých národnostních menšin:

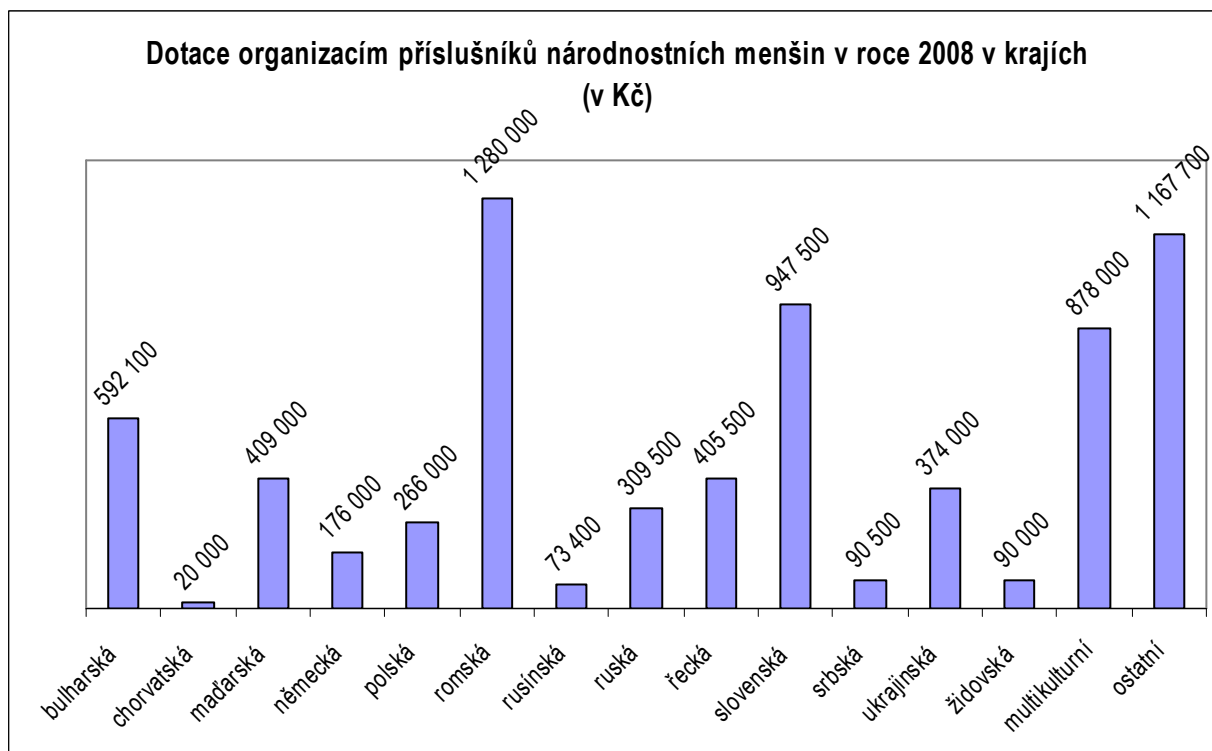
Dotace organizacím příslušníků národnostních menšin v roce 2008 v obcích (v Kč)

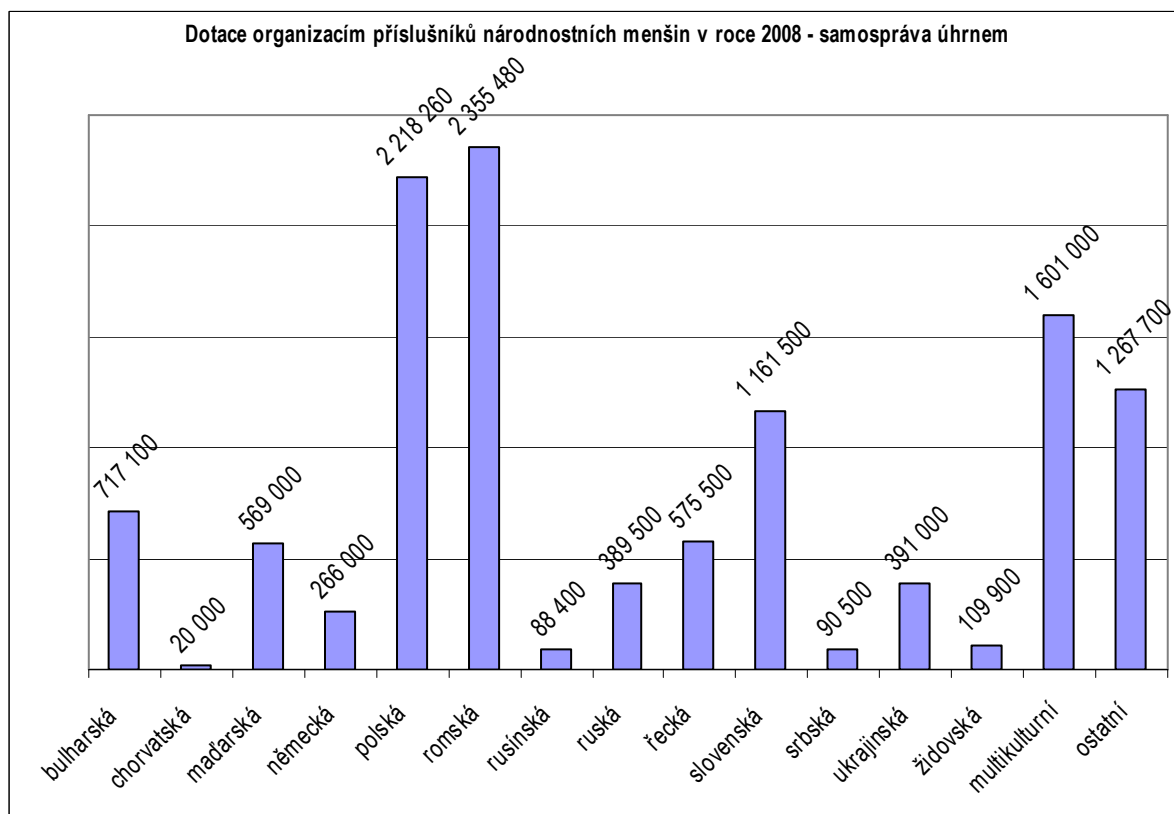
Srovnáním se situací v roce 2007 je sice zřejmý celkový pokles, je dán především nižší podporou multikulturních projektů, naopak byl zaznamenán nárůst u polských projektů. O polovinu nižší dotace u romských projektů jsou způsobeny důslednějším oddělením projektů podpory integrace romské komunity od romských - národnostně menšinových. U ostatních menšin zůstávají dotace dlouhodobě zhruba na stejné úrovni. Není sem zahrnuta částka 751 125,40 Kč ze státního rozpočtu na provádění Charty, tuto podporu chápeme jako subvenci obcím, nikoliv pouze polské menšině.

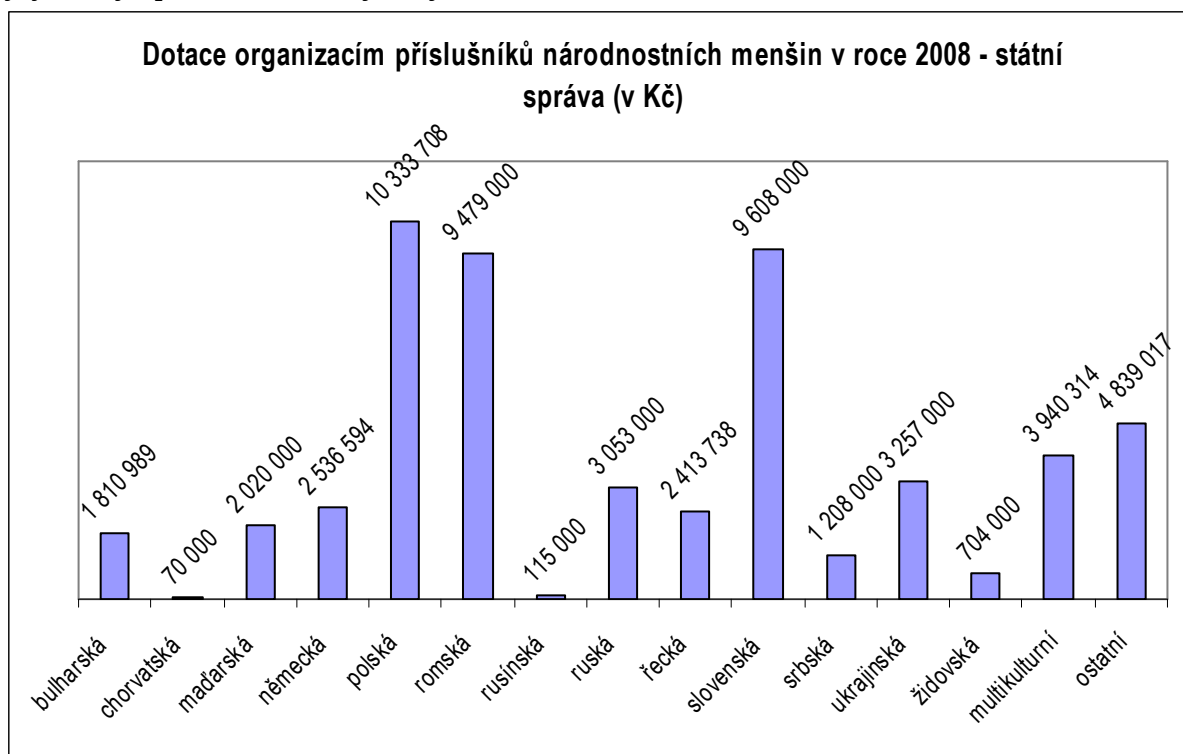
I v případě statutárních měst se celkově dotace snížily, v první řadě proto, že se opět podařilo oddělit integrační projekty romské komunity (což činí rozdíl o cca 4 mil. Kč), stejně jako v případě obcí je zaznamenán pokles podpory multikulturních projektů. Dlouhodobě je možno sledovat u projektů jednotlivých menšin vzestup podpory.

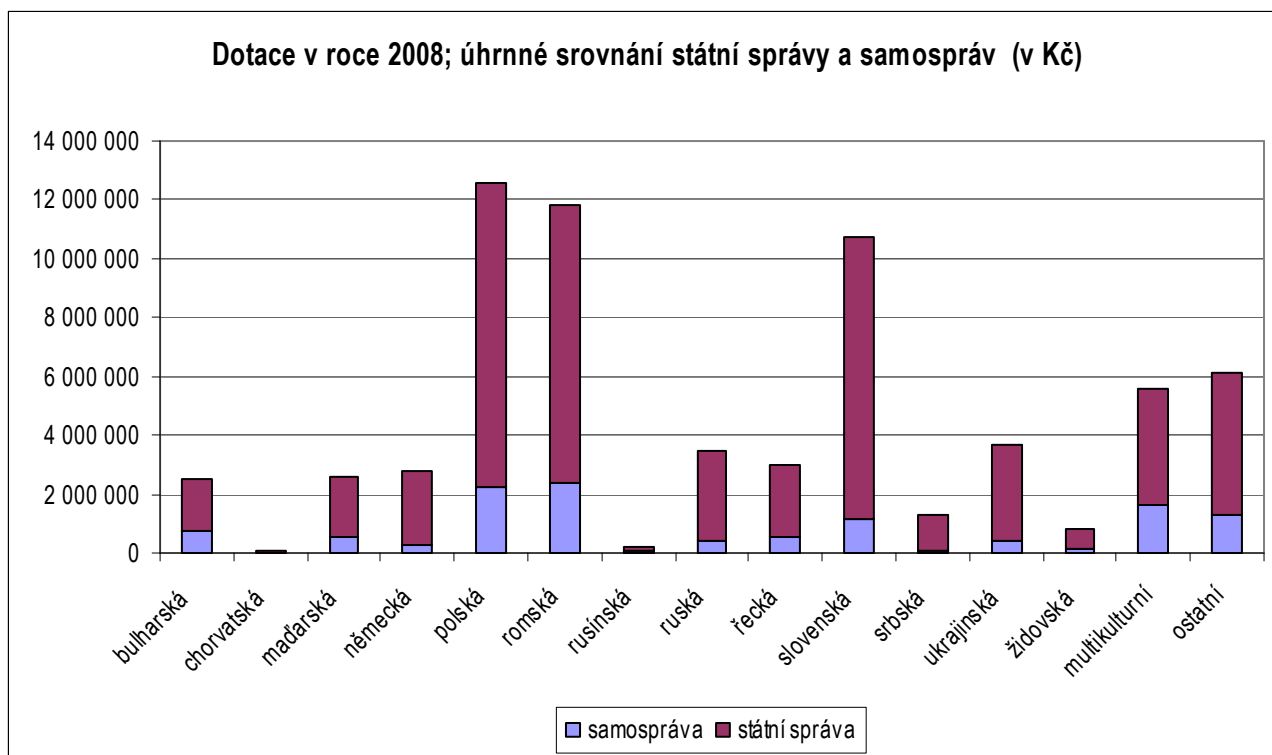

Celkově je podpora projektům jednotlivých menšin ze strany krajů vyšší (s výjimkou polské menšiny), vezme-li se v úvahu opět oddělení projektů podpory integrace romské komunity. Výrazně větší však je podpora multikulturních aktivit a projektů, jež nelze přiřadit tradičním národnostním menšinám.

Z porovnání se situací z předešlých let lze konstatovat mírný nárůst podpory jednotlivých národnostně menšinových projektů, největší však v případě projektů s multikulturním zaměřením. Nejvýraznější podíl na tom mají kraje.

Ze srovnání vyplývá, že dlouhodobě nejvyšší podpora samosprávy, a to jak lokální, tak i regionální je vůči romské a polské menšině, zatímco u státní správy dominují v dotacích polské a slovenské organizace. Je to dáno v první řadě podporou menšinových periodik. Z celkových součtů pak opět polská, slovenská a romská menšina tvoří cca jednu třetinu všech dotací, naopak nejmenší podporu ze strany samosprávy i státní správy na centrální úrovni vykazuje chorvatská a rusínská menšina. Údaje nekorelují s počty osob, které se ve sčítání lidu přihlásily k příslušným národnostním menšinám, což lze považovat jednoznačně za pozitivní zjištění. Podpora národnostních menšin prostřednictvím dotačních programů resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy za posledních 10 let je v příloze 11.

6. Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny

6.1. Obce

Sekretariát Rady požádal 180 obcí, tj. těch, u nichž je podle zákona o obecním zřízení předpoklad ustanovení výboru pro národnostní menšiny. V následujícím přehledu uvádíme jejich odpovědi,⁸² přičemž 48 obecních zastupitelstev na otázky nereagovalo,⁸³ 74 z nich jich výbor nezřídily (viz příloha 13), reakce ostatních jsou v následujícím textu. Komentář je uveden ve shrnutí na konci této kapitoly.

1. Byl v roce 2008 v působnosti obce ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

ALBRECHTICE

Výbor byl ustanoven již v roce 2006 a působí dodnes. Předsedou výboru byl zvolen člen Zastupitelstva obce Albrechtice.

V roce 2008 se uskutečnily čtyři schůze Výboru, na kterých řešili členové především stav naplňování Charty. Výbor též projednával stav polského školství v obci a činnost polských organizací v obci (*Macierz Szkolna, Wspólnota, PZKO*). Výbor se rovněž zabýval problémem změny názvu železniční stanice v obci, který s ohledem na vysoké náklady nelze realizovat z rozpočtu obce, kdy obec nemá jistotu celé úhrady z dotací Moravskoslezského kraje.

BRNO - KOHOUTOVICE

Výbor byl zřízen z aktivity několika jedinců, kteří se hlásí k moravské národnosti. (tzn., nejedná se o masové hnutí). V roce 2008 byl sedmičlenný. Jeho náplní práce je organizace naučných osvětových přednášek. Témata závisejí na pozvaných hostech. Snahou je, aby souvisela s problematikou národnostních menšin (přednášky zástupců národnostních menšin žijících v Brně) popř. zkušenosti s jinými kulturami (cestovatelské přednášky). V současné době připravuje kolektiv autorů, složený z občanů Kohoutovic, kteří se hlásí k moravské národnosti, ve spolupráci se členy Výboru sborníček básní a povídek s názvem *Moravské kohót*.

BRNO – ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA

Viz Zpráva za rok 2007.

BUKOVEC

Výbor byl ustanoven hned po komunálních volbách v roce 2006. Zabýval se otázkou dvojjazyčných označení veřejných budov.

⁸² Stejně jako v loňském roce s ohledem na výsledky auditu obcí, provedeného Ministerstvem vnitra, nebyly osloveny obce s počtem obyvatel do 200 osob.

⁸³ Jsou to tyto obce či města: Benešov nad Černou, Bílá Voda, Bohdalovice, Božíčany, Branná, Desná v Jizerských horách, Dolní Nivy, Dolní Rychnov, Habartov, Hazlov, Hlavenec, Heřmanovice, Hradec-Nová Ves, vojenský újezd Hradiště, Hrušovany, Chlum sv. Maří, Chvaleč, Jindřichovice pod Smrkem, Jáchymov, Jiřetín pod Jedlovou, Josefův Důl, Kaceřov, Kovářská, Kružberk, Křišťanovice, Lampertice, Loučovice, Nová Pec, Nový Kostel, Písek, Plesná, Roudno, Rudná pod Pradědem, Spomyšl, Stanovice, Stará Červená Voda, Stará Ves, Stará Voda (okr. Cheb), Staré Sedlo, Stružná, Svatava, Šabina, Tisová (okr. Tachov), Třebom, Valeč, Velká Kraš, Vysoká a Zbytiny. Obec Nýdek zaslala podklady dne 1. června 2009, situace se neliší od roku 2006, kdy naposled referovala.

Některé obce uvádějí situaci totožnou se stavem v loňském roce, jde o Bernartice u Trutnova, Bocanovice, Josefov, Komorní Lhotku, Malou Štáhli, Mikulášovice, Novou Ves, Oloví, Smilovice (okr. Frýdek-Místek), Těrlicko, Vělopolí, Vintůrov, Vlčici, Vřesovou.

BYSTRICE (okres Frýdek-Místek)

V obci funguje trvale Výbor jako orgán zastupitelstva obce. V roce 2008 se sešel na dvou jednáních, projednával problematiku poškozování dvojjazyčných nápisů a užšího zapojování členů výboru do přípravné a realizační fáze konkrétních projektů. Ve velké míře se zasloužil o zavedení dvojjazyčných nápisů a označení prostranství vlakového nádraží v rámci projektu ČD *Optimalizace trati státní hranice SR – Mosty u Jablunkova – Bystřice nad Olší*.

ČESKÝ TĚŠÍN

Výbor se zabýval zejména otázkami národnostního školství, na úseku matriční agendy pak transkripcí a zápisy jmen ve tvaru, který odpovídá tvaru jazyka národnostní menšiny, podporou kulturních a sportovních multietnických akcí, dvojjazyčnými nápisy.

DOLNÍ LOMNÁ

Viz Zpráva za rok 2007. Výbor se schází čtyřikrát v roce.

HNOJNÍK

Viz Zpráva za rok 2007.

HORNÍ LOMNÁ

Viz Zpráva za rok 2007.

HORNÍ SUCHÁ

Výbor v roce 2008 měl pouze jedno zasedání, a to k podkladům pro Zprávu za rok 2007.

HRÁDEK (okr. Frýdek-Místek)

Viz Zpráva za rok 2007.

CHEB

Členy Komise pro národnostní menšiny při Radě města jsou zástupci těchto občanských sdružení: *Rady romských organizací* (dva), po jednom z *Křesťanského sdružení Sintů a Romů*, *Svazu Němců - Společnosti Balthazara Neumanna* a *Svazu Vietnamců*.

V roce 2008 se Komise v souvislosti se zahájením činnosti Agentury pro sociální začleňování zaměřila na posuzování projektů týkajících se zlepšování života Romů a integrace menšin (zaměstnávání, vzdělávání, bydlení a také na vybudování komunitního centra pro národnostní menšiny). Komise projekty doporučila ke schválení Radě (projekty: Zaměstnávání mladistvých Romů, kteří ukončili vzdělání v nižších ročnících ZŠ, Doučování romských dětí a komunitní centrum s rozšířením nabídek využívání volného času pro romské děti a mladistvé).

V září 2008 byla v Chebu z iniciativy Komise odhalena pamětní deska sudetoněmeckým sociálním demokratům, kteří v roce 1938 vyslovili loajalitu Československé republice a postavili se aktivně na odpor nacistům.

CHOTĚBUZ

Výbor existuje dlouhodobě, po volbách roku 2006 v něm jsou čtyři zástupci polské menšiny, jeden slovenské menšiny a dva příslušníci většinové společnosti. Zabýval se zaváděním dvojjazyčných nápisů a značení v obci.

JABLUNKOV

Za hodnocené období se Výbor zabýval následující agendou:

- instalace dvojjazyčných tabulí ulic, budov a veřejných prostranství ve smyslu § 29 odst. 2 zákona 128/2000 Sb., o obcích.
- novela vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích, v rámci níž dojde k úpravě tabulí značících vjezd a výjezd z obce.

- dotační politika polské národnostní menšiny.
- hodnocení vzájemného soužití polské národnostní menšiny s majoritním obyvatelstvem.

JEVIŠOVKA

Viz Zpráva za rok 2007.

JIŘÍKOV

V roce 2008 byl ustanoven Výbor, nevyřizoval však žádnou agendu.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Je zřízen, je však spíše pasivní.

KOŠAŘSKA

Viz Zpráva za rok 2007.

KRAJKOVÁ

Viz Zpráva za rok 2007.

KRASLICE

V působnosti města je ustanoven Výbor, v němž jsou zastoupeny německá a romská menšina, vietnamská komunita.

KRAVAŘE

Výbor v roce 2008 pracoval stejně tak, jako od roku 2006, kdy byl zřízen.

KRÁSNÁ (okr. Cheb)

Výbor je v obci zřízen, nepřijal žádné podněty ani návrhy.

KRÁSNO (OKR. SOKOLOV)

Tříčlenný Výbor, neměl žádnou agendu k vyřízení.

MERKLÍN

Viz Zpráva za rok 2007.

MĚROVICE NAD HANOU

Viz Zpráva za rok 2007.

MILÍKOV

V obci je po každých volbách do Zastupitelstva obce ustanoven nový Výbor. Ten se stará o veškerou agendu, která se týká národnostních menšin. V řadách zastupitelů je ze 46 % zastoupena polská národnostní menšina. Otázky národnostních menšin jsou projednávány veřejně bez závažných připomínek představitelů národnostních menšin.

MOSTY U JABLUNKOVA

Výbor řešil zavedení dvojjazyčných názvů (viz níže) a zabýval se problematikou polského národnostního školství.

NÁVSÍ

Viz Zpráva za rok 2006.

NEJDEK

Agenda: předávání informací o činnosti zastupitelstvu města, spolupráce s radou města (schvalování žádostí na finanční podporu projektů národnostních menšin), spolupráce s Krajským úřadem Karlovarského kraje při předávání informací a metodické pomoci v rámci činnosti Výboru, spolupráce s terénními asistentkami při MěÚ - písemné zprávy o činnosti romské menšiny, administrativa.

ORLOVÁ

Osmičlenný Výbor byl v Orlové zřízen již v minulém volebním období a v tomto volebním období je rovněž zřízen.

PETROVICE U KARVINÉ

Výbor pracuje od roku 2007.

PÍSEČNÁ

Tříčlenný Výbor neřešil v minulém roce žádné problémy s postavením národnostních menšin v obci. Žádné žádosti na zastupitelstvo ani na starostu obce nebyly vzneseny od příslušníků národnostních menšin.

PRAHA 5

Viz Zpráva za rok 2007.

ROPICE

Výbor působí v obci po celé volební období. Na svých jednáních řeší spolupráci polské menšiny a obce.

ŘEKA

Viz Zpráva za rok 2007.

SMILOVICE

Výbor je od roku 2006 zřízen.

STONAVA

Výbor byl ustanoven již před rokem 2008. V současnosti je pětičlenný. Zabýval se kontrolou dvoujazyčných nápisů, úrovní společensko-kulturních akcí národnostní menšiny v obci.

STRÍTEŽ U ČESKÉHO TĚŠÍNA

Současný Výbor byl zřízen v roce 2006, po komunálních volbách, je tříčlenný.

TŘANOVICE

Výbor působí od listopadu 2006. V roce 2008 jeho členové pouze projednávali možnosti podání žádosti o zavedení dvojjazyčných vjezdových tabulí do obce, to však bylo po zvážení (a doporučení příslušného orgánu Moravskoslezského kraje) odsunuto na později.

Dále byla ze strany členů Výboru nabídnuta pomoc obci ohledně překladu věstníku (jednalo se o oznámení o konání voleb do krajských zastupitelstev). Jeho předsedkyně spolupracovala s vedením místního sdružení PZKO a rovněž se účastnila schůzky vedení ZŠ s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisza v Hnojníku s představiteli zastupitelstev okolních obcí a předsedy Výborů. Jiné problémy Výbor v roce 2008 neřešil.

TŘINEC

Viz Zpráva za rok 2007.

VEJPRTY

Město leží na hranicích se SRN a problematikou národnostních menšin se zabývá. Výbor je zřízen od roku 2002. Průběžně se zabývá většinou otázkou vzdělávání romských dětí. Pořádal i besedy k sociálním problémům, ze strany sociálně potřebné cílové skupiny nebyl zájem.

Výbor má vypracovanou koncepci, podle které pracoval v roce 2008. Vzhledem k rozložení národnostních menšin ve městě bylo shledáno, že největší pomoc bude věnována romské národnostní menšině. Výbor spolupracoval s terénním sociálním pracovníkem, který měl pro sebe a zájemce vybudované zázemí v *Komunitním centru* v prostorách ZŠ a Praktické školy ve Vejpřtech, z řad romské menšiny jsou zde tři asistentky pedagoga. Škola byla *Komunitnímu centru* nápomocna při různých aktivitách. Zejména se to týkalo mimoškolních aktivit, doučování, besedy s Policií ČR, besedy s právníky, pomoc při bydlení a další. Velmi dobrá byla spolupráce s příslušnými odbory MěÚ Vejpřty a MěÚ Kadaň.

Výbor se podílel na přípravě dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí na vstup do základního vzdělávání (obec podporuje přípravnou třídu při ZŠ a Prš Vejpřty). Jeho spolupráce s *Komunitním centrem* při ZŠ a Prš Vejpřty se osvědčila, hlavní náplní byla pomoc při přípravě na vyučování, při navazování sociálních kontaktů, zlepšování přístupu ke vzdělávání, informovanosti o možnostech dalšího vzdělávání, efektivní využívání volného času dětí a mládeže, poradenská činnost, doučování dětí apod. Výbor všechny tyto činnosti koordinoval.

VENDRYNĚ

Úkoly, jimiž se Výbor v roce 2008 zabýval: zavádění dvojjazyčných nápisů a označení na základě ustanovení Charty, aktualizace národnostní problematiky formou přednášek, setkání Výboru s občany a žáky škol, zlepšování vzájemného soužití polské menšiny s většinovou částí obyvatelstva obce tak, aby bylo bezkonfliktní, vycházelo ze vzájemného pochopení a porozumění, koordinace spolupráce mezi národnostně orientovanými spolky v obci (*PZKO, Macierz Szkolna, Beskid Śląski*), polské národnostní školství.

ZLATÉ HORY

V roce 2008 nebyl Výbor zastupitelstvem pověřen žádnými konkrétními úkoly. Výbor se však pravidelně scházel a ze své činnosti podával zastupitelstvu zprávy, vždy za uplynulé pololetí.

2. Měla obec v roce 2008 komunitní plán? Pokud ho má formulován, odkdy je rozpracován? Jsou záležitosti národnostních menšin do něj zakomponovány, v případě že ano, jak?⁸⁴

ČESKÝ TĚŠÍN

Komunitní plán sociálních služeb města Český Těšín byl schválen usnesením Zastupitelstva města. Je rozdělen do 3 oblastí, a to oblast seniorů, oblast zdravotně postižených a oblast děti-mládež-rodina. V komunitním plánu není samostatně řešena otázka národnostních menšin a není ani řešena jako součást výše uvedených oblastí.

CHEB

Viz Zpráva za rok 2007.

⁸⁴ Obce, jež v roce 2008 měly Výbor, a neměly komunitní plán: Albrechtice, Bernartice, Bocanovice, MČ Brno-Kohoutovice, MČ Brno-Řečkovice a Mokrý Hora, Bukovec, Bystřice (okr. Frýdek-Místek), Dolní Lomná, Hnojník, Horní Lomná, Horní Suchá, Hrádek, Chotěbuz, Jablunkov, Jiříkov, Komorní Lhotka, Košariska, Krajčová, Krásno, Merklín, Měrovice nad Hanou, Mosty u Jablunkova, Návší, Oloví, Petrovice u Karviné, Písečná, Ropice, Řeka, Smilovice, Stonava, Střítež, Těrlicko, Třanovice, Vělopolí, Vintířov. Některé obce uvádějí situaci totožnou se stavem v loňském roce, jde o Mikulášovice. Na otázku neodpověděla obec Nová Ves a Vřesová.

KRASLICE

Město má rozpracován komunitní plán sociálních služeb. Jeho předložení ke schválení v orgánech města je plánováno na I. čtvrtletí letošního roku. Zástupce městského úřadu, odboru sociálních věcí a zdravotnictví se v loňském roce podílel na sestavování střednědobého plánu sociálních služeb Krajského úřadu Karlovarského kraje. Předseda Výboru je pravidelně zván na schůzky Komunitního plánování sociálních služeb města.

KRAVAŘE

Město má komunitní plánování, národnostní menšiny v něm nejsou specifikovány.

NEJDEK

Od července 2007 pracuje na Komunitním plánu sociálních služeb v návrhových skupinách Triáda ve spolupráci s Krajským úřadem, postupně jsou stanovovány dílčí cíle a určení priorit, národnostní menšiny do něj prozatím zakomponovány nejsou.

ORLOVÁ

V roce 2008 byl sestaven Komunitní plán v sociálních službách, jehož součástí je i otázka romské komunity, výstavba komunitního centra a terénní práce v lokalitách.

PRAHA 5

V květnu 2007 zahájila MČ Praha 5 proces komunitního plánování sociálních služeb. Koncem roku byl Radě MČ předložen Plán udržitelného rozvoje sociálních služeb. Jedna z pěti základních priorit, „pět pilířů pro pětku“, řeší i problematiku národnostních menšin. Primárním úkolem je integrace romského etnika, sekundárním, ale neméně nezbytným je poznávání a spolupráce i s ostatními etniky, které jsou také na naší městské části zastoupeny.

TŘINEC

Na období roku 2007-2009 byla zpracována novější verze komunitního plánu sociálních služeb města Třince. V tomto plánu nejsou řešeny záležitosti národnostních menšin. V roce 2008 zastupitelstvo města aktualizovalo a schválilo akční plány Strategického rozvoje města Třince a záležitosti národnostních menšin do něj byly zakomponovány.

VEJPRTY

Viz Zpráva za rok 2007.

VENDRYNĚ

V obci není zapotřebí formulovat komunitní plán, jedinou menšinou jsou občané polské národnosti (35%), jejichž činnost vyplývá z dlouholetých tradic. V plánu strategického rozvoje obce, kapitola „Lidé a podmínky pro aktivní život“, je zakotvena řada úkolů na podporu komunikace mezi obcí a obyvateli jako např. podpora aktivitám spolků a klubů, organizování tradičních kulturních, sportovních a obecních akcí se zapojením klubů a spolků, zavedení systému grantové podpory

ZLATÉ HORY

Viz Zpráva za rok 2007.

3. Jaká byla v roce 2008 spolupráce obce popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?

ALBRECHTICE

Spolupráce obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin je na dobré úrovni, zvláště s MS PZKO. Polská menšina tvoří 23,5% z celkového počtu obyvatel obce. Ta je zde rovněž jako jediná organizována, vyvíjí společenskou a kulturní činnost, má své národnostní školství.

BRNO - KOHOUTOVICE

Výbor pravidelně oslovoval jednotlivé zástupce národnostních menšin s nabídkou, zda by vystoupili v rámci pravidelných přednášek jím organizovaných, téma nechává na přednášejícím. V roce 2008 pozvání na přednášku přijali zástupci řecké menšiny. Jinak v historii Výboru přijali pozvání zástupci bulharské, německé, makedonské, ruské a ukrajinské menšiny. Se všemi byla bezproblémová komunikace a někteří byli pozváni opakovaně.

BUKOVEC

Spolupráce je s MK PZKO, které pomáhá s organizací Dnů obce Bukovec. Je bezproblémová.

BYSTRICE (okr. Frýdek-Místek)

Příslušníci národnostních menšin sehrávají v obci významnou úlohu, kromě typicky národnostních organizací (Polský svaz kulturně-osvětový se 500 členy a suborganizacemi, např. *Klub Kobiet*, *Klub Seniora* nebo *Macierz Szkolna*), tvoří významné procento dalších neziskových organizací, spolků, sdružení a církví. Z pohledu obce a výboru pro národnostní menšiny je spolupráce velmi dobrá.

ČESKÝ TĚŠÍN

Spolupráce Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla, jako v minulých letech, i v roce 2008 dobrá, neboť prostřednictvím členů výboru je zde přímá návaznost na Hlavní výbor PZKO a Kongres Poláků.

DOLNÍ LOMNÁ

Spolupráce je velmi dobrá s místní skupinou PZKO. Obec poskytla dotaci pro *Klub Mlodych* na obnovu budovy PZKO. Členové Výboru a členové PZKO, jako každým rokem pomáhali při organizování besedy s důchodci, při uspořádání I. Euroregionálního jarmarku, který se konal 4. října 2008.

Uskutečnilo se setkání partnerských obcí Dolní Lomná a z Polska MOK Jastrzębie. Na základě dohody partnerů došlo k předání plakátů a letáků v polském jazyce. Přes nepřízeň počasí se jarmarku zúčastnilo 568 osob.

HNOJNÍK

Člen Výboru je předsedou místního sdružení PZKO a o činnosti Výboru pravidelně informuje příslušníky polské menšiny. Na návrh Výboru po dvou letech vedení obce zrealizovalo dvojjazyčné nápisy na Obecním úřadě a na jeho jednotlivých odděleních, na budově stavebního úřadu a knihovny. Nebylo ovšem splněno usnesení výboru ve věci dvojjazyčného označení budovy Českých drah, a.s. (o věci se jedná), a nebyl rovněž splněn požadavek národnostní menšiny na zavedení dvojjazyčných vjezdových a výjezdových tabulí označení obce. Tato záležitost nebyla schválena výborem.

HORNÍ SUCHÁ

Obecní úřad tradičně velmi dobře spolupracuje s organizacemi polské národnostní menšiny. Maďarská a slovenská národnostní menšina a romská komunita nemají v obci vlastní organizace ani sdružení. Pokud takové organizace jsou, neprojevují žádnou aktivitu a Výbor nemá o nich žádné informace.

Soužití národnostních menšin v Horní Suché nepřináší žádné zásadní problémy. Nejpočetnější a také nejaktivnější je polská menšina, která se sdružuje v několika organizacích. Není výjimkou, že v těchto organizacích pracují Češi i Slováci. Stejně tak v jiných spolcích, jako je SRPŠ, Hasiči, TJ Baník pracují společně Češi, Poláci, Slováci a možná i jiné národnosti.

HRÁDEK (okr. Frýdek-Místek)

Obec spolupracuje s místní skupinou PZKO, členové Výboru jsou členy této organizace. Spolupráce obce probíhá v rámci organizování různých kulturních a sportovních akcí (Běh Hrádkem, Mikulášský turnaj v šachu, Novoroční turnaj ve stolním tenise).

CHEB

Z registrovaných organizací fakticky vyvíjejí činnost pouze občanská sdružení *Laco jilo* (taneční klub mládeže), *Rada romských organizací* a *Křesťanské sdružení Sintů a Romů* - evangelizační a vzdělávací činnost mezi Romy.

Dále je v Chebu činný *Svaz Němců - Společnost B. Neumanna* a *Svaz Vietnamců*. V Komisi pro národnostní menšiny zasedají zástupci: *Křesťanského sdružení Sintů a Romů* (1), *Rady romských organizací* (2), *Svazu Němců* (1) a *Svazu Vietnamců* (2).

CHOTĚBUZ

Delegovaní zástupci organizací příslušníků národnostních menšin jsou přímo členy Výboru. To zajišťuje přenos informací a formulaci potřeb příslušníků těchto menšin.

JABLUNKOV

Spolupráce obce na úrovni orgánů veřejné správy s organizacemi polské národnostní menšiny MS PZKO, *Macierz Szkolna* (Matice školská) byla v roce 2008 na dobré úrovni. Důkazem toho je do značné míry přehled aktivit organizací polské národnostní menšiny, stejně jako výsledky finanční politiky obce vůči těmto organizacím.

Určité rezervy ještě existují ve vzájemné spolupráci orgánů veřejné správy s organizacemi polské národnostní menšiny v rámci projektů na získání grantů z příslušných fondů EU.

JEVIŠOVKA

Obec spolupracuje se *Sdružením občanů chorvatské národnosti v ČR* a Spolkem Slováků z Bulharska. Vedení obce společně se *Sdružením občanů chorvatské národnosti v ČR* každoročně vždy počátkem září pořádá *Den moravských Chorvatů* a v roce 2008 bylo uspořádáno v naší obci setkání Slováků z Bulharska za účasti asi 300 občanů této národnosti.

JIŘÍKOV

V obci není založena žádná organizace příslušníků národnostních menšin

KOŠAŘISKA

Obec vzorně spolupracuje s organizací příslušníků národnostních menšin, konkrétně jsou to Poláci sdružení v PZKO, svědčí o tom společné kulturní akce.

KRAJKOVÁ

Obnova hřbitova, péče o opuštěný hrob Nikolase Adlera.

KRASLICE

Dobrá spolupráce byla s německou a romskou menšinou. Vietnamská komunita žije uzavřena, nemá zájem zapojovat se do společenského života. Německá a romská menšina pořádala různé kulturní akce, kterými posilovala své národní uvědomění, např. slavnostní písně a tance. Velmi aktivní byl pěvecký soubor *Heimatchor* s více než dvaceti představeními, a to jak na domácí půdě, tak i ve Spolkové republice Německo.

KRAVAŘE

V roce 2008 pokračovalo ve své činnosti sdružení *Kruh přátel Německa* (Deutscher Freundeskreis) náležící jako svaz do *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*.

Pořádá kulturní vystoupení, jazykové kursy, bohoslužby v německém jazyce, organizuje výstavy, přednášky a setkávání příslušníků německé menšiny na zámku v Kravařích. Sdružení využívá pomoci odboru kultury a regionálního rozvoje Městského úřadu.

KRÁSNO (OKR. SOKOLOV)

Ve městě nejsou organizace. Na svátky sv. Cyrila a Metoděje se ve městě za finanční podpory města konalo setkání rodáků.

MĚROVICE NAD HANOU

V září 2008 došlo k jednání mezi obcí a občany romské národnosti ve věci založení romského občanského sdružení. To dosud není založeno.

MILÍKOV

Spolupráce mezi výborem pro národnostní menšiny a představiteli obce je velmi dobrá. Soužití s ostatními občany je dobré a práva příslušníků národnostních menšin nejsou nijak porušována. V obci fungují již řadu let dvě místní organizace PZKO, které se starají o kulturní vyžití občanů. Většina občanů polské národnosti jsou jejich členy.

MOSTY U JABLUNKOVA

Viz Zpráva za rok 2007.

NÁVSÍ

Viz Zpráva za rok 2007. V roce 2008 se nevyskytly žádné závažnější problémy v oblasti spolupráce s organizacemi menšin. Přetrvává však citlivý problém zavádění dvojjazyčných česko-polských označení ulic a veřejných budov na území obce (ve smyslu příslušných právních předpisů; tento požadavek byl postulován Výborem již před několika lety). Dvojjazyčné značení má v současné době pouze budova obecního úřadu (Urząd Gminny) a místního stavebního úřadu (Urząd Budowlany), dvojjazyčně je označena také úřední deska (Tablica Urzędowa), ostatní označení dosud chybí.

NEJDEK

V roce 2008 Výbor projednal a doporučil Radě města ke schválení žádost *Obce Slováků* o poskytnutí finančního příspěvku, předal svým členům informaci o projektu *Dža dureder*, účastnil se semináře Klíč k posílení integrační politiky obcí. Organizoval setkání zástupců Psychosociálního intervenčního týmu ČR se zástupci romské menšiny a setkání zástupců menšin s představitelkou nově otevřeného nízkoprahového klubu, přístupného především dětem ze sociálně slabých rodin. Spolupracoval rovněž s Městskou policií na programu prevence kriminality. Jeho schůze jsou veřejné.

ORLOVÁ

Spolupráce města i Výboru byla v roce 2008 dobrá. Zástupci menšin, zejména polské menšiny (prostřednictvím PZKO) spolupracovali na organizačním zajištění festivalu národnostních kultur, jehož 2. ročník byl v Orlové pořádán. Festival byl zahájen průvodem ulicemi města. Zástupci menšin žijících ve městě, a to polské, slovenské, a romské měli možnost prezentovat kulturní bohatství a zvyklosti své menšiny prostřednictvím kulturního vystoupení. Romská komunita se ve slavnostním průvodu prezentovala svou vlajkou. Akce byla úspěšná.

PETROVICE U KARVINÉ

Spolupráci se složkami PZKO lze hodnotit jako výbornou. Spočívá v propagaci lidových, tradic a zvyklostí mezi Poláky a Čechy, ve vzájemném poznávání příslušníků obou národů a v přátelských kontaktech mezi naší obcí a polskými družebními obcemi Godów a Gilowice.

V rámci projektu *Lesk tradic v česko-polských domech* proběhly tři akce, a to u příležitosti Vánoc (jejím smyslem bylo přiblížení polských vánočních tradic petrovickým občanům), dále to byla soutěž o *Tradiční velikonoční palmu* a ochutnávka známých národních jídel.

PÍSEČNÁ

Polská menšina sdružená v PZKO každoročně pořádá ples. Soužití občanů české národnosti s národnostními menšinami v obci je dobré a všichni si vycházejí vzájemně vstříc.

PRAHA 5

Vzhledem k zastoupení romské menšiny byla nejčastější spolupráce s organizacemi zabývajícími se přímo romskou problematikou (sdružení *Romano dives* a *Antighanoi*; konkrétně šlo o kurzy na PC, možnosti vzdělávání, spolupráce v řešení bytových otázek, spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi, např. s *Člověkem v tísní o.p.s.*). Ve spolupráci s DNM se v MČ konal večer národnostních menšin a vystoupení Užhorodského národního souboru.

ROPICE

Spolupráce menšiny a obce je na dobré úrovni, obec finančně podporuje místní organizaci PZKO (má k dispozici bezúplatně místnost v budově obecního úřadu).

ŘEKA

Kulturní akci *Majáles* pořádal a hradil obecní úřad za spolupráce všech aktivních složek. Tato akce byla hodnocena velmi pozitivně i MO PZKO. Sdružení se podílela na tvorbě kulturního programu, domácí kuchyně a stánkového prodeje, výtěžek z akce putoval do pokladen sdružení na jejich činnost a organizační výdaje.

SMILOVICE

Výbor úzce spolupracuje s MK PZKO, kde působí taneční a divadelní soubor.

STONAVA

Spolupráce Výboru a obce je již řadu let na dobré úrovni. Zejména je rozšířená kulturní činnost. Pěvecký sbor se schází pravidelně v Domě PZKO ve Stonavě. Jsou realizovány různé kulturní akce v polštině. Problémy v této oblasti se v uplynulém roce nevyskytly.

STRÍTEŽ U ČESKÉHO TĚŠÍNA

Zastupitelstvo i Výbor spolupracuje s PZKO, který reprezentuje zájmy polské menšiny.

TŘANOVICE

V roce 2008 obec aktivně spolupracovala s místním sdružením PZKO (společná organizace některých kulturních a společenských akcí, vystoupení členů tanečního souboru na akcích obce), dále spolupracovala s vedením ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím J. Kubisza v Hnojníku (vystoupení žáků a absolventů školy na akcích pořádaných obcí Třanovice, např. *Setkání seniorů*, *Třanovické dožinky*).

TŘINEC

V roce 2008 se v Třinci konala již popáté *Přehlídka národnostních menšin*, kdy se jednotlivé národnostní menšiny zviditelňují a představují občanům kulturu jednotlivých komunit. Na akci se představují hudební skupiny, taneční soubory, jednotlivé národnostní menšiny představují i typická jídla a nápoje i výrobky. Soubory jsou z Třince a blízkého okolí. V rámci 5. ročníku Přehlídky národnostních menšin neobdrželo město žádnou podporu z dotačních programů pro aktivity příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje, proto celá akce byla hrazena z rozpočtu města Třince.

Přehlídka národnostních menšin měla ohlas u občanů, a proto se tato přehlídka stala pravidelnou akcí města. Menšiny pořádají i své samostatné kulturní akce: polská menšina pořádá každoročně celou škálu akcí včetně Festivalu polské národnostní menšiny, slovenská obec pořádá *Fašiankovou zábavu a pochovávaní basy*, romská komunita pořádala karneval pro děti, každoročně připravuje setkání také řecká komunita ke státnímu svátku Řecka. V roce 2008 proběhla řada akcí pořádaných *Řeckou obcí* pro děti v Třinci a festival v Ostravě při příležitosti 60. výročí příchodu Řeků do ČR, na němž vystupovaly soubory z Třince. Kongres Poláků požádal město Třinec o pomoc při přípravě projektu, jehož cílem by mělo být, a to pomocí přednášek a prezentací, zvýšení povědomí a informací o multikulturním území Těšínské Slezsko. Projekt byl určený zejména pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ. Město oslovilo osm z nich, z toho projevíly zájem o tyto přednášky 4 školy (2 české a 2 polské).

VEJPRTY

V roce 2008 zastupitelstvo města zřídilo Výbor. Ten se většinou zabýval otázkou romských dětí - záškoláctví, drobné přestupky. Pořádal i besedy k sociálním problémům jak hospodařit apod., ze strany sociálně slabších i Romů nebyl zájem.

VENDRYNĚ

Spolupráce obce i Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla v roce 2008 na vysoké úrovni. Jeho členové (taktéž členy zastupitelstva obce a jednotlivých komisí obce) aktivně pracují nebo přímo působí ve spolcích (*PZKO, Beskid Śląski, Macierz Szkolna*), jsou nápomocni při organizaci akcí těchto spolků. Prostřednictvím členů výboru je přímá návaznost na Hlavní výbor *PZKO a Kongres Poláků*.

VINTÍŘOV

Dobrá, obec reagovala vždy na podněty, vzešlé od jednotlivých zástupců menšin. Na základě dobré spolupráce s německou menšinou byli zástupci obce pozváni na setkání bývalých občanů zaniklé obce Lipnice, jež patřila do katastru obce, do příhraničního města Markredwitz v SRN. Na setkání bylo zástupci obce přislíbeno, že další setkání umožní opět ve Vintířově, za finanční podpory obce. Opět se zde konaly romské zábavy v obecním kulturním zařízení.

ZLATÉ HORY

Jedinou výraznější menšinou ve Zlatých Horách je menšina řecká. Aktivita této menšiny v roce 2008: dne 22. února 2008 byla oficiálně založena *Řecká obec Zlaté Hory* (registrace Ministerstvem vnitra získána k 31. květnu 2008, počet členů 50). Dále byly uspořádány čtyři taneční řecké večery spojené s ochutnávkou řeckých specialit (vše za spolupráce Výboru).

3a) příklady dobré praxe v roce 2008:

BYSTRICE (okr. Frýdek-Místek)

Součinnost s Obecním úřadem při organizaci událostí, jako jsou *Den Obce Bystrice, Májová veselice, Mezinárodní svatojánský folklórní festival Bystrice-Bystrzyca 2008*. Dále sjednání nápravy ve věci hanlivých zápisů na polskou národnostní menšinu do obecní kroniky.

HORNÍ SUCHÁ

Viz Zpráva za rok 2007, akce se každoročně opakují.

JEVIŠOVKA

V roce 2008 byl otevřen v obci Chorvatský dům, kde bude umístěno muzeum a knihovna pro zachování tradic původních chorvatských obyvatel obce. Objekt bývalé fary zakoupila vláda

Chorvatska a darovala jej Sdružení občanů chorvatské národnosti ČR. Slavnostní otevření se uskutečnilo 5. prosince 2008 za účasti chorvatské delegace v čele s premiérem Chorvatské republiky Ivo Sanaderem, ministrem kultury a poslancem parlamentu, velvyslancem Chorvatska v ČR Marijanem Ramuščakem a pracovníky Úřadu vlády ČR. Po nutných stavebních úpravách bývalé fary budou v muzeu umístěny obrazy Otmara Růžičky, chorvatské kroje, nábytek a další exponáty. Jako vklad do knihovny, která bude součástí Chorvatského domu, daroval premiér Chorvatska encyklopedii a literaturu v chorvatštině.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Obec pronajala prostory pro sdružení *Společenství Romů na Moravě* pro volnočasové aktivity romských dětí.

KOŠAŘSKA

PZKO se aktivně zapojuje do dění v obci, organizuje-li obec kulturně-společenskou akci, jako je např. rozsvícení vánočního stromku, vždy je přizvána ke spolupráci organizace PZKO. Ta pořádá ve spolupráci se *Związkciem Podhalan, Oddział Goralii Śląskich, Ognisko Koszarzyska* akci *Mjysznani łowiec*.

KRAVAŘE

V roce 2008 byla uspořádána vzpomínková slavnost k výročí narození romantického básníka Josepha von Eichendorfa, jehož rodina sídlila ve městě.

MILÍKOV

Obec nechala v roce 2008 vystavět nové uvítací tabule s textem ve třech světových jazycích.

MOSTY U JABLUNKOVA

Setkání občanů partnerských organizací a obcí, společné vystoupení pěveckých souborů.

STRÍTEŽ U ČESKÉHO TĚŠÍNA

Ples polských škol, společná kulturní akce v obci Jaworze (Polsko), pěvecká soutěž *Rozvíjej se poupátko* pro žáky českých i polských škol.

VENDRYNĚ

Mezi příklady dobré spolupráce lze vyjmenovat přístup vedení obce (starosta, místostarosta, členové Rady obce se pravidelně zúčastňuje většiny akcí pořádaných výše uvedenými organizacemi, jako jsou koncerty, jubilea, ochotnická divadelní představení, výstavy, školní akce); dále dodržování dvojjazyčnosti na akcích pořádaných obcí; ve *Vendryňských novinách* se pravidelně uveřejňují články v menšinovém jazyce; zastupitelstvo většinou hlasů přijalo a odhlasovalo předložený návrh Výboru na doplnění dvojjazyčných označení v obci; obec podporuje mnoho dalších aktivit spojených s činností národnostní menšiny, jsou to akce tradiční, organizované každoročně, byly zmiňovány již v předešlých zprávách.

3b) problémy v roce 2008:

ALBRECHTICE

Nutno zdůraznit, že po potížích v roce 2007 při zavádění dvojjazyčných nápisů v obci, kdy tyto byly zamalovány, v roce 2008 již k těmto problémům nedocházelo.

BYSTRICE (okr. Frýdek-Místek)

Poškození a likvidace dvojjazyčného značení při vjezdech do obce a z ní.

HNOJNÍK
Viz výše.

HORNÍ SUCHÁ

Po instalaci česko-polských nápisů na obecní objekty v roce 2007 byl ještě začátkem roku 2008 instalován tento nápis i na hřbitově. Začátkem roku 2008 pokračovalo vandalství směřované k dopravním značkám s polskými nápisy na ulici Těrlická, kdy je neznámý pachatel opakovaně natřel barvou. Obecní úřad vždy zajistil jejich vyčištění a zpětnou instalaci. V druhé polovině roku 2008 se to již neopakovalo.

CHOTĚBUZ

Výbor má obec za liknavou ve věci zavádění dvojjazyčných názvů. Některé pozvánky na akce obce jsou zasílány pouze v češtině. Obecně je problémem informovanost většinového obyvatelstva.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU
Záškoláctví romských dětí.⁸⁵

PRAHA 5

Hledání vícezdrojového financování na aktivity – organizace nejsou samy příliš aktivní nebo nejsou schopny si samy o grant či o dotaci zažádat a správně projekt sestavit.

VENDRYNĚ

Negativním jevem bylo poškozování polských nápisů a označení, především dopravních značek označení při vjezdu do obce a výjezdu z ní.

4. Jakým způsobem obec finančně podporovala v roce 2008 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

Oproti roku 2007 je zaznamenán mírný pokles v absolutní částce, kterou obce věnují ze svých rozpočtů na aktivity národnostních menšin, je dán především nižší podporou multikulturních projektů, naopak byl zaznamenán nárůst u polských projektů. Výší příspěvků i počtem schválených projektů tradičně dominují obce s polskou menšinou na Těšínském Slezsku, v řádu desítek tisíc byly podpořeny projekty romské, řecké, slovenské a německé menšiny (konkrétní údaje viz příloha 12).

5. Jaké zkušenosti má obec s implementací Charty?⁸⁶

BERNARTICE U TRUTNOVA

Zkušenosti zatím jen jako seznamování se s dokumentem prostřednictvím Výboru.

BOCANOVICE

V roce 2008 obec zrealizovala dvojjazyčné nápisy na dopravní značky „vjezd do obce“.

⁸⁵ Pozn. předkl.: Zde se však jedná o etnicky stigmatizovanou sociální problematiku, nikoliv národnostně menšinovou *sensu stricto*.

⁸⁶ Žádné zkušenosti deklarují obce MČ Brno-Kohoutovice, Jiříkov, Merklín, Měrovice nad Hanou, Nejdek, MČ Praha 5 a Vělopolí, dobré Petrovice u Karviné, nevyjádřily se Albrechtice, Horní Suchá, Jevišovka, Kobylá nad Vidnavkou, Komorní Lhotka, Krásno, Malá Štáhle, Mikulášovice, Milíkov, Nová Ves, Oloví, Písečná, Vintřítov.

BUKOVEC

V obci jsou veřejné (obecní) budovy označeny česko-polskými nápisy. Jedná se o obecní úřad, ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a hasičskou zbrojnicí.

BYSTRICE (okr. Frýdek-Místek)

Dokument je vnímán spíše jako nástroj podpory dlouhodobého soužití občanů.

ČESKÝ TĚŠÍN

Otázkou provádění Charty se Výbor opakovaně zabýval a to zejm. v návaznosti na § 29 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Ve městě již došlo k instalaci dvojjazyčných nápisů ulic a veřejných prostranství (zatím s výjimkou městských částí, které budou takto označeny v letošním roce) a realizaci dvojjazyčného označení budov úřadu včetně detašovaných pracovišť. Značná část zaměstnanců úřadu včetně vedení města je schopna komunikovat v jazyce polské národnostní menšiny.

Chybí však větší osvěta a propagace Charty ve vztahu k žákům, studentům a občanům města.

DOLNÍ LOMNÁ

Při vjezdu do Obce Dolní Lomná je vybudována na kruhovém objezdu informační tabule v polském, českém i anglickém jazyce.

Výbor schválil zavedení v obci dvojjazyčné názvy a označení. Doporučuje prostřednictvím obecního úřadu vhodnou formou, důkladně a srozumitelně informovat občany o právech vyplývajících z ratifikace Charty: tato práva reflektovat ne jako zdroj národnostních vášní, ale jako pozitivum a atraktivní zajímavost a především jako etické poselství většiny k menšině.

HNOJNÍK

V obci je umožněno předškolní a základní vzdělání v jazyce národnostní menšiny. Zajišťuje v celém Mikroregionu obcí povodí Stonávky předškolní i školní vzdělávání v polském jazyce. Podle názoru Výboru není v rámci základního vzdělání kladen dostatečný důraz na výuku regionálních dějin. Dále vyjádřil názor, že orgány veřejné správy nejsou dostatečně připraveny na řešení žádostí a podnětů občanů v jazyce národnostních menšin.

HORNÍ SUCHÁ

Viz výše.

HRÁDEK (okr. Frýdek-Místek)

V obci byly umístěny dvojjazyčné tabule na veřejných budovách a informační tabule částí obce. Zavedení dvojjazyčných nápisů se však setkalo s nepříznivým ohlasem na místních internetových stránkách a došlo k poškozování a krádežím tabulí v jazyce národnostní menšiny. Národnostní nesnášenlivost se projevuje zvláště u mladé většinové generace, která zřejmě není seznámena s dějinami Těšínského Slezska.

CHOTĚBUZ

Obec se snaží ji implementovat.

JABLUNKOV

Určitým problémem v roce 2008 byla příliš zdlouhavá procedura zavádění dvojjazyčných nápisů a následná instalace dvojjazyčných tabulí pro označení ulic, budov a veřejných prostranství. Ještě delší časovou prodlevu způsobil schvalovací proces novely vyhlášky č. 30/2001 Sb., pro dvojjazyčné tabule, značící vjezd a výjezd z obce.

KOŠAŘSKA

Zastupitelé obce byli na zasedání informováni předsedkyní Výboru o Chartě. Byli jednomyslně pro umístění tabule s názvem obce v polském jazyce, Výbor však doporučil prozatím neimplementovat menšinový jazyk (jde o tabule s názvy obce, úřední dopisy), dle jeho názoru společnost na území Slezska není připravená pochopit, proč by měly být umístěny tabule v polském jazyce, a je urážlivé vidět tyto tabule zničené, pomalované černou barvou.

KRASLICE

Na území města žijí převážně občané hovořící německým jazykem, vietnamským jazykem a jazykem romským. Německá menšina byla před rokem 1945 naprosto dominující v obyvatelstvu města (98%), dnes se zmenšila na dnešních 5-6 %. Jde jen o starší lidi a budoucnost této menšiny už vzhledem k velké asimilaci je nejistá. Výbor podniká kroky na záchranu německého dialektu této oblasti. Ve spádovém obvodu se však nacházejí obce s více jak 10% německou menšinou (např. Stříbrná se 20% podle sčítání lidu z roku 2001). To by opravňovalo podle zákona č.128/2000 Sb., o obecním zřízení, k zavedení jejich dvojjazyčného názvu. Jde ke všemu o obce, které měly za 1. republiky jen německý název bez české dublety a po roce 1945 získaly jen české (uměle přeložené) jméno. Takovýto krok by ovšem musel být podniknut „shora“. Současným postupem asi těžko proveditelným, zvláště s ohledem na reakci většinového obyvatelstva.⁸⁷

KRAVAŘE

Město obývají občané různých národností, většinou hovořící česky. Přesto menšinové jazyky chápe jako výraz kulturního dědictví. Podporuje mezistátní kooperaci českých a především polských škol.

MOSTY U JABLUNKOVA

Výbor projednal na své schůzi dne 9. listopadu 2007 žádost MK PZKO Mosty, MK PZKO Mosty-Szańce a Macierzy Szkolnej o zavedení názvů a označení v polském jazyce. Tuto žádost doporučil a postoupil zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo na svém zasedání dne 14. května 2008 uložilo Radě obce realizaci dvojjazyčných nápisů v obci bez uvedení konkrétního termínu (jako dlouhodobý úkol). K dnešnímu dni dosud nejsou v obci dvojjazyčné nápisy. Výbor se dále zabýval problematikou polského národnostního školství.

NÁVSÍ

Co se týče implementace Charty, nelze uvést jiný příklad jejího uvedení do praxe, než parciální zavedení dvojjazyčných nápisů. Jiné aktivity v tomto směru obec nevyvíjí.

ORLOVÁ

V přijatých ustanoveních Charty v České republice je přesně určeno, které jazyky a v jakém rozsahu pod její ochranu patří. Obecně vzato se řídíme platnými zákony, např. menšinovým zákonem a také zákonem. 500/2004 Sb., správní řád.

V Orlové je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Město je zřizovatelem neúplné ZŠ s polským jazykem vyučovacím (třídy 1-5). Její součástí je i MŠ. Vyšší stupeň ZŠ mohou orlovské děti absolvovat v obci Dolní Lutyně. Ve středoškolském vzdělání v polském jazyce je možno pokračovat v okolních městech (Karvině, Českém Těšíně. Co se týče ustanovení části II. Charty (romština), místní Romové nemluví romsky ani mezi sebou, hovoří etnolektem či česky. Výjimku tvoří nově přistěhovaní Romové ze Slovenska, ti mluví

⁸⁷ Z vyjádření předsedy Výboru města.

romsky, ale rychle se přizpůsobují a jejich děti navštěvují ZŠ ve městě. Stav po předcházejícím sčítání lidu nezachytil všechny potenciaální zájemce o využití jazykových práv. Mohli svou odlišnou národnost/mateřský jazyk neuvést z důvodů obav ze zneužití nebo jiných důvodů, tento údaj byl nepovinný. Navíc jazyk nemusí odpovídat jejich národnostní identitě.

ROPICE

Dvojjazyčné názvy na začátku a konci obcí, jejichž územím prochází silnice 1. třídy, je nutno řešit centrálně. Úřad vlády – Sekretariát rady vlády pro národnostní menšiny, který disponuje seznamem obcí v našem regionu s potřebným 10 % počtem obyvatelstva polské národnosti by mohl projednat s Ředitelstvím silnic a dálnic (do jejichž kompetence značení silnic spadá) umístění správných tabulí s dvojjazyčným označením.⁸⁸

ŘEKA

Obec pozitivně vnímá dotace na česko-polské nápisy v obci. Tyto budou realizovány po rekonstrukci obecního úřadu.

SMILOVICE

Nejsou známy žádné záporné odezvy.

STONAVA

Výbor popř. zastupitelstvo v tomto období neřešily otázku provádění Charty. Problematika dvojjazyčných nápisů byla již v minulosti vyřešena, a to při označení budov, institucí, jak rovněž při stanovení informačního systému v obci.

STRÍTEŽ U ČESKÉHO TĚŠÍNA

Zastupitelstvo schválilo požadavek Výboru na dvojjazyčné názvy v obci. Ten reagoval na žádost MK PZKO. Obec v roce 2008 na to čerpala prostředky ze státního rozpočtu. Názvy jsou již realizovány, zůstává vjezdová a výjezdová dopravní značka.⁸⁹

TĚRLICKO

Atmosféra v obci ohledně národnostních menšin je dobrá. Jsou uznávána práva týkající se rozvoje vlastní kultury, přijímání a rozšiřování informací v mateřském jazyce, sdružování v národnostních sdruženích, práva na vzdělání v polském jazyce a práva účasti na řešení věcí jich se týkajících. Většina názvů budov státních orgánů jsou i v jazyce menšiny. Problematika polských označení veřejných míst byla projednána ve Výboru i v zastupitelstvu, návrh byl přijat a realizován.

TŘANOVICE

Dosud nebyly zaznamenány žádné problémy.

TŘINEC

Zavedení dvojjazyčných názvů obce, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků bylo projednáváno na několika zasedáních Výboru (§ 117 odst. 3), ten však nepřijal platné usnesení.

VEJPRTY

Dosud žádná národnostní menšina nepožádala o zajištění výuky ve svém jazyce na školách. Výuka německého jazyk je zařazena do učebních osnov ZŠ (vyučuje se i anglický jazyk). Do

⁸⁸ Pozn. předkl. – obec patrně naráží na vyhlášku č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, která se uskutečnila ve změně jejího znění č. 507/2006 Sb., a nebyla vyhovující.

⁸⁹ Viz oddíl 3.4.

současné doby nikdo z národnostních menšin nepožádal o nainstalování dvojjazyčných nápisů. Při volbách je zajištěno národnostním menšinám vyvěšení informace o konání a místu voleb v jejich mateřském jazyce, taktéž je i poučení o tom, jak volit.

VENDRYNĚ

Implementace Charty je postupná, požadavky menšiny jsou přijatelné. Na akcích organizovaných obcí je vhodným způsobem respektováno a umožňováno užívání menšinových jazyků a kultur. Díky vstřícností, velkorysostí a pochopení obecní samosprávy národnostní menšina nepociťuje žádnou diskriminaci.

ZLATÉ HORY

čl. 8 Charty (vzdělávání) - předškolní i základní vzdělání probíhá pouze v českém jazyce, v posledních letech nebyl vznesen požadavek na vzdělání v menšinových jazycích.

čl. 10 Charty (orgány veřejné správy a veřejné služby) - ústní i písemné žádosti mohou být podávány ve slovenštině, listiny mohou být právoplatně předkládány ve slovenštině, při jednáních může být taktéž používána slovenština, překlady a tlumočení nejsou zajišťovány ze strany úřadu.

č. 12 Charty (kulturní činnost a kulturní zařízení) - podporujeme finanční i technickou pomocí, nejvíce se projevuje řecká menšina

čl. 13 Charty (hospodářský a společenský život) - v případě potřeby bude dodržen odst. 1 písm. c) a e).

čl. 14 Charty (přeshraniční výměny) - zavazujeme se dodržovat tento článek.

6.2. Statutární města

1. Byl v roce 2008 v působnosti statutárního města ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?⁹⁰

BRNO

Výbor byl ustanoven při Zastupitelstvu města v listopadu roku 2001. Je pětičlenný, z toho jsou dvě zastupitelky města a tři zástupci národnostních menšin (polské, německé a romské). Výbor se v roce 2008 zabýval zejména dotačním řízením (projednávání žádostí o dotace z rozpočtu města), a také novou kulturní akcí, 1. ročníkem Babylonfestu 2008 ve spolupráci s Brněnským kulturním centrem. Festival se uskutečnil ve dnech 14. až 16. června, měl velmi dobrý ohlas - zahraniční i domácí soubory předvedly svá vystoupení (tanec, hudba, zpěv). Tradičně byla pozornost výboru zaměřena i na další dvě kulturní akce pořádané pro občany města: *Návraty ke kořenům* (28. května, organizoval Jihomoravský kraj) a *Žijeme v jednom městě* v závěru roku v divadle Reduta (5. prosince).

Dalším důležitým tématem na zasedáních byla oblast hledání možností pro zřízení Domu národnostních menšin, resp. Mezinárodního domu jak pro menšiny, tak i pro setkávání se s cizinci. Lze konstatovat, že jeden z objektů v centru města se jeví jako vhodný pro zřízení domu. Detailněji se touto otázkou bude výbor zabývat v průběhu roku 2009.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Viz Zpráva za rok 2007.

⁹⁰ Tato statutární města uvádějí situaci shodnou se stavem v loňském roce: Havířov, Hradec Králové, Karlovy Vary, Kladno, Mladá Boleslav, Přerov a Ústí nad Labem; města Chomutov a Pardubice neodpověděla, město Teplice na otázky od roku 2002 nereaguje.

DĚČÍN

Od dubna 2008 byla přijata na poloviční úvazek koordinátorka na problematiku národnostních menšin. Řešila konkrétní případy, kdy převážně pomáhala s vyřizováním sociálních dávek.

FRÝDEK-MÍSTEK

V organizační struktuře Magistrátu města, odboru sociálních služeb, oddělení sociální prevence, je zařazena pracovní funkce poradce pro národnostní menšiny. Ten zajišťuje komunikaci a další vztahy romských komunit na území regionu s orgány správy, samosprávy a jinými orgány a organizacemi včetně návrhů příslušných opatření směřujících ke včlenění romských komunit do sociálních vazeb města, provádění potřebné poradenské a konzultační činnosti k romské problematice, řešení zásadních problémů romských komunit v oblasti občanského soužití, zaměstnanosti, vzdělání, sociální a dalších.

JIHLAVA

Výbor není ustanoven, v každé komisi jmenované Radou města je zastoupen jeden z představitelů národnostních menšin.

KARVINÁ

Viz Zpráva za rok 2007.

LIBEREC

Komunitní středisko *Kontakt Liberec*, příspěvková organizace, se v rámci svých aktivit, mimo jiné věnuje také národnostním menšinám a jejich příslušníkům na území města Liberce. V roce 2008 byla zřízena rozhodnutím ředitele střediska *Rada pro národnostní menšiny* v souladu s menšinovým zákonem. Je poradním orgánem ředitele pro otázky týkající se národnostních menšin a systémově napomáhá integraci národnostních menšin, v občanském životě zajišťuje informovanost všech komunit navzájem, spolupracuje s příslušnými orgány samosprávy, zprostředkovává a projednává multikulturní akce, usiluje o vytvoření multikulturního prostředí v Liberci. Členy Rady jsou příslušníci národnostních menšin žijících v Liberci.

MOST

Rada města zřídila jako svůj poradní orgán pro volební období 2006-2010 komisi národnostních menšin. V roce 2008 byla dvanáctičlenná (jeden zástupce romské komunity, další národnostní menšiny - maďarská, židovská a bulharská - byly zastoupeny externími poradci. Jednání se zúčastňovala koordinátorka národnostních menšin Magistrátu. Komise byla informována o jejích agendách a seznamována s požadavky národnostních menšin, ke kterým byla vydána stanoviska pro Radu města. Opět byla zvláště sledována a propagována oblast vzdělávání, jednalo se zejména o projekt resortu školství, mládeže a tělovýchovy *Podpora romských žáků středních škol*.⁹¹ V létě 2008 byl opět realizován program pro děti, které neodjely na prázdniny. Devíti celodenních plánovaných akcí se zúčastnilo 177 dětí ve věku od 6-14 let. Nabídku využila cílová skupina dětí ze sociálně slabých rodin, z toho bylo 90% dětí romských. Dále viz Zpráva za rok 2007.

OLOMOUC

Viz Zpráva za rok 2007.

OPAVA

Viz Zpráva za rok 2007. V rámci komunitního plánování je zřízena pracovní skupina pro národnostní menšiny.

⁹¹ O tomto programu pojednává oddíl 5.6.

OSTRAVA
Viz Zpráva za rok 2007.

PLZEŇ

Město se otázce národnostních menšin věnuje dlouhodobě a postupuje v souladu s cíli *Národního akčního plánu sociálního začleňování*. Rada města zřídila jako svůj poradní orgán *Komisi pro integraci etnických menšin* složenou z 15 členů. Její členové jsou zástupci institucí, etnických minorit a zainteresovaní odborníci s politickým mandátem.

Komise se zabývá především těmito úkoly: podílí se na zpracování podkladů pro realizaci záměru ze schváleného *Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb města Plzně na období 2008 až 2015*, pracuje v souladu se záměry Rady vlády pro záležitosti romské komunity vlády ČR, stanovuje pravidla pro udělení dotací organizacím, které se zabývají problematikou jiných etnických menšin na území našeho města, přijímá a vyhodnocuje žádosti organizací, kontroluje poskytnuté dotace organizacím a zaměřuje se při tom na správné a účelné využití těchto dotací, poskytuje odbornou pomoc organizacím zabývajícím se touto problematikou.

Ve městě je dále v rámci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Plzně zřízena funkce romského poradce. Mezi jeho činnosti patří zejména poradenská činnost v sociální oblasti. Nejčastěji se jedná o poradenství v problematice zadluženosti, bydlení, vzdělávání dětí a trávení volného času dětí a mládeže. Zároveň může romský poradce klientovi nabídnout pomoc při vyřizování dávek sociální péče či mu doporučit vhodnou službu některé neziskové organizace, která funguje na území města.

ZLÍN

Viz Zpráva za rok 2007.

2. Mělo statutární město v roce 2008 formulován komunitní plán, jestli ano, odkdy, jsou záležitosti národnostních menšin do něj zakomponovány, v případě, že ano, jak?⁹²

DĚČÍN

V rámci komunitního plánování pracovala samostatná koordinační skupina *Drogově závislí a etnické menšiny*, která definovala cíle a opatření k jejich naplnění.

JIHLAVA

Viz Zpráva za rok 2007.

LIBEREC

Záležitosti týkající se národnostních menšin jsou zakomponovány do Komunitního plánování pro rok 2008-2013 z hlediska zajištění podporovaného bydlení pro lidi v obtížné životní situaci, zajištění krizových lůžek pro osoby se sociálním handicapem, posílení terénní sociální práce osob ohrožených sociálním vyloučením, vytvořením informačního místa pro cílovou skupinu cizinců, národnostních menšin a osob ohrožených sociálním vyloučením, při čemž Sociální informační centrum (informační místo) bylo zřízeno a otevřeno v Liberci v říjnu.

MOST

Viz Zpráva za rok 2007. Potřebnost realizace terénní práce je zakotvena i ve strategickém dokumentu města – Programu rozvoje města Mostu (viz opatření – „Zajišťovat rozvoj terénní práce, asistenčních a ambulantních služeb“).

⁹² Města Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Havířov, Hradec Králové, Karlovy Vary, Karviná, Mladá Boleslav, Olomouc, Opava a Přerov podala informaci shodnou se stavem v minulých letech.

OSTRAVA
Viz Zpráva za rok 2007.

PLZEŇ

Dne 6. září 2007 byl Zastupitelstvem města schválen „Komunitní plán rozvoje sociálních služeb města Plzně na období 2008 až 2015“. Na základě této koncepce si město zpracovalo „Realizační plán na rok 2009“. Oblast národnostních menšin je v Komunitním plánu zahrnuta do kapitoly „Oblast péče o obyvatele sociálně vyloučených lokalit a lidí bez domova“. V roce 2008 byl v rámci Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb vydán *Katalog poskytovatelů sociálních služeb* (včetně neregistrovaných) na území města. V něm lze nalézt i informace o organizacích poskytujících sociální služby a poradenství cizincům a etnickým menšinám.

ZLÍN
Viz Zpráva za rok 2007.

3. Jaká byla v roce 2008 spolupráce statutárního města, popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?⁹³

BRNO

Dobrá. V prosinci 2008 se uskutečnil již 8. kulturní pořad „Žijeme v jednom městě“ v divadle Reduta. Tradiční vystoupení mělo velký ohlas. Kulturní pořad v divadle organizovalo občanské sdružení *Půčik* spolu s národnostními menšinami města Brna, a to s cílem předvést jejich kulturní, gastronomické a jiné tradice.

Do měsíčníku *Metropolitan*, který informuje o národnostních menšinách, rubriky *Žijí mezi námi* přispělo svými články sedm národnostních menšin, a to: Rusíni (leden), Slováci (únor), jižní Slované (březen), Rusové (duben), Bulhaři (Soubor *Pirin*, květen; a také *Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně*, dvojčíslo červenec - srpen), Řekové (září) a Němci (v měsíci říjnu).

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Organizace příslušníků národnostních menšin (Multikulturní centrum, Ruský klub, apod.) jsou příjemci příspěvků v rámci dotačního programu na podporu sociální oblasti města, pravidelně konzultují svoji činnost s pracovníky magistrátu a účastnily se procesu tvorby Rozvojového plánu sociálních služeb města.

DĚČÍN

Ve městě působí romské občanské sdružení *Indigo*, které pracuje s romskými dětmi na sídlišti Boletice nad Labem, kde je soustředěno velké množství rodin s dětmi.

HAVÍŘOV

Město podporovalo na svých akcích prezentace organizací sdružujících národnostní menšiny. Na *Havířovských hornických slavnostech*, *Bambiriádě*, celoměstských oceňováních osobností v různých oblastech pravidelně vystupují polské, romské a slovenské soubory. Zástupci menšin jsou zváni na pietní akce vztahující se k tragickým dnům obce Životice na konci druhé světové války. Město udržuje partnerský vztah s městem Jastrzębie z Polska.

KARVINÁ
Viz Zpráva za rok 2007.

KLADNO⁹⁴

⁹³ Totožnou situaci se stavem v roce 2007 udávají města Hradec Králové a Karlovy Vary.

LIBEREC

V roce 2008 na základě existence Rady pro národnostní menšiny se její zástupci aktivně zúčastnili např. mezinárodní konference Multikulturalita a menšiny v evropském kontextu, dochází k přenosu informací o jednotlivých menšinách, konají se kulturní akce, které slouží ke vzájemnému porozumění a poznání z hlediska kultury, náboženství aj. (např. Arménský den, Židovské akce, oslavy vietnamského nového roku - prezentace kulturních zvyků a ochutnávka tradičních národních jídel a účast jednotlivých zástupců na těchto akcích).

MOST

Spolupráce s maďarskou menšinou, započatá před dvěma lety, pokračovala i v roce 2008. Proběhlo několik literárních akcí a navázána byla i užší spolupráce s menšinou bulharskou. S německou, vietnamskou, arménskou a řeckou menšinou zatím k užšímu kontaktu nedošlo. V roce 2008 se uskutečnilo v pořadí již II. setkání národnostních menšin, tentokrát pod patronací *Židovské obce*.

Ve městě byl zaznamenán zvýšený zájem obyvatel (převážně z romské komunity) o poradenství k bytové problematice a k poskytování sociálních dávek. Způsoben byl zvýšenou migrací a především příchodem problematických osob z jiných měst. Realitní kanceláře s těmito lidmi uzavřely nevýhodné smlouvy na bydlení a tím se zhoršil i stav v sociálně vyloučených lokalitách na Mostecku.

Ve správním obvodu města v roce 2008 vyvíjela pracovní a zájmovou činnost občanská sdružení *Sdružení Romů města Mostu*, a *Komunitní centrum Chánov*. Tyto organizace spolupracují s *Klubem národnostních menšin*. Registrována jsou dále sdružení *Dživas*, *Roma Most*, *Integrace EU*, sdružení *Rommost* a sdružení *Pontensis Gypsi*, jež svoji činnost neprezentují. Mezi organizace pracující s Romy, se řadí *Dům romské kultury o.p.s.*, *Oblastní charita Most*, společnost *Viktor s. r. o.* a *ZŠ Most* (příspěvková organizace, Zlatnická 186).

OLOMOUC

Spolupráce statutárního města s organizacemi příslušníků národnostních menšin probíhala především v rámci komunitního plánování sociálních služeb na úrovni pravidelných jednání 7. pracovní skupiny – Etnických menšin.

OPAVA

Pracovní skupina péče o národnostní menšiny je otevřená veřejnosti, na jednání mají po předchozí domluvě volný přístup všichni zájemci.

3a) příklady dobré praxe v roce 2008:

BRNO

Nejpočetnější národnostní menšinou v Brně je romská komunita, a vlivem mnoha okolností je také skupinou obyvatel nejvíce ohroženou sociálním vyloučením. Proto byla prvním náměstkem primátora města Brna ustavena pracovní skupina pro integraci (PSI), jejímž úkolem je zejména zpracování koncepcí a návrhů opatření, která směřují k začleňování cílové skupiny obyvatel do sociálních vazeb města. Jak se ukázalo, nejpalčivějším problémem je aktuálně problematika bydlení. PSI vypracovalo návrh k přijetí opatření pro oblast bydlení, která bude předložena voleným orgánům ke schválení.

⁹⁴ Dlouhodobě město spolupracuje s organizacemi zabývajícími se integrací příslušníků romské komunity. Jsou to *Středisko pomoci ohroženým dětem*, *Azylový dům pro matky s dětmi o.p.s.*, *Člověk v tísni o.p.s.*, *České centrum pro sanaci rodiny – Střep*, *Středisko pro integraci menšin* a *Multikolor*. V současné době ve městě působí také občanská sdružení *Sdružení Romů* a *Sdružení Romů a národnostních menšin*, u nichž magistrát registruje nezájem o spolupráci.

V dubnu 2008 proběhly v městě Brně společné oslavy *Mezinárodního dne Romů*, které organizačně zabezpečily romské a proromské organizace (*Drom, Společenství Romů na Moravě, IQ Roma Servis, Muzeum romské kultury, Středisko integrace menšin, Ratolest*, apod.). Průvod městem a bohatý kulturní program byl určen pro širokou veřejnost a akce měla velmi pozitivní ohlas.

V závěru roku 2008 město vydalo brožurku s názvem *Terénní sociální práce ve městě Brně* v rozsahu 28 stran a v počtu 1000 ks výtisků. Obsahuje přehled organizací zajišťujících terénní sociální práci v Brně a nejčastější problémy řešené terénními sociálními pracovníky (bydlení, zadluženost, nezaměstnanost a rodinná problematika).

FRÝDEK-MÍSTEK

Sdružení Romů na Moravě úzce spolupracuje s terénními pracovníky Magistrátu města při plánování a realizaci aktivit ve prospěch romských dětí a mládeže.

V dubnu 2008 byla ve spolupráci města a *Sdružením Romů na Moravě* zrealizována akce s názvem *Romipen* u příležitosti *Mezinárodního dne Romů*.

KARVINÁ

V srpnu 2008 byl ukončen projekt *Romcentrum* - program Iniciativy společenství EQUAL, který realizovalo občanské sdružení *Sdružení Romů Severní Moravy*, město bylo jedním z partnerů projektu. S ním také a s občanským sdružením LÁČHOLAV organizovalo město prostřednictvím sociálního pracovníka na romskou problematiku a terénních pracovníků města týdenní letní tábor pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí a další kulturní, společenské a sportovní akce. Byly jimi např. fotbalový turnaj, poznávací výlety do Romského muzea v Brně, koncentračního tábora Osvětim v Polsku, Westernového městečka v Boskovicích, bobové dráhy v Mostech u Jablunkova, ale také Den dětí a mikulášskou besídku. Součástí spolupráce bylo i pořádání besed zaměřených na prevenci kriminality, právní poradenství, se sportovci, odbornými lékaři, o zdravé výživě, preventivních prohlídkách a očkování, a to za vydatné pomoci zdravotně sociálního pomocníka z romské organizace *DROM* v Brně, který působí ve městě Karviná.

Matriční úřad registruje a koná na požádání sňatkové obřady v polském jazyce, přestože toto není podchyceno v žádném právním předpise ani ve vnitřní normě Magistrátu města Karviné.

OLOMOUC

Již v roce 2007 vzniklo neformální společenské uskupení *ENA 2* při *Bulharském kulturně osvětovém klubu*. V roce 2008 uspořádalo 14 klubových setkání v kavárně *Meli café* v Olomouci na různá témata, např. Thrákové, Večer rockové hudby, El Greco, Okudžava, Vysocký, Brodský, O česko-francouzských vztazích a několik jednodenních výletů, např. na hrad Slovinec, do muzea města Znojma, do polského Krakova, po stopách Keltů atd. Aktivita společnosti *ENA 2* jsou přístupny všem zájemcům. Pravidelně se akcí účastní Francouzi, Bulhaři, Němci, Poláci a ve větší míře příslušníci majority, odborníci různých vědních oborů, ale i občané, zajímající se o literaturu, historii a hudbu. Celoroční činností společenství *ENA 2* zvyšovalo kvalitu aktivit na území města, přispívající k integraci cizinců a azylantů v ČR. Je to dobrý příklad toho, jak se organizace příslušníků národnostních menšin podílejí na veřejných záležitostech.

OPAVA

Přijetí příslušníka romské menšiny do služebního poměru k Městské policii v Opavě.

OSTRAVA

Statutární město prostřednictvím dotačního programu a v rámci naplňování komunitního plánu finančně podpořilo neziskové organizace pracující s romskou komunitou.

PLZEŇ

Svou dotační politikou se město snaží co nejvíce motivovat neziskové organizace k provozu sociálních služeb a kulturních akcí.⁹⁵

Dobrým příkladem je dlouhodobá spolupráce s organizací Společnost tady a teď, o.p. s., která mimo jiné zajišťuje v sociálně vyloučených lokalitách sociálně – právní poradenství, volnočasové aktivity dětí, klub pro předškolní děti a doučování školních dětí. Organizace ke své činnosti využívá dlouhodobé spolupráce s mnoha dobrovolníky, kteří se rekrutují hlavně z řad studentů vysokých škol. Tato spolupráce je vysoce hodnocena všemi zúčastněnými stranami - doučovanými dětmi, jejich rodiči i samotnými dobrovolníky.

Na území města také již několik let provozuje *Občanské sdružení Ponton* projekt s názvem *Pixla*. Jde o nízkoprahový klub určený dětem školního věku, klub je vybaven hudebnou, posilovnou a hernami pro děti. Ty zde získávají prostor pro trávení volného času, ale mají také možnost rady a pomoci v různých problémech, které se týkají školní docházky, rodinných vztahů, ale i prvních pracovních příležitostí. Dalším projektem je *Klubíčko*, které je určeno dětem předškolního věku. Ty se zde učí základním dovednostem, jichž je zapotřebí k nástupu do ZŠ.

Třetí, velice důležitá organizace, se kterou město spolupracuje, je *Člověk v tísni, o.p.s.*, za jejíž spolupráce například byla zpracována Analýza sociálně vyloučených lokalit města Plzně do *Koncepce prevence kriminality města Plzně na léta 2009 – 2015*.

ZLÍN

Statutární město v kulturní oblasti úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*. Příkladem dobré praxe v roce 2008 je výstava *Staré cikánské pohlednice*, na které sdružení získalo dotaci z Kulturního fondu statutárního města Zlína, a které realizovalo v Krajské knihovně Františka Bartoše.

3b) problémy v roce 2008:⁹⁶

KARVINÁ

Stěhování Romů ze Slovenska do zdejších lokalit, kteří mnohdy nemají zajištěné žádné ubytování, jsou bez finančních prostředků a nemohou si najít práci.

4. Jakým způsobem statutární město finančně podporovalo v roce 2008 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

I v případě statutárních měst došlo ve srovnání s rokem 2007 k poklesu ve vykazovaných dotacích na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin, dlouhodobě jde však o mírný nárůst, zvláště vezme-li se v úvahu přesnější oddělení projektů integrace příslušníků romské komunity a národnostně menšinových projektů. Přesto jde nejčastěji o aktivity romských a pro-romských sdružení, následují projekty multikulturní a projekty polské menšiny. Podrobné údaje uvádí příloha 12.

⁹⁵ Pozn. předkladatele – příklad města Plzeň je typickou ukázkou obtížného oddělení národnostně menšinové agendy vůči romské menšině od agendy zaměřené na integraci romské komunity.

⁹⁶ Tyto nezaznamenalo explicitně město Plzeň.

5. Jaké zkušenosti má město s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků?⁹⁷

BRNO

Na území města není ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, užíváno dvojjazyčných názvů a označení.

Dotace z rozpočtu města jsou využívány dvěma organizacemi národnostních menšin i pro nákup učebnic a výukových CD, a to v jazyce polském a německém. Příslušníci romské menšiny při jednání na magistrátu nepožadují tlumočení do rodného jazyka, ve většině případů hovoří s úředníky česky. V Odboru sociální péče magistrátu jsou dvě pracovnice romské národnosti, které romsky hovoří. Taktéž Slováci nepotřebují tlumočení do češtiny. *Svaz Maďarů v Brně* vydává pro své členy a příznivce bulletin *Maďarský kurýr*, který má i české resumé.

HAVÍŘOV

Zastupitelstvo města se otázkou provádění Charty přímo nezabývalo. V jeho obvodě je ale plněn její čl. 8 - Vzdělávání. Fungují zde čtyři ZŠ s polským jazykem vyučovacím (s počtem dětí 176) a čtyři MŠ s polským jazykem vyučovacím (s počtem dětí 88). Rovněž jsou zřízeny dvě přípravné třídy pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí.

KARVINÁ

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy opakovaně vyhlásilo program na *Podporu integrace romské komunity v roce 2008*, do něhož se zapojila ZŠ Karviná-Nové Město a získala z tohoto dotačního titulu 171 000,- Kč. Odbor školství a kultury magistrátu města poskytl škole rovněž dotaci na projekt *Začít spolu* určenou na financování asistenta pedagoga ve výši 190 000,- Kč. Z rozvojového programu uvedeného resortu na *Podporu vzdělávání v jazyce národnostních menšin* získala ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím / Szkoła Podstawowa i Przedszkole, Karviná Fryštát (ul. Dr. Olszaka 156) dotaci ve výši 100 000,- Kč.

MOST

Vzhledem k tomu, že ve správním obvodu města není registrována početná národnostní menšina ve smyslu Charty, která by projevila požadavky podpory jazyka, nepředpokládá se v tomto ohledu její implementace.

OLMOUC

Na území města nežije žádná početná národnostní menšina. Občané jednají a uplatňují podání na úřadech v jazyce českém a slovenském (ze zákona). Slovenština je dostatečně srozumitelná pro pracovníky úřadů, organizací a škol. Několik Slováků, zaměstnanců magistrátu města je využíváno, v případě potřeby, pro běžný úřední styk. Další pracovníci hovoří polsky, německy, popř. dalšími jazyky. Ve sledovaném období nebyl registrován případ, že by se občan deklaroval jako příslušník národnostní menšiny a vyžadoval jednání v menšinovém jazyce. Tedy nebylo třeba realizovat zvláštní opatření, komunikace probíhala bez problémů.

OPAVA

Město nebrání žádným projevům národnostní a kulturní identity svých občanů.

PLZEŇ

Statutární město má vstřícný postoj vůči aktivitám menšin na území města. V rámci působnosti orgánů samosprávy jsou v Plzni naplňovány cíle a zásady Charty, uvedené v části

⁹⁷ Žádné zkušenosti nemá (či se Chartou nezabývalo) město České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Hradec Králové, Jihlava, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Ostrava, Přerov, Ústí nad Labem a Zlín.

II. Rada města má k tomuto účelu zřízeny poradní orgány, a to *Komisi pro integraci etnických menšin* a *Komisi pro otázky integrace cizinců*. Obě dlouhodobě pracují na pomoci a řešení v příslušných oblastech. Prostřednictvím dotací z rozpočtu města v obou oblastech jsou podporovány skupiny občanů prezentující své kulturní kořeny včetně mateřského jazyka.

Město podporuje aktivity občanů států neteritoriálních jazyků (např. ruština, bulharština, mongolština). Příslušná občanská sdružení opakovaně obdržela finanční příspěvek města mimo jiné i na zhotovení dvojjazyčných informačních materiálů.

Na území Plzně žije slovensky mluvící menšina, která řadu akcí realizuje za organizačního zajištění *Slovenské informační kancelárie Plzeň*. Vedle běžné činnosti této organizace, jsou pořádány každoroční *Česko - Slovenské dny*, které proběhly ve dne 23. - 28. října 2008. Dalším partnerem města je *Diecézní Charita Plzeň* spolupracující ku prospěchu a pomoci občanům z etnických a jazykových minorit. Také tato organizace je podporována značným podílem finančními prostředky z rozpočtu města Plzně.

Nedílnou součástí je postup ZŠ, které již od školního roku 2007/2008 zahájily výuku podle svých školních vzdělávacích programů. Mezi cíle výchovy a vzdělávání je zahrnuta výchova k vzájemnému porozumění mezi všemi jazykovými skupinami v zemi a výchova k úctě, porozumění a toleranci vůči regionálním a menšinovým jazykům. Učitelé se snaží vést žáky k navazování kulturních vztahů s jinými skupinami žijícími v našem státě a užívající odlišné jazyky. Na úrovni vysokého školství město dlouhodobě spolupracuje zejména se *Západočeskou univerzitou v Plzni*, jež prostřednictvím odborných pracovníků zpracovává řadu analytických materiálů sloužících k rozvoji všech občanů města, tedy i jazykových a etnických menšin.

6.3. Kraje

1. Byl v roce 2008 v působnosti kraje ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?⁹⁸

JIHOČESKÝ KRAJ

Viz Zpráva za rok 2007.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Viz Zpráva za rok 2007.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Výbor vznikl již v roce 2005. Po krajských volbách v roce 2008 byli usnesením zastupitelstva kraje dne 18. prosince 2008 jmenováni noví členové Výboru. Zastoupení jsou zde příslušníci, německé, romské, slovenské, ukrajinské, běloruské a vietnamské národnosti.⁹⁹ Schází se šestkrát v roce. V roce 2002 byla na Krajském úřadu Karlovarského kraje zřízena funkce koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců.

LIBERECKÝ KRAJ

Viz Zpráva za rok 2007.¹⁰⁰

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Viz Zpráva za rok 2007.

⁹⁸ Situaci totožnou s loňským rokem uvádí kraje Královéhradecký, Středočeský, Vysočina.

⁹⁹ Blíže viz http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/nav_kraj_sprava/samosprava/vybory/seznam_vyboru.htm?id=93

¹⁰⁰ Kraj ve svém podkladu téměř výhradně zaměřuje agendu národnostních menšin s problematikou integrace romské komunity. Přesto podíl prvně uvedené nelze vyloučit, z toho důvodu je v textu ponechán nebo uveden v poznámkovém aparátu.

OLOMOUCKÝ KRAJ
Viz Zpráva za rok 2007.

PARDUBICKÝ KRAJ
Viz Zpráva za rok 2007.

PLZEŇSKÝ KRAJ
Viz Zpráva za rok 2006. V průběhu roku 2008 nebylo potřeba, aby se členové Komise sociálních věcí nebo Výboru pro zdravotnictví a sociální věci zabývali menšinovou problematikou, všechny problémy byly vyřešeny koordinátory a sociálním odborem.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
Viz Zpráva za rok 2007. Komise se mimo to ve velké míře zabývala činností DNM a jeho převedením na obecně prospěšnou společnost. Pro možnost vzájemné informovanosti a spolupráce se vedle jednání komise uskutečnila setkání pověřených pracovníků sekretariátu radního hl. m. Prahy Jiřího Janečka se zástupci občanských sdružení národnostních menšin, na kterých byli vždy přítomni pověřeni zástupci výše uvedené komise.

ÚSTECKÝ KRAJ
Na území kraje se dle posledního sčítání lidu hlásí ke slovenské národnosti 2,7 % obyvatel, k německé 1,2 %, k ukrajinské a maďarské shodně 0,3 %, národnosti polské, romské a ruské zhruba 0,2 %, k vietnamské 0,4 % obyvatel. Protože problematika národnostních menšin, která má aspekt převážně kulturně společenský, se liší od problematiky Romů a jejich sociálního vyloučení, rozhodlo zastupitelstvo kraje na svém ustavujícím zasedání konaném dne 26. listopadu 2008 o zřízení Výboru a výboru sociálního. Výbor bude pracovat s podvýborem pro řešení otázek národnostních menšin a podvýborem pro řešení romské problematiky a sociálního vyloučení romských komunit. V této oblasti se jeho práce bude setkávat a mnohdy prolínat s činností výboru sociálního.

ZLÍNSKÝ KRAJ
Výbor zřízen nebyl, jelikož v kraji není naplněna podmínka procentuálního zastoupení občanů jiné národnosti. Rada kraje však ustavila jako poradní orgán *Komisi pro národnostní menšiny, etnické skupiny a romskou integraci*, která se pravidelně schází (nejméně 2x ročně). Zastoupení příslušníků romské menšiny v ní přesahuje 50 %. Kraj má v rámci krajského úřadu od roku 2000 zřízení funkce koordinátora pro národnostní menšiny, romskou problematiku a integraci cizinců. Je začleněna v odboru Kanceláře hejtmána. Krajská koordinátorka spolupracuje i s romskými neziskovými organizacemi, zabývajících se integrací romské komunity.

2. Měl kraj v roce 2008 formulován komunitní plán, jestli ano, odkdy, jsou záležitosti národnostních menšin do něj zakomponovány, v případě, že ano, jak?¹⁰¹

JIHOČESKÝ KRAJ
Viz Zpráva za rok 2007.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ
Má od roku 2008 zpracován *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2009 - 2011*. Byl schválen Zastupitelstvem kraje v říjnu 2008 (finální verze bude Zastupitelstvu předložena ke schválení v únoru 2009). Problematika národnostních

¹⁰¹ Stejnou situaci jako v roce 2007 udávají Jihočeský, Moravskoslezský, Olomoucký a Ústecký kraj.

menšin je v tomto dokumentu zakomponována v kapitole „Cílová skupina osob ohrožených sociálním vyloučením a osoby v krizi“, priorita č. 9 – „Zajistit dostupné sociální služby zaměřené na integraci národnostních menšin“. Z této priority vyplývá, že bude zajištěno odborné poradenství pro azylanty, dále budou podporovány terénní programy a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež romského etnika v sociálně vyloučených lokalitách.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Usnesením zastupitelstva kraje ze dne 18. září 2008 byl schválen *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2009 - 2013*. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v kraji vznikl na základě výsledků spolupráce zástupců obcí, uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb a na základě výstupů ze sociologického výzkumu realizovaného společností Universitas s.r.o. na přelomu let 2007 a 2008. Výzkum byl zaměřen na zjištění potřeb a názorů občanů kraje v oblasti sociálních služeb. Jako prioritní se v této oblasti ukázaly být sociální služby pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením a pro děti a mládež (zejména v oblasti sociální prevence). Naopak jako nejméně potřebná vyšla oblast péče o menšiny a sociálně vyloučené.

LIBERECKÝ KRAJ

Má zpracovaný *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro období 2009-2013* a *Program rozvoje Libereckého kraje 2008-2013*. V dokumentech jsou od počátku formulovány záležitosti národnostních menšin. V prvně jmenovaném je samostatná kapitola, která se věnuje problematice menšin a v současné době se sestavují karty aktivit, které se týkají konkrétních dílčích cílů, ve kterých se řeší vyloučené romské lokality.¹⁰²

OLOMOUCKÝ KRAJ

Viz Zpráva za rok 2007.

PARDUBICKÝ KRAJ

Usnesením zastupitelstva kraje ze dne 1. listopadu 2007 byl schválen *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje pro období 2008 - 2010*. Problematika národnostních menšin je v tomto dokumentu řešena v rámci pracovních skupin - pracovní skupina dlouhodobé exkluze a krize a pracovní skupina pro etnické skupiny a menšiny.

PLZEŇSKÝ KRAJ

V roce 2008 probíhalo v kraji komunitní plánování na úrovni obcí za jeho metodické podpory. Kraj v roce 2008 uváděl do praxe *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na léta 2008-2010*. Ten není členěn podle cílových skupin, ale stanovuje obecné mantinely a priority při rozvoji sociálních služeb na území kraje.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Mělo v roce 2008 vypracován *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2008*. Nejsou zde specifikované jednotlivé cílové skupiny, tudíž ani záležitosti národnostních menšin.

¹⁰² Je obtížné stanovit, do jaké míry je toto plánování zaměřeno na národnostně menšinovou agendu s.s. Komunitně plánují i obce, za metodické podpory a koordinace krajského úřadu, který v současné době podává individuální projekt z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, číslo výzvy 22, oblast podpory 3.1 Podpora vzdělávání a procesů v sociálních službách. Plánování probíhá v rámci KKS - Krajské koordinační struktury plánování sociálních služeb za podpory politické reprezentace kraje i obcí.

KRAJ VYSOČINA

Zastupitelstvem kraje Vysočina byl dne 18. prosince 2007 schválen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje Vysočina na období 2008 – 2009.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, kraj zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. Tento dokument, *Plán rozvoje sociálních služeb v kraji pro rok 2008* měl kraj zpracován. Problematika národnostních menšin do něj není zakomponována jako samostatná oblast. Plán však podporuje také sociální služby, které se zaměřují na cílovou skupinu, kam náleží i romská komunita.

3. Jaká byla v roce 2008 spolupráce kraje, popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?¹⁰³

JIHOČESKÝ KRAJ

V kraji nejsou žádné organizace národnostních menšin kromě regionální pobočky občanského sdružení *Klub Slovenských dotykov* se sídlem v Českých Budějovicích, který organizuje každým rokem festival *Dni slovenskej kultúry*.

K udržování a prezentaci romské kultury v kraji nejvíce přispívají romská a pro-romská občanská sdružení zaměřená na práci s dětmi a mládeží. Součástí jejich činnosti je pořádání multietnických akcí zaměřených na kulturní dialog. Zmínit je třeba *Salesiánské středisko dětí a mládeže České Budějovice* – dům dětí a mládeže v Českých Budějovicích, občanská sdružení *Naděje* – pobočka Písek, Charita Kaplice, o.p.s. *KoCeRo* v Českém Krumlově.

Při Radě města Tábor působí od roku 2003 *Komise pro menšiny, cizince a uprchlíky*, která také spravuje Fond určený k podpoře činnosti neziskových organizací s touto cílovou skupinou. V roce 2008 podpořil projekty o.p.s. *Cheiron T* (Týdny proti rasismu a xenofobii a Poznejme své kořeny). Město uskutečnilo přednášku o specifiku romského etnika *Romani Luma - Romský svět*. Lektorkou byla členka Sekce pro výchovu k lidským právům Rady vlády ČR pro lidská práva. Fond podpořil také druhý ročník romského festivalu *Kerekate – V kruhu*, organizovaný občanským sdružením *Slunowrat Tábor*.

Spolupráce kraje s neziskovými organizacemi je dobrá a dlouhodobě vstřícná. Je realizovaná prostřednictvím finanční podpory z dotačních titulů kraje, účastí pracovníků NNO na vzdělávacích aktivitách k aktuálním problémům sociálního začleňování organizovaných krajem a účastí krajských pracovníků na aktivitách, o kterých jsou organizacemi průběžně informováni.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Viz Zpráva za rok 2007. V rámci tradičního setkání *Návraty ke kořenům*, na němž se podíleli členové souborů působících při sedmadvaceti občanských sdruženích a subjektech patřících celkem jedenácti národnostním menšinám, byla zorganizována malá taneční škola – tentokrát výuka maďarských a bulharských tanců. Pozvání na setkání přijal i krajanský Zakarpatský soubor písní a tanců z Užhorodu.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Spolupráce kraje s organizacemi příslušníků národnostních menšin v roce 2008 probíhala zejména prostřednictvím Výboru a jednotlivých odborů Krajského úřadu, zejména odboru sociálních věcí a odboru kultury.

¹⁰³ Liberecký kraj: situace se nezměnila.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Spolupráce se týkala organizace a vyhodnocování dotačního programu kraje a účasti na akcích organizací příslušníků národnostních menšin.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Tradičně aktivní jsou příslušníci bulharské menšiny, kteří realizovali řadu akcí u příležitosti svátků a *Dny bulharské kultury*, zapojili se také do komunitního plánování města Olomouce. V roce 2008 byla v Olomouci ustavena Základní organizace *Svazu Maďarů žijících v českých zemích*, která má 20 členů. Organizace nemá k dispozici vhodné prostory pro realizaci aktivit, proto se neucházela o dotační tituly z rozpočtu kraje. Předseda organizace odhaduje počet příslušníků maďarské menšiny v kraji kolem 300 osob. Členové organizace se pravidelně schází, půjčují si literaturu, udržují jazyk, zúčastňují se akcí realizovaných dalšími pobočkami.

V kraji působí aktivně na poli prezentace kultury a udržování tradic pobočka občanského sdružení *Společenství Romů na Moravě*, kde předsedkyně vede taneční a hudební kroužek. Děti i dospělí vystupují na různých akcích pořádaných v kraji. V roce 2008 pobočka rozšířila aktivity do Moravského Berouna, kde předsedkyně vede taneční kroužek. Ke dni 31. prosince 2008 zaniklo sdružení *Savore* ze Šumperka, které se rovněž věnovalo, mimo poskytování sociálních služeb nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, různým kulturním aktivitám a prezentacím v předchozích letech. V roce 2008 již nerealizovalo žádné aktivity sdružení *Amary Fajta* z Lipníka nad Bečvou. Nově bylo registrováno v roce 2008 sdružení *Pospolitost* působící na Mikulovsku, které se zaměřuje na volnočasové aktivity dětí, zejména pak kulturní aktivity. Jedním z nejaktivnějších subjektů v kraji je *Dům dětí a mládeže v Hranicích*, kde se dlouhodobě věnují volnočasovým aktivitám dětí a mládeže, organizují prezentace dovedností dětí na poli hudebním a tanečním i pro další nestátní neziskové organizace.

V listopadu 2008 byl v Hranicích realizován již 6. ročník soutěže romských a neromských dětí v tradičních romských i moderních tancích. Doprovod zajišťovalo hudební těleso *Street Boys*, které v listopadu 2008 zvítězilo v hudební soutěži *Street Sounds* v kategorii Tradiční romská hudba. Další akcí, která se konala v Olomouci, byla soutěž Romské pohádky a romská kultura, kterou pořádala *Knihovna města Olomouce*. Akce se zúčastnilo celkem 143 dětí, z toho 102 dětí v kategorii výtvarné práce a 41 dětí vystupovalo v kategoriích taneční a hudební (v osmi vystoupeních). Neobsazena zůstala kategorie literární tvorby, o kterou nebyl z řad soutěžících zájem. V září 2008 se konala již tradiční *Romská pouť na Svatém Kopečku u Olomouce*, kterou organizačně zajišťuje Charita Olomouc. V odpoledních hodinách byl vytvořen prostor pro vystoupení tanečních a hudebních souborů.

3a) příklady dobré praxe v roce 2008:

KARLOVARSKÝ KRAJ

Příkladem dobré praxe je v Sokolově uspořádaný druhý ročník *Turnaje národnostních menšin v malé kopané* za účasti afrického mužstva. Za příklad dobré praxe lze označit také fotosoutěž *Ze života národnostních menšin*, která byla uspořádána z iniciativy Výboru.

LIBERECKÝ KRAJ

Podaná žádost romské neziskové organizace do výzvy pro předkládání grantových projektů v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost oblasti podpory 3.2 program č. 19 - Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit, registrace sociálních služeb poskytovaných neziskovými organizacemi, které se zabývají problematikou národnostních menšin, udržení kontinuity terénní sociální práce ve třech sociálně vyloučených lokalitách,

udržení stávajícího počtu asistentů pedagoga na školách, širší zapojení triád do komunitního plánování většiny obcí ve všech cílových skupinách včetně národnostních menšin.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Kongres Poláků a Lyceum Řekyň jsou příkladnými organizacemi příslušníků národnostních menšin.

PLZEŇSKÝ KRAJ

V roce 2008 se ve dnech 4. srpna - 5. září v Plzni konala výstava *ZANIKLÝ SVĚT – Fotografická výstava původních českých Romů a Sintů*, kterou pořádal Výbor pro odškodnění romského holocaustu ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje. Záštitu nad výstavou převzal hejtmán Plzeňského kraje a město Plzeň.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Již v roce 2007 byla zahájena činnost DNM, kde mají jednotlivé národnostní menšiny k dispozici po dvou kancelářích pro činnost svých občanských sdružení. Kanceláře mají následující národnostní menšiny: Bulhaři, Maďaři, Němci, Poláci, Romové, Rusíni, Rusové, Řekové, Slováci, Srbové, Ukrajinci.

Občanská sdružení uvedených menšin využívají vedle svých kanceláří také společné prostory DNM, kterými jsou: zasedací místnost, výstavní sál, společenský sál a kavárna. V těchto prostorách se nejčastěji konají výstavy, semináře, přednášky, konference, besedy, kulturní vystoupení, programy pro děti a mládež, zkoušky souborů národnostních menšin, koncerty, divadelní představení, ale i společenské večery k příležitosti významných svátků jednotlivých národnostních menšin apod. Významné jsou aktivity pro děti a mládež, a to divadelní představení, přednášky, výukové programy a další. Jednotlivé akce jsou podpořeny prostřednictvím grantového řízení hl. m. Prahy v rámci Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy, ale i prostřednictvím grantových řízení ostatních institucí.

V případě, že nejsou společné prostory využity národnostními menšinami, mají zde prostor také aktivity organizované občanskými sdruženími cizinců, která působí na území hl. m. Prahy a dlouhodobě spolupracují s hl. m. Praha.

Zde se také konají akce pořádané hl. m. Praha v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců. V roce 2008 to byly např. společenský večer konaný v rámci 8. setkání národnostních menšin, vánoční besídka pro děti národnostních menšin, výuka českého jazyka pro cizince.

Město také spolupracuje s MČ Praha 9 na multikulturním festivalu Etnofest, který se konal již 4. rokem 30. srpna 2008 v přírodním Parku Podviní.

Město ve spolupráci s Centrem pro integraci cizinců zajistilo také v roce 2008 v prostorách DNM nízkoprahový kurs českého jazyka pro cizince. Kurs byl koncipován tak, aby sloužil jako brána do českého jazyka a byl současně prostorem sociálním, kontaktním místem, kde se cizinci seznámí nejen s užitečnými jazykovými poučkami, ale dostanou také užitečné informace a kontakty na nevládní organizace a jiné zdroje pomoci a informací.

V roce 2008 byl úspěšně ukončen projekt *Podpora celoživotního učení a postupů umožňujících vyloučeným romským komunitám rovnoprávný přístup na trh práce v Praze* podpořeného Programem Iniciativy Společenství EQUAL, ve kterém bylo hl. m. Praha jedním z partnerů.

Každoročně má podporu hl. m. Prahy také Světový romský festival KHAMORO, stejně tak tomu bylo i v roce 2008.

V rámci mezinárodní spolupráce se hl. m. Praha v roce 2008 aktivně zapojilo do spolupráce sítě evropských měst spolupracujících v otázkách migrace a integrace cizinců - Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek v rámci CLIP Network.

ÚSTECKÝ KRAJ

Viz Zpráva za rok 2007.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Ve spolupráci s občanským sdružením *Slovo 21* vznikl projekt interaktivní hry *Ostrov*, která spadala do hodin multikulturní výchovy a probíhala na ZŠ, učilištích a SŠ.

3b) problémy v roce 2008:

KARLOVARSKÝ KRAJ

Problémem zůstává neorganizovanost menšin, jejich malá angažovanost a nezájem o společnou činnost, i když v současné době vzniká sdružení Ukrajinců a sdružení ruský mluvících osob.¹⁰⁴

LIBERECKÝ KRAJ

Nedostatek finančních prostředků pro financování neziskového sektoru zabývajícího se problematikou menšin, vysoká míra nezaměstnanosti v některých mikroregionech, chybějící *závazný* dokument, který by řešil systémově postupnou likvidaci vyloučených lokalit, rezignace širší části romské menšiny na svůj způsob života.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V roce 2008 byl již v plném provozu a činnosti DNM, který byl při zahájení své činnosti zařazen organizačně pod Centrum sociálních služeb a prevence hl. m. Prahy. Na základě zkušeností s dosavadním provozem a činností DNM byly zjištěny organizační, ekonomické a systémové potřeby spojené s jeho fungováním, ale i potřeby samotných národnostních menšin sídlících v objektu. S veškerými získanými výstupy a podklady, společně s připomínkami a návrhy jednotlivých národnostních menšin byl seznámen radní hl. m. Prahy a členové Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy a pro udělování grantů v této oblasti. Následně byl předložen materiál Radě hl. m. Prahy a Zastupitelstvu hl. m. Prahy pro možnost změny organizačního zřízení DNM pro možnost jeho další činnosti, která by co nejvhodnějším způsobem umožňovala naplňovat cíle a záměry, se kterým byl zřizován. Usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 19/76 ze dne 18. září 2008 byla založena obecně prospěšná společnost - Dům národnostních menšin o.p.s.

ÚSTECKÝ KRAJ

Eskalace problémů zejména v městské části Litvínova-Janově vyvolala aktivitu orgánů veřejné správy, v čele s tehdejší ministryní pro lidská práva a národnostní menšiny.

4. Jakým způsobem kraj finančně podporoval v roce 2008 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

V krajích ve srovnání s rokem 2007 došlo k nárůstu finančních prostředků věnovaných na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin, s výjimkou romské menšiny; zde jde ale o zpřesněný údaj dotací na národnostně menšinové účely. Výrazně narostly dotace projektům zaměřeným na multikulturu. Přehled projektů uvádí příloha 12.

¹⁰⁴ Pro nedostatek finanční podpory skončila mobilní poradna Organizace pro pomoc uprchlíkům v Karlových Varech. Pozitivní je, že pokračují kurzy češtiny Centra pro integraci cizinců, nyní nově také v Chebu.

5. Jaké zkušenosti má kraj s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků?¹⁰⁵

JIHOČESKÝ KRAJ

Přijatá opatření v části III. Charty se v kraji vztahují pouze na slovenštinu. Komunikace v tomto jazyce je vzhledem k jazykové příbuznosti s češtinou v praxi bezproblémová, sami uživatelé slovenského jazyka neprezentují zatím žádné aktuální potřeby v užívání svého jazyka ve veřejném životě a to v žádné z oblastí Charty.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V rámci dotačního programu v oblasti činnosti národnostních menšin v Jihomoravském kraji v roce 2008 realizovalo např. Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně projekt v souladu s Úmluvou a Chartou. Cílem projektu bylo uchování identity bulharské národnostní menšiny na jižní Moravě. Realizace projektu přispěla k posílení Evropy založené na demokratických zásadách a kulturní rozmanitosti v rámci národní suverenity a územní integrity. Projekt byl určen všem těm, kteří se zajímají o Bulharsko, zejména mladší generaci, a přispěl k rozvoji česko-bulharských vztahů.

Ústav klasických studií Filozofické fakulty MU Brno uskutečňuje výuku novořečtiny a literatury ve všech 3 stupních (bakalářský, magisterský a doktorandský). S tím úzce souvisí činnost České společnosti novořeckých studií rovněž se sídlem na Filozofické fakultě MU v Brně. Mezi nejvýznamnější aktivity patří přednášky z oboru novořečtiny a realizace projektu na vytvoření česko - řeckého slovníku.

KARLOVARSKÝ KRAJ

V kraji jsou silně zastoupeny zejména německá a slovenská národnostní menšina. Otázka ochrany menšinových jazyků nebyla ze strany příslušníků národnostních menšin vznášena. Byl vznesen pouze požadavek příslušníka německé národnostní menšiny na dvojjazyčné názvy obcí. Poskytování vícejazyčných informací např. u voleb funguje, problémem nadále zůstává nedostatek tlumočnicků v kraji.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Kraj považuje ochranu regionálních a menšinových jazyků za potřebnou. Uvědomuje si, že jejich ochrana a podpora představuje důležitý prvek k zachování kulturní rozmanitosti v rámci státní svrchovanosti a územní celistvosti.

Z článků v části III. uvedených v Chartě se v kraji nerealizuje žádný. Příslušníci polské menšiny z příhraničních obcí regionu žijí v ČR již několik generací a velmi dobře se sžili. V obcích nejsou zřízeny Výbory, příslušníci polské menšiny opakovaně vyjádřili názor, že jejich existenci už nepotřebují. Obdobná je i situace s příslušníky slovenské národnosti menšiny. Slováci žijící v regionu tvoří početně silnou skupinu. Královéhradeckého kraje se netýká územní vymezení slovenštiny.¹⁰⁶

Kraj spolupracuje s Dolnoslezským vojvodstvím v Polsku a jeho dalším partnerem je Banskobystrický samosprávný kraj. Jednotlivé obce a školy Královéhradeckého regionu mají své partnery jak v Polsku, tak na Slovensku, a čile navzájem spolupracují.

LIBERECKÝ KRAJ

S implementací menšinových jazyků kraj neregistruje žádné negativní zkušenosti.

¹⁰⁵ Nevyjádřil se zástupce hl. m. Praha, zkušenosti nemá kraj Olomoucký, Ústecký a Vysočina.

¹⁰⁶ Zástupci kraje jsou na omylu, právě tento jazyk se vymezuje na celé území ČR.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Závazky se týkají 31 obce. Finanční prostředky v roce 2008 byly využity na úhradu vynaložených finančních prostředků na zavedení dvojjazyčných názvů a výdaje obcí, v jejichž správním obvodu se zajišťuje tlumočení a překlady písemných žádostí podaných v polském jazyce do českého jazyka.

Zástupci jednotlivých vybraných obcí obdrželi v červnu 2008 informaci, jak pro získání dotace postupovat (stejně sdělení bylo přístupné na www stránkách krajského úřadu a v regionálním tisku). Termín uzávěrky pro doručení žádostí byl stanoven na 31. července 2008. Po vyhodnocení žádostí Výborem bylo rozhodnuto poskytnout dotaci sedmi obcím (Bystřice, Český Těšín, Hnojník, Hrádek, Milíkov, Strážnice a Těrlicko). Celková částka v roce 2008 byla 663 756,40 Kč (blíže viz oddíl 2.1.).

Na Krajském úřadě se dne 11. prosince 2008 konalo setkání zástupců národnostních menšin a Výborů (Karviná, Trinec, Havířov, Český Těšín, Jablunkov, Horní Suchá) s Výborem expertů Charty Rady Evropy. Jeho tématem byl monitorovací mechanismus k První periodické zprávě o plnění závazků z Charty vyplývajících.

PARDUBICKÝ KRAJ

Žádný z menšinových jazyků na území kraje nelze definovat ve smyslu čl. 1 Charty, tj. jako jazyk ve smyslu užšího územního vymezení, kde je vyjadřovacím prostředkem takového počtu osob, který by přijetí různých ochranných a podpůrných opatření opodstatňoval.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Charta se na území Plzeňského kraje vztahuje na slovenštinu, romštinu a němčinu. Vzhledem k tomu, že se u všech národností a státních příslušností jedná o nízké údaje, a navíc cizinci ze Slovenska a Německa pobývají v kraji především z důvodů ekonomické migrace a zpravidla nevystupují na území kraje jako menšina, nebyl zatím v kraji důvod, aby se problematikou Charty v roce 2008 výrazněji zabývala Rada či Zastupitelstvo kraje.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Žádný z jazyků nelze ve správním obvodu kraje ve smyslu Charty definovat.

6.4. Shrnutí

Nejvýznamnější agendou Výborů byla tradičně implementace Charty, toto téma je však omezeno téměř výhradně na území Moravskoslezského kraje. Na všech úrovních samosprávy se ale - často velmi záslužně vzhledem k neexistenci analogického orgánu - Výbory věnují i problematice cizinců.¹⁰⁷

V některých případech také směřují pozornost na problémy sociálně vyloučených Romů (zvláště ve statutárních městech), které však nemusí mít primárně etnický charakter, čímž překlenují svou roli do jiné oblasti. Hrozí přitom, že tento sociální problém bude vysvětlován etnickými charakteristikami a sociální řešení budou potlačena. Na druhou stranu však Výbory slouží jako další platforma k rozvažování těchto záležitostí a velmi aktivně se na jejich řešení podílejí, čímž doplňují činnost sociálních odborů. Řada zastupitelstev také iniciativně a vesměs pro tento účel zřizuje komise, poradní sbory či funkce koordinátorů pro etnické/národnostní menšiny, obvykle zároveň v kombinaci s funkcí romského poradce.

¹⁰⁷ Pozn. předkl.: Vzhledem k narůstajícímu významu problematiky cizinců v tomto roce jsou konzultace cizinci na platformě Výborů s ohledem na aktuální témata v dané obci velmi vhodné. V konzultačním orgánu pro národnostní menšiny by však občané s cizí státní příslušností neměli mít hlasovací právo a neměli zasahovat zvláště do oblastí týkajících se výhradně národnostních menšin.

Na úrovni krajů je běžnou praxí suplování agendy Výborů funkcí romských koordinátorů, protože většina krajů nemá zákonnou povinnost Výbory zřizovat. Koordinátoři tak kromě hlavní agendy zaměřené na sociální vyloučení Romů bývají zapojováni do témat týkajících se národnostních menšin (případně i cizinců).

Na úrovni obcí se Výbory nejaktivněji zabývaly různými aspekty implementace Charty, především dvojjazyčnými nápisy (názvy ulic a objektů, železničních stanic, silniční značky).

V oblasti spolupráce samospráv s organizacemi národnostních menšin lze zaznamenat tradičně dobrý stav, dochází i ke společnému organizování vzdělávacích aktivit a kulturních akcí ve větším měřítku (festivaly atd.). Specifická situace panuje typicky v obcích s dominantní polskou národnostní menšinou. V nich její organizace obvykle pomáhají v aktivitách ostatním menšinám a často slouží i jako vítaná pomoc samotným obcím v jejich běžných činnostech.

V řadě měst dochází k plodné spolupráci zejména s pro-romskými sdruženími, jejichž přední místo zaujímají často obecně charitativní organizace. Lze zaznamenat přípravu na včlenění místního pracoviště *Agentury pro předcházení sociálnímu vyloučení*.

Na mnoha místech přetrvával stav neaktivních a jen formálně zřízených Výborů, známý z minulých let. Tento problém by měla pomoci vyřešit plánovaná novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, která by měla obsahovat povinnost písemné žádosti organizace národnostní menšiny, bez které Výbor nebude moci vzniknout. Tím zanikne povinnost zřizovat je tam, kde organizace národnostních menšin nejsou aktivní. Paradoxně však vznikají i situace (zvláště na úrovni krajů), kdy konzultační mechanismy pro národnostní menšiny jsou nanejvýš potřebné, ale pro jejich zřízení chybí zákonem stanovené podmínky. Na takových místech obvykle bývají zřízeny komise s podobným zaměřením jako Výbory. Naléhavá situace panuje v místech, kde jsou práva národnostních menšin blokována samotnými Výbory. Jde konkrétně o právo na uvádění názvů v jazycích národnostní menšiny (podrobněji viz zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav).¹⁰⁸

Jako hlavní nedostatek v implementaci Charty spatřují orgány samosprávy slabou informovanost¹⁰⁹ formou osvěty a propagace multikulturní společnosti a jazykových menšin. Tato témata nejsou dostatečně zohledněna ani ve školství. Vyjádření samospráv také potvrzuje, že záležitosti Charty jsou téměř výhradně omezeny na problematiku zřizování dvojjazyčných česko-polských nápisů v oblasti Těšínského Slezska. Ostatní aspekty Charty stojí zatím mimo záběr samospráv. Jako výjimka otevírající možná další jazyk (a region) uplatnění Charty stojí vyjádření z města Kraslice indikující zájem o možnost zřízení dvojjazyčných česko-německých nápisů v některých obcích, což je plně v souladu s duchem Charty a umožňuje to také zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav.

Návrh novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav vyšel původně z jednání Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy v lednu 2008, následně pak Rady v květnu 2008. Definitivní návrh byl odsouhlasen Výborem pro spolupráci s orgány samosprávy dne 16. února 2009, kdy bylo rozhodnuto, že pro jeho další legislativní vývoj bude optimální využít poznatků této Zprávy. Analogicky se přitom upraví ustanovení § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších úprav, a § 78 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Text novelizace je uveden v příloze 14.

¹⁰⁸ Takové situace je opět nutno řešit novelizací zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, kterou by byla zajištěna alternativní možnost naplnění menšinových práv v těchto výjimečných případech.

¹⁰⁹ Zde je však nutné připomenout, že sekretariát Rady distribuoval všem zainteresovaným subjektům informační příručku „Charta. Co bychom měli vědět?“ ještě před vstupem této smlouvy v platnost.

7. Reflexe národnostních menšin

BULHARSKÁ MENŠINA¹¹⁰

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Činnost organizací probíhala podle projektů a finančních možností. Každá organizace měla svůj autonomní program, který vycházel z personálních a dalších podmínek. Vzájemná spolupráce je dobrá. V rámci koordinace nejvýznamnějších událostí svolává zástupce v Radě každoročně setkání předsedů všech spolků. V roce 2008 se konalo dne 4. listopadu v Praze. Mimo toto setkání na nejvyšší úrovni se uskutečnila celá řada schůzek mezi jednotlivými členy. Financování činnosti je především na základě realizace jednotlivých grantů, členských příspěvků a sponzorských darů. Pouze kluby v Praze (Americká 28), Ostravě a Mladé Boleslavi získávají navíc prostředky z pronájmu nemovitostí, v nichž sídlí.¹¹¹

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Nosným programem činnosti všech organizací je propagace bulharské kultury, zachování znalosti bulharštiny, oslavy významných historických událostí, udržování folklóru a pravidelná neformální setkání u příležitosti významných jubileí a svátků.

Největší akcí, kde se setkává podstatná část bulharské menšiny, je tradiční květnová slavnost v Mikulčicích. V roce 2008 zde bylo více jak 500 účastníků z tuzemska a ze zahraničí (Maďarsko, Rakousko, Slovensko). Na tomto setkání za účasti bulharského viceprezidenta a členů parlamentu byl dán podnět k vybudování důstojného památníku Sv. Cyrilu a Metodějovi. K odhalení by mělo dojít v roce 2009 (24. května). Hlavním organizátorem a garantem celého projektu je *Bulharský klub* v Praze.

Konkrétní výčet činnosti jednotlivých sdružení a klubů:

○ *Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně*

Pořádání slavnostních společenských večerů u příležitosti bulharských státních svátků (prosinec, březen), významný podíl při organizování setkání v Mikulčicích, uspořádání výstavy fotografií *Bulharsko včera a dnes*, řada vystoupení folklorního souboru *Kytka*, účast na oslavě dne Evropy, zájezd po stopách Cyrilometodějské mise na severní Moravu a do Krakova, pravidelná setkání členů v pronajatých prostorách.

○ *Bulharská kulturně osvětová organizace v ČR, Praha (s regionálními pobočkami v Ostravě, Olomouci, Plzni, Ústí nad Labem, Mostě, Kladně, Mladé Boleslavi a Chomutově)*

Vydávání časopisu *Roden glas* a bulletinu *Inform*, podíl při organizování setkání v Mikulčicích, slavnostní večery u příležitosti významných státních a lidových svátků, účast na festivalu *Praha srdce národů*, účast ve fotbalové soutěži pořádané Senátem ČR, pravidelná setkání krajanů „...na kus řeči..“ a výměnu informací v prostorách klubu, podpora bulharské školy v Praze,¹¹² finanční podpora pobočkám (mimo Ostravu a Mladou Boleslav).

¹¹⁰ Text zpracoval člen Rady Atanas Ivan Belkov.

¹¹¹ V roce 2008 bylo zaregistrováno občanské sdružení *Bulharská beseda*.

¹¹² Pozn. předkl.: jde patrně o Bulharskou ZŠ a gymnázium Dr. Petra Berona (se zahraničním zřizovatelem).

- *Bulharský kulturně osvětový klub* - pobočka Bulharský klub Plzeň

Pravidelná setkání krajanů u příležitosti státních svátků a významných jubileí jednotlivých členů, pořádání týdne *Bulharská kultura*, organizace dnů bulharské kultury.

- *Bulharský kulturně osvětový klub* - pobočka bulharský klub Ostrava

Vedle výše zmíněných kulturně společenských aktivit je to zejména oslava svátku porodních bab *Babin den* (21. ledna), organizace kulturních vystoupení sólistů a souborů z Bulharska, zájezdy pro děti, oslavy významných státních svátků, pravidelná setkání seniorů, finanční podpora klubů v Mostě a Chomutově.

- *Bulharský kulturně osvětový klub* - pobočka bulharský klub Most

Kulturně společenská činnost limitovaná finančními prostředky, účast na setkání v Mikulčicích, setkání v pražském klubu.

- *Bulharský kulturně osvětový klub* - pobočka bulharský klub Ústí nad Labem

Kulturně společenská činnost limitovaná finančními prostředky, účast na setkání v Mikulčicích, účast na významných akcích v pražském klubu.

- Občanské sdružení Pirin - Brno

Hlavní činností jsou vystoupení tohoto folklorního souboru na řadě festivalů v ČR a zahraničí, pořádání seminářů bulharských lidových tanců, oslavy tradičních bulharských svátků.

- Občanské sdružení Zaedno - Praha

Oslava svátku sv. Cyrila a Metoděje dne 24. května v klubu cestovatelů Karavanseráj, Praha, Balkánský jarní ples *Trifon zarezan* (Baráčnická rychta, Praha; významná akce, které se zúčastní až 400 Bulharů a jejich českých přátel).

- Občanské sdružení Vazražďane

Vydává od roku 2002 dvouměsíčník *Balgari*, časopis pro Bulhary žijící v Čechách podporuje Ministerstvo kultury. Vychází v šesti číslech ročně v bulharštině. Informoval o kulturních, politických a jiných událostech, majících vztah k bulharské menšině. Časopis také přispívá k udržování bulharštiny v českém prostředí. Od 1. 1. 2006 roku sdružení organizuje také sobotní školu *Čtu, píšu a mluvím bulharsky* za podpory resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Občanské sdružení *Vazražďane* obdrželo v rámci Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2008 dar na klubovou činnost sdružení – *Klub Vazražďane* a na *Dny bulharské kultury*. Projekty byly podpořeny také Ministerstvem kultury. Harmonogram akcí je sestaven podle kalendářních termínů bulharských státních svátků. Dále sdružení za podpory Ministerstva kultury s hl. m. Prahy vyvíjelo rozsáhlou kulturní činnost, bylo iniciátorem *Pátých Dnů bulharské kultury* v České republice. Na nich byla dána možnost bulharským operním pěvcům, klasickým hudebníkům, výtvarníkům, filmařům, spisovatelům a tanečníkům prezentovat se jako příslušníci bulharské menšiny.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Viz Zpráva za rok 2007, na nezájem ze strany statutárních orgánů poukazuje komunita z Ústí nad Labem a Mostu.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Viz Zpráva za rok 2007.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Prioritou je vybudování památníku v Mikulčicích. Za tímto účelem byla vypsána finanční sbírka. Předpokládaná cena pomníku je 2 miliony Kč.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Bulharská kulturně osvětová organizace Brno	Uchování bulharských tradic	Ministerstvo kultury	25 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Bulharská kulturně osvětová organizace Brno	Bulharská kultura na Moravě	Jihomoravský kraj	90 000
	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	Magistrát města Brno	75 000

Autor podkladu neobdržel informaci o výši dotací od žádné jiné organizace.¹¹³ Dotace lze vyhledat v přílohách 4, 5, 6 a 11.

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Je většinou vnímáno jako velká podpora a uznání menšiny jako takové.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Je vesměs hodnocena kladně.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Udržení a rozvoj veškeré činnosti je podmíněn pozitivní „menšinovou politikou ze strany ústředních, krajských a magistrátních orgánů“. V neposlední řadě to jsou finanční dotace, bez kterých je jakákoliv činnost prakticky nemožná. Nicméně systém dotací, kdy tato pokrývá pouze 70% z celkové částky daného projektu, se jeví jako dosti problémová. Je velmi obtížné pokrýt oněch 30% z vlastních zdrojů. Tyto jsou tvořeny členskými příspěvky a sponzorskými dary – a těch je čím dál méně! Zástupce bulharské menšiny se domnívá, že výše dotace by měla u nestátních neziskových organizací být 100%.

Neřešitelným problémem *Bulharského kulturně osvětového sdružení v Brně* se jeví snaha získat důstojné klubové prostory. Ceny za pronájem vysoce překračují rámec dotace magistrátu města Brno. V této oblasti by sdružení uvítalo vstřícnější přístup.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Autor neodpověděl.

¹¹³ Dotace z veřejných zdrojů obdržely *Bulharská kulturně osvětová organizace v Praze*, občanská sdružení *Bulharské kulturně osvětové sdružení sv. Cyrila a Metoděje*, *Pirin*, *Sdružení pro Bulharsko*, *Vazraždane* a *Zaedno*.

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR byla jako jediná organizace zaregistrována ministerstvem vnitra od roku 1991. Menšina byla v roce 1948 násilně a nezákonně vystěhovaná ze tří Chorvatských obcí rozhodnutím Okresního akčního výboru Národní fronty v Mikulově a roztroušená po celé Moravě, aby zanikla, jak uvádějí pokyny k vystěhování. O snahách o její revitalizaci svědčí mj. i slavnostní otevření Chorvatského domu v Jevišovce chorvatským premiérem a dvěma členy vlády Chorvatska dne 5. prosince 2008 (za českou stranu byli přítomni pouze zmocněnec vlády pro lidská práva a tajemník Rady...). Vedle toho bylo v dubnu 2008 zaregistrováno občanské sdružení chorvatské národnosti Čechy a Morava (se sídlem v Jevišovce).

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Činnost sdružení se v roce 2008 zaměřila v první řadě na organizaci *17. dne chorvatské kultury* v Jevišovce (7. září 2008). Hodně si slibovalo od úpravy pietních míst v obcích Dobré Pole a Nový Přerov, která by připomínala moravské Chorvaty zde po staletí žijících. V roce 60. výročí jejich násilného vysídlení bohužel nedošlo k realizaci památníků, patrně nedostatečnou komunikací tehdejší předsedkyně Rady s ministrem financí, přestože jí to Rada na svém jednání v květnu 2008 doporučila.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Spolupráce proti minulému období se podstatně zlepšila se všemi orgány a na všech úrovních a v tomto směru menšina neměla problémy. Nastoupila dobrá vzájemná komunikace na požadované úrovni. Výsledek byl ale nepatrný.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Stejně dobrá jako v loňském roce, zvláště s Gradišťanskými Chorvaty (Slovensko, Rakousko). Menšina velmi oceňuje práci NS Pálava, který dnes vystupuje se čtyřmi soubory jak doma, tak i v zahraničí a reprezentuje chorvatský folklór včetně originálních a zdobných krojů.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Začátky nového vedení sdružení v únoru 2008 byly krušné. Muselo řešit všechno bez jakékoliv pomoci předchůdce.

Starý a opakující se problém je na ministerstvu kultury, při vyplňování žádosti o dotace a ještě větší při jejím vyúčtování. Menšině chybí jasné a jednoznačné pokyny pro jejich zvládnutí.¹¹⁵

Zásadní problém menšiny spočívá v jejím postupném zániku, podle komunistického scénáře z roku 1948, a nikdo se s tímto zločinem nechce zabývat. Mnohokrát menšina žádala, aby došlo ke zmírnění napáchaných křivd, ale marně. Jediný, kdo se o něco pokusil, byl v roce 1999 tehdejší předseda Rady Pavel Rychetský, který jménem vlády řekl: „Vyjadřuji moravským Chorvatům omluvu za perzekuce totalitním režimem, který u nás po roce 1948 vládl“. V roce 2003 předseda Rady Petr Mareš připravil po velkém jednání i s Německou menšinou tak zvané *Humanitární gesto*, zaměřené na zmírnění osobních újem občanů ČR chorvatské a německé národnosti, které připravil pro schůzi vlády, ale k projednání již nedošlo.

¹¹⁴ Na otázky odpověděl Josef Hubený, předseda Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR.

¹¹⁵ Pozn. předkl. - příslušní pracovníci resortu vždy při nejasnostech poskytují asistenci.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení občanů chorvatské národnosti	XVII.den chorvatské kultury	Ministerstvo kultury	70 000

Projekty podpořené ostatními donory - zástupce neuvádí žádnou podporu.

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zatím stejně jako v loni i před tím, vůbec nic. Když menšina před tím zástupce neměla, bylo jí to vyčítáno. Nyní, když v Radě je zástupce, který se snaží požadavky prezentovat a prosazovat, je výsledek stejný. V loňském roce Chorvatům byla přislíbena i jeho zásluhou mimořádná dotace na *Úpravu pietních míst v bývalých chorvatských obcích Nový Přerov a Dobré Pole, při výročí 60 let od násilného vystěhování*. Bohužel nic se z toho neuskutečnilo.¹¹⁶

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Dobře, škoda jen, že nemá víc pravomoci něco prosadit, protože jinak pro všechny zúčastněné je to dosti drahé plýtvání časem. Zvláště pro seniory, což je celé vedení sdružení, je smutné, že nelze poznat výsledky jejich snah.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Neměla by vzbuzovat falešné naděje.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Zástupce neodpověděl.

MAĎARSKÁ MENŠINA¹¹⁷

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Viz Zpráva za rok 2007, navíc pražský spolek *Maďarské reformované církve*.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

o Svaz Maďarů žijících v českých zemích

- Hlavní činnost se odehrává v základních organizacích. Vzhledem k rozptýlenosti členů jedinou významnou celostátní akcí je společensko-kulturní setkání. Koná se pravidelně poslední týden v srpnu, zájem o účast roste každým rokem, což je hodnoceno všemi velmi pozitivně. Posledně už přesáhl počet účastníků stovku.

¹¹⁶ Došlo k tomu až v květnu 2009, viz usnesení vlády č. 590 ze dne 4. května 2009, jímž vláda schválila poskytnutí prostředků ve výši 315 tis. Kč na úpravu pietních míst v uvedených obcích.

¹¹⁷ Text zpracovali Jan Kokeš a Magdalena Šmejkalová, Svaz Maďarů žijících v českých zemích.

- *Dny maďarské kultury* jsou tradičními akcemi v základních organizacích Praha, Brno, Ostrava a Teplice. Jedná se o největší kulturní událost základních organizací Svazu.
- Klubová setkání jsou zpravidla jednou do měsíce, někdy i častěji.
- Vzpomínkové akce u příležitosti různých národních svátků, výročí.
- Pietní akt v Mírově u památníku Jánose Esterházyho, spolupořadatelem je Soužití.
- Pietní akt v Slavkově, památka padlých maďarských vojáků bitvy.
- Souznění – kulturní odpoledne v Praze, velmi populární.
- Vystoupení folklórních skupin Nyitnikék a Kóris na různých akcích.
- Společenské a kulturní akce, např. literární odpoledne, přednášky u příležitosti jubileí významných osob a významných historických událostí, besedy se současnými spisovateli aj.
- ZO v Brně nadále provozuje Maďarské kulturní a informační centrum.

o *Coexistencia – Soužití, maďarská sekce*

- Akce k různým výročím, každý týden pravidelné diskusní kluby k aktuálním společensko-politickým otázkám v Praze, dobrá spolupráce s polskou sekcí a se *Svazem Maďarů*.

o *Maďarské hospodářské sdružení*

- Věnuje se maďarsko-českým hospodářským vztahům, poskytuje informace.

o *Spolek maďarských lékařů*

- Dvě celostátní setkání – při té příležitosti odborné semináře a společenské akce.

o *Spolek Görgeyho*

- Připravuje odhalení památní tabule Görgeymu, přednímu maďarskému chemikovi, který studoval na Karlově universitě.

o *Spolek Iglice*

- Provozuje neformální maďarskou školu v Praze.

o *Maďarský reformovaný evangelický sbor v Praze*

- Bohoslužby každý týden, v rámci církevního sdružení založen i pěvecký kroužek.¹¹⁸

3. *Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?*

Spolupráce na celostátní i místní úrovni probíhá bez vážnějších problémů. Možnosti jejího zlepšení ale jsou všude.

4. *Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?*

Probíhá jako i v minulých letech zejména na místní úrovni a na konkrétních akcích. V Praze například při akci *Praha srdce národů*, den národnostních menšin v Praze i v Brně, zahájení lázeňské sezony v Teplicích apod.

5. *Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?*

Národnostní problémy či otevřené konflikty v maďarské komunitě nejsou, ani ve vztazích se státem, či místními úřady. Státní podpora časopisu *Prágai Tükör* by měla být jistější a dlouhodobější.

¹¹⁸ Praha 1, Klimentská 18, sídlo Českobratrské církve evangelické.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Prágai Tükör	Ministerstvo kultury	1 000 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost		470 000
	Dny maďarské kultury		180 000
	Celostátní setkání		70 000
Iglice	Kulturní aktivity	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	300 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Praha	Praha srdce národů	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
	Klubová setkání		23 000
	Taneční soubor Nyitnikék		30 000
	Pronájem DNM		76 000
Iglice	Kulturní aktivity		20 000
Svaz Maďarů OJ Brno	Kulturní aktivity	Město Brno	80 000
		Jihomoravský kraj	85 000
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Teplice	10 000
	Dny maďarské kultury	Město Teplice	8 000
Svaz Maďarů OJ Ostrava	Kulturně informační a dokumentační činnost	Moravskoslezský kraj	95 000
	Dny maďarské kultury	Město Ostrava	50 000
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Obec Proboštov	3 000
		Město Most	15 000
		Ústecký kraj	50 000
		Město Ústí nad Labem	15 000
		Dům kultury města Ústí nad Labem	15 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	Maďarská republika (Úřad vlády)	360 000
	Dny maďarské kultury		276 000
	Celostátní setkání		56 000
	Kulturní aktivity		175 000
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Maďarské kulturní středisko	15 000

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Radu menšina považuje za významný orgán a podporuje, aby bylo posíleno její postavení. Uvítali by výraznější angažovanost při řešení menšinových problémů (např. aby při sčítání lidu byly v seznamu uvedeny všechny národnostní menšiny).

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Zástupcem Maďarů v Radě je tradičně předseda/předsedkyně Svazu. Vzhledem k tomu, že je to jediný zástupce menšiny, k jeho práci není možné dost dobře se vyjádřit, protože nikdo jiný v Radě není a její činnost nemůže posuzovat. Problémy s ní ale menšina nemá.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

- Upozorňovat státní orgány, že téma národnostních menšin a cizinců/uprchlíků není jedna a tatáž problematika.
- Dotační politika, státní podpora je podle zkušeností menšiny stále nižší.
- Jmenovité uvedení všech národností při sčítání lidu v roce 2011 v příslušné kolonce.¹¹⁹

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Tato otázka se v praxi maďarské menšiny netýká, o zkušenostech proto nelze mluvit.

NĚMECKÁ MENŠINA¹²⁰

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Organizační struktura menšiny zůstává nezměněná – *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* (Shromáždění) je zastřešující organizací, která zahrnuje 22 samostatných svazů s několika místními organizacemi. Shromáždění se setkává dvakrát do roka na svých shromážděních. Regionální sdružení pracují dle vlastních stanov, komunikace mezi jednotlivými organizacemi je na úrovni písemného, telefonního, faxového a internetového spojení. Cílem všech německých organizací je podpořit výuku a vzdělávání se v mateřském jazyce, udržet národnostní kulturu, zvyky a tradice a úspěšnou spolupráci s ostatními organizacemi obohatit kulturní život menšiny. V rámci Shromáždění existuje rovněž mládežnická organizace *JUKON*. Druhou organizací je *Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR* (KSONN).

Komunikaci a informovanost také zajišťují noviny *Landeszeitung*, které jsou velmi důležitým spojovacím a informačním prvkem. Vydavatelem je Shromáždění za finanční podpory Ministerstva kultury.

Vedle svazů a sdružení má menšina také 15 setkávacích středisek, která jsou financována Spolkovou republikou Německo.

Způsob financování jednotlivých svazů a sdružení je rozdílný. Financování se skládá z dotací Ministerstev kultury a školství, mládeže a tělovýchovy, z dotací měst nebo obcí, dotací *Česko-německého fondu budoucnosti*. To vše závisí na projektové aktivitě jednotlivých svazů. Dále jsou to členské příspěvky, sponzorské dary, zisk z prodeje vlastních publikací a pod.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Všechny svazy i setkávací střediska nabízejí kurzy němčiny, knihovnickou činnost, organizují se přednášky na různá témata, společensko-kulturní akce, veřejná vystoupení sborů a tanečních souborů, pořádají se *Dny česko-německé kultury* aj.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Spolupráce svazů s orgány veřejné správy je dobrá. Menšina spolupracuje s místními menšinovými výbory, spolupracuje na kulturních vystoupeních ve městech s více menšinami,

¹¹⁹ Pozn. předkladatele – není řečeno, jakých menšin by se to mělo týkat. Omezení na menšiny zastoupené v Radě by bylo diskriminační pro všechna ostatní, byť nepočetné, společenství.

¹²⁰ Text zpracovali Irena Kuncová a Erich Lederer, členové Rady (druhý byl členem Rady do 9. února 2009).

některé svazy spolupracují s podobnými organizacemi v Polsku, Slovensku, Maďarsku, Rakousku a NSR.

4. *Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?*

Díky Magistrátu města Chomutov bylo uspořádáno několik multikulturních akcí v Chomutově, kterých se účastnila aktivně i německá menšina. V Praze se také díky Magistrátu hl.města Prahy konalo několik setkání, v DNM se setkávají menšiny pravidelně při poradách, vyměňují si zkušenosti, zvou se vzájemně na akce.

5. *Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?*

Poměrně vysoká věkové hranice členů, malá účast střední a mladé generace. Velké rozptýlení německé menšiny po ČR. Dlouhodobým problémem je nerovnocennost občanů v České republice resp. problém restitucí a majetková náprava křivd z minulých let.

Velký problém pro společenství národnostních menšin, je nejistota financování v začátku každého roku, kdy je potřeba naplánovat činnost a nikdy není zaručeno, že bude tato činnost finančně podpořena. Po občanských sdruženích se vyžaduje profesionální práce v oblasti manažerské, účetní a právní, což je pro dobrovolné pracovníky, kteří činnost pro menšiny vykonávají po svém zaměstnání velmi náročné.

6. *Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).*

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Jukon, Praha	Literární seminář	Ministerstvo kultury	20 000
Shromáždění Němců (SN), Hřebečsko – Moravská Třebová	Hřebečské přástky		60 000
	Lidové tance německé menšiny		81 000
SN, Praha	Velké setkání německé menšiny v Praze		210 000
	Vydávání novin Landeszeitung		1 840 000
Slezský německý svaz, Opava	Mezinárodní festioival německé kultury		50 000
	Přehlídka německé kultury Moravy a Slezska		20 000
SN – region Chebsko, Cheb	Vandrující chebští muzikanti		30 000
SN – Region Liberec, Liberec	Česko-německé kulturní odpoledne		12 000
	Vánoční tradice		12 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, Praha	Pěvecký soubor Heimatchor Kraslice		17 000
	Zachování kulturního dědictví	70 000	
celkem			2 422 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace Kč)
Svaz Němců – Orlické hory	Lidové kroje	Liberecký kraj ???	60 000
Svaz Němců Opava	Německo-české dny	... kraj	32 500
SN – Moravská Třebová	Mezinárodní výměna mládeže	Městský úřad Moravská Třebová	30 000
SN – Plzeň		Nadační fond města Plzně	45 000
		Nadace 700 let města Plzně	20 000
SN - Bolatice	Podpora činnosti Svazu	Obecní úřad Bolatice	21 000
celkem			208 500

Některé svazy mají podporu na kulturní akce z obcí a měst. Bohužel údaje nejsou k dispozici.

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace Kč)
SN	Mezinárodní výměna mládeže	Česko-německý fond budoucnosti	60 000

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zastoupení je jistě přínosem, přináší určitou informovanost problematiky menšinového života v ČR, mělo by však také více zajistit řešení těchto problémů – ne je pouze konstatovat. Kromě toho informovanost o práci vlády pro národnostní menšiny.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Zástupci jsou multiplikátory mezi menšinou a Radou, předávají informace širšímu okruhu menšiny, v případě problému jsou pověřeni tyto na Radě národností tlumočit. Člen Rady se pravidelně podílí na zasedáních a informace tlumočí dále na prezidiu Sdružení Němců, odtud potom formou zápisu informuje širší menšinovou základnu. Podle názoru KSONN dosud tito zástupci nebyli příliš aktivní.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Rada by se měla více zabývat problematikou menšin, hájit jejich práva a měla by hledat možnosti pomoci či nápravy. Podle názoru KSONN je to podpora činnosti mládeže, více možností k setkávání na akcích pro děti a mládež.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Německá menšina vzhledem k historickému dlouhodobému působení v ČR již několikrát upozorňovala na problematiku Charty v otázce výuky jazyka. Vzhledem k velkému rozptýlení občanů německé národnosti bohužel nesplňuje podmínku zavedení německého jazyka ve školách, ale velmi by uvítala, kdyby se v regionech, kde se více obyvatel hlásí k německé národnosti, rozšířila výuka němčiny na ZŠ.¹²¹ Obě organizace byly v prosinci 2008 pozvány ke krátkému setkání se zástupci Rady Evropy, kde předaly zprávu o situaci německé menšiny.

POLSKÁ MENŠINA¹²²

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.). Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Viz Zpráva za rok 2007. V roce 2008 působilo v ČR 30 polských spolků, z nichž 28 je sdružených v *Kongresie Polaków* (Kongresu Poláků). Jejich výčet udává Zpráva za rok 2006.

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy (Polský kulturně-osvětový svaz) má v současné době cca 12 000 členů, 84 Místních skupin, jedna má své sídlo v Praze. PZKO se zaměřuje na kulturní a osvětovou činnost. V rámci svazu působí 20 pěveckých souborů, 5 reprezentačních folklorních souborů písní a tanců, z toho jeden soubor působí při hlavním výboru PZKO, ostatní při místních skupinách. V souhrnu se účastní sborové činnosti kolem 600 osob, v samotných souborech působí 300 osob.

¹²¹ Zástupkyně menšiny má na mysli němčinu jako menšinový jazyk, nikoliv jako cizí jazyk.

¹²² Text zpracovali Józef Szymeczek, předseda Kongresu Poláků v ČR, Roman Kaszper, vedoucí Kanceláře Kongresu Poláků v ČR, a Władysław Niedoba, člen Rady.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

Polské organizace rozvíjí bohatou spolkovou činnost, která se projevuje v desítkách kulturních akcí (různorodá kulturní setkání, koncerty, vystoupení apod.).

Místní skupiny PZKO organizují mnoho kulturních a společenských akcí. Jako každoročně také v srpnu 2008 MK-PZKO Jablunkov/Jabłonków organizovalo tradiční *Gorolski Świąto*. Tato třídní akce je největší cyklickou akcí polské menšiny. Jde o mezinárodní folklorní festival, kde mimo prezentace všech folklorních souborů, které působí v rámci polské menšiny, jsou zváni zahraniční hosté z Polska, Slovenska, ale i jiných států světa. Navštíví jej každoročně kolem 10 000 osob. Hlavní výbor už pár let organizuje *Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny*. Jedná se o cyklus přednášek, které se konají jednou za měsíc. Je určen pro širokou veřejnost a během let si získal značnou popularitu. Dalšími významnými akcemi, které organizuje PZKO s místními skupinami, a přitahují stovky návštěvníků jsou:

- *Miyszani łowiec* – květen, Koszarzyska/Košariska
- *Maj nad Olzou* – každou neděli v květnu. Hudebně-vokální festival
- *Koncert Świąteczny* – prosinec. Jedná se o přehled souborů, působících v rámci PZKO

Pro děti je každoročně organizován *Festival dětské písně* (*Ars musica, Macierz Szkolna*), kterého se účastní asi 100 mladých zpěváků, duetů i vokálních skupin. Velmi hodnotnou akcí je pro Poláky *Wystawa Polskiej Książki*, organizovaná sdružením *Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki*. Jde o putovní výstavu a o prezentaci významných polských nakladatelství. S touto výstavou je spojena řada literárních doprovodných akcí. Významnou tradiční cyklickou akcí polské menšiny je *Trzynieckie Lato Filmowe*. Jeho organizaci zajišťuje *Klub Kultury Trzyniec*. Jedná se o čtyřdenní festival polských, českých, slovenských a maďarských filmů. *Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej* organizuje dvoudenní *Dni Kultury Studenckiej* v Bystřici nad Olzou/Bystrzycy nad Olzą, kde se schází kolem 500 mladých občanů nejenom k poslechu místních polských, českých a jiných rockových kapel, ale rovněž na velmi bohatém doprovodném programu (přednášky, workshopy, čajovna). V roce 2008 otevřel svůj klub *Dziupla*, kde se snaží rozvíjet různé akce zaměřené na mládež, projekt *Independent.pl*, cykly přednášek, hudební a literární večery apod.

Výsledky celoroční činnosti, úspěchy, nové iniciativy, soubory, osobnosti polské menšiny se již tradičně pokouší zhodnotit kulturní akce Kongresu Polaków *Tacy Jesteśmy*. Vyvrcholením je v poslední víkend listopadu galakonzert v Těšínském divadle.

Kongres Poláků má rovněž *Dokumentální centrum*, který kromě své badatelské a archivační činnosti zaměřené na polskou menšinu, ročně organizuje několik tematických výstav, historických vědecko-populárních seminářů apod. Nejvýznamnější akcí byly bezesporu iniciativy, týkající se výročí vzniku *Národní Rady Knížectví Těšínského*, kde Dokumentální centrum připravilo velmi hodnotnou výstavu o Těšínském Slezsku z okruhu 1918-1919. Tato výstava navštívila již 10 obcí Těšínského Slezska, zájem o tuto výstavu je obrovský.

Organizace polské menšiny spolupracují ve dvou rovinách. První je v rámci struktur Kongresu Poláků, kde se představitelé všech organizací scházejí na pravidelných schůzích (min. 4x do roka) v rámci Rady představitelů Kongresu Poláků. Na těchto schůzích diskutují a reagují na problémy, které spojují všechny organizace a určují další směr činnosti Rady Kongresu Poláků v ČR - výkonného orgánu Kongresu.

Druhou rovinou je spolupráce při organizování kulturních akcí. Významná výročí, která jsou důležitá pro polskou menšinu (zakoření II. světové války, výročí katyňského zločinu, životické tragédie, smrti letců Żwirki i Wigury, Ústavy 3. května apod.), jsou organizována při spolupráci mnoha zainteresovaných organizací (*Koło Polskich Kombatantów, Stowarzyszenia Rodzina Katyńska, PZKO, Kongres Polaków, Harcerstwo Polskie w RC*).

Dále pak Kongres Poláků spolupracuje s *Zaolziańskim Towarzystwem Fotograficznym, Polskim Stowarzyszeniem Artystów Plastyków w RC* nebo *Těšínským divadlem* během organizování různých zájmových dílen pro mládež, jakými jsou divadelně-filmový kurs v Koszarzyskach/Košařiskách, Fotografické dílny v Gutach/Gutech, Malířské dílny v Ligotce Kameralnej/Komorní Lhotce.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Reprezentativní organizací ve vztahu k orgánům veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech je Kongres Poláků. Platformou, na které Poláci svá práva mohou uplatňovat, jsou Výbory. U některých členů obecních zastupitelstev (v rámci 31 obcí, ve kterých polská národní menšina přesahuje 10% obyvatel) se objevují značné mezery ve znalostech zákonných ustanovení ČR týkajících se práv národnostních menšin. Výbory většinou vznikaly na základě politických dohod, a to nejen v jednotlivých obcích, ale také v úřadu Moravskoslezského kraje.

V roce 2008 Kongres Polaków oslovil prostřednictvím Výborů na Těšínském Slezsku všechny české a polské ZŠ s nabídkou přednášek, týkajících se kulturního bohatství Těšínského Slezska. Tento projekt (*Vy kladete otázky, my odpovídáme. Vzdělávací aktivity k multikulturní výchově na Těšínském Slezsku*), který vznikl jako pokus o odpověď na stereotypní myšlení o národnostních menšinách na Těšínském Slezsku a byl podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, se těšil a těší obrovskému zájmu jak škol, tak i Výborů a bude pokračovat i v roce 2009.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Probíhala na několika úrovních. Velká města (Třinec, Karviná, Orlová) organizovala tzv. přehlídky národnostních menšin. Smyslem akce je prezentace členů různých národnostních menšin žijících v daném městě. Při realizaci těchto akcí spolupracují Poláci, Romové, Slováci a Řekové. Tyto akce se těší velmi slabému zájmu veřejnosti, což snižuje vůbec smysl pořádání podobných akcí.

Další platformou potencionální spolupráce jsou Výbory, kde se setkávají představitelé menšin. Tak tomu je ve městech Český Těšín/Czeski Cieszyn a Jablunkov/Jabłonków, kde se spolupráce zdárně rozvíjí.

Stává se, že zástupci místní samosprávy využívají příslušníky národnostních menšin (hlavně Slováky a Řeky) k maření polských iniciativ ve Výborech. Obyvatelstvu, místním novinářům ale i úředníkům výrazně schází pozitivní informace o úkolech a cílech Charty.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Dlouhotrvajícím problémem zůstává neochota některých obecních úřadů a absence dobré vůle při zavádění evropských standardů. Jedná se hlavně zavádění dvojjazyčných nápisů. V některých obcích nebyly zavedeny, i když zástupci polské menšiny splnili všechna zákonná ustanovení. Největší mediální ohlas v této věci způsobily případy v Smilovicích a Hnojníku. Ve Smilovicích Poláci podali žádost o zavedení dvojjazyčných názvů, Výbor tuto žádost doporučil, avšak zastupitelé ji opakovaně zamítli. Starosta obce se následně v tisku vyjádřil, že „v současné době není politické klima pro prosazení nároků polské menšiny (26 %) ve věci jejich nároků na dvojjazyčné názvy, jak jsou definovány v Chartě“ (Smilovický zpravodaj,

červen 2008).¹²³ Podobné problémy se vyskytly v Hnojníku/Gnojniku. Tam sice zastupitelé dvojjazyčné názvy částečně zavedli (budova obecního úřadu a knihovny), avšak odmítli umístit je na výjezdových a vjezdových tabulích s odůvodněním, že takto označené tabule by mohly mást turisty a sugerovat, že se již nachází v Polsku.

Podle monitoringu podobný postup pro zavádění dvojjazyčných nápisů zvolilo rovněž několik dalších obcí (Milíkov/Milików, Komorní Lhotka/Ligotka Kameralna). V těchto případech Poláci zažádali, avšak Výbor pod nátlakem zastupitelstva či starosty žádost odmítl podpořit, nebo podpořil jen částečně. Tyto kauzy jsou sledovány nejenom v místních, ale i zahraničních médiích, místní Poláci v nich postup některých úřadů hodnotí jako „pokus o národnostní útlak“.

Tradičně nejhorší situace byla v Třinci, kde v průběhu roku 2008 polská menšina podnikla několik pokusů o zavedení dvojjazyčných nápisů. Prakticky na každém jednání zastupitelstva v nějaké podobě byla tato záležitost projednávána. Zastupitelstvu se vždy podařilo tuto záležitost smést ze stolu. Při posledním pokusu v prosinci roku 2008 místostarostka prohlásila, že je proti zavádění dvojjazyčných názvů ulic v tom rozsahu, jak je navrhovali zástupci polské menšiny. Na protest vůči věčným obstrukcím v této věci rezignoval z funkce člena Rady Města Třince, senátor ČR Igor Petrov, který celý rok prosazoval zavedení dvojjazyčných nápisů ve městě.

V těchto problematických případech polská menšina nenalézá oporu ve státních úřadech, jelikož tyto nemají prostředky k tomu, aby přiměly zastupitele zavedení evropských standardů. Z toho důvodu *Kongres Polaków* usiluje o změnu zákona o obcích v bodě týkajících zavádění dvojjazyčných názvů a práce Výboru.

Velké problémy tkví v slabé informovanosti většinového obyvatelstva jak o Chartě, tak vůbec o historii a dějinách menšinového společenství. Mladá generace, i když žije po boku národnostních menšin, nemá o jejich historii ponětí. Na českých ZŠ by se měla vyučovat historie daných menšin.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
PTA „Ars musica“	Popularizace sborového zpěvu	Ministerstvo kultury	80 000
PPS „Collegium Cantorum“	Rozvoj umění sborového zpěvu		60 000
Dům kultury Třinec	Podpora pěveckého sdružení Hutník		40 000
Górole, Mosty u Jablunkova	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2008		50 000
Kongres Poláků v ČR	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR		250 000
	Takoví jsme 2008	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	215 000
	Perspektiva 21		200 000
	Vydávání novin Głos ludu		5 875 000
	Vy kladete otázky, my odpovídáme		113 000
Sdružení přátel polské knihy	Výstavy polské knihy a doprovodné literární akce	Ministerstvo kultury	40 000
	S knihou na cestách	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	70 000
Sdružení polské mládeže	Dny studentské kultury	Ministerstvo kultury	20 000
	Independent.pl		7 000

¹²³ http://smilovice.cz/modul_dokument/prilohy/2025.pdf

Hlavní výbor PZKO	Kulturní a osvětové aktivity	Ministerstvo kultury	375 000
	Publikace		61 000
	Zwrot-kulturně společenský měsíčník		1 158 000
	Loutkové divadlo Bajka	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	250 000
	Dětské soubory-těšínský folklór		300 000
Pěvecko-hudební sdružení	Organizační zbezpečení součinnosti pěveckých sborů polské národnostní menšiny	Ministerstvo kultury	13 000
ZŠ A MŠ s polským jazykem vyučovacím Karviná	ŠVP s pomocí regionálních prvků	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	100 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá	Atletická mistrovství		75 000
Společnost polských učitelů	Pracovní sešit Olza		70 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji ¹²⁴

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
Kongres Poláků v ČR	Takoví jsme 2008	Moravskoslezský kraj	85 000
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, místní skupina Jablunkov	Regionální universita		100 000
	Spojujeme generace		100 000
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, místní skupina Stonava	Dětský folklorní soubor „Dziecka ze Stonavy“		58 800

Dotace poskytnuté zahraničními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Klub Polski	provozní náklady	Wspólnota Polska	40 000
	Festival Praha srdce národů		30 000
	Kulturní programy		20 000

V přehledu nejsou uvedeny všechny projekty podpořené zahraničními donory.¹²⁵

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Přístup ke strategickým informacím, týkajících se národnostních menšin, posuzování vznikajících zákonů, obhajoba vlastních projektů pro podporu kulturních a vydavatelských aktivit menšin, možnost upozorňovat na problémy při zavádění evropských standardů.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Kladně, pozitivně je skutečnost, že jsou vybíráni konsensuálně a mají absolutní podporu všech skupin a frakcí polské menšiny.

¹²⁴ Autoři textu uvádí, že výčet není zdaleka úplný. Mnohé polské organizace a jejich místní skupiny využívají dotací obcí a měst. Podrobnosti nejsou zástupci polské menšiny schopni doložit.

¹²⁵ Mnohé polské organizace využívají dotačních programů Senátu PR, který prostřednictvím nevládních organizací (Stowarzyszenie Wspólnota Polska, Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie, Fundacja Semper Polonia) financuje kulturní aktivity organizací polské národnostní menšiny.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Posílit status ve všech oblastech (hlavně v dotační politice) tradičních menšin, obývajících po staletí určitá území ČR (Poláci, Slováci, Němci), a tak docenit jejich přínos pro rozvoj občanské společnosti v ČR. Jasně odlišit pojem *národnostní menšina* od pojmu *migranti*, nejlépe formou zákona o ochraně tradičních historických menšin v ČR.

Posílit status Rady tak, aby neměla čistě poradní charakter, nýbrž aby usnesení Rady byla pro vládu závazná, a ne jen deklarativní.

Pokračovat v informační kampani na téma implementace evropských standardů formou tiskových zpráv v médiích, zavedením internetového diskusního fóra na internetových stránkách Úřadu vlády, rozšířit informační kampaň na české ZŠ a SŠ.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Viz výše.

ROMSKÁ MENŠINA ¹²⁶

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.). Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Bez odpovědi.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Bez odpovědi.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Na krajských i obecních úrovních funguje řada romských a proromských nevládních organizací, které zmírňují v rámci svých možností sociální vyloučení v marginalizovaných lokalitách, které nadále zůstává náležitým problémem, a to z důvodu svého negativního dopadu ve všech oblastech života včetně nezaměstnatelnosti pro nízké vzdělání obyvatel.

Problémem je dosud nestabilní funkce *Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách*: např. v Ostravě je zcela neprůhledná její činnost a funkčnost. Agentura zde svou utajovanou činností vzbuzuje dojem, že dle předpokládaných návrhů pro její účel zřizování má co utajovat a nebo jedná účelově o nás bez nás.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Bez odpovědi.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

- Diskriminace je v ČR zakázána, na základě ústavního zákazu diskriminace, zvláštních paragrafů ve školském zákoně, v zákoníku práce a v dalších zákonech, tak jak to vyžadují

¹²⁶ Text zpracovala Drahoslava Pawlitová, členka Rady.

rámcové směrnice EU o rasové rovnosti 2000/43 a směrnice o rovnosti při zaměstnávání 2000/78. Avšak v praxi zabraňuje prosazování tohoto zákona nedostatek donucovacích mechanismů.

- Romové mají dost slabé zastoupení v politice, žádní romští občané nepracují ani v Parlamentu ČR ani v kabinetu ministrů. Na regionální úrovni je na každý kraj přidělen jeden koordinátor převážně neromského původu pro romské záležitosti. Na úrovni obcí je zde několik desítek Romů bez ukončeného vzdělání se sociálním zaměřením, kteří pracují jako romští poradci; opět většinou tato funkce je obsazena osobami bez romského původu. Jako terénní sociální pracovníci ovšem na žádném úseku péče o dítě nejsou zastoupeni Romové, a ti by totiž především v romské rodině, jež může vykazovat patologické prvky, napomáhali fyzicky, právní a sociální poradou v rodném jazyce, dříve, než by se úřad uchýlil odejmout dítě z rodiny a umístil je do dětského domova nebo kojeneckého ústavu.
- Nedostatečné uznání romského jazyka, kultury a specifických potřeb: ve školství prakticky neexistují romští učitelé. Při vzdělávání ředitelů škol a vedoucích školních pracovníků není věnována téměř žádná pozornost otázkám začlenění, rozmanitosti kultur a rovných příležitostí. Chybí multikulturní atmosféra ve školách, aby dítě jiných kultur nemělo pocit odcizení, mělo by se najít i v učebnicích dějin a ve zpěvníku lidových písní zařazení ve školních osnovách.
- Vláda by měla převzít zodpovědnost za to, že nemocnice v minulosti jakožto státní subjekt, prováděly ženám nedobrovolnou sterilizaci a měla by se k záležitosti postavit tak, jak bylo doporučováno OSN, citlivě se touto věcí zabývat a odškodnit oběti nedobrovolné sterilizace.
- Česká republika stále ještě nepřijala komplexní antidiskriminační zákon. Záměrem tohoto zákona bylo zapracovat do české legislativy směrnice EU o rasové rovnosti a nahradit stávající roztříštěnou antidiskriminační legislativu, která se skládá z více než 60 dílčích zákonů.

6. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Je to velmi důležité. Její práci ovšem hatí, když si opakovaně zástupci slovenské menšiny vyřizují interní problémy.

7. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Dosud nemůže.

RUSÍNSKÁ MENŠINA¹²⁷

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Společnost přátel Podkarpatské Rusi (SPPR) nesdružuje pouze národností menšinu, nýbrž i Čechy, kteří měli a mají osobní vazby na Podkarpatskou Rus, či mají o tento region zájem. Ukázalo se, že to v činnosti organizace je závažný problém. Vznikl zhruba od let 2002-2003, kdy se v ČR zvýšil počet Rusínů a vzrostla i jejich potřeba sdružovat se. Na sklonku roku

¹²⁷ Text zpracovala Agáta Pilátová, členka Rady.

2008 vznikla a Ministerstvem vnitra byla zaregistrována nová organizace rusínské národnostní menšiny, *Klub Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi*. Má v úmyslu navázat na dobré jméno i činnost SPPR, zároveň však bude akcentovat práci pro národnostní menšinu a sdružovat její kulturní aktivity.

SPPR nicméně také v roce 2008 aktivně pracovala v souladu se svými stanovami; rozsah činnosti však lze hodnotit jako menší než v letech předchozích, zejména vinou vzrůstajících vnitřních rozporů. (Toto konstatování však neplatí pro rozsah a obsah činnosti odboček v Brně, Jindřichově Hradci, Teplicích a pro sdružení *Skejušan* v Chomutově.)

Byla připravena a uskutečněna řada akcí, sílí zájem o vznik nových odboček. SPPR vyvíjela vedle akcí a programů ediční činnost, účastnila se akcí v evropských státech, pořádaných rusínskými národnostními organizacemi. Ve výkonném výboru i v členské základně se opět o něco zvýšil podíl Rusínů, kteří se do ČR přistěhovali v 90. letech minulého století či později z Ukrajiny i Slovenska. Řada z nich má potřebu se sdružovat a projevuje aktivní zájem o práci v národnostní organizaci, dosud k tomu neměli mnoho možností.

Činnost organizace je financována z členských příspěvků, grantů na konkrétní projekty, příspěvků samosprávných orgánů. Finanční příspěvky a prostředky, jež má organizace k dispozici, jsou skromné; možnosti využití grantů limitují účetní pravidla požadující, aby 30 % prostředků projektu bylo financováno z vlastních zdrojů organizace. Z toho důvodu nelze využít všech možných zdrojů. SPPR by kupř. potřebovala vyšší dotaci na vydávání časopisu *Podkarpatská Rus* (aby se mohl rozšířit rozsah a dosáhlo se atraktivnější podoby), i na jiné aktivity. To však není možné vzhledem k nutnosti kofinancovat náklady z vlastních zdrojů.

Na druhé straně je však třeba konstatovat, že pro práci SPPR znamenalo velký přínos otevření DNM, kde lze využívat vlastní kancelář i další prostory.

V posledním období se zlepšily vzájemné kontakty a spolupráce s *Obščestvem Rusínov* (osobní kontakty i spolupráce při přípravě některých akcí).

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

V průběhu roku 2008 se výkonný výbor SPPR scházel cca jednou měsíčně. Organizace, její pobočky i jiná rusínská společenství uspořádaly řadu kulturních a společenských akcí; mj. valnou hromadu, členské a tematické besedy v Praze, Brně, Jindřichově Hradci, výstavy v Praze, Jindřichově Hradci, promítání dokumentárních filmů s diskusí, ediční činnost (konkrétně jarní členská beseda v Brně – 19. dubna; valná hromada – 24. května). Brněnská pobočka a *Obščestvo Rusynov* se podstatnou měrou podílely na přípravě a realizaci koncertů Užhorodského souboru písní a tanců v českých a moravských městech a v Praze na přelomu května a června. Dalšími akcemi byly výstava *Krajina v krásu oděná – Podkarpatská Rus* v DNM v květnu, křest knihy o A. Bokšayovi a kulturní program v DNM v Praze s vystoupením souboru *Šarvanci* (6. května), beseda s užhorodským rodákem Janem Romanem a Petrem Štěpánkem, autorem knihy *Podkarpatská Rus v letech 1919 – 1939* (5. listopadu) a výstava fotografií Rudolfa Štursy z Podkarpatské Rusi v listopadu. Sdružení *Skejušan* uskutečnilo kulturně společenské odpoledne *Naše kořeny* v Chomutově (6. května) a soubor vystoupil na řadě kulturních akcí a folklorních festivalů, podílel se na společných programech národnostních menšin v Chomutově, atd. K vydání byla připravena fotografická publikace Rudolfa Štursy. Rovněž vyšla 4 čísla časopisu *Podkarpatská Rus* a dotisk monografie Tomáše Piláta *Gentleman trávníků a školních tříd* o slavném rusínském fotbalistovi Slavie Alexu Bokšayovi, SPPR podpořila vydání publikace *Podkarpatská Rus v letech 1919 – 1939*, průběžně se podílí na činnosti světové rusínské organizace (Světová rada Rusínů) a spolupracuje s rusínskými organizacemi v Evropě. V této souvislosti je třeba dodat, že *Rusínská obroda* – organizace Rusínů na Slovensku, uspořádala ve výstavní síni DNM podnětnou faktografickou výstavu *My, Rusíni*.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Orgány veřejné správy podporují aktivity a projekty SPPR a jejích odboček v regionech i činnost dalších rusínských společenství (*Skejušan*). K zlepšení podmínek pro činnost přispělo i otevření DNM v Praze, kde SPPR získala kancelář pro své písemnosti, archiv a zejména pro pravidelné schůze výkonného výboru a jednání aktivistů. V roce 2008 se konaly ve společenském sále a dalších prostorách DNM výstavy, besedy, kulturní vystoupení. Orgány veřejné správy v Praze, Brně, Jindřichově Hradci i Chomutově projevují rusínským společenstvím a kulturním projektům vstřícnost a podporu.

Aktivisté Společnosti se podílejí na činnosti Rady, národnostních komisí při Magistrátu hl. m. Prahy a Brna, grantových komisí a dalších pracovních týmů. Účastní se akcí a seminářů, které jsou v rámci těchto orgánů pořádány.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

K pracovním kontaktům s představiteli dalších národnostních menšin dochází např. v rámci akcí v DNM i jinde (i jejich zástupci se účastnili akcí SPPR, ta je zvana na aktivity jiných menšin aj.). K setkáním a kontaktům docházelo i na společných akcích menšin pod patronací pražského Magistrátu i institucí v jiných městech (v Chomutově, Brně, atd.), v rámci činnosti Rady, v komisích při Ministerstvu kultury a pražském a brněnském Magistrátu, v Chomutově i Jindřichově Hradci i při příležitosti činnosti dalších pracovních týmů a na akcích pořádaných orgány veřejné správy. V rámci schůzek zástupců menšin (kupř. v Radě) jde o setkání pravidelná, s jednotlivými menšinami příležitostná (např. účast na akcích, společné posouzení legislativních návrhů a diskuse nad nimi, debaty o systému práce grantových komisí atd.).

SPPR se podílí na spolupráci i na mezinárodní úrovni, účastní se činnosti *Světové rady Rusínů*, *Světového kongresu Rusínů* a udržuje kontakty s rusínskými organizacemi ve světě. Tato oblast práce však v uplynulém období trpěla nedostatkem finančních prostředků.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

a) Problémů Rusínů žijících v ČR i jejich sdružování v posledním období v určitých úsecích přibýlo. Je třeba přitom předeslat, že příslušníci menšiny, žijící zde dlouhodobě (zejména občané starších generací), jsou ve zdejší většinové společnosti pevně zakotveni a nesetkávají se s národnostní diskriminací či s jakýmkoliv formami přehlížení. Platí to v zásadě i o Rusínech pocházejících z východního Slovenska (tzv. „východniarech“).

Příslušníci mladší generace, zejména nově příchozí od 90. let minulého století jsou ovšem stále globálně označováni za Ukrajince. Už se však o nich většinou nemluví jako o příslušnících „mafiánských“ gangů, podobné předsudky se vyskytují jen ojediněle a jsou rozhodně mnohem řidší než v 90. letech. Pokud se však týče globálního označení „Ukrajinci“, mohou za to ve značné míře sami Rusíni (hlavně přistěhovalci z Podkarpatské Rusi), zdaleka nikoliv jen majoritní společnost. Mnozí stále neodlišují svou rusínskou národnost od ukrajinské, byť se to v poslední době díky aktivitě řady zde žijících „nových“ Rusínů výrazně zlepšilo. Jako doklad může mj. sloužit např. nově vzniklá odbočka SPPR v Teplicích, složená výhradně z Rusínů, kteří se identifikují se svou národností, i založení Klubu Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi.

Aktuálně však vznikl naléhavý ekonomický problém (týká se i jiných menšin v ČR): v období začínající hospodářské krize řada Rusínů žijících v Česku přichází o práci a ekonomické zázemí a má závažné existenční problémy. Přitom jde často o lidi, kteří se chtějí trvale usídlit v ČR, založili si tu existenci, pořídili bydlení, jejich děti tu chodí do školy atd. I když činnost organizací národnostních menšin má zpravidla kulturně společenský charakter a jejich aktivity se většinou pohybují v této oblasti, v blízké budoucnosti se asi nelze vyhnout citlivému vnímání

tohoto problému. Organizace národnostních menšin by v případě potřeby podle možnosti měly pomáhat příslušníkům své národnosti (ať jsou členy menšinové organizace či nikoliv).

b) V životě rusínského společenství (tím je v této souvislosti myšlena činnost organizací působících pro rusínskou menšinu) před časem vznikl a přetrvává další problém který je třeba připomenout (byla o něm zmínka už ve Zprávě za rok 2007). Problém má základy v samých počátcích *Společnosti přátel Podkarpatské Rusi*. Při svém založení v r. 1990 měla souběžně dvojí program i cíl: Jednak být krajanskou organizací Čechů, Moravanů (a potažmo i Slováků), kteří mají osobní vazby na Podkarpatskou Rus, či zájem o historii, kulturu, přírodní krásy Podkarpatské Rusi, a zároveň se stát i organizací sdružující rusínskou národnostní menšinu. Ostatně jako taková byla a je dlouhodobě vnímána. Postupem let se však ukázalo, že pro některé, zejména starší členy SPPR je toto dvojí zaměření těžko přijatelné. Tito členové soudí, že v činnosti organizace by měl převažovat historizující aspekt, tj. SPPR by měla především (ne-li výhradně) pečovat o odkaz Čechů, kteří za první Československé republiky na Podkarpatské Rusi vykonali významnou zakladatelskou a budovatelskou práci. Podle nich je hlavním posláním organizace věnovat se zejména připomínání významu působení předválečné ČSR na Podkarpatské Rusi. Druhá názorová skupina, v níž jsou ovšem nejen Rusíni, ale i mnozí čeští členové organizace, usilující o modernizaci práce SPPR, akcentuje především ty aspekty činnosti, jež směřují k rusínské národnostní menšině, k jejím zájmům a potřebám. Výše uvedený rozpor se projevuje především v rovině ostrých debat a neshod v komunikaci. Rozpor postupně kulminoval do otevřených sporů na valných hromadách a ve výkonném výboru (v současné době je činnost výboru těmito spory v podstatě paralyzována, někteří členové z něj odešli). V závěru roku 2008 rozpory vyústily do založení nové organizace *Klub Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi*. V ní se soustředí především Rusíni, a rovněž čeští členové, kteří s touto národností cítí, fandí jí a chtějí pracovat s modifikovaným obsahovým zaměřením i metodami. V této souvislosti nastává ovšem řada problémů, mj. finančních. Např. dotace a granty jsou sice v podstatě určeny na činnost národnostní menšiny, ale jdou na konto *Společnosti přátel Podkarpatské Rusi*, která ji dosud reprezentovala. Nový *Klub Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi*, ač splňuje kritérium organizace národnostní menšiny, nemá v této chvíli žádné finanční zdroje pro svou činnost.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	Dárce	dotace (Kč)
SPPR	Krajina v krásu oděná: Podkarpatská Rus	Ministerstvo zahraničních věcí	50 000
	Časopis Podkarpatská Rus		86 000
Skejušan	Účast a vystoupení na folklorním festivalu v Rožnově pod Radhoštěm	Ministerstvo kultury	29 000
celkem			165 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	Dárce	dotace (Kč)
SPPR	Podpora národnostních menšin na území hl. m. Prahy	Magistrát hl. m. Prahy	78 368
SPPR (pobočka Brno)	Činnost v roce 2008	Magistrát města Brna	15 000
Skejušan	Příspěvek na činnost	Město Chomutov	50 000
	Kulturně společenské setkání a koncert Naše kořeny		20 000
SPPR, odbočka Jindřichův Hradec	Výstava fotografií o Podkarpatské Rusi	Město Jindřichův Hradec	5 000
	Zájezd do Maďarska	Odborový svaz školství	14 000
celkem			182 368

*Projekty podpořené ostatními donory
Zástupce neuvádí žádnou podporu.*

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zastoupení rusínské menšiny v Radě bylo pro rusínskou komunitu velmi významné od samého začátku. Souvisí to zejména s tím, že Rusíni se mohli v Česku (Československu) veřejně přihlásit ke své národnosti až po roce 1989 (za 1. republiky byla přitom tato národnost samozřejmě oficiálně uznávána), zatímco jiné národnosti tyto problémy neměly. V okamžiku, kdy byla ustavena Rada a byli do ní přizváni i zástupci Rusínů, chápali příslušníci této menšiny tento fakt jako oficiální návrat Rusínů do národností skladby obyvatel České republiky a zvýšení jejich společenské prestiže. Byl to akt, jímž mj. majoritní společnost a její nejvyšší orgány vzaly tuto národnost oficiálně „na vědomí“ (zhruba do poloviny 90. let minulého století totiž státní orgány i společenské organizace jednaly pouze s představiteli ukrajinské menšiny jako s jediným reprezentantem, což mělo jako reziduum komunistického režimu své historické příčiny). Proto bylo přizvání Rusínů do Rady významné. Tento prvotní programový význam se rozšiřoval i o konkrétní přínos. V Radě mají i Rusíni možnost podílet se na přípravě koncepčních materiálů, komunikovat s ostatními menšinami, vyměňovat si informace, vyjadřovat se k připravovaným opatřením na úrovni ministerstev i vlády.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Zástupkyně neodpověděla.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

- Aktuální existenční problémy příslušníků národnostních menšin a možnosti organizací, jak jim pomoci.
- Společné i rozdílné problémy příslušníků národnostních menšin a tzv. přistěhovalců, zvláště těch, kteří se integrují do české společnosti, získávají občanství a chtějí zde trvale žít.
- Mají se organizace působící v oblasti národnostních menšin zabývat také dočasnými přistěhovalci?
- Výraznější podpora aktivit národnostních menšin, jejich kulturních aktivit a zejména periodik.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Zástupkyně neodpověděla.

RUSKÁ MENŠINA ¹²⁸

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.), uveďte stručný přehled jejich aktivit.

V roce 2008 v rámci ruské menšiny vyvíjely činnost zejména tyto organizace: občanské sdružení *Ruská tradice*, občanské sdružení *Spolek Ruský mluvících studentů v Praze ARTEK*,

¹²⁸ Text za ruskou menšinu dodal člen Rady Igor Zolotarev.

Ruský kulturní svaz Praha, Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR, Asociace ruských spolků, OBERIG, a jiné. Pro lepší vzájemnou informovanost a vzájemnou koordinaci svých aktivit začátkem roku 2008 byla vytvořena Koordinační rada, do jejíž činnosti v průběhu roku přispívalo 18 organizací a zástupců ruského tisku v ČR (<http://ksrs.webstolica.ru/index.html>).

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.¹²⁹

Ruská tradice (<http://www.ruslo.cz/>): aktivity sdružení v roce 2008 byly založeny především na realizaci grantových projektů podporovaných Magistrátem hl. m. Prahy, Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Z realizovaných projektu s podporou magistrátu lze uvést účast a spolupřátání Mezinárodního folklorního festivalu Praha srdce národů ve dnech 24. - 27. května 2008 a projekt VLTAVA – klubová činnost.

Z grantových projektů realizovaných s podporou Ministerstva kultury nejvýznamnějším je projekt vydávání časopisu *Ruské slovo*, který je realizován již 6 let. Časopis je mezi ostatními periodiky národnostních menšin uznáván za svoji kvalitu literárně-publicistickou a vysokou úroveň grafického zpracování. O časopis mají zájem nejen příslušníci ruské menšiny, ale i ostatní rusko hovořící cizinci, pedagogové a učitelé ruštiny na různých stupních škol, zájemci o ruský jazyk a kulturu. V roce 2008 taktéž začal vycházet kulturní přehled *AFIŠA*, který je vydáván *Ruskou tradicí* ve spolupráci s celou řadou kulturních spolků, divadelních a hudebních kolektivů.

Jako příloha *Ruského slova* již čtvrtým rokem vychází dětská příloha *Slovo děťjam*, která je podporována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Příloha je distribuována společně s časopisem *Ruské slovo* a část nákladů je cíleně směřována do ruských škol na území ČR, a škol s výukou ruštiny jako cizího jazyka.

S podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2008 pokračovalo ve své činnosti Dětské divadelní studio *SARAFAN* a jako další hru nastudovalo hru *Maškarní ples* (M.J. Lermontov). Děti ve věku od 8 do 12 let s velkým nadšením zapojily do své činnosti rodiče a okolí svých spolužáků a přátel. Výsledkem této aktivity bylo nejen kvalitní představení ale i velký zájem rodičů a spolužáků o ruskou klasickou literaturu.

S podporou Ministerstva kultury a v některých případech zcela samostatně *Ruská tradice* v roce 2008 realizovala celou řadu koncertů, společenských setkání, dětských a sportovních akcí. Z uskutečněných akcí lze uvést tyto nejdůležitější:

- Koncert mladých talentovaných hudebníků s názvem *Ave Dvořák* – 8. března 2008 v Muzeu A. Dvořáka (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruskoje slovo*; 3/2008).
- Koncert ruských umělců věnovaný Dni osvobození – 9. března 2008 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruskoje slovo*; 4/2008).
- Ruský den na závodisti v Pardubicích 16. června 2008, (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruskoje slovo*; 6/2008).
- Ve spolupráci s *Klubem slovenské kultury* pořádala Tradiční plavbu lodí po Vltavě u příležitosti Slovenského národního povstání – 30. srpna 2008.
- Galakonzert *Bravo Opera VI.*, tradičně pořádán v *Národním domě* na Vinohradech dne 5. prosince 2008. Podrobná informace o akci zveřejněna v časopise *Ruskoje slovo*; 11/2008.

¹²⁹ Kazachstánské kulturní centrum v ČR „Elim-aj“ ve spolupráci s občanským sdružením *Ruská tradice* uskutečnil 2. ročník Dnů Kazašské kultury v Praze. Tito aktivity byly finančně podporovány Magistrátem hl. m. Prahy v rámci grantových projektů orientovaných na aktivity integrujících se cizinců.

Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR (předseda organizace Sergej Levitskij) vyvíjel svoji činnost v roce 2008 především na základě podpory Magistrátu hl. m. Prahy v rámci grantových projektů na podporu aktivit integrujících se cizinců. Zejména to byly aktivity spojené s vydáním literárního almanachu *Grafoman* a celoroční činnosti svazu - uskutečnění měsíčních setkání členů svazu s čtenáři, pořádání konferencí, diskusí o literárních dílech, literárních večerů, hudebně - literárních salónů.

Sdružení *ARTEK* (předseda organizace Alexandr Barabanov, <http://www.artek.cz/>) v roce 2008 získalo finanční podporu od MK na vydávání časopisu *ARTEK*.

V roce 2008 byl realizován projekt zaměřený na klubovou a výstavní činnost ruskojazyčných fotografů, které jsou sdruženy do neformálního útvaru pod názvem ARTĚL. Na podzim proběhla jejich první společná výstava v prostorech DNM.

Ruský kulturní svaz Praha (předseda organizace MUDr. Jurij Onikij) v roce 2008 pokračoval ve své činnosti spojené, především s ruským studentským divadlem v Praze. Cílem je také aktivizace ruské mládeže, studentů, kteří studují v ČR a mají sklony k umělecké tvorbě a k práci v kolektivu s dalšími vrstevníky. Prezentace všech divadelních a jiných projektů je určena rovněž pro českou veřejnost, za účelem jejich bližšího seznámení se s ruskou kulturou.

Asociace Ruských spolků (Brno, předseda Oksana Šmeralová) je jednou z nejstarších organizací ruské národnostní menšiny, s velmi aktivní a rozmanitou kulturně-společenskou činností. V současné době je činnost asociace limitována prakticky nulovou podporou ze strany místní samosprávy.

Občanské sdružení *OBERIG* (Ústí nad Labem, předseda organizace Julie Judlová, <http://www.oberig.cz/>) SE ve své činnosti věnuje především otázkám integrace cizinců, práci s mládeží a vzdělávacím i kulturně-společenským aktivitám. Spolupracuje především místními a krajskými orgány samosprávy a jinými organizacemi ruské národnostní menšiny, zejména pražskými.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Spolupráce organizací ruské menšiny s orgány státní správy a zejména s orgány místních samospráv byla na velmi dobré úrovni, což je patrné i z podpory, kterou dostávají, např., od Magistrátu hl.m. Prahy.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami probíhá jednak v rámci činnosti DNM v Praze a také v průběhu pořádání společných akcí jako například Mezinárodní folklorní festival *Praha srdce národů 2008* a jiné.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Problémy, které jsou překážkou pro rozvoj větší aktivity v prostředí ruské menšiny, lze vymezit jako nedostatek finančních a materiálních prostředků na realizaci plánů a záměrů celé řady nových organizací a pasivita i zdrženlivý postoj většinové společnosti ve vztahu k představitelům národnostních menšin obecně.

6. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
ARTEK, občanské sdružení	Časopis ARTEK	Ministerstvo kultury	500 000
Ruská tradice, občanské sdružení	Časopis AFIŠA		500 000
	Časopis RUSSKOJE SLOVO		1 520 000
	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v r. 2008		203 000

Ruský kulturní svaz Praha	Ruské studentské divadlo v Praze	Ministerstvo kultury	50 000
Ruská tradice, občanské sdružení	SARAFAN, dětské divadelní studio	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	80 000
	Časopis SLOVO DĚTJAM		200 000
celkem			3 053 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Kazachstánské kulturní centrum v ČR „Elim-aj“	Dny kazachstánské kultury II	Magistrát hl.m. Prahy	60 000
	„Elim- aj“ - klubová činnost		35 000
Ruská tradice, občanské sdružení	MFF Praha srdce národů 2008		30 000
	VLTAVA - klubová činnost		91 500
Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR	Celoroční činnost SRS v ČR		20 000
	Vydání literárního almanachu Pražský Grafoman		50 000
celkem			286 500

Projekty podpořené ostatními donory

Zástupce neuvádí žádnou podporu.

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Možnost aktivně se podílet na přípravě a realizaci politiky státu ve vztahu k národnostním menšinám. Obzvláště v dnešní době, sílícího extremismu a nesnášenlivosti vůči cizincům a představitelům národnostních menšin aktivní účast jednotlivců a celých organizací je nezbytným předpokladem úspěšného řešení a pozitivního vývoje v této oblasti.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Dobrý pocit z účasti v řešení obecných a konkrétních otázek v oblasti národnostně-menšinové politiky státu.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

- Monitoring stavu práv národnostně-menšinových skupin a cizinců v ČR, registrace precedentů jejich porušování ze strany extrémních uskupení, vypracování doporučení právních změn a metodických postupů pro orgány samosprávy pro zamezení negativních jevů v soužití většinové společnosti s minoritami.
- Neustálé sledování, nezbytná aktualizace a korekce dotační politiky ve vztahu k národnostním menšinám.
- Větší aktivita a propagace v majoritní společnosti hodnot a přínosů národnostních menšin ke společné kultuře, materiálním hodnotám a pozitivnímu vývoji českého státu v rámci celoevropského kulturního a geopolitického prostoru.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Má pozitivní dojem z implementace Charty a věcí, jichž se týká v každodenním životě.

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Viz Zpráva za rok 2007. Největší společenskou akcí řecké menšiny v roce 2008, kterou pořádala *Asociace řeckých obcí v České Republice (AŘO)*, byly bezesporu Oslavy 60. výročí příchodu Řeků do České republiky. V roce 2008 uplynulo totiž právě šedesát let od doby, kdy v důsledku řecké občanské války přijala tehdy Československá republika uprchlíky z Řecka. Byly to hlavně děti, ale i dospělí a senioři. Řecká menšina se díky pomoci tehdejšího Československa dokázala plně zapojit do života této republiky. Dospělí se zapojili do výrobního procesu a dětem (ve většině případů bez rodičů) byla poskytnuta v dětských domovech, pro tento účel zřízených, veškerá péče a bylo jim umožněno dosáhnout jakéhokoli vzdělání. Mnoho z těchto emigrantů se v průběhu doby vrátilo do své původní vlasti, ale mnoho Řeků zůstalo a spojilo svou další budoucnost s Českou republikou.

AŘO v ČR se zhostilo tudíž příležitosti připomenout si těchto 60 let života řecké menšiny na území ČR a důstojnou oslavou tyto léta připomenout. Oslavy proběhly v červnu po celé ČR ve městech a obcích, kde obce působí. V průběhu jednoho týdne, kdy oslavy trvaly, jednotlivé řecké obce zorganizovaly samostatně své doprovodné akce s nimi spojené, a to veřejné výstavy historických fotografií, promítání filmů přibližujících tuto tematiku, vystoupení řeckých folklórních souborů z Řecka a z České republiky. Dvoudenní vyvrcholení oslav proběhlo v Ostravě. Hlavními body programu byl koncert legendárního a nejpopulárnějšího současného řeckého zpěváka George Dalarase a slavnostní gala večer s bohatým kulturním programem, kterého se zúčastnili mimo jiné oficiální hosté ať již z České republiky a Řecka, tak i z jiných zemí. Kromě toho proběhly v rámci vyvrcholení oslav také sportovní hry, galaprogram s vystoupení folklórních, hudebních a tanečních souborů z Řecka a České republiky, vernisáž děl řeckých umělců a výstava dobových fotografií.

Tyto oslavy byly tedy největší kulturní a společenskou akcí řecké menšiny v roce 2008. Měly celonárodní až mezinárodní charakter, jelikož mezi pozvanými hosty byli také zástupci řecké menšiny ze sousedních zemí (Polsko, Německo, Rakousko, Maďarsko). Oslavy se tedy v duchu setkání Řeků žijících v České republice, krajanů z Řecka, ale i mnoha krajanů z celého světa (Austrálie, Argentiny, Jihoafrická republika, Kanada, USA a mnoho jiných) a delegacemi z krajanských spolků z Maďarska, Rakouska, Německa, Polska, Švédska a Ukrajiny. Vážnost těchto oslav byla potvrzena osobní účastí Velvyslance Řecké republiky, velvyslance Kyperské republiky, předsedy Světového sdružení Řeků pro Evropu, dále zástupců Rady, Ministerstva kultury ČR, Moravskoslezského kraje, Magistrátu města Ostravy a starostů měst a obcí, ve kterých pracují řecké obce.

Oslavy 60. výročí příchodu Řeků do ČR byly finančně podpořeny Ministerstvem kultury v rámci samostatného projektu, ale také dotacemi Moravskoslezského kraje a sponzorskými dary.

Jednotlivé řecké obce fungují samostatně. Asociace řeckých obcí figuruje jako zastřešující orgán, který koordinuje činnost jednotlivých obcí, zastupuje obce a řeckou menšinu při jednání s vládními či jinými orgány jak České, tak Řecké republiky.

Základem činnosti každé jednotlivé obce jsou aktivity, které si sama naplánuje a zorganizuje. Samozřejmostí je nutnost dobré informační platformy, kterou zajišťuje právě AŘO, která je pak zárukou té kýžené koordinace aktivit jednotlivých obcí. Základem dobrého fungování AŘO jsou pravidelné schůze Správní rady AŘO rozšířené o předsedy jednotlivých obcí.

¹³⁰ Text za řeckou menšinu zpracoval Antonis Epikaridis, zástupce menšiny v Radě.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

Řecké obce v uplynulém roce organizovaly celou škálu různorodých aktivit a činností. Společným jmenovatelem všech těchto aktivit a činností byla většinou akce se zaměřením na kulturu nebo na školství. Zde je výčet těch nejdůležitějších a nejvýznamnějších aktivit AŘO, které mají zásadní charakter a dosahují celonárodního nebo regionálního charakteru:

- Oslavy 60. výročí příchodu Řeků do ČR, které probíhaly ve všech obcích samostatně, s vyvrcholením v Ostravě. Vrcholem byl koncert významného řeckého umělce George Dalarase, slavnostní gala večer s bohatým kulturním programem, galaprogram s vystoupení folklorních, hudebních a tanečních souborů z Řecka a České republiky, vernisáž děl řeckých umělců a výstava dobových fotografií.
- Ve všech obcích v rámci AŘO v ČR proběhly v roce 2008 oslavy státních svátků Řecké republiky, a to v měsících březen-duben (státní svátek 25. březen) a říjen-listopad (státní svátek 28. října). Nad rámec těchto oslav zorganizovali některé z obcí také novoroční svátek (tzv. Kopsimo pitas), a to v období prosinec-leden.
- V mnoha řeckých obcích probíhá aktivní a intenzivní výuka řeckého jazyka, která je základem pro zachování řeckého jazyka i pro další generace v rámci řecké menšiny v ČR. Výuka probíhala v obcích v řeckých obcích Brno, Karviná, Ostrava, Šumperk, Krnov, Vrbno pod Pradědem a nově také v Bruntále a Městě Albrechtice.
- Obohacením pravidelné výuky řeckého jazyka byly semináře s výukou řeckého jazyka, ale také zájezd školních dětí do Řecka s intenzivní výukou na řeckých školách.
- Pro zkvalitnění výuky řeckého jazyka v rámci jednotlivých řeckých obcí proběhly konference, jejímž tématem byla metodika výuky řeckého jazyka, která byla velmi přínosná pro lektory, kteří zajišťují výuku řeckého jazyka.
- Kromě výuky řeckého jazyka byla důležitá také práce s dětmi v tanečních, pěveckých a hudebních folklorních souborech, které působí při řeckých obcích a vystupují nejen ve svých řeckých obcích, ale i v ostatních řeckých obcích po celé ČR a také se účastní akcí či festivalů s národnostní tematikou.
- Velkého významu dosahují i akce, při kterých se řecká menšina setkává s jinými národnostními menšinami, které působí na území ČR – *Dny národnostních menšin* v Karvině a v Třinci, při kterých se prezentují menšiny žijící v tomto regionu (kromě té řecké jsou to zejména polská, slovenská a romská), ale také Řecké dny v Krnově, kde se kromě řeckých tanečních a hudebních souborů prezentovaly jiné národnostní menšiny.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

AŘO si velmi cení spolupráce s orgány veřejné správy na všech úrovních od ministerských až po místní. Na společenské a kulturní akce celorepublikového charakteru, které pořádá či zaštiťuje AŘO, jsou pravidelně zváni zástupci státních orgánů, a to zástupci Rady, Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale také zástupci územních samospráv, ať již krajských, městských nebo místních, v působnosti jednotlivých řeckých obcí.

Spolupráce s těmito orgány je na vysoké úrovni a lze věřit, že do budoucnosti se tato spolupráce bude i nadále prohlubovat. AŘO jako takové kladně hodnotí vztahy s Radou, jakož i s Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy se kterými je v přímé komunikaci.

Jednotlivé řecké obce spolupracují s místními či územními samosprávami. ŘO Praha hodnotí spolupráci s ministerstvy i Hlavním městem Praha velmi pozitivně. ŘO Brno v roce 2008 spolupracovala s komisí pro národnostní menšiny Magistrátu města Brna a dále pak

s krajským úřadem Jihomoravského kraje. ŘO Šumperk hodnotí spolupráci s MÚ jako výbornou. ŘO Ostrava hodnotí spolupráci jak s Magistrátem města Ostravy, tak s krajským úřadem Moravskoslezského kraje jako dobrou. ŘO Krnov-město spolupráci na místní úrovni hodnotí jako velmi dobrou. Nejvíce si cení zejména podpory města při pořádání Řeckých dnů v Krnově. Mimo to spolupracuje ŘO Krnov-město již dlouhou řadu let s krajským úřadem Moravskoslezského kraje. I tuto spolupráci hodnotí jako velmi dobrou.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

AŘO v rámci regionálních aktivit jednotlivých řeckých obcí, např. ŘO Krnov-město, Jeseník, Karviná, Brno, Praha, zve pravidelně zástupce jiných národnostních menšin, např. bulharské, polské, slovenské, německé.

ŘO Brno: zástupci jednotlivých národnostních menšin se setkávají na pravidelných schůzkách pořádaných jak Radou pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje tak i komisí Magistrátu města Brna. Na nich se vzájemně informují o akcích pořádaných jednotlivými sdruženími i jejich termínech. Členové Obce jsou zváni na tyto akce a některých se podle možnosti účastní. Spolupráce mezi jednotlivými národnostními menšinami působící v městě Brně hodnotí jako velmi dobrou. Spolupráce probíhá zejména na úrovni vzájemného setkávání při příležitostech konání společných akcí organizovaných Statutárním městem Brnem či Krajským úřadem Jihomoravského kraje. Akcí se zúčastňují zejména taneční soubor Prométheus, či vystupují děti z řecké školy s pásmem písní a básní

ŘO Karviná zmiňuje spolupráci s *Obcí Slováky* formou vzájemných návštěv při oslavách významných dnů obou zemí. Jinak není větší spolupráce se zástupci ostatních menšin. Stále chybí zastoupení řecké menšiny v příslušných orgánech Moravskoslezského kraje.

ŘO Havířov zmiňuje spolupráci s organizací polské menšiny PZKO.

ŘO Jeseník spolupracuje s národnostní menšinou Řeků, žijících v Polsku a chce prohloubit spolupráci s řeckou menšinou žijící v Německu.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Z pohledu AŘO jsou problémy především při zajišťování administrativní činnosti, které jsou důležitou součástí chodu AŘO, a to především z hlediska jejího financování. Na zajištění konkrétních kulturních akcí a výuky řeckého jazyka dostává každoročně státní dotace ve vysokých procentech, ale na zpracovatele těchto podkladů nebo např. na administraci AŘO v ČR (pokladník, tajemník, předseda) nemá finanční zdroje. Podpora od sponzorů, pokud nějaká je, je také v rovině účelově vázaných financí.

6. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
AŘO v ČR	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	Ministerstvo kultury	510 000
	Oslavy 60. výročí příchodu Řeků do České republiky		500 000
	Výuka řeckého jazyka	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	650 000
ŘO Praha	Vydávání časopisu Kalimera	Ministerstvo kultury	314 000
celkem			1 974 000

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zastoupení v Radě je pro řeckou menšinu velmi důležitá, jelikož znamená aktivní možnost podílení se na vytváření jurisdikce zabývající se problematikou menšin, přímé řešení problémů u kulatého stolu se zástupci státní správy a možnost přímé konfrontace problematik jednotlivých menšin v ČR, vzájemné předávání zkušeností i navazování nových kontaktů a spolupráci.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Několikaleté působení našich zástupců v Radě lze v obecné rovině hodnotit jako pozitivní. Je zde však prostor toto působení zlepšovat.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Vynaložení zvýšeného úsilí směrem k zástupcům orgánů státní správy za účelem zvýšené finanční podpory menšinových kulturně vzdělávacích projektů, zejména zaměřených na výuku jazyků a vydávání menšinových periodik.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Charta se ve své podstatě nedotýká řecké menšiny na území České republiky, proto o zkušenostech s její implementací nelze hovořit.

SLOVENSKÁ MENŠINA ¹³¹

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Klub slovenské kultury (KSK), DOMUS, Limbora, Limborka, Spolok M. R. Štefánika, Divadlo Piškot pracoval v rámci DNM. Sdružení připravila pro hl.m. Prahu a DNM v roce 2008 celkem 38 programů. Seznam těchto programů s anotací a fotodokumentací byl uveřejňován v měsíčníku KSK: *LISTY Slovákov a Čechov (ktorí chcú o sebe vedieť viac)* za rok 2008. Programy byly financovány z podpory hl. m. Prahy a grantů Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jako i grantů ze Slovenska (prostřednictvím Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí).

KSK a Limbora spolupracovala s občanskými sdruženími Rusů, Ukrajinců a Němců.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

KSK a DOMUS: výstavy *Století Slováků v českých zemích*, Zuzana Štancelová *deťom, Dozvuky pražského jara a Charta 1977 v pobaltských zemích*, Masarykovci a Bystrička.

KSK a DOMUS: 10 seminářů pro studenty k V. pražské konferenci středoškoláků – *Rok 1968 a národnostní menšiny* (konala se 12. prosince 2008 v DNM).

KSK, DOMUS, UK – Mezinárodní vědecká konference *Mýtus ve městě a národnostní menšiny* (4. – 5. prosince 2008).

KSK a Piškot: divadelní představení pro děti loutkové divadlo (6x).

¹³¹ Text zpracoval člen Rady Radovan Čaplovič, ostatní zástupci menšiny v Radě nereagovali.

Odborné přednášky o národnostních menšinách s komponovaným programem v DNM pro studenty a žáky (4x). Večery se slovenskou knihou (3x).

Limhora , KSK, DOMUS a další menšiny: *Praha srdce národů* (květen 2008), *Folklór bez hranic* (říjen 2008).

Limhora a KSK : program *Vánoce s Limborou* (prosinec 2008).

KSK ve spolupráci se slovenskými i s jinonárodnostními spolky: *Tradičná plavba lodí po Vltavě* (*Parník* 2008) (28. srpna 2008).

KSK ve spolupráci se slovenskými spolky: 15. výročí časopisu *LISTY Slovákov a Čechov – kulturně společenský program*.

KSK: *Bezplatní právní poradna* pro členy KSK, jako i pro další (10x).

Pravidelné porady a setkávání se členy sdružení v DNM: KSK, DOMUS a Libora.

Redakční rady a práce redakce měsíčníku *LISTY Slovákov a Čechov*, atd.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Velmi dobrá a bezproblémová.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Výborná.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Personální obsazení vedení DNM v roce 2008, které nemělo patřičnou odbornost, nevyvíjelo žádnou činnost, a zřídka se vyskytovalo v DNM. Zástupci sdružení postrádali možnost pevně stanovených konzultačních hodin atd.

6. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Údaje dodal pouze jeden zástupce.

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Klub slovenské kultury	Vzdělávání dětí a mládeže I.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	300 000
	Vzdělávání dětí a mládeže II.		200 000
	Kulturní programy	Ministerstvo kultury	380 000
	Časopis <i>LISTY Slovákov a Čechov</i> (ktorí chcú o sebe vedieť) – vydávání časopisu v roce 2007		2 475 000
	Dokumentace slovenské menšiny		150 000
	15. výročí časopisu <i>LISTY</i> – kulturně společenský program		50 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Klub slovenské kultury	15. ročník Festival Praha srdce národov	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
	Slovenské dny v Praze – Parník 2008		40 000
	Programy Klubu slovenské kultury pro slovenskou menšinu v roce 2008		102 000
	Slovanské jazyky – besedy, přednášky, včetně V. pražské konference		30 000

Projekty podpořené zahraničními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Sk)
Klub slovenské kultury	Umelecká a stavebná realizácia pamätnej dosky s bustou Cypriánovi Majerníkovi	Úřad vlády SR	200 000

Dotace Úřadu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Klub slovenské kultury	Samostatná příloha časopisu LISTY k 15. výročí založení	43 000
	Slovenské dni v České republice - Parník 2008	129 000
	15. výročí časopisu LISTY – kulturně společenský program a konference	236 500
	Slovenčina a čeština – V. pražská konference	103 200
	Přílohy časopisu LISTY v roce 2008	172 000
	DOMUS v roce 2008	34 400
	Slovenský ples (příprava)	43 000

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zdroj informací o činnosti menšin.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Zástupci sdružení KSK mají v Radě vlády jednoho zástupce, PhDr. Radovana Čaploviče, proti dvěma zástupcům *Obce Slováků v ČR a Slovensko-českého klubu*. Jeho zastoupení si velmi cení, i když je v nevýhodné pozici proti dvěma dalším. Na tuto disproporci KSK poukazuje již od roku 2003.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

- Iniciováním vzdělávacích programů pro menšiny a majoritu na principu multikulturality a tolerance; sledováním účelnosti a odbornosti finančně podpořených programů;
- Naplňováním Charty;
- 1x ročně pořádat odborný seminář pro všechny zájemce z řad menšin o menšinové politice a zaměření do dalších let.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Velmi dobré ze strany institucí. V prostředí slovenské menšiny se však setkáváme s malým zájmem, který přetrvává jen u starší generace.

SRBSKÁ MENŠINA ¹³²

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Srbské sdružení sv. Sáva sdružuje příslušníky srbské menšiny na území celé republiky. Pomáhá udržení národnostní identity srbské menšiny v ČR a prezentuje srbskou kulturu

¹³² Text zpracovala členka Rady, Karin Kubešová.

a tradici majoritní společnosti. Pečuje o jazyk a tradici Srbů zde žijících. I v roce 2008 mělo rozsáhlou, bohatou a kvalitní kulturní a osvětovou činnost. Sedm let působení přineslo zkušenosti s organizováním menšiny a jejího kulturního a společenského života. Počet členů a příznivců srbského sdružení se rozšířil a do jeho práce se zapojilo více nových členů, kteří svými nápady a aktivitou přispívají k tomu, aby stále více vcházelo do povědomí většinové společnosti. Sdružení je financováno z členských příspěvků a osobních darů svých členů. Rovněž se zúčastňuje grantových výběrových řízení jednotlivými projekty.¹³³

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

V roce 2008 Srbské sdružení sv. Sáva mělo tři rozsáhlé celoroční projekty realizované od ledna do konce prosince 2008. To byly projekty: *Pět výstav příslušníků srbské menšiny*, *Srbská čítárna* a *Srbský filmový klub* (projekty podpořené Ministerstvem kultury) a také *Společenské kulturně osvětové aktivity sdružení* (projekt podpořen Magistrátem hl. m. Praha).

- o *Pět výstav příslušníků srbské menšiny* - Cílem projektu bylo představit výtvarnou tvorbu srbské menšiny, a tím představit jednotlivé srbské umělce a jejich tvorbu nejen ostatním členům menšiny, ale též i majoritní společnosti. Všech pět autorů jsou dlouholetými členy *Srbského sdružení sv. Sáva*. Výstavy byly realizovány ve výstavním prostoru DNM v Praze. Jako první se představil mladý autor Marek Janicki, druhá v pořadí byla výstava olejomalb Natašy Nenadović. Další výstava byla Akvarely Predraga Novakoviće. Jako čtvrtá se představila malířka Margita Zmijanović, jako poslední vystavoval člen Srbského sdružení, malíř Radoslav Stepanović, který představil dvě desítky svých olejomalb. Dle knihy dojmů všechny výstavy měly úspěch, vzbudily zájem u publika - zhlédlo je přibližně 500 návštěvníků a veřejně je prohlašováno ze strany ostatních menšin, že to byly nejlepší výstavy, které v DNM v roce 2008 byly pořádány. Pro každou jednotlivou výstavu byl tištěn propagační materiál - plakáty ve formátu A3, pozvánky a také čtyřstránkový katalog, který si každý návštěvník mohl odnést zdarma. Všech pět vernisáží se zúčastnilo na 450 hostů.
- o *Srbská čítárna* - Cílem projektu bylo představit tvorbu psanou srbsky nejen srbské menšině, ale též majoritní společnosti, která má zájem o psané slovo a dozvědět se něco víc o srbské literatuře na straně jedné a na druhé představit velikány české literatury příslušníkům srbské menšiny. Dále skrze seznámení se s literární tvorbou srbských a českých autorů obohacovat jazykovou vybavenost členů a poskytnout přímý kontakt se srbským a českým jazykem umělecké literatury a s uměleckým viděním života. Projekt i přesto, že dostal nižší dotaci, než byl v grantovém projektu požadováno, byl realizován v dvojnásobném počtu pořadů. Také je to celoroční projekt, který se konal vždy ve středu jednou nebo dvakrát v měsíci. V *Srbské čítárně* jsme dbali na to připomenout si významná data ze života některých autorů. Tak jsme čtením z díla Miloše Crnjanského připomněli 25. výročí od úmrtí tohoto světoznámého srbského autora a čtením z díla Jaroslava Haška oslavili dvojité výročí, které v roce 2008 si připomněla i česká veřejnost. *Srbská čítárna* se konala v prostorách DNM. Pro každou jednotlivou čítárnu byl napsán úvodní text o autorovi a konkrétním díle a byly vybrány úryvky (u prózy) nebo jednotlivé básně a povídky. Na konci každé čítárny byla realizována diskuse o autorovi a díle. Čítárny trvaly nejčastěji 120 minut a některé dokonce i přes 150 minut, i když původně byly plánované na maximálně 90 minut. Pochopitelně, že *Srbská čítárna* především zaujala lidi orientované na psané slovo a studenty. Návštěvnost odpovídala profilu tohoto projektu. Byla připravována ing. Brankou Lalković, Gordanou Bojović a část úvodních slov a překladu napsala překladatelka Branka Kubešová.

¹³³ Autorka pomíjí skutečnost, že dne 10. října 2008 bylo zaregistrováno sdružení příslušníků srbské menšiny *Nikola Tesla* (<http://www.nikolatesla.cz/>).

- o *Srbský filmový klub* - Filmová tvorba je velice důležitá v životě národnostní menšiny. Kromě obecných estetických a společenských zážitků umožňuje příslušníkům menšiny kontakt s živým jazykem a také je seznamuje se životem země původu menšiny. Je to nový projekt *Srbského sdružení sv. Sávy*, který jsme poprvé realizovali v roce 2008. Počátkem roku 2008 byla jedinečná příležitost promítat českou filmovou novinku za přítomnosti autorů Václava Dvořáka a Aleše Bednáře, *Uloupené Kosovo*. Zúčastnili se jej i velvyslanec Srbska v ČR a další představitelé srbského diplomatického zastoupení v Praze. V druhé polovině roku byly promítány filmy z nejnovější srbské filmové produkce. Jejich promítání se konalo ve společenském sále DNM. Všechny projekce byly zdarma a zájem o další promítání přetrvává.

Aktivitty sdružení v roce 2008 byly podpořené též Magistrátem hl. města Prahy. V programu realizovalo 14 společensko-kulturních akcí a všechny - kromě dvou - se uskutečnily v DNM: 27. ledna (Společenská oslava státního svátku a svátku *Srbského sdružení sv. Sávy*, oslava církevních a zároveň státních svátků - Vánoce v lednu, Velikonoce v dubnu - a především oslava státního svátku Sv. Sávy, který menšina oslavuje jako patrona sdružení); 19. března (návštěva delegace Ministerstva za diasporu Republiky Srbsko v DNM); 28. března (setkání a seznámení s představiteli obce Čičevac ze Srbska); 29. března (přednáška Miodraga Trajanoviće o Mojsinských horách); 30. března (vystoupení folklorního souboru MORAVAC a Společenský večer hosty ze Srbska a folklorním souborem Moravac - Strašnické divadlo); 18. dubna (Promítání filmu *Uloupené Kosovo* pro novináře a poslance Parlamentu ČR); 20. června (společenské setkání s představiteli národnostních menšin Republika Srbska); 20. června (kulturní program a promítání filmu pro návštěvu z Republiky Srbské - republiky Bosna&Hercegovina); 27. června (oslava státního svátku Vidovdan); 19. listopadu (setkání s vnukem Jaroslava Haška); 12. prosince (přednáška ing. arch. Aleksandra Kekoviće z Niše - přednáškový sál Komory inženýrů a techniků); 12. prosince (prezentace výstavy Meziválečná architektura města Niš - 24 panelů); 18. prosince (vernisaž výstavy Jordana Balurova a Inky Delevové - multikulturní spolupráce).

- o Multikulturní akce: 20. června (společenské setkání s představiteli národnostních menšin Republika Srbska - setkání s představiteli všech devíti menšin žijících v Republice Srbské, části republiky Bosna&Hercegovina, jež organizovalo sdružení, a jež se uskutečnilo v prostorách DNM); Druhá multikulturní akce proběhla tamtéž, a to 18. prosince (ve výstavní síni *Srbské sdružení sv. Sávy* zahájilo vernisaž výstavy dvou bulharských autorů - české malířky a ilustrátorky Inky Delevové, která je vázaná rodinnými pouty na bulharskou menšinu a dlouholetého režiséra FS Barrandov a fotografa Jordana Balurova).
- o časopis *Srpska reč* - Vydávání časopisu *Srbské slovo* (Српска реч) je projekt *Srbského sdružení sv. Sávy*, který je realizován v roce 2008 již jako čtvrtý ročník. V roce 2008 sdružení začalo s vydáváním časopisu pro děti a mládež *Konvalinka* v rozsahu 24 stran velkého formátu. V podstatě se tak časopis rozšířil z 32 na celých 56 stran. Časopis *Konvalinka* se setkal s velice příznivým ohlasem a zájem o něho každým dnem roste. Obzvlášť zaujal svojí obsahovou stránkou, která je pestrá a přizpůsobená velkému věkovému rozdílu od nejmenších až po adolescentní mládež, ale také i svým grafickým vzhledem. V roce 2008 bylo vydáno 6 čísel *Srbského slova* a přílohy *Konvalinka* (tj. 4800 + 4800 výtisků a pak dvě tematické přílohy v č. 19 v rozsahu 8 stran celobarevných a v čísle 21 jednobarevnou přílohu v rozsahu 22 stran ve zmenšeném formátu stran 64 a v nákladu 800 a 500 výtisků). V roce 2008 se výrazně nezvýšil počet předplatitelů, ale zvýšil se počet přímých odběratelů. Od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy sdružení obdrželo prostředky na zpracování časopisu (přílohy) pro děti a mládež ve výši 150 tis. korun a použilo výhradně na přípravu čísla 4, 5 a 6, aby použití obou grantů bylo přehledné. Distribuce časopisu bylo v tomto roce výhradně poštou - která změnila cenu

plateb, tj. změnila váhový limit, a to pro sdružení znamenalo slevu, jelikož jak časopis, tak i jeho přílohy mohlo rozesílat za stejnou cenu. Z počtu výtisků v tomto roce bylo na akcích zdarma rozděleno více než 20 % celkového nákladu časopisu a jeho přílohy. I návštěvám ze Srbska (celkem 30 osob) a dvě z republiky Bosna a Hercegovina (63 osob) bylo darováno více čísel časopisu.

- O časopis pro děti a mládež *Djurdjevak* (Konvalinka) příloha *Srpske reči* – srbská menšina v ČR cítila potřebu začít s vydáváním časopisu pro děti a mládež svým a obsahem odpovídajícím věku čtenářů. Brzy získala čtenáře a svým perfektním tiskem, předtiskovou přípravou a v první řadě též obsahem stala se velice oblíbeným a žádaným časopisem mezi příslušníky srbské menšiny a dospělými, který ho odebírají pro své děti a vnuky, ale i rozesílají do světa svým známým a příbuzným. Z dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nebylo možno zaplatit tisk, nýbrž jenom redakční práci a předtiskovou přípravu. Proto byl redakční a předtisková příprava a tisk přílohy *Djurdjevak* (Konvalinka) zaplacen z prostředků Ministerstva kultury. Příloha - časopis pro děti a mládež *Konvalinka* vycházel v rozsahu 24 stran velkého formátu a barevně. Časopis je po obsahové stránce bohatý na témata, seznamuje nejmladší čtenáře jak se srbskou, tak i s českou kulturou. V roce 2008 byly děti seznámeny s českými ilustrátory, českými pohádkami (v překladu). Pravidelně se objevuje dvojstránka i s českými jazykovými pravidly, srbská psaná tvorba pro děti a mládež. Pro dospělejší děti jsou rubriky zajímavostí, ekologický koutek, logické a matematické úkoly a rubriku vytvoř sám. Distribuce přílohy byla realizována z 25 % přes Českou poštu a společně s časopisem *Srpska reč* a 30 % odběrem v kanceláři *Srbského sdružení sv. Sávy*. *Konvalinka* se dostala i do 25 knihoven v České republice. Dále pak bylo 20% nákladu rozdělováno společně s časopisem *Srbské slovo* při kulturních, společenských a osvětových aktivitách v roce 2008. Příloha pro děti a mládež *Djurdjevak* (Konvalinka) v roce 2008 vycházela bez určení ceny.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Srbské sdružení sv. Sávy spolupracuje s orgány veřejné správy v Praze a spolupracuje i s MČ Prahy 2 a 4. Rovněž má svého zástupce v komisích Ministerstva kultury a Radě.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami je od začátku existence sdružení vynikající. Pochopitelně, že jsou mu nejbližší menšiny, s kterými je pojí oslavování společných církevních svátků (bulharská, ruská, řecká), ale také se zapojují do oslav ostatních národnostních menšin (slovenská, polská, romská aj.). Teď, když menšiny dostaly společný prostor v DNM v Praze, komunikace a vzájemná spolupráce je na vysoké úrovni.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

V životě srbské menšiny organizované v *Srbském sdružení sv. Sávy* se naskytá potřeba organizovat nejmladší generaci. Proto se sdružení rozhodlo v roce 2008 začít s vydáváním přílohy časopisu *Srbské slovo* pro děti, *Konvalinka*. Časopis napomáhá zvládat psanou podobu českého jazyka a srbskou cyrilici. Rovněž je pro nejmenší cítit potřeba organizovat kreativní dílnu a hračkárnu, na způsob školní družiny kde se děti budou kromě hry a zábavy učit kreslit a recitovat písničky v srbštině a v češtině. Též pro starší příslušníky menšiny, nejen členy sdružení, je cítit velká potřeba připravit kurs češtiny – jak mluvené, tak i psané. Dále seznamovat je s právy a povinnostmi, které jim skýtá žití v ČR.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení sv. Sáva	Srbská reč včetně přílohy Djurdjevak	Ministerstvo kultury	875 000
	Srbská čítárna		90 000
	Srbský filmový klub		40 000
	Pět výstav příslušníků srbské menšiny		50 000
	Djurdjevak časopis pro děti a mládež	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	150 000
celkem			1 205 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení sv. Sáva	Společenské a kulturní akce v DNM včetně pronájmu prostor v DNM	Magistrát hl. m. Prahy	90 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dar	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení sv. Sáva	akce v DNM MHMP	členové sdružení	35 000
	Srbský filmový klub		18 000
	časopis Srbské slovo		200 000
	Pět výstav		22 000
	Srbská čítárna		40 000
	časopis Konvalinka		50 000
celkem			365 000

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Rozumí se, že Rada je místo, kde v nejvyšší instanci můžeme působit na realizaci práv a povinnosti své menšiny. Zdá se že, by jednání Rady měla probíhat frekventovaněji, aby efekty její práce byly větší. Také zástupkyně míní, že by byl mnohem zodpovědnější přístup členů Rady (z řad národnostních menšin), kdyby dostávali symbolickou odměnu za svoji práci, když už Sekretariát Rady disponuje značnými prostředky.¹³⁴

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Zástupci se snažili kladně přispět k vyřešení nastolených otázek v Radě.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Zviditelnění jednotlivých menšin (úspěchů, snah a přání) a významných tvůrčích osobností, které majoritní společnosti mají co říci o samotné menšině a jejím životě. Ve veřejných sdělovacích prostředcích více mluvit o národnostních menšinách. Rada by mohla úpravou podmínek programů k přidělení grantů více podporovat spolupráci s mateřskou zemí – která je pro život menšiny jeden ze základních zdrojů původní tradiční kultury a jazyka.

¹³⁴ Jde o omyl, sekretariát Rady ani Rada nedisponuje žádnými zvláštními finančními prostředky.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

To je problematika, které se chce menšina v tomto roce zabývat v mnohem větší míře.

UKRAJINSKÁ MENŠINA¹³⁵

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

RUTA, Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny (nejstarší organizace, dále jen „SUPU“), Sdružení Ukrajinek v České republice (dále jen „SU ČR“), Ukrajinská iniciativa v ČR (největší organizace, dále jen „UIČR“). Kromě výše uvedených sdružení působí v ČR další organizace, zpestřující aktivity národnostní menšiny zejména v kulturní oblasti. Jejich členskou základnu tvoří občané Ukrajiny dlouhodobě žijící v ČR. K nejvýznamnějším organizacím tohoto typu patří Fórum Ukrajinců, taneční soubor *Džerelo*, sdružení *Rodina*, soubor *Berehyňa* a nově vzniklá organizace *Skarb*. V Praze dále působí ukrajinská škola podle osnov Ministerstva školství a osvěty Ukrajiny.

Činnost organizací se i v roce 2008 zaměřovala převážně na kulturní a osvětovou činnost, a to v rámci ukrajinského společenství v ČR. Komunikace s dalšími ukrajinskými sdruženími je výborná. Vzájemná diskuse je základem pro jakoukoliv spolupráci i s ostatními menšinami. Platformou pro vzájemná setkání, diskuse i vystoupení se stal DNM v Praze.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Koncerty a vystoupení *Pěveckého sboru sv. Vladimíra* (sboru SUPU), vystoupení kapely *Ignis* (kapela UIČR), taneční a divadelní vystoupení souboru *Džerelo*, hudební vystoupení souboru *Berehyňa*, dále přednášky, výstavy, humanitární pomoc, osvětová činnost i v rámci česko-ukrajinských vztahů, archivace dokumentů, diskuse, filmová představení, vydávání časopisů *Porohy* a *Ukrajinského žurnálu*, vydávání výběru z díla ukrajinských básníků v rámci cyklu *Pražská poetika* (v roce 2008 zajistilo SUPU), provozování stránek www.ukrajinci.cz, www.rodyna.cz, www.ukrzurnal.eu. (další stránky se připravují). Vyvrcholením kulturních aktivit jsou *Ukrajinský ples* a *Dny ukrajinské kultury* v ČR, pořádané UIČR. Další aktivity se týkají pomoci při integraci cizinců, zejména organizace UIČR napomáhala tzv. čtvrté vlně pracujících z Ukrajiny, především v oblasti poradenské, organizace RUTA přispěla k této tematice vydáním informačního bulletinu, SUPU konzultační činnosti. Všechny organizace se soustředí na tradiční akce, které jsou spojeny s významnými dny, výročími, svátky, osobnostmi ukrajinské vědy, kultury a také ostatními menšinami působícími v ČR. Kromě uvedeného se organizace účastní i nárazových akcí (např. multikulturních akcí v Praze - park Podviní - či v Mladé Boleslavi, církevních akcí, ekumenických bohoslužeb např. na Levém Hradci nebo v rámci rekonstrukce bitvy napoleonských válek v Chlumci na Teplicku).

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech a ostatními menšinami?

Obecně lze spolupráci hodnotit pozitivně (bez detailnějšího popisu případů, kterých je mnoho). Dobrá zkušenost je především v Praze a Chomutově.

¹³⁵ Text zpracovala Olga Mandová, členka Rady.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

K vzájemné spolupráci, diskusím, výměně názorů i společným akcím významně přispívá v Praze DNM. Zástupkyně menšiny obecně hodnotí spolupráci jako velmi dobrou.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Každoročně jsou evidovány jednotlivé případy nepochopení ze strany majority, nicméně nelze tvrdit, že tendence vztahu majorita - ukrajinská národnostní menšina je negativní. Lze však těžko suplovat komunikaci na úrovni státních, českých a ukrajinských institucí (zvláště Ministerstvo zahraničních věcí, zastupitelské úřady apod.).

Kritické upozornění organizací se dále týkají stávajícího systému dotační politiky, především v souvislosti s nejistotou přiznání státní dotace, dále nutné navýšení minimálně o 30% z vlastních zdrojů a poukázání dotace nejdříve k pololetí kalendářního roku. Organizace tento negativní rys vnímají za zbytečně brzdící a komplikující jejich činnost.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Pěvecký sbor sv. Vladimíra	Ministerstvo kultury	60 000
	Spolkové aktivity SUPU		25 000
	SUPU a regiony		40 000
RUTA	Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území ČR		100 000
	časopis Ukrajinský žurnál		1 500 000
	Speciální vydání Ukrajinského žurnálu v češtině		100 000
	Ukrajinské večery		30 000
Ukrajinská iniciativa v ČR	Dny ukrajinské kultury v ČR 2008	Ministerstvo kultury	200 000
	Ukrajinský klub		150 000
	časopis Porohy		756 000
	Ukrajinský dětský klub - Smoloskyp	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	250 000
Soubor Džerelo	Džerelo tančí všechno	Ministerstvo kultury	40 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Ukrajina známá i neznámá	Magistrát hl. města Prahy	95 000
	Sbor sv. Vladimíra		50 000
	Bílá místa v dějinách Ukrajiny		30 000
	Česko-ukrajinská vzájemnost		20 000
	Básniřka Oksana Ljaturinská		40 000
Soubor Džerelo	Praha-srdce národů		15 000
Ukrajinská iniciativa v ČR	SNM a Ignis		95 000
RUTA	Informační brožura		50 000
Sdružení Ukrajinek v ČR	Ukrajinci v Praze		30 000
	Zachování kulturních tradic		35 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
RUTA	Ukrajinský žurnál	Ministerstvo zahraničí Ukrajiny	35 802
	Speciální vydání Ukrajinského žurnálu v češtině		26 331
	Tisk knihy Vzpouza generace. Rozhovory s ukrajinskými intelektuály		42 962

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Především možnost podílet se na případné novelizaci či změně zákonů, a to na základě praktických zkušeností jednotlivých menšin, které se komunita snaží celoročně monitorovat

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

V rámci svých profesních oborů (ani jeden zástupce nebyl právníkem) hodnotí jejich práci jako přínosnou pro ukrajinskou menšinu.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Rada jakožto poradní orgán by měla mít možnost plně využít potencionálu jednotlivých menšin, a to v rámci spolupráce s konkrétním státem v oblasti osvětové i propagační (například v rámci komunikace s velvyslanectvími jednotlivých států či prostřednictvím mechanismu připomínkového řízení jednotlivých menšin). Samozřejmě by se mělo jednat o činnost ne prioritně politickou.

Lze rozpracovat plán spolupráce (a podpory) jednotlivých specializovaných vědeckých pracovišť (Filozofická fakulta UK, Fakulta sociálních věd aj.), který bude klást důraz na spolupráci s druhými státy (potřebami států) v oblasti vzdělávání studentstva (studijní pobyty, jazykový rozvoj zájemců atd.). Tato spolupráce může nejen naplnit potřeby jednotlivých menšinových společenství, ale může také skrze vysokoškolské zkušenosti rozvíjet a prolamovat stále existující zbytečné předsudky a bariéry.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

Z různých důvodů je zkušenost minimální. Ukrajinský jazyk však má na území ČR bezproblémové možnosti realizace (vyučování v rodném jazyce, školy, zájmové kroužky, spolková činnost atd.).

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA¹³⁶

Viz Zprávy za rok 2006 a 2007.

6. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
občanské sdružení Bejt Simcha	Vydávání časopisu Maskil	Ministerstvo kultury	466 000
Židovské muzeum v Praze	Výstavní projekt Židovského muzea v Praze Na rok 2008		60 000
	Židé, dějiny a kultura	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	178 000

¹³⁶ Text zpracoval sekretariát Rady.

Přílohy

Muzeum romské kultury v Brně – přehled činnosti v roce 2008

VÝSTAVY - PŘECHODNÉ VÝSTAVY V MUZEU

Kolik je v nás člověka / Manuš andre amence Vánoce v romské rodině / Karačoňa andre romaňi famelija Výstava přibližuje oslavy vánočních svátků v romské rodině, tak jak se udržovaly dříve a jak se udržují dnes. Nejedná se sice o zvyky, které by byly typicky romské, jde vesměs o obyčeje, které Romové v minulosti převzali od svého okolí, zajímavé však je, že se v prostředí romské rodiny řada z nich dodnes podařila zachovat. Součástí výstavy jsou také výstavy z dílny romských výtvarníků. Kromě vyřezávaných (mezi nimi také mechanický betlém vypůjčený pro výstavu od výtvarníka J. Cicka) zde najdeme také originální betlém vyšívány (M. Šestáková), anebo jesličky z chlebového těsta (J. Brand). Návštěvníci mohou také zhlédnout několik papírových betlémů, v nichž se objevují romské postavy, a unikátní romský betlém z dílny J. Součka, který pro výstavu vypůjčili Staropražští betlémáři – jmenovitě rodina Bašových. Celou výstavou provází návštěvníka „romský hlas“ – citace romských pamětníků.	5. 12. 2007 - 31. 1. 2008
Cigán sa ně prevelice lúbí... Výstava plakátů ze sbírek Muzea romské kultury Výstava je průřezem nejzajímavějších sbírek z fondu plakátů Muzea romské kultury. Ten obsahuje plakáty na nejrozumnější romské či Romy inspirované akce, ale třeba také plakáty propagující skrze romský motiv spotřební zboží. Výstava zachycuje šíři plakátové tvorby od konce šedesátých let do současnosti (výjimkou je unikátní plakát propagující zubní pastu Libuše, vzniklý před r. 1914). Plakáty jsou jedinečným dokladem své doby, vypovídají o dobovém kulturním a společenském životě a zejména o postavení Romů ve společnosti (např. zmiňovaný plakát na reklamní pastu svědčí o spojování Romů s romantickými představami o svobodném, šťastném životě, plakáty z konce 60. let 20. století zase dokládají jistou demokratizaci poměrů, jež umožnila i působení Svazu Cikánů-Romů).	15. 2.–13. 5. 2008 VERNISÁŽ 14. 2. 2008 v 16.30
ROMSKÁ SOCHA 2008 Historicky první samostatná výstava z děl romských sochařů z Česka, Slovenska a Rakouska. Na výstavě jsou představena díla 21 autorů, kteří pracují se dřevem, kamenem, hlinou, ale i dalšími, netradičními materiály, jako je třeba siporex nebo chlebová střídka. Autorské spektrum je poměrně široké – většina tvůrců neprošla žádným výtvarným školením, někteří ani sebe za výtvarníky nepovažují, jiní tvoří pouze ze záliby, aniž by širší okolí o jejich tvorbě vědělo nebo se o ni zajímalo. Zastoupena jsou však i díla poměrně známých autorů, jako je R. Dzurko, J. Cicko nebo vynikající nevidomá sochařka Božena Přikrylová. Výstavu doprovází videoprojekce o životě a díle autorů. Pro školy a dětské návštěvníky jsou připraveny doprovodné programy, využívající dramatické a výtvarné techniky.	25. 5.– 22. 3. 2009 VERNISÁŽ 24. 5. 2008 v 16.30 v rámci Brněnské muzejní noci v Muzeu romské kultury
Sochařské sympozium Veřejně přístupná doprovodná akce v rámci výstavy Romská socha 2008, na níž vybraní autoři vytvářeli svá umělecká díla z rozličných materiálů. Svou tvorbu tak představili Božena Přikrylová, Jaroslav Cicko, Ivan Berky – Dušík, Ondřej Gadžor a Jozef Brand.	23.6.-27.6.2008
Jednou večer–sny?, obrazy Věry Kotlárové Není běžné, aby romská malířka, měla svoji tvorbu podepřenou magisterským titulem a navíc se v tak nízkém věku (*1980) svou volnou tvorbou, ne zcela snadno konzumovatelnou, úspěšně živila. Kromě netypického výtvarného projevu je Kotlárová výjimečná i přístupem k tvorbě. Většina Romů umělců objevuje své nadání spíše omylem při snaze zútulnit si domov, přivydělat si peníze, nebo třeba při krácení volného času ve vězení. Věra Kotlárová je případ zcela opačný. Zdá se, že tvůrčí proces je její přirozeností odjakživa. Umění se věnuje bezprostředně a cílem jejího počínání není výsledný obraz, ale proces malby samotný. Vzhled a vyznění obrazu se neustále mění, malířka často kombinuje výtvarné techniky, užívá koláže, roztírá barvu prsty. Věra sama se cítí být spíše nástrojem než tvůrcem obrazu, přičemž klíčovou je pro ní její křesťanská víra.	28.9. 2007- 4. 2.2008

NEviditelní Fotografie Lukáše Houdka Soubor černobílých fotografií studenta romistiky FF UK Lukáše Houdka (*1984) z romských osad a „ghett“ z několika zemí Evropy. Jedná se o dokumentární a portrétní fotografie, jejichž cílem je poukázat na alarmující situaci, ve které se Romové v dnešní době nacházejí, a současně vyjádřit, v jakém světle je vidí autor sám. Atmosféra fotografií je podbarvena autentickými zvukovými nahrávkami ze zmíněných míst.	15. 2.–31. 5. 2008 VERNISÁŽ 14. 2. 2008 v 16.30
ŽIVOT JAKO VYŠITÝ Textilní tvorba Markéty Šestákové M. Šestáková vyšívá své originální náměty podle vlastních kreslených předloh. Svými výšivkami se vrací do dávného světa Romů, žhavou současnost na svých plátnech ztvárňuje bavlnkami vždy jen idylicky a bez známek konfliktů.	13. 6.–31. 10. 2008 VERNISÁŽ 12. 6. 2008 v 16.30
TROCHU JINÝ SVĚT Fotografie Romů ze Slovenska a Rumunska, autor Pavel Štěrbá Soubor černobílých fotografií autora Pavla Štěrbý (*1975), studenta Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Kolekce snímků je rozdělena do dvou tematických souborů. První, s názvem „Kamarádi“, vzniká od roku 2002 v různých obdobích na jedné lokalitě na východním Slovensku – v osadě Letanovce. Název cyklu naznačuje, že obyvatelé osady se pro autora stali mnohem víc než jen pouhým fotografovaným objektem. Druhý soubor tvoří fotografie z Rumunska, které vznikaly v letech 2004 – 2005. Základ tohoto souboru tvoří několik menších celků, jako je „Eco Reciclare“, kde je zpracováno téma práce Romů na skládce (firma Eco Reciclare se zabývá recyklací odpadů) nebo „Romská mše“, kterou slouží rumunský romský král. Soubor je doplněn o další fotografie zachycující např. tradiční řemesla či kočovný způsob života Romů .	14. 11.– 31. 1. 2008 VERNISÁŽ 13. 11. 2008 v 16.30
PŘECHODNÉ VÝSTAVY / DÍLA ZAPŮJČENÁ NA JINÁ MÍSTA	
„Cyklus nevidících autorů Bible“ Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě Zapůjčena díla Boženy Přikrylové: Getsemanská zahrada, Ježíš modlíci se v jeskyni, Ježíš Kristus na kříži, Adam a Eva	7.2.2008 – 30.3.2008
Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové prezentace Muzea a beseda s Helenou Danielovou (odborná pracovnice Muzea, umělkyně) o romských tradicích a zvycích	17. 1. 2008 – 21. 2. 2008
Galerie výtvarného umění v Hodoníně – výstava Exotismy ve výtvarném umění XX. století Muzeum romské kultury zapůjčilo obraz Míly Doleželové Tři ženy s dětmi	13.2. – 27.4.2008
Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně - Výstava Roma Rising / Romské obrození Výstava představuje několik desítek fotoportrétů úspěšných českých Romů od amerického fotografa Chada E. Wyatta, známého u nás také knihou portrétů 101 umělců, oceněnou v r. 2001 jako „Nejlepší tematická fotografická kniha“. Výstavu doplňují výtvarná díla současných romských umělců ze sbírek Muzea.	14. 2. - 30. 3. 2008
Muzeum Vyškovska – výstava „ONA: Krása arabské ženy ze Středomoří“ zapůjčena výšivka „Turkyně“ od M. Šestákové	23. 2. – 30. 3. 2008
výstava fotografií Aleny Prokopové Místo pro každého zapůjčení výstavních panelů o.s. Agapo Brno za účelem instalace výstavy	28.2. – 21.3. 2008
Východočeská galerie Pardubice – výstava Exotismy ve výtvarném umění XX. století zapůjčen obraz Míly Doleželové Tři ženy s dětmi	15. 5. – 20. 7. 2008
Muzeum Zlatý klíč, Karlovy Vary – výstava „Arabská žena“ zapůjčena výšivka „Turkyně“ od M. Šestákové	4. 6. – 28. 9. 2008

festival Khamoro; S'oda pre tute?! / Co to máš na sobě?! Romské oděvy, šperky a interiérové doplňky od tradičních po současné, nejen z České a Slovenské republiky, ale i ze zahraničí. Součástí výstavy jsou také ukázky doplňků – klobouků, obuvi a šperků, od tradičních, z drahých kovů, po ty současné, tedy i bižuterii. Návštěvníci se seznámí i s ukázkami ručních prací (výšivky, ručně zhotovené výrobky). Výstavu doplňují vysvětlující texty a fotografie k jednotlivým skupinám Romů.	25. 5. – 31. 5. 2008
Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových, Praha – výstava Ztracený ráj (Paradise Lost) zapůjčena díla: Jaroslav Cicko: Ježíš na kříži, Ernest Dančo: Egyptanky, Ernest Dančo: Ježíš dvanáctiletý, Ondrej Gadžor: Baletka, Ondrej Gadžor: Pán tvorstva, Aladar Kurej: Romská osada Podskalka u Humenného, Július Lakatoš: U rybníka, Edward Majewski: Tábor, Tibor Oláh: Vzpomínky na dětství, Rudolf Rác: Rodný dům, DVD se záběry z výzkumných cest Muzea romské kultury	26. 5. – 6. 7. 2008
prezentace MUZEA v rámci prezentace regionů ČR v Bruselu prezentační panely MUZEA – malá verze, propagační materiály o něm	7. 6. 2008
Kulturní dům Střelnice, Vrchlabí výstava umění handicapovaných autorů	24. 6. – 25. 7. 2008
Festival Itinérances (Festival kočujících), organizátorka France Everard v Charleroi v Belgii – výstava Krásné časy...? papírové prezentační panely Muzea	10. – 14. 9. 2008
Dům kultury Hodonín 8. ročník Výstavy betlémů	23.11. – 6.12. 2008
Liberec - konference Multikulturalita a menšiny v evropském kontextu Zapůjčeny panely MRK a výstava Krásné časy...?	27. – 28.11. 2008
Vizuální doprovod k vystoupení romských kapel v rámci II. ročníku romského festivalu v Divadle U hasičů Bylo promítnuto 226 fotografií ze sbírek Muzea a představeny dva oděvy ze sbírkového fondu – předvedla a představila je moderátorka akce J. Horváthová.	7.12. 2008
PŘEDNÁŠKY PRO VEŘEJNOST	
ČAROVNÉ OČI, 1923 režie: Václav Kubásek. Melodramatický příběh lásky romské dívky, podle románu Bohumila Zahradníka-Brodského	19. 2. 2008
ČERNÝ PLAMEN, 1930 režie: Miroslav Josef Krňanský. Milostná romance krásné Cikánky a lékaře, trpícího ztrátou milované ženy, podle románu F. X. Svobody	18. 3. 2008
MŮJ PŘÍTEL FABIÁN, 1953 režie: Jiří Weiss. Cikánský pracovník je převychován dělnickým kolektivem. Podle povídky Ludvíka Aškenazyho (Dva Gáboři)	15. 4. 2008
RŮŽOVÉ SNY, 1976 režie: Dušan Hanák. Komédie. Příběh o mladém vesnickém listonoši Jakubovi a Jolance, krásné romské dívce.	20. 5. 2008
KDO SE BOJÍ, UTÍKÁ, 1986 režie: Dušan Klein. Příběh mladého učitele, který počátkem 50. let přichází do malé pohraniční obce a usiluje o začlenění Romů do normálního života vesnice.	21. 10. 2008

MARIAN, 1996 režie: Petr Václav + křest Bulletinu 16/2007. Společnost mu dala to nejnutnější – jídlo, postel, střechu nad hlavou a základní hygienické návyky. Romský chlapec Marian však potřebuje lásku, cit a porozumění. Příběh o nesnadném hledání, uprostřed nepřátelského a lhostejného světa.	18. 11. 2008
SMRADI, 2002 režie: Zdeněk Tyc. Manželé Širovi se přestěhovali z Prahy na vesnici. Hodlali tady najít nejen lepší vzduch pro vlastního syna, trpícího těžkým astmatem, ale i vstřícnější klima pro dva starší adoptivní syny, kteří nezapřou svůj romský původ.	16. 12. 2008
PŘEDNÁŠKY PRO JINÉ INSTITUCE	
Beseda pro Městskou knihovnu v Hradci Králové „Romové – tradice a zvyky“. Beseda o tradičních zvycích Romů (křest, svatba, pohřeb...), rodinných vztazích a rolích v romské komunitě Helena Danielová (odborná pracovnice muzea, umělkyně)	21. 2. 2008
Beseda pro občanské sdružení Kappa Help Přerov Prezentace činnosti Muzea romské kultury. Tradiční romská řemesla. Mgr. Milada Závodská (romistka, historička, knihovnice MRK)	8.4. 2008
Beseda o Romech a jejich kultuře, zvycích a tradicích pro Vyšší odbornou školu sociální a pedagogickou v Kroměříži „Romové – tradice a zvyky“. Beseda o tradičních zvycích Romů (křest, svatba, pohřeb...), rodinných vztazích a rolích v romské komunitě Helena Danielová (odborná pracovnice muzea, umělkyně)	22. 4. 2008
přednáška „Romové jako součást demokratizačního procesu v Československu“ v rámci semináře Národního muzea v Praze na téma „Československé jaro 1968 – naděje, sny, realita“, Mgr. Michal Schuster (historik MUZEA)	23.4. 2008
Beseda a výukový program pro Masarykovu veřejnou knihovnu ve Vsetíně „Děti větru“. Beseda o tradičních zvycích Romů, romské kultuře, film Děti větru, Helena Danielová (odborná pracovnice muzea, umělkyně)	25. 4. 2008
Přednáška „Dějiny Romů, problematika soužití, optimální možnosti pomoci“ Jihlava – budova Správy služeb, organizovala Fakta, s.r.o. PhDr. Jana Horváthová	5.6. 2008
Pestrý romský den v Muzeu, Centrum náhradní péče Ostrava Lektorský program Příběh Romů, film z výzkumů MRK, Romská socha-dílna, interaktivní hry, záznam divadelního představení Paramisa v podání divadla Líšeň.	25.10. 2008
Přednáška „Genocida Romů v Protektorátu Böhmen und Mähren“ na konferenci Současná hrozba fašismu a neonacismu Filosofická fakulta Karlovy univerzity PhDr. Jana Horváthová	1. – 4.10. 2008
Romany Summit přednáška v angličtině o dějinách Romů ve střední a východní Evropě pro International Board, baptistickou misijní organizaci, Mgr. Michal Schuster (historik Muzea).	9.10. 2008
kurs Romologie Kabinetu multikulturní výchovy PedF MU v Brně přednáška „Dějiny Romů“, Mgr. Michal Schuster (historik Muzea)	7.11. 2008
Berlín přednáška o holocaustu českých a moravských Romů	27.11. 2008

JINÉ AKCE

Regiontour 2008 CHODÍ BOSA V TRÁVĚ Módní přehlídka oděvů a doplňků z fondu textilu a šperku Muzea romské kultury s ukázkami módy 2. poloviny 20. století (svatební šaty, šaty s flitry, minimóda atd.), doprovázená romskými písněmi ze stejného období. Účinkují: kurátorka fondů textilu a šperku, zaměstnanci a přátelé Muzea romské kultury.	13. 1. 2008
Den památky obětí holocaustu Interaktivní program pro 8. a 9. tř. ZŠ a SŠ, koná se ve Vzdělávacím a kulturním centru Brno, pobožce Židovského muzea v Praze a v Muzeu romské kultury. Program: definování základních pojmů a symbolů (rasismus, xenofobie, holocaust...), historický úvod do problematiky (významná data týkající se dějin holocaustu Židů a Romů), příběhy pamětníků, setkání s židovským nebo romským pamětníkem, různé aktivity (Co si s sebou vezmeš do transportu?, Norimberské zákony, Píseň o holocaustu), promítání krátkého dokumentárního filmu „Nedovedu pochopit“ a výstava „Tanec s ďáblem“ (cyklus fotografií Radomíra Škody ve Vzdělávacím a kulturním centru Brno)	28. - 31. 1. 2008
PIETNÍ AKT Připomínka prvního transportu brněnských Romů do koncentračního tábora Osvětim.	7. 3. 2008
Křest antologie romské prózy Zúčastnilo se celkem 7 literátů, kteří do antologie přispěli (I. Ferková – Rokycany, E. Oláhová – Česká Třebová, M. Hoffmannová – Pardubice, G. Demeter – Neratovice, J. Hejkrliková – Příbram, P. Čonka – Velký Osek, G. Horváth – Brno), dále také syn T. Fabiánové Vojtěch a grafik V. Juda – Polnička). Podvečer moderovaly editorky knihy J. Kramářová a H. Sadílková, prostor byl však zejména dán samotným autorům. Ti ocenili publikační počín muzea, vzpomněli na M. Hübschmannovou a přečetli krátké úryvky ze svého díla. Autorské čtení bylo prokládáno hudebními vstupy Gejzy Horvátha.	11. 3. 2008
knihkupectví Spolek, Brno (JK) Zúčastnili se celkem 3 literáti, kteří do antologie přispěli (J. Hejkrliková – Příbram, M. Hoffmannová – Pardubice a G. Horváth – Brno). Podvečer moderovaly editorky knihy J. Kramářová a H. Sadílková, během akce vystoupili samotní autoři, pohovořili o své tvorbě a přečetli úryvek z knihy. Akci natáčela také Česká televize - Ostrava (R. Lokajová).	31. 3. 2008
AKTIVNĚ PROTI PŘEDSUDKŮM A RASISMU V rámci European-Wide Action Week Against Racism proběhl v Muzeu romské kultury týden plný aktivit pro žáky a studenty s tématy rasismu, lidských práv, diskriminace, uprchlictví, předsudků, Romů a dalších etnických menšin. Motto: Colour Your Picture.	15.– 23. 3. 2008
MEZINÁRODNÍ DEN ROMŮ Programy v Muzeu: dopolední programy ve výstavách a tvůrčí aktivity, Den otevřených dveří; Prezentační panely Muzea, Tvořivé dílny pro veřejnost. Brno slaví Mezinárodní den Romů, akci pořádalo 7 institucí	8. 4. 2008
BRNĚNSKÁ MUZEJNÍ NOC V MUZEU Vernisáž výstavy romská socha 2008, Čtení romských příběhů pro děti a pro dospělé, Romské tance světa, Stálá expozice <i>Příběh Romů – etapa 1939-2005</i> ,	24. 5. 2008
PIETNÍ AKT V HODONÍNĚ U KUNŠTÁTU	24. 8. 2008
INTERKULTURNÍ KONCERT (KONCERT GIL'AV) Vystoupil pěvecký soubor Sudetských Němců z Moravy <i>Moravia Cantat</i> , romská kapela Bengas z Prahy. Místo konání: kulturní středisko Omega – „Musilka“. Z koncertu pořízena foto a videodokumentace. Audiozáznam pořízen Českým rozhlasem Brno.	28. 8. 2008

Pestrý romský den, Spolek rodičů při ZŠ Leandra Čecha, Nové Město na Moravě Celodenní program-Módní přehlídka, Děti větru – povídání o romské rodině, zvycích a tradicích, workshopy – taneční, výtvarný (sypané obrázky), hry proti předsudkům a rasismu.	18.10.2008
Bor vypravuje... Setkání s historikem prof. Ctiborem Nečasem nad tématem romského holocaustu. Spojeno s prezentací Bulletinu Muzea romské kultury 16/2007 a projekcí prezentačního filmu Muzeum romské kultury (MgA. Anna Juránková, 2008).	27.11.2008
ZŠ Litomyšl, Multikulturní den Organizace workshopů na téma romské tradice, zvyky a kultura (film Řemesla našich předků, program Příběh Romů, sypané obrázky inspirované obrazy R. Dzurka)	11. 12. 2008
Diskuse o situaci Romů v České republice Akce byla součástí Týdne lidských práv, pořádaného Amnesty International a Nesehnutí Brno.	12. 12. 2008
Aktivity Dětského muzejního klubu 19 jednorázových akcí, čtyři pravidelné kroužky	
Periodika, elektronická média 83 články ve „většinovém periodickém tisku, 8 článků v romských periodikách, 3 články v zahraničních periodikách, 18 pořadů v elektronických médiích.	

Terénní sbírkotvorná činnost, dokumentace

Hilda Pášová, aktivistka, literátka, Praha Jana Hejkrliková, aktivistka, literátka, Praha Rudolf Rác, výtvarník, Praha Paly Paštika, výtvarník, České Budějovice Výzkumná cesta Třebíč – Milada Závodská, Anna Juránková, Petr Mička, Jan Šariský – religiozita Romů (zjevení Ježíše na skříni) Výzkumná cesta – Rumunsko (Brašov, Fagaraš, Recea, Simbata de Sus, Beclean, Birghis, Brateiu, Reghin, Urmenis, Cluj, Palatca) – Reghina Maruntelu, Anna Juránková, Simona Šreková, Pom Collins, Petr Mička) – řemesla, hudba, tradice, slavnosti Dokumentace práce malíře Palyho Paštiky na stavbě Domu pro seniory v Brně –Tuřanech Výzkumná cesta – Slovensko: duchovní kultura (Spišská Nová Ves - Rudňany - Smižany - Sol') Divadelní fakulta JAMU, aula, Mozartova 1, Brno, promoce Emílie Špatné (BcA.), z rodu Holomků Výzkum u moravské Romky Miloslavy Pilové, Brno Výzkum u německého Roma-Sinta, Antonína Lagryna, Brno Státní oblastní archiv Třeboň (cikánský tábor Lety 1940-1945), prof. Nečas8. 12. Český Rom Arnoš Vintr, Praha Romská výtvarnice Ladislava Gažiová, videozáznam

Financování Muzea

Příspěvek na provoz	Ministerstvo kultury	9 164 000,- Kč
		333 000,- Kč
Dotace	Jihomoravský kraj	70 000,- Kč
	Město Brno	20 000,- Kč

Ministerstvo kultury (odbor umění a knihoven) - Přehled poskytnutých dotací v roce 2008

Oddělení umění (celkem 3 470 000,- Kč)

<i>pořadatel</i>	<i>název projektu, místo konání</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Agentura R.E.C.	Festival Regge Ethnic Session 2008, Heřmaničky u České Lípy	30 000
Colour Production, s.r.o. Ostrava	Colours of Ostrava	500 000
	Caravana of Voices, Ostrava, Praha	100 000
Dušan Svíba	Mezinárodní multikulturní festival COLOUR MEETING, Polička	60 000
Půlnebí	Hlasohled, Praha	200 000
Jaromír Hanzlík Praha	Eurotrialog Mikulov 2008	350 000
Kulturní zařízení Valašské Meziříčí	Valašský špalíček, Valašské Meziříčí	420 000
Městské kulturní středisko Náměšť n.Oslavou	Folkworld Music Festival Folkové prázdniny 2008, Náměšť n. Osl.	340 000
	Kolokvium Hledání kořenů: nepřerušená cesta, Náměšť n. Oslavou	160 000
Michal Hanzl-Modrý z nebe	Litoměřický kořen 2008, Litoměřice	100 000
P J Music, s.r.o.	Jazz Meets World 2008, Praha	400 000
RACHOT Production, s.r.o.	RESPECT World Music Festival 2008, Praha	430 000
	RESPECT Plus 2008-festival world music Prahy 3	130 000
	OTHER MUSIC 2008, Praha	140 000
Ing. Jiří Švéda	Hudební festival ETNO Brno 2008	80 000
Kulturní dům Rozkrok, o.s.	22.ročník hudebního festivalu Čtverec, Dolní Poustevna	30 000

Oddělení literatury a knihoven (celkem 182 000,- Kč)

Knihovny (celkem 142 000,- Kč)

<i>žadatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Obec Mosty u Jablunkova	Nákup knihovního fondu pro polskou národnostní menšinu	5 000
Regionální knihovna Karviná	Skvosty současné polské literatury v originále - uspokojování literárních potřeb polské populace žijící na těšínském Slezsku v Čechách	10 000
Knihovna P. Bezruče v Opavě	Máme společné hranice, společnou historii, jen trochu jiný jazyk	5 000
Krajská knihovna Karlovy Vary	Kamarádi moudrosti - 14. ročník, téma: Všichni žijeme v Karlových Varech (menšiny)	10 000
Městská knihovna v Praze	Doplnění ruskojazyčného fondu	20 000
Městská knihovna Prachovice	Podpora čtenářství a literární tvorby romských dětí	6 000
Knihovna Vincence Priessnitze v Jeseníku	Doplnění knihovního fondu literaturou v polském jazyce	5 000
Městská knihovna Česká Lípa	Nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny v Městské knihovně Česká Lípa s důrazem na literaturu v ruském jazyce	5 000
Městská knihovna Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové	Poznáváme se 2008	7 000
Obec Vendryně	„...ať máme z čeho vybírat!“ - nákup knihovního fondu pro polskou menšinu	5 000
Městská knihovna Varnsdorf	Nákup Lužickosrbské literatury	6 000
Základní škola a Mateřská škola Stonava	Nákup knihovního fondu pro polskou národnostní menšinu za účelem výměny zastaralého knihovního fondu jako příprava pro aktivizaci a zvýšení počtu čtenářů z řad občanů národnostní menšiny	15 000
Knihovna města Olomouce	Romské pohádky	8 000
Městská knihovna Třinec	Společně v rozmanitosti	15 000
Obec Milovice	Kniha a polská menšina	5 000
Knihovna Jablunkov	Nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny	10 000
Regionální knihovna Karviná	Poznejme se navzájem	5 000

Literatura 2008

Slovenský literární klub v ČR, Praha	Slovenská literatúra v obrazoch (cyklus výstav a literárních večerov)	40 000
--------------------------------------	---	--------

Ministerstvo kultury
(odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií a zahraniční)
Přehled poskytnutých dotací v roce 2008

- Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií

Činnost *Muzea romské kultury v Brně*, státní příspěvkové organizace zřizované resortem kultury od 1. ledna 2005, byla zajištěna schváleným příspěvkem na provoz muzea v roce 2008 ve výši 8 133 tis. Kč, tj. o 55 tis. Kč více než v roce 2007.

Shrnutí:

- a) Odbor zajistil provoz *Muzea Romské kultury v Brně* schváleným rozpočtem na provoz v roce 2008 v částce 8 133 tis. Kč;
- b) Odbor zajistil provoz *Památníku Tereziín* schváleným rozpočtem na provoz v roce 2008 v částce 25 776 tis. Kč.

Celkem : 33 909 tis. Kč ze státního rozpočtu, tj. o 925 tis. Kč více než v roce 2007

- Zahraniční odbor

Zahraniční odbor MK poskytl dotaci *Slovensko – českému klubu* na projekt *Vagón*, ve výši 200 tis. Kč.

Příloha 4

Ministerstvo kultury – dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2008 (přehled projektů)

(včetně navýšení a vrácených nevyužitých prostředků)

schválená dotace na projekt

celkem (Kč)

bulharská

Bulharská kulturně osvětová organizace, Praha	Dny bulharské kultury – Brno, Ostrava, Olomouc	50 000
	Dny bulharské kultury – Praha, Plzeň	40 000
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně, Brno	Bulharský folklor jako součást evropské integrace	27 000
Občanské sdružení ZAEDNO, Praha	Malé Bulharsko v ČR	30 000
Pirin, občanské sdružení, Brno	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	83 989
Sdružení pro Bulharsko, o. s., Brno	Bulharská kultura v ČR	30 000
Vazraždane, Praha	Dny bulharské kultury	70 000
	Klub Vazraždane	70 000
celkem		400 989

chorvatská

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, Grygov	Sedmnáctý Chorvatský kulturní den	70 000
--	-----------------------------------	--------

maďarská

Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Praha	Celostátní kulturní a vzdělávací setkání příslušníků maďarské menšiny	70 000
	Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí	180 000
	Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR	470 000
celkem		720 000

německá

Mládežnická kontaktní organizace v ČR – JUKON, o. s., Praha	Kulturní vliv německé literatury v českých zemích na počátku 20. století	10 893
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, o. s., Praha	Péče o kulturní dědictví a zachování lidových tradic německé menšiny na území ČR	70 000
	Pěvecký soubor „Heimatchor Kraslice“	17 000
Sdružení Němců – regionální skupina Hřebečsko, Moravská Třebová	Lidové tance, zvyklosti a tradice německé menšiny	81 000
	Hřebečský taneční soubor	
	Německo-české kulturní dny aneb „Hřebečské přástky“	60 000
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha	Kulturní setkání lidového umění a tvořivosti německé menšiny v České republice	210 000
Slezský německý svaz, Opava	Mezinárodní festival německé kultury	32 366
	Mezinárodní festival německé kultury Slezska a Moravy	16 335
Svaz Němců – region Chebsko, Cheb	Vandrující Chebští muzikanti	30 000
Svaz Němců v regionech Liberec, Lužice - severní Čechy, Liberec	Česko-německé kulturní odpoledne 2008	12 000
	Vánoční oslava 2008	12 000
celkem		551 594

polská

Dům kultury - Sdružení uměleckých a zájmových aktivit Třinec, o. s., Třinec	Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	40 000
GÓROLE, folklorní soubor, Mosty u Jablunkova	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2008	50 000
Kongres Poláků v České republice, Český Těšín	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	250 000
	Perspektiva 21	200 000
	Takoví jsme 2008	215 000
Pěvecko-hudební sdružení, Český Těšín	Organizační zabezpečení součinnosti pěveckých sborů polské národnostní menšiny na Těšínsku	13 000
Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum, Český Těšín	Rozvoj umění sborového zpěvu	54 708
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, o. s., Český Těšín	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem	90 000
Polský kulturně - osvětový svaz v ČR, o. s., Český Těšín	Kulturně - osvětová činnost	375 000
	Publikační činnost 2008	61 000
Sdružení polské mládeže v ČR, Český Těšín	Dny studentské kultury	20 000
	INDEPENDENT.PL - setkání s polskou nezávislou kulturou	7 000
Sdružení přátel polské knihy, Český Těšín	Výstava polské knihy a doprovodné literární akce	40 000
celkem		1 415 708

romská¹³⁷

Demokratická aliance Romů ČR, Valašské Meziříčí	Romská píseň 2008	150 000
Občanské sdružení Slovo 21, Praha	Etnomuzikologická konference – hudba a menšiny	100 000
	Světový romský festival KHAMORO 2008	2 000 000
ROMEA, Praha	Výstava menšiny dnes – jinýma očima	50 000
Občanské sdružení „Sdružení Romů Severní Moravy“, Karviná	9. Karvinský Romský Festival	50 000
celkem		2 350 000

rusínská

Folklorní soubor Skejušan, Chomutov	Mezinárodní festival slovenského folkloru v ČR - Jánošíkův dukát 2008 - účast na festivalu	29 000
-------------------------------------	--	--------

ruská

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR, Praha	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2008	203 000
Ruský kulturní svaz Praha, Praha	Ruské studentské divadlo v Praze	50 000
celkem		253 000

řecká

Asociace řeckých obcí v České republice, Krnov	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	510 000
	Oslava 60. výročí příchodu Řeků do České republiky	500 000
Lyceum Řekyň v ČR, Brno	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR	114 738
celkem		1 124 738

¹³⁷ Prezident Výboru pro odškodnění romského holocaustu Čeněk Růžička dopisem ze dne 27. června 2008 oznámil, že na poskytnutou podporu ve výši 50 000,- Kč na projekt *Zaniklý svět v krajských městech České republiky* rezignuje.

slovenská

ČeskoSlovenská scéna, Praha	Provoz divadelní ČeskoSlovenské scény - slovenská menšina na jevišti i v hledišti	80 000
Folklorní sdružení PÚČIK, Brno	Děti a tradice	20 000
	Návraty ke kořenům	20 000
	Tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních a tancích	20 000
Folklorní soubor Šarvanci, Praha	Jak se tančí slovenský folklor	20 000
Klub slovenské kultury, Praha	Dokumentace a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR (DOMUS při KSK) – dokumentace slovenské menšiny v ČR a česko-slovenských vztahů v roce 2008	150 000
	15. výročí národnostního tisku LISTY Slováků a Čechů - kulturně společenský program k 15. výročí založení	50 000
	Rozvoj kultury slovenské národnostní menšiny v ČR a zachování česko – slovenské kulturní kontinuity v roce 2008	380 000
Obec Slováků v ČR, Praha	Dny česko-slovenské kulturní vzájemnosti	30 000
	Jánošíkův dukát 2008, 10. ročník – Mezinárodní festival slovenského folkloru v ČR, včetně Folkloru národnostních menšin v ČR	65 000
	Kluby KOREŇOV – 2008 – cyklus besed	30 000
Slovenské sdružení Limbora, Praha	Dětské soubory Limborka a malá Limborka	40 000
	Limbora v roce 2008	70 000
	Tradiční programy s Limborou	30 000
Slovensko- český klub, Praha	Dny slovenské kultury v České republice	280 000
	Komplexní program kulturních aktivit slovenské národnostní menšiny v ČR	350 000
Slovenský literární klub v ČR, Praha	Knižní edice Zrkadlenie/Zrcadlení	130 000
	Praha v zrcadle slovenské literatury	30 000
	Slovenská literatura se valí do ČR	40 000
Svaz Slováků v České republice, Praha	Knižní publikace - Ján Mlynárik: Slovenští studenti na českých vysokých školách v letech 1945 – 1953, III. díl	50 000
celkem		1 885 000

srbská

Srbské sdružení sv. Sáva, Praha	Pět výstav příslušníků srbské menšiny	50 000
	Srbská čítárna	90 000
	Srbský filmový klub	40 000
celkem		180 000

ukrajinská

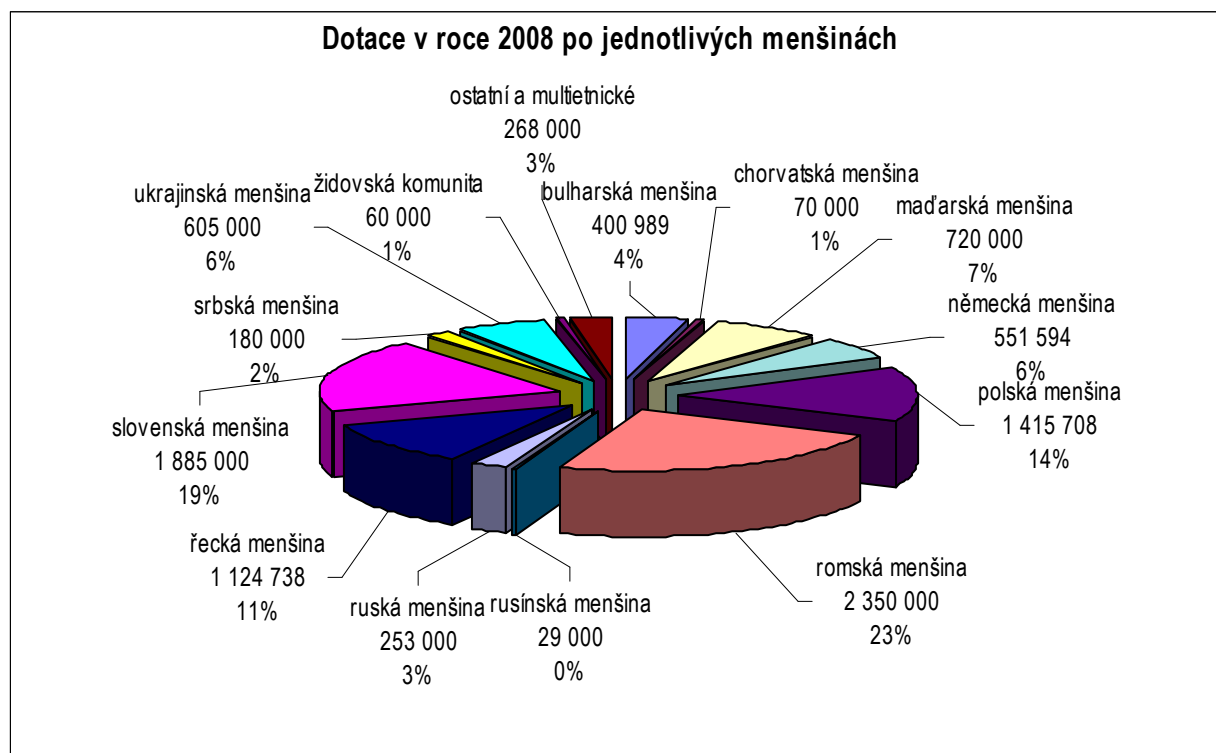
RUTA, Praha	Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území České republiky a dokumentace Ukrajinky v českých a moravských archivech	100 000
	Ukrajinské večery – cyklus kulturně vzdělávacích akcí	30 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, Praha	Sbor sv. Vladimíra	60 000
	Spolková činnost SUPU	25 000
	SUPU v regionech	40 000
Ukrajinská iniciativa v ČR, Praha	Dny ukrajinské kultury v ČR 2008	200 000
	Ukrajinský klub v ČR	150 000
celkem		605 000

ostatní (občanská sdružení) + multietnické

Etnická asociace ETNICA, Praha	Praha srdce národů 2008	50 000
	Škola tradic	30 000
JILORO, Ralsko	Multikulturní festival Ralsko	20 000
Matice slezská, Opava	XXXIX. Slezské dny	85 000
Národy Podyjí, o. s., Mikulov	IX. Festival Národů Podyjí	7 000
OLAM – Společnost Judaica, o. s., Holešov	Týden židovské kultury – 8. ročník	50 000
Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové, Jablunkov	X. ročník Mezinárodního dětského folklorního festivalu „Jackové dětem“	16 000
Společnost přátel jižních Slovanů v ČR, Brno	Setkání příslušníků národnostních menšin	10 000
celkem		268 000

jiné subjekty (předkladatelem není občanské sdružení)

Židovské muzeum v Praze, Praha	Výstavní projekt Židovského muzea v Praze Na rok 2008	60 000
--------------------------------	---	--------

celkem Kč 9 913 029

Další dotace poskytnuté odborem regionální a národnostní kultury

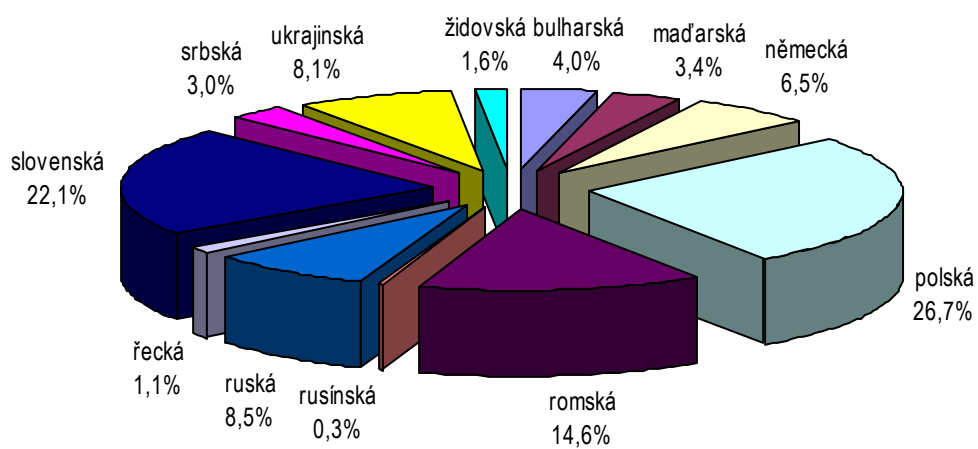
Dotační program Podpora regionálních kulturních tradic

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Pěvecko – hudební sdružení, Český Těšín	XVI. Slezský Trojok, česko-polské sblížení v rámci Slezska u příležitosti 100. výročí narození prof. E. Guziera	25 000
Česká asociace rusistů, Praha	Rombergovský rok – 90. výročí malíře Michaela Romberga	140 000

**Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací
v jazycích národnostních menšin v roce 2008**

<i>žadatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulharská menšina		
občanské sdružení Bulharská kulturně osvětová organizace	Roden glas	670 000
občanské sdružení Vazražďane	Balgari	510 000
CELKEM		1 180 000
Maďarská menšina		
občanské sdružení Svaz Maďarů žijících v Českých zemích	Prágai Tükör	1 000 000
Německá menšina		
občanské sdružení Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku	Landes-Zeitung	1 840 000
občanské sdružení Svaz Němců – region Chebsko	Eghalând Bladl	75 000
CELKEM		1 915 000
Polská menšina		
občanské sdružení Kongres Poláků	Głos ludu	5 875 000
občanské sdružení Harcerstwo polské	Nasza Gazetka	885 000
občanské sdružení Polský kulturně osvětový svaz	Zwrot	1 150 000
CELKEM		7 910 000
Romská menšina		
občanské sdružení Demokratická aliance Romů	Kereka	1 862 000
občanské sdružení Romea	Romano vodi	1 560 000
obecně prospěšná společnost Společenství Romů na Moravě	Romano hangos 14	398 000
občanské sdružení Romano Džaniben	Romano džaniben	510 000
CELKEM		4 330 000
Rusínská menšina		
občanské sdružení Společnost Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi	Podkarpatská Rus	86 000
Ruská menšina		
občanské sdružení Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice	Russkoje slovo	1 200 000
	Afiša	500 000
občanské sdružení Spolek rusky mluvících studentů a jejich příznivců Artek	Artek	500 000
CELKEM		2 200 000
Řecká menšina		
občanské sdružení Řecká obec Praha	Kalimera	339 000
Slovenská menšina		
občanské sdružení Obec Slováků	Korene	1 693 000
občanské sdružení Slovensko-český klub	Slovenské dotyky	2 380 000
občanské sdružení Klub slovenské kultury v České republice	Listy Slovákov a Čechov	2 475 000
občanské sdružení Slovenský literární klub	Zrkadlenie / Zrcadlení	520 000
CELKEM		7 068 000
Srbská menšina		
občanské sdružení Srbské sdružení Sv. Sáva	Srpska reč	878 000
Ukrajinská menšina		
občanské sdružení Ukrajinská iniciativa	Porohy	756 000
občanské sdružení RUTA	Ukrajinský žurnál	1 646 000
CELKEM		2 402 000
Židovská menšina		
občanské sdružení Bejt Simcha	Maskil	466 000
celkem		28 767 000

Dotace na periodika národnostních menšin v roce 2008

Ministerstvo kultury – podpora dalších projektů s prvkem podpory kulturních aktivit národnostních menšin (odbor médií a audiovizí)

Jedním z dominantních projektů je *Kino na hranici – Kino na granicy* – 10. ročník. Na jeho realizaci ministerstvo poskytlo dotaci ve výši 200 tis. Kč. Filmová přehlídka (74 filmů na 5 promítacích místech) je zaměřena na prezentaci české, polské, slovenské a maďarské kinematografie. Součástí akce bylo i 5 koncertů, 4 výstavy, 10 diskusí a 1 výstava. Projekt je realizován každoročně v Českém Těšíně a v polském Cieszyně.

Jedním z důležitých bodů programu byl filmový cyklus *Rok 68 – Film a dějiny*. V tomto cyklu byly prezentovány filmy včetně dokumentárních a filmových kronik. Cílem jejich prezentace bylo ukázání způsobu, jakým filmoví tvůrci ztvárnili a prezentovali události v převratném roce 1968 a zároveň i vyvolání diskuse, o tom, jestli filmové dílo může být kvalitním historickým zdrojem. Součástí cyklu byla také konference a výstava.

Projekt je založen na spolupráci českých a polských partnerů. Hlavními organizátory byly *Sdružení Solidarita Polsko-Česko-Slovenská Cieszyn*, *Kulturní a společenské středisko Strzelnice Český Těšín*, *Silesia Film Katowice*, *IONA centrum*, s. r. o., Český Těšín.

Kromě běžných návštěvníků, odborné veřejnosti, tj. kritiků, novinářů a znalců filmového umění, navštěvují festival zejména studenti filmových věd a bohemistiky z ČR, Polska, Slovenska a příslušníci národnostních menšin.

Druhým významným projektem je *16. třinecké filmové léto*, jehož realizátor Klub kultury, o.p.s., obdržel od ministerstva rovněž 200 tis. Kč. Na programu bylo 31 českých, polských a slovenských filmů a jeden film maďarský. Soutěže debutů se zúčastnilo 9 snímků (3 české, 2 slovenské a 4 polské). V mezinárodní porotě byli zastoupeni Poláci, Češi a Slováci. Festival prezentuje kvalitní polské a slovenské filmy, které se ne vždy dostanou do běžné distribuce. Cena vstupenek je nastavena tak, aby návštěvna kina byla dostupná i studentům a seniorům. Festival je příležitostí pro navázání kontaktů a spolupráce s tvůrci sousedních kinematografií a otevírá cestu filmům k zahraničním divákům. Součástí akce byla výstava grafik a koncert.

Dalším projektem je *Devět bran 2008 – mezinárodní festival česko-německo-židovské kultury* (2 000 tis. Kč), jehož realizátorem je Mgr. Pavel Chalupa – Umělecká agentura *Monte Christo*.

Dalšími projekty, kde se objevuje tematika národnostních menšin, jsou např. mezinárodní festivaly dokumentárních filmů: mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech *Jeden svět* (4 000 tis. Kč), který realizuje *Člověk v tísni*, o. p. s., mezinárodní festival dokumentárních filmů *Jihlava 2008* (4 000 tis. Kč), jehož realizátorem je *Jihlavský spolek amatérských filmařů*, o. s., cyklus *Dokumentární pondělí* (70 tis. Kč), realizovaný s.r.o. *Union Film*, a mezinárodní přehlídka filmu, televize a videa *Febiofest 2008* (4 000 tis. Kč), realizovaná s. r. o. *Febiofest*.

příjemce dotace	projekt	Kč
Mgr. Pavel Chalupa – Umělecká agentura Monte Christo (FO)	Devět bran 2008 – mezinárodní festival česko-německo-židovské kultury	2 000 000
Člověk v tísni, o. p. s.	Jeden svět 2008 – mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech	4 000 000
Febiofest, s. r. o.	Febiofest 2008 – mezinárodní přehlídka filmu, televize a videa – 15. roč.	4 000 000
Jihlavský spolek amatérských filmařů, o. s.	Jihlava 2008 – mezinárodní festival dokumentárních filmů	4 000 000
IONA centrum, s. r. o.	Kino na hranici 2008 – Kino na granicy – 10. ročník	200 000
Union Film, s. r. o.	Dokumentární pondělí – cyklus	70 000
Klub kultury, o. p. s.	Třinecké filmové léto – 16. ročník	200 000

Jedním z dominantních projektů je *Kino na hranici*. Filmová přehlídka (60 filmových projekcí) je zaměřena na prezentaci české, polské a slovenské kinematografie, hudby a umění. Koná se každoročně v Českém Těšíně (v kině Centra) a v polském Cieszynie (v kině Piast a v divadle A. Mickiewicze). Kromě běžných návštěvníků, odborné veřejnosti, tj. kritiků, novinářů a znalců filmového umění, navštěvují festival zejména studenti filmových škol a bohemistiky z celého Polska.

Druhým dominantním projektem je *8. mezinárodní festival česko-německo-židovské kultury Devět bran 2008*. Jeho předmětem je židovské umění. Aktéři festivalu jsou čeští a zahraniční umělci. Jarní část festivalu se konala v Praze: koncerty, divadelní představení, literární večery, literární soutěž na téma Romové – Cikáni, výstava fotografií, fotografická soutěž. Letní část se konala v Mariánských Lázních, včetně výjezdu festivalových akcí do 8 českých měst. Byla zaměřená na filmové umění a odborné semináře o filmu,. Šlo o filmy ČSR, ČSSR, ČSFR, ČR i filmy zahraniční provenience. Zahraniční akce, tzv. ozvěny festivalu, se konaly v Bratislavě a Istanbulu. Jde o nekomerční festival, vstupné se nevybírání.

Dalšími projekty, kde se objevuje tematika národnostních menšin, jsou např. mezinárodní festivaly dokumentárních filmů (festival Jeden svět, zaměřený na lidská práva, a festival Jihlava), festival Febiofest nebo rozhlasové dokumentární a publicistické pořady (např. jejich přehlídka Report).

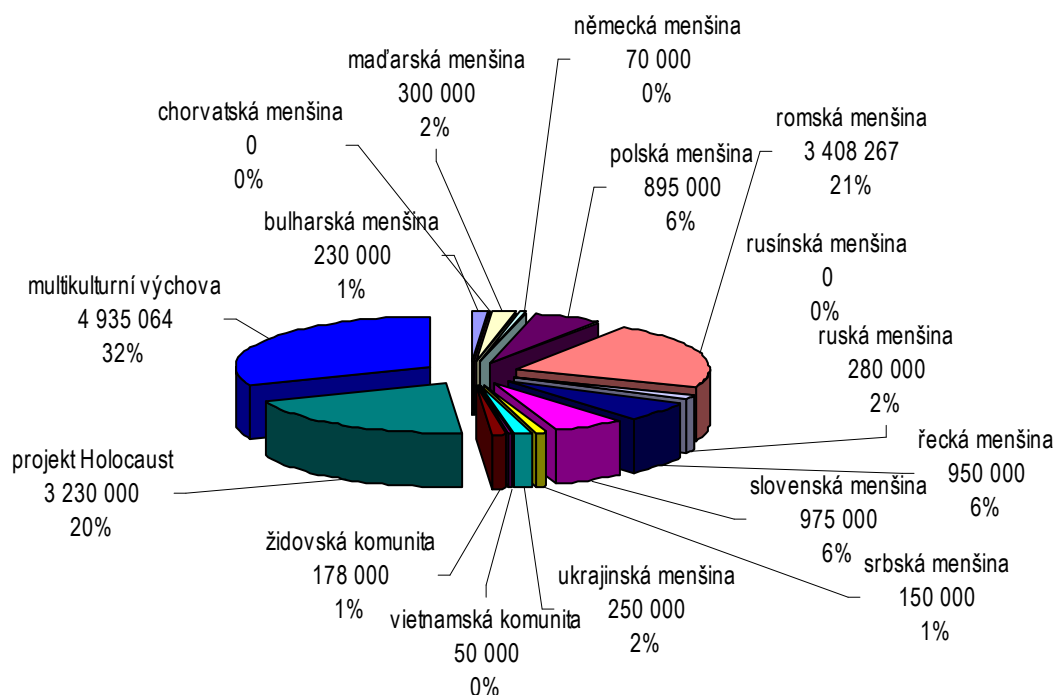
<i>příjemce dotace</i>	<i>projekt</i>	<i>Kč</i>
Kulturní a společenské středisko Střelnice (příspěvková organizace v Českém Těšíně)	Kino na hranici 2007	120 000
Mgr. Pavel Chalupa – Umělecká agentura Monte Christo (FO)	Devět bran 2007 – 8. mezinárodní festival česko-německo-židovské kultury	2 200 000
Union Film (s. r. o.)	Dokumentární pondělí – cyklus	40 000
Sdružení pro rozhlasovou tvorbu (občanské sdružení)	Report – přehlídka dokumentárních a publicistických rozhlasových pořadů	60 000
Člověk v tísni, o. p. s.	Jeden svět 2007 – 9. mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech	3 000 000
Jihlavský spolek amatérských filmařů, o.s.	Jihlava 2007 – mezinárodní festival dokumentárních filmů	4 000 000
Febiofest, s. r. o.	Febiofest 2007	4 000 000

**Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – Program na podporu vzdělávání
v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2008**

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Člověk v tísni	Jeden svět na školách	682 000
Pedagogická fakulta UP Olomouc	Multikulturní výchova - letní škola	250 000
Ukrajinská iniciativa	Smoloskyp	250 000
Ruská tradice	Sarafan	80 000
Ruská tradice	Slovo děťatům	200 000
Muzeum romské kultury	Doučování romskému jazyku	50 000
Lyceum Řekyň	Výuka řeckých tanců	300 000
Památník Lidice	Odborné semináře	280 000
Památník Lidice	Soutěž pro 21. století	250 000
ZŠ Neratovice	Zkusme spolu jinak	70 000
Pedagogické muzeum J.A.Komenského	Milíčův dům	45 000
ZŠ Meteorologická	Podpora začleňování vietnamských žáků	50 000
ZŠ Bělá p. Bezdězem	Žijeme spolu	50 000
Púčík	Tancuj, tancuj.	60 000
ZŠ Zastávka u Brna	Žijeme spolu	50 000
Tereziánská iniciativa	Zájezdy českých škol	560 000
VZKC Židovského muzea	Židé, dějiny a kultura	178 000
Filosofická fakulta UK Praha	Výzkumy a analýzy romského jazyka	1 650 000
ZŠ Litomyšl	ČR Země národů a ras	60 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá	Atletické mistrovství škol	75 000
Památník Terezín	Semináře pro učitele - holocaust	1 500 000
Srbské sdružení	Konvalinka (příloha časopisu pro děti)	150 000
Živá paměť	Zmizelí Romové - holocaust	150 000
Zapomenutí	Zmizelí sousedé II	100 000
Sdružení slezsko-německých přátel Hlučínska	Kurzy německého jazyka	70 000
STOP	Podpora vzdělávání žáků	100 000
Vazraždane	Bulharská škola	100 000
Liga lidských práv	Sběr neadresných etnických dat žáků ZŠ	360 000
Klub slovenské kultury	Rozumíme si	300 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Fryštát	ŠVP s pomocí regionálních prvků	100 000
Polský kulturně osvětový svaz	Dětské soubory	300 000
Polský kulturně osvětový svaz	Jubilejní bajka	250 000
Romea	Vzdělávací semináře	100 000
Romano Džaniben	Holocaust Romů a Sintů	220 000
Asociace Etnica	Škola oživených tradic	100 000
Limbora	Škola ozvěn domova	200 000
ZŠ Svitavy	Barevná zeměkoule	80 000
Gymnázium Přípotoční Praha	Odkaz Bertie Suttner	300 000

Slovenský literární klub	Literární soutěž J.Kolára	150 000
Filosofická fakulta MU Brno	Výzkumy a analýzy - vzdělávání Romů	329 000
Asociace řeckých obcí	Výuka řeckého jazyka	650 000
Společnost polských učitelů	Pracovní sešit Olza	70 000
Člověk v tísni	Výzkumy analýzy multikulturního vzdělávání	350 000
Evangelická akademie	Podpora vzdělávání Romů	250 000
Spolek Iglice	Jazykové vzdělávání v maďarském jazyce	300 000
Sdružení přátel polské knihy	S knihou na cestách	100 000
Slovensko-český klub	Projekt Vagon - holocaust Romů a Židů	850 000
ZŠ Písnice Praha	Projekt Spolu...	35 000
Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	60 000
Diecézní charita Brno, Celsuz - Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné	Celsuz - Výukové programy Multikulturního centra	68 103
Muzeum romské kultury	Kurzy romského jazyka pro studenty, sociální pracovníky a veřejnost	50 000
Bulharská kulturně osvětová organizace	Škola bulharského tance a zpěvu	70 000
Klub slovenské kultury	Československo - zaniklý stát v Evropě a jeho národnostní menšiny	200 000
Kongres Poláků v České republice	Vy kladete otázky, my odpovídáme. Vzdělávací aktivity k multikulturní výchově na Těšínském Slezsku	113 000
Oblastní charita Kutná Hora	Zůstáváme na blízku	445 567
Muzeum města Ústí nad Labem	Zapomenutí hrdinové	765 450
Slovenské združenie LIMBORA	Slovenské ľudové texty a riekadlá	265 000
Etnica	Oživené tradice	215 000
META - Sdružení pro příležitosti mladých migrantů	Putování s Carly - Multikulturní výchova na základních školách	201 420
Liga lidských práv	Multikulturní výchova jako součást vzdělávacího systému základního školství	330 091
R-Mosty	Multikulturalita v romském NZDM R-Mosty - „AMARI HISTORIJA ANDRO KIPI“	363 700
celkem		15 901 331

Projekty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy) - rok 2008

Aktivita vysokých škol v oblasti národnostních menšin a multikulturní výchovy

Na aktivity národnostních menšin a podporu integrace Romů do většinové společnosti jsou zaměřené některé vzdělávací aktivity vysokých škol, zejména jejich pedagogických fakult. Ty nabízí především akreditované studijní programy (bakalářské, navazující magisterské, magisterské i doktorské) i programy celoživotního vzdělávání (resp. učení) se studijními moduly, které připravují pedagogické pracovníky (učitele a vychovatele) pro práci s dětmi, žáky, studenty i další osoby ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Jedná se např. o tyto programy:

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

<i>celoživotní vzdělávání</i>	<i>akreditovaný studijní program</i>
doplňující pedagogické studium Asistent učitele se zaměřením na multikulturní výchovu	Speciální pedagogika (bakalářské a magisterské studium)
doplňující pedagogické studium Asistent pedagoga II se zaměřením na multikulturní výchovu	Specializace v pedagogice (bakalářské, magisterské a doktorské studium)

Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě

<i>celoživotní vzdělávání</i>	<i>akreditovaný studijní program</i>
specializační pedagogické studium sociální pedagogiky se zaměřením na prevenci a resocializaci	Speciální pedagogika (bakalářské studium)
specializační pedagogické studium prevence sociálně patologických jevů	Vychovatelství (bakalářské studium)
specializační pedagogické studium pro výchovné poradce ZŠ a SŠ	Specializace v pedagogice (bakalářské a navazující magisterské a doktorské studium)

Pedagogická fakulta Technické univerzity v Liberci

<i>akreditovaný studijní program</i>
Vychovatelství – Pedagogika volného času (bakalářské studium)
Speciální pedagogika – předškolního věku (bakalářské studium)
Speciální pedagogika – pro vychovatele (bakalářské studium)
Sociální práce – Penitenciární péče a Sociální práce – Sociální pracovník (bakalářské studium)

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové

<i>celoživotní vzdělávání</i>	<i>akreditovaný studijní program</i>
Vychovatel a pedagog volného času	Speciální pedagogika – Výchovná práce ve speciálních zařízeních (bakalářské studium)
Výchovné poradenství	Specializace v pedagogice – Sociální patologie a prevence (bakalářské studium)
Speciální pedagogika pro absolventy ZŠ	Sociální politika a sociální práce – Sociální práce (bakalářské studium)
Speciální pedagogika pro absolventy SŠ	Sociální politika a sociální práce – Sociální a charitativní práce (bakalářské studium)
Speciální pedagogika pro absolventy VŠ	Sociální politika a sociální práce – Sociální práce ve veřejné správě (bakalářské studium)
Speciální pedagogika pro absolventy učitelství 1. st. ZŠ	Sociální politika a sociální práce – Výchovná práce ve speciálních zařízeních (bakalářské studium)
Sociální pedagogika	Speciální pedagogika – Speciální pedagogika rehabilitační činnosti a management speciálních zařízení (magisterské studium)
	Specializace v pedagogice – Speciální pedagogika (magisterské studium)
	Sociální politika a sociální práce – Sociální práce (magisterské studium)

Pedagogická fakulta J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

<i>celoživotní vzdělávání</i>	<i>akreditovaný studijní program</i>
Doplňující pedagogické studium pro profese pracující se znevýhodněnými skupinami populace	Specializace v pedagogice – Sociálně pedagogická asistence (bakalářské studium)
Rozšiřující studium speciální pedagogiky pro učitele speciálních škol	Vychovatelství – Pedagogika volného času (bakalářské studium)
Kurs speciální pedagogiky pro pedagogy speciálních zařízení	Vychovatelství – Vychovatelství pro speciální zařízení (magisterské studium)

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

<i>celoživotní vzdělávání</i>	<i>akreditovaný studijní program</i>
Doplňující pedagogické studium pro profese pracující se znevýhodněnými skupinami populace	Specializace v pedagogice – Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (bakalářské studium)
rozšiřující studium Specializace v pedagogice - Speciální pedagogika	Specializace v pedagogice – Pedagogika (bakalářské studium)
kvalifikační studium specializační Vzdělávací program pro učitele – školní metodiky prevence	Vychovatelství - Vychovatelství (bakalářské studium)
kvalifikační studium doplňující Vychovatel – pedagog volného času	Speciální pedagogika – Speciální pedagogika (magisterské studium)
průběžné vzdělávání prevence sociálně patologických jevů	Speciální pedagogika – Učitelství ve speciálních školách (magisterské studium)
	Psychologie – Psychologie a speciální pedagogika
	Speciální pedagogika – Speciální pedagogika (navazující magisterské studium)

Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

<i>celoživotní vzdělávání</i>	<i>akreditovaný studijní program</i>
Prevence kriminality, drogových a jiných závislostí (prohlubující pedagogické kvalifikační studium)	Speciální pedagogika (bakalářské, magisterské, navazující magisterské a doktorské studium)
Multikulturní výchova a její poslání v prevenci xenofobie a rasismu (prohlubující pedagogické kvalifikační studium)	
Český jazyk pro cizí státní příslušníky – azylanty (prohlubující pedagogické kvalifikační studium)	
Český jazyk pro cizí státní příslušníky – podnikatele (prohlubující pedagogické kvalifikační studium)	
Speciální pedagogika pro pedagogy volného času (prohlubující pedagogické kvalifikační studium)	
Prevence sociálně patologických jevů (studium ke splnění dalších kvalifikačních požadavků)	
Speciální pedagogika pro vychovatele (kvalifikační pedagogické studium)	
Speciální pedagogika pro učitelky MŠ (kvalifikační pedagogické studium)	

Pedagogická fakulta Západočeské univerzity v Plzni

<i>akreditovaný studijní program</i>
Sociální péče – Sociální péče (bakalářské studium)
Sociální politika a sociální práce – Sociální práce (magisterské studium)

Příloha 9

Ministerstvo kultury - Program na podporu Integrace příslušníků romské komunity

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace Kč</i>
Athinganoi, Praha 5	Oslavy mezinárodního dne Romů 2008	19 000
Cikne Čhave, Praha 9	IV. ročník celorepublikové soutěže Romský talent	75 482
Demokratická aliance Romů v ČR, Valašské Meziříčí	Romská píseň 2008	150 000
Diakonie ČCE - středisko ve Vsetíně	Společně při hudbě	20 000
Drom, romské středisko, Brno	Tradiční romské umělecké dílny	120 000
Charita Olomouc	Žijeme spolu nebo vedle sebe - Amen dživas ektháne va' sako pas peste?	25 000
Farní charita Roudnice nad Labem	Roztancíme svět	7 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Romský tanečně-hudební festival Rotahufest III.	30 000
KoCeRo - komunitní centrum Romů, o. p. s., Český Krumlov	Kulturně vzdělávací aktivity v Komunitním centru Romů - podpora souborů	80 000
Komunitní centrum Chánov, Most	Naše písně a tance 2008	63 000
Krajská vědecká knihovna v Liberci, p. o.	Naše osada. Vydání knihy romské autorky	26 000
Liberecké romské sdružení, Liberec	Prolínání kultur v Novém Městě pod Smrkem	7 000
	Romská kultura v Libereckém kraji	50 000
Muzeum romské kultury, s. p. o., Brno	Katalog sbírky fondu řemesel, profesí a zaměstnání	178 000
	Výzkum, dokumentace a popularizace romské výtvarné tvorby	155 000
Občanské sdružení R-Mosty, Praha 5	Kulturní a osvětové aktivity v nízkoprahovém klubu R-mosty, o. s.	43 000
Občanské sdružení „Sdružení Romů Severní Moravy“, Karviná	9. Karvinský romský festival 2008	150 000
Občanské sdružení Slovo 21, Praha 2	Romové ve filmu a fotografii	70 000
Občanské sdružení Světlo Kadaň	Bez předsudků	30 000
Občanské sdružení Vzájemné soužití, Ostrava	Dny romské kultury 2008	80 000
Ponton, občanské sdružení, Plzeň	Miro Suno	23 000
Romano džaniben, Praha 3	Romani Library - Ceija Stojka	125 000
Romea, Praha 1	Dokumentace romské kultury a její trvalé zpřístupnění široké veřejnosti	70 000
Sdružení Romano jasnica, Trmice	5. Různobarevný hudební festival	80 000
Sdružení romských občanů v Lysé nad Labem	VIII. Romský hudební festival	35 000
Slunowrat Tábor	Kerekate - v kruhu - festival romské kultury	40 000
Společenství Romů na Moravě o. p. s., Brno	Django Fest VII. ročník	76 000
	Romani gilí	49 000
Studio citadela o. s., Praha 1	Multikulturní inscenace „Cikánská suita“	90 000
TJ FC - Roma Karlovy Vary	Festival hudby a tance „Amaro svetos 2008“	25 000

celkem 1 991 482

**Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu integrace
příslušníků romské komunity**

<i>předkladatel</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Romské sdružení občanského porozumění	Vzdělávání romských dětí předškolního věku	70 000
Občanské sdružení Sallinger	Komunitní centrum Amaro Phurd	500 000
Občanské sdružení Liga	Až vyrostu	10 000
SKP-CENTRUM	Dětské centrum	200 000
Ponton, občanské sdružení	Předškolní výchova Klubičko	360 000
Charita Šternberk	Jiloro - raná péče	130 000
Ratolest Brno, občanské sdružení	Těším se do školy!	100 000
Liberecké romské sdružení	Přípravná třída Čercheňa	460 000
Středisko pomoci ohroženým dětem ROSA	Předškolní příprava romských dětí ve vyloučené lokalitě	80 000
Naděje	Naděje - Slunečnice	155 000
Vzájemné soužití	Schůdky ke vzdělání	360 000
Charita Krnov	1-Předškolní příprava romských dětí	135 000
ZŠ Orlová-Poruba okres Karviná	Klub dětí a maminek	89 000
Diecézní charita Brno	Klubičko	280 000
ZŠ, Brno, Lidická 6a	Škola pro celou rodinu	70 000
Škola Holečkova	Podpora vzdělávání romských žáků na ZŠ a SŠ pro sluchově postižené	140 000
ZŠ T.G. Masaryka Bohumín-Pudlov, okres Karviná,	Cestujeme, poznáváme	70 000
Speciální ZŠ, Skuteč	Žijeme spolu: „Víme, kdo jsme a co chceme“	150 000
S.T.O.P.	Podpora vzdělávání dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí	350 000
Občanské sdružení SOUŽITÍ - JAROMĚŘ	Integrace romské komunity v Jaroměři	289 000
ZŠ Vítkov, Opavská 22, okres Opava, příspěvková organizace	Jsem jaký jsem	18 000
Salesiánské středisko Štěpána Trochty - dům dětí a mládeže	Doučování romských dětí	123 000
Liberecké romské sdružení, o.s.	Doučovací klub	163 000
Diakonie ČCE - středisko Vsetín	Se školou si poradíme! II.	190 000
ZŠ Karviná-Nové Město, tř. Družby 1383	Efektivní metody práce s romskými dětmi	171 000
ZŠ Praha 3	Společně to dokážeme	300 000
Masarykova univerzita	Vzdělávací programy určené k aktivizaci romského obyvatelstva	330 000
ROMEA	Vzdělávací cyklus k překonávání obtíží romských dětí v ZŠ	200 000
ZŠ Ústí nad Labem, školní náměstí 100	Předlice sobě 6	200 000
IQ Roma servis, o.s.	Cesta i cíl – komplexní pedagogická práce s romskou mládeží	300 000
ZŠ Obrnice, okres Most,	Support- podpora kariérového rozhodování romských žáků v oblasti obce Obrnice	120 000
Statutární město Most	Romský klub pro děti ZŠ 2008	220 000
Sdružení romských občanů	Cesta ke vzdělávání	90 000
ZŠ, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna, Vrbno pod Pradědem	Lačo dživipen (Dobrý život)	36 000
OS Ječmínek	volnočasové aktivity pro děti v azylovém domě	80 000
Školské rodičovské sdružení při Speciálních školách Vsetín	Ve škole i „po škole“	100 000
ZŠ a Praktická škola, Kutná Hora	Školní fotbalový klub	75 000
ZŠ a MŠ Brno, nám. 28. října 22	Škola s celodenním programem v Brně	200 000
Charita Krnov	Zvídálek -středisko pro mimoškolní činnost romských dětí v Krnově	50 000
ZŠ, Praktická škola a MŠ, Česká Lípa	Aktivní využití volného času	35 000

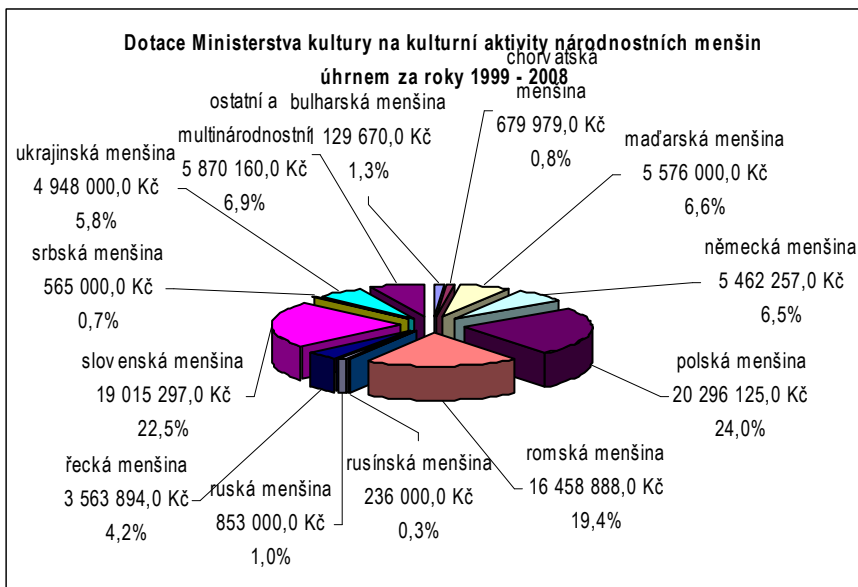
Milličův dům	Učíme se pro život	300 000
ZŠ Němčice nad Hanou, okres Prostějov	Podejme si ruce	60 000
Občanské sdružení Savore	Savore – kulturní, sociálně-vzdělávací základna IX.	200 000
Romské sdružení ČAČIPEN	Dětský tábor pro děti a mládež z romských sociálně slabých rodin	0
Diecézní charita ostravsko-opavská	Pindro pal pindreste (Krok za krokem)	300 000
Komunitní centrum Chánov	Klub pro děti ZŠ, ohrožené negativními jevy	100 000
Město Česká Lípa	Klubovna Paramisa 2008	150 000
Oblastní charita Kutná Hora	Letní integrační tábor Rohozná 2008	60 000
Sdružení na pomoc dětem s handicapem	Podpora dětem a mládeži z romské komunity při přípravě na vyučování a doučování v KC Motýlek	50 000
ZŠ Dr. Františka Ladislava Riegra, Semily	Volnočasové a zájmové aktivity pro děti v ZŠ Dr. F.L. Riegra Semily	70 000
Občanské sdružení Verdan-Vůz	Pod střechou Verdanu	100 000
Sdružení Podané ruce	NZDM KudyKam - ROMANODROM	300 000
Romské občanské sdružení Velká Ohrada	Volnočasové aktivity dětí a mládeže	150 000
Občanské sdružení přátel Dětského domova Ústí nad Labem- Střekov	Volný čas – možnost pro osobní růst nebo osobní patologii – posunování frustrační tolerance	60 000
KoCeRo - komunitní centrum Romů o.p.s.	Letní tábor KoCeRo - komunitní centrum Romů	60 000
sdružení Romano jasnice	Vzdělávací centrum Trmice	150 000
Farní charita Roudnice nad Labem	S Klubem nám jde škola lépe	120 000
Naděje	Naděje - Bludiště	230 000
Oblastní charita Přerov	Romské komunitní centrum - Rodinná výchova hrou	50 000
občanské sdružení R-Mosty	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	200 000
Drom, romské středisko	Podpora trávení volného času dětí a mládeže NZDM Drom	180 000
Společenství Romů na Moravě, o.p.s.	Pojďte k nám	100 000
Romipen	Volnočasové aktivity v Novém Městě pod Smrkem	280 000
Open House	Budoucnost pro děti z Dlouhé ulice	210 000
občanské sdružení dětí a mládeže Začít spolu	Aktivizační programy pro žáky základních škol	300 000
SPOLEČNĚ-JEKHETANE	Zajímavé prázdniny romským dětem 2008	56 000
ZŠ Rotava,okres Sokolov	KLÍČ 2	20 000
Sdružení V. T. O. M.	Žijeme tu s společně	22 000
MANIA	Komunitní centrum Sluníčko	66 000
ZŠ a MŠ Vsetín, Turkmenská	Odpoledne ve škole	27 000
TJ FC Roma K. Vary	Sport nástroj ke vzdělání	160 000
Občanské sdružení Dokořán	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Archa	220 000
KOTEC	POJĎ DO TOHO	285 000
Občanské sdružení Lacho lav Větrní	Komunitní centrum Větrní	130 000
Palaestra	Projekt mimoškolních aktivit dětí a mládeže	190 000
občanské sdružení dětí a mládeže Začít spolu	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládeže	240 000
Občanské sdružení FIDES	Zdravý životní styl romských dětí a mládeže	90 000
Občanské sdružení Světlo	S rodinou proti vyloučení - Správnou cestou	230 000
Muzeum romské kultury	Doučování romských žáků základních škol	112 000
Speciální ZŠ a Praktická škola, Trmice	Strom poznání	100 000
občanské sdružení Lače Čhave	PRO 2008	150 000
Vzájemné soužití	Duhový kamínek	600 000
Sportovní federace Romů ČR	Škola a sport	200 000
Asociace debatních klubů	Romská debatní liga	80 000
ZŠ, Most	Hravá škola	130 000
ZŠ a MŠ, Chomutov	Rovnost v rozdílnosti	170 000
Spolkový dům Jablonec	Podané ruce	200 000
Město Kojetín	Výchovně rekreační tábor pro děti	62 000

celkem 14 319 000

Podpora národnostních menšin prostřednictvím dotačních programů Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy za poslední roky; shrnutí

DOTACE NA PODPORU KULTURNÍCH AKTIVIT NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN 1999-2008
(poskytovatel dotace: Ministerstvo kultury)

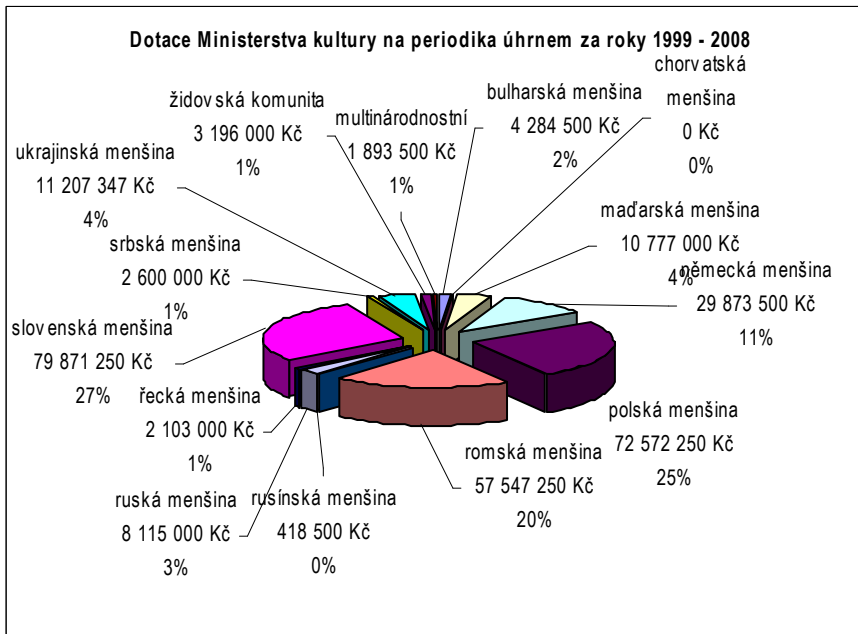
bulharská menšina	1 129 670,0 Kč
chorvatská menšina	679 979,0 Kč
maďarská menšina	5 576 000,0 Kč
německá menšina	5 462 257,0 Kč
polská menšina	20 296 125,0 Kč
romská menšina	16 458 888,0 Kč
rusínská menšina	236 000,0 Kč
ruská menšina	853 000,0 Kč
řecká menšina	3 563 894,0 Kč
slovenská menšina	19 015 297,0 Kč
srbská menšina	565 000,0 Kč
ukrajinská menšina	4 948 000,0 Kč
ostatní a multinárodnostní	5 870 160,0 Kč
celkem	84 654 270,0 Kč

DOTACE NA PODPORU ROZŠÍŘOVÁNÍ A PŘIJÍMÁNÍ INFORMACÍ V JAZYCÍCH NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

(poskytovatel dotace: Ministerstvo kultury)

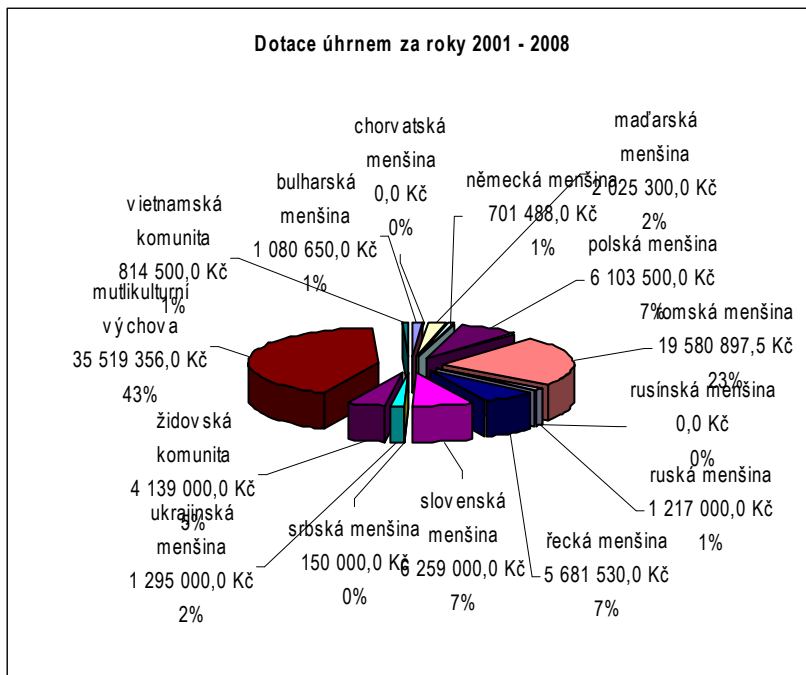
bulharská menšina	4 284 500 Kč
chorvatská menšina	0 Kč
maďarská menšina	10 777 000 Kč
německá menšina	29 873 500 Kč
polská menšina	72 572 250 Kč
romská menšina	57 547 250 Kč
rusínská menšina	418 500 Kč
ruská menšina	8 115 000 Kč
řecká menšina	2 103 000 Kč
slovenská menšina	79 871 250 Kč
srbská menšina	2 600 000 Kč
ukrajinská menšina	11 207 347 Kč
židovská komunita	3 196 000 Kč
multinárodnostní	1 893 500 Kč
celkem	284 459 097 Kč

DOTACE NA PODPORU VZDĚLÁVÁNÍ V JAZYCÍCH NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN A MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY

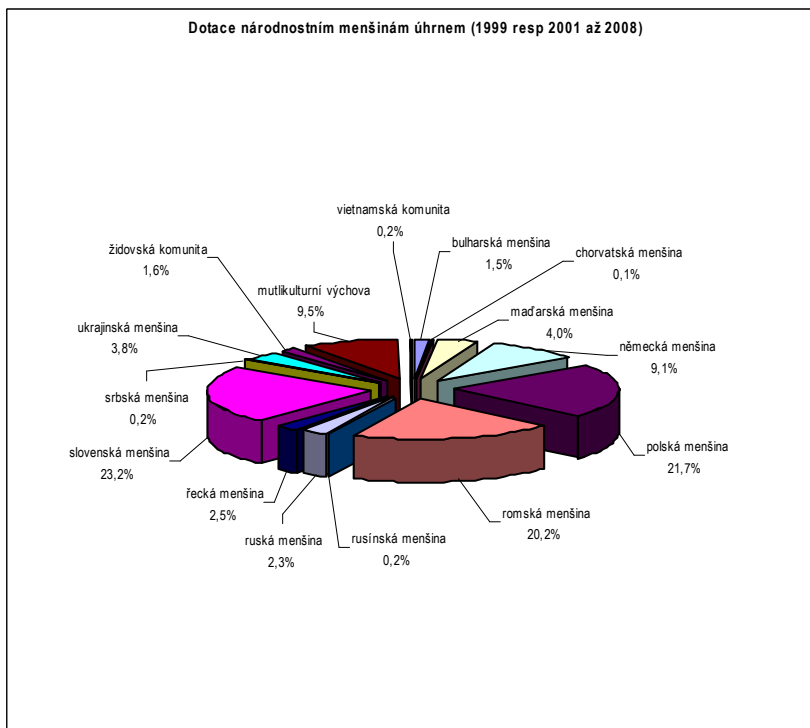
(poskytovatel dotace: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

bulharská menšina	1 080 650,0 Kč
chorvatská menšina	0,0 Kč
maďarská menšina	2 025 300,0 Kč
německá menšina	701 488,0 Kč
polská menšina	6 103 500,0 Kč
romská menšina	19 580 897,5 Kč
rusínská menšina	0,0 Kč
ruská menšina	1 217 000,0 Kč
řecká menšina	5 681 530,0 Kč
slovenská menšina	6 259 000,0 Kč
srbská menšina	150 000,0 Kč
ukrajinská menšina	1 295 000,0 Kč
židovská komunita	4 139 000,0 Kč
multikulturní výchova	35 519 356,0 Kč
vietnamská komunita	814 500,0 Kč
celkem	84 567 221,5 Kč

DOTACE V UVEDENÉM OBDOBÍ ZA VŠECHNY PROGRAMY ÚHRNEM

bulharská menšina	6 959 320,0 Kč
chorvatská menšina	679 979,0 Kč
maďarská menšina	18 378 300,0 Kč
německá menšina	41 533 745,0 Kč
polská menšina	99 374 375 Kč
romská menšina	92 419 786,0 Kč
rusínská menšina	759 750,0 Kč
ruská menšina	10 678 000,0 Kč
řecká menšina	11 233 424,0 Kč
slovenská menšina	106 222 297,0 Kč
srbská menšina	715 000,0 Kč
ukrajinská menšina	17 525 000,0 Kč
židovská komunita	7 335 000,0 Kč
multikulturní výchova	43 283 016,0 Kč
vietnamská komunita	814 500,0 Kč
celkem	457 911 492,0 Kč

Obce, statutární města a kraje – přehled poskytnutých dotací na podporu organizací příslušníků národnostních menšin v roce 2008¹³⁸⁾

OBCE

ALBRECHTICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	Divadelní program souboru Drops k výročí ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím	10 000
MŠ a ZŠ s polským jazykem vyučovacím ¹³⁹	Dotace na projekt Sport a hrou proti drogám a na publikaci k 180. výročí existence	27 700

BOCANOVICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	Výměna oken v Domě PZKO	50 000

BYSTRICE (okr. Frýdek-Místek)

Obec Bystřice (příjem ze státního rozpočtu)		Výdaje vyplývající z Charty	25 756,40 Kč
<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>	
PZKO	Rockový festival Bystřický Zlot	30 000	
ZŠ s polským jazykem vyučovacím	koncert Majowy	12 000	
	Memoriál Jasia Konderli (lyžařské běžecké závody)	3 000	
	přebor žáků v plavání	13 000	
Taneční soubor Bystrzyca	činnost	22 000	
Sdružení polské mládeže	Dny studentské kultury	8 000	

ČESKÝ TĚŠÍN

Město Český Těšín (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	543 188,00 Kč
--	------------------------------------	----------------------

Město podporuje aktivity národnostních menšin v rámci *Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města Český Těšín na podporu kulturních, uměleckých, sportovních a jiných aktivit:*

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení polské mládeže v ČR	Independent.pl-setkání s polskou nezávislou kulturou	10 000
PZKO MS-Mistřovice	Organ. zajištění tradičních kulturních akcí PZKO v Mistřovicích	8 000
Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne	Fotografický plenér a dílny	20 000
Školní sportovní klub Olza	Sportovní aktivity pro mládež	24 000
Kongres Poláků v ČR	Galakonzert Takoví jsme 2008	15 000
Školní sportovní klub při Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím	Aktivity školního sportovního klubu Gimpel	18 000
MS PZKO - centrum	Slavnostní koncert u příležitosti 60 let dirigentské práce ing. A. Kalety	5 000
	Vánoční koncert pěveckého souboru Harfa	3 000
	Činnost klubu Propozycji	8 000
celkem		111 000

¹³⁸ K údajům za ty obce Moravskoslezského kraje, které uplatnily příspěvek na plnění závazků z Charty, jsou připojeny údaje o finanční částce, kterou v roce 2008 za tímto účelem čerpaly. Jde o příjmovou položku, nikoliv o výdaj obce (bližší – viz oddíl 3.4.).

¹³⁹ Obec poskytla škole příspěvek 565 200,- Kč na provoz a dofinancovala mzdové prostředky o 16 200,- Kč.

DOLNÍ LOMNÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Obnova budovy Domu PZKO	???

DOUBRAVA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Kulturní a společenská činnost	12 000

HNOJNÍK

obec Hnojník (příjem ze státního rozpočtu)		Výdaje vyplývající z Charty	17 612,00 Kč
organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)	
PZKO	dotace na činnost MO	23 000	

HORNÍ SUCHÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MO PZKO	podpora kulturní a sportovní činnosti	95 000
	rekonstrukce Domu PZKO (dokončení fasády a rekonstrukce sanitárního zařízení)	148 690
Macierz Szkolna	podpora činnosti	9 000
Macierz Przedszkola	podpora činnosti	7 000
Harcestwo Polskie v RC	podpora činnosti	7 000

HRÁDEK

obec Hrádek (příjem ze státního rozpočtu)		Výdaje vyplývající z Charty	6 835,40 Kč
---	--	-----------------------------	-------------

Obec podpořila PZKO v rámci dotačních programů a *ad hoc* projektů.

CHEB

V roce 2008 byly z rozpočtu odboru sociálních věcí a zdravotnictví (kapitola „integrace“) hrazeny náklady na aktivity nízkoprahového centra pro romské děti, romských přípravků, romských občanských sdružení. Celkem byla vynaložena částka 192 197,- Kč..

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Lačo Jilo	Režijní náklady spojené s činností	68 000
	Taneční klub	9 000
	Romský ples	10 000

CHOTĚBUZ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MK PZKO	Činnost sdružení	5 000

JABLUNKOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MK PZKO Jablunkov	„Akademie zanikajících řemesel“, „Szikowne Gorolski Rynce“	15 000
	Vydání Zeszytu Ludoznawczego „Wołoskie Dziedzictwo Karpat“	
	Regionální síň A. Sikory - sbírkotvorná činnost	
	Mikroregion Górolsko Swoboda - zavedení systému značení místních výrobků (katalog regionálních produktů)	5 000
	Ognisko Górali Śląskich przy MK PZKO – Miyszani łowiec	5 000
	Chór męski „Gorol“ (koncertní činnost)	7 000
	Folklorní soubor Zaolzi (koncertní činnost, opravy nástrojů, krojů)	7 000
	Dětský folklorní soubor Zaolzioczek (koncertní činnost, opravy nástrojů, krojů)	9 900
	Gorolská muzika Nowina (koncertní činnost, opravy nástrojů, krojů, vydání CD)	9 900

Kristina Mruzková	Dětská gorolská muzika Lipka (koncertní činnost, soutěže, přehlídky, opravy nástrojů, krojů)	9 900
	Dětský folklorní soubor Torka (koncertní činnost, soutěže, přehlídky)	9 900
Římskokatolická farnost Jablunkov	Polski Chór Mieszany przy Kościele pw. Bożego Ciała v Jablunkově (Zájezdová činnost sboru)	4 000
ZŠ H. Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím	Vědomostní soutěž pro žáky O poklad Henryka Sienkiewicze	2 000
	Slavnostní výstava uměleckých prací žáků u příležitosti 60. let	5 000
	Celoroční projekt „Jsme rozdílní, a přece stejní“ integrace dětí bez rozdílu na národnost, školu, věk atp.	8 000
MŠ – Przedszkole Jablunkov	Kulturně-sportovní akce na Den dětí „Hledání pokladů“	2 500
DDM Jablunkov	Taneční skupina RYTMIK (Zhotovení nových kostýmů)	9 900
celkem		118 100

KOMORNÍ LHOTKA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
ZŠ s polským jazykem vyučovacím	Ocalmy od zapomnienia	3 000

KOŠAŘSKA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Místní organizace PZKO	Miyszanie lowiec	14 000

KRASLICE

Město vyčlenilo pro rok 2008 ze svého rozpočtu částku 25 000,- Kč pro činnost a aktivity menšin.

MERKLÍN

Obec finančně aktivity národnostních menšin nepodporovala, nebyl vznesen požadavek.

MIKULÁŠOVICE

V rozpočtu města je vyčleněna zpravidla částka ve výši 10 - 20 tis. Kč. Není ale čerpána, z důvodu nezájmu.

MILÍKOV

obec Milíkov (příjem ze státního rozpočtu)		Výdaje vyplývající z Charty	38 746,30 Kč
organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)	
MO PZKO	Divadelní představení	15 000	

MOSTY U JABLUNKOVA¹⁴⁰

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
pěvecký soubor Przełęcz	Činnost organizace	5 400
	Slavnostní koncert u příležitosti 60. výročí založení PZKO	4 700
	Vánoční koncert	3 780
MO PZKO	Činnost organizace	38 000
	Nájemné MS Šance	32 400
Macierz Szkolna	Činnost organizace	6 000
	Vánoční šachový turnaj	1 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím	Zjazd Gwiaździsty 2008	10 200
Soubor Górole	Činnost souboru	21 280
Místní knihovna	Nákup polské literatury	10 010
celkem		132 770

¹⁴⁰ Obec nadto uvádí příspěvek na provoz ZŠ s polským jazykem vyučovacím od obce (678 333,- Kč; dále příspěvek na pořízení přileb 1 500,- Kč)

NÁVSÍ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO Návsí	Gorolsko zabijaczka	10 000
	61. Gorolski święto – wóz alegoryczny	5 000
	Výstava „U nas w Nowsiu“	15 000
	Po naszych Beskidach (II.)	5 000
PZKO Návsí - Jasení	Prázdniny pod Kozubovou	5 000
	Divadelní představení ochotníků	10 000
	Pořízení gorolských krojů	5 000
	Sportovní odpoledne rodin s dětmi	2 000
PZKO Návsí - Ženský pěvecký sbor MELODIA	1. ročník Letní sborové dílny v Lomnici u Tišnova	20 000
	Činnost souboru	30 000
Matice školská – Macierz szkolna při polské ZŠ	Zhotovení lidových krojů pro žáky školy	14 000
celkem		121 000

Obec navíc zajišťuje pro děti polské menšiny výuku ve škole a předškolním zařízení. Dále spolufinancuje náklady místní knihovny na knižní fond polskojazyčné literatury.

NEJDEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Obec Slovákův	Kulturní akce	7 000

NÝDEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	činnost	20 000

ORLOVÁ ¹⁴¹

PETROVICE U KARVINÉ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Dvě místní organizace PZKO	činnost	20 000

PRAHA 5

Přímou dotací podporuje turnaj pro romské fotbalové mužstvo (10 000,- Kč), nájemné pro sdružení Romano dives (10 000,- Kč), dětský masopust, mikulášskou a adventní dopoledne.

STONAVA

Obec finančně podporuje aktivity národnostní menšiny, hradí nájem sálu a místností, kde se konají zkoušky pěveckého sboru a zajišťuje nákup knih a časopisů v polském jazyce do knihovny.

STŘÍTEŽ

obec Střítež (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	13 447,00 Kč
--	-----------------------------	--------------

TĚRLICKO

obec Těrlicko (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	18 171,30 Kč
---	-----------------------------	--------------

¹⁴¹ Město mimo finančního zastřešení festivalu podporuje rovněž finančně kulturní aktivity národnostních menšin prostřednictvím neinvestičních dotací z variabilních fondů kultury, sportu, dětí a mládež a zájmové činnosti.

Z rozpočtu města byly rovněž realizovány aktivity zejména pro děti i rodiny ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, jde zejména o romské děti. Romský poradce ve spolupráci s terénními pracovníky zorganizoval v létě pro děti ze sociálně vyloučených lokalit výlet do Dinoparku ve Vyškově, na podzim výlet do ZOO Olomouc. Pro romské rodiny byl ve spolupráci s asistenty pedagoga ve školách zorganizován zájezd na přání do Prahy a s ostatními romskými zájemci do Osvětimi. Pro cca 200 dětí z kontinuálně sledovaných rodin byl uspořádán *Mikulášský rej*. Pro děti bylo zajištěno pohoštění a dárkové balíčky, které byly financovány z rozpočtu města a z dotace *Podpory terénní práce* Úřadu vlády.

TŘANOVICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO	Podpora zájmových aktivit	50 000

TŘINEC

V roce 2008 byla rozdělena částka 4 500 000,- Kč na podporu konkrétních projektů:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO, MO Oldřichovice	Činnost tanečního souboru Oldrzychowice	30 000
PZKO, MO Nebory	Dzień Oszeldy	5 000
PZKO, MO Kanada	Pěvecký soubor Zgoda	5 000
PZKO, Guty	41. Dożynki Śląskie – Slezské dożynky	8 000
PZKO, MO Dolní Lištná	XXXII. ročník Puchar lata – mezinárodní přebory	5 000
	Přehlídka folklórních lidových kapel	4 000
Skupina Matice školské při ZŠ s polským jazykem vyučovacím (Nádražní 10)	Květnová laťka – Poprzecka majowa	3 000
Skupina Matice školské w Dolní Lištné	Výročí 80 let budovy polské mateřské školy	3 000
Skupina Matice školské w Neborach	Výročí 100 let budovy polské školy	5 000
Asociace Řeckých obcí v ČR, ŘO Třinec	Kulturní akce k 60. výročí příchodu Řeků do ČR	10 000
	Sportovní aktivity Řecké obce	5 000
Regionálna obec Slovákov v Třinci	Dětský folklórní soubor Čučoriedky	5 000
	Sportovní hry v rámci Euroregionu	5 000
Sdružení polské mládeže v ČR	Výtvarné dílny 2008	1 000
celkem		94 000

Podpora jednotlivých akcí s česko-polsko-slovenskou tematikou z rozpočtu města

<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Koncert Srdce Evropy (koncert na podporu zdravotně postižených dětí)	70 000
Mezinárodní barevný svět (výtvarná soutěž pro děti)	30 000
Třinecké filmové léto (16. filmový festival českých, slovenských a polských tvůrců)	30 000
Přehlídka národnostních menšin	55 000
celkem	185 000

VEJPRTY

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kulturní sdružení občanů ČR německé národnosti	Činnost	5 000
Terénní sociální práce (finanční spoluúčast města ve výši 30 % odpuštěna)	Program pro terénní práci pro rok 2008	133 333

VENDRYNĚ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO - Czytelnia	obnova Kulturního Domu (úprava vstupního prostoru a výměna vchodových dveří do objektu), nákup vybavení pro amatérský divadelní spolek	210 000
MS PZKO - Zaolzie	nákup inventáře (židle)	70 000
Beskid Śląski	činnost spolku	5 000
celkem		285 000

STATUTÁRNÍ MĚSTA

BRNO

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	75 000
POLONUS – Klub Polski v Brně	Kulturně společenská činnost Polského klubu v Brně v roce 2008	80 000

Svaz Maďarů Brno	Provoz Maďarského kulturního a informačního střediska (MKIC) a vydávání zpravodaje Brünni Magyar Futár (Brněnský maďarský kurýr)	80 000
Řecká obec Brno	Řekové v Brně v roce 2008	85 000
Obec Slováků v Brně	Kousek Slovenska v Brně	85 000
Sdružení pro Bulharsko	Provoz Sdružení pro Bulharsko a bulharského klubu	20 000
Brněnské sdružení občanů německé národnosti ČR	Zachování a rozvíjení identity se zaměřením na kult. a vzdělávací aktivity pro další generaci	30 000
Německé kulturní sdružení – Region Brno	Péče o německou kulturu	15 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců z řad německé jazykové komunity	40 000
Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Činnost brněnské pobočky SPPR v roce 2008	15 000
Společnost přátel jižních Slovanů	Kulturní aktivity jižních Slovanů 2008	75 000
IQ Roma Servis	Team building sociálních a pedagogických pracovníků s odbornou diagnostikou na rok 2008	30 000
ROMASAM	Taneční soubor ROMASAM	15 000
Folklorní sdružení Púčík	Projekt č. 1 (akce pro NM v divadle Reduta)	30 000
	Projekt č. 2 (úschovna krojů)	15 000
PIRIN	Rozvoj bulharské kultury a folklóru v Brně	25 000
Ratolest Brno, o. s.	Taneční soubor MERCI v roce 2008	15 000
Ruské kulturní osvětové sdružení na Moravě	Posilování kulturních a společenských vztahů činnosti RKOS v městě Brně a na Moravě	60 000
Asociace Ruských spolků v ČR	Dotace na provozní náklady ARS ČR v Brně na rok 2008	10 000

celkem 800 000

ČESKÉ BUDĚJOVICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Kulturní dům Vltava	Romský festival	36 000
Diecézní charita	Multikulturní centrum	25 000

DĚČÍN

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Indigo	celoroční činnost	15 000

FRÝDEK-MÍSTEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Společenství Romů na Moravě, pobočka Frýdek-Místek	Činnost (z Fondu výchovy a vzdělávání – odbor školství, kultury, mládeže a tělovýchovy)	10 000
	Činnost (z Fondu prevence kriminality)	11 200

HAVÍŘOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR, MS Havířov - Bludovice	Taneční soubor „Blendowianie“	100 000
Střední škola technických oborů, Havířov-Šumbark	Program vzájemných kontaktů a spolupráce mezi SŠTO, Lidická 1a/600, Havířov-Šumbark a Zespólem Szkół Nr 6 v Jastrzębie Zdrój	19 000
Punko Natalia	Mezinárodní klavírní kurzy, kursové ZUŠ B. Martinů pro dceru Olgu Punko	10 000
SLEZSKÁ DIAKONIE, Český Těšín	Klub Vikingů - klub pro děti	25 000
Řecká obec Havířov	Oslavy státního svátku Řecké republiky	10 000

celkem 164 000

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Děti slunce – romský taneční soubor	Doprava na vystoupení	25 000
Sdružení Romů a národnostních menšin v ČR	Nájem a služby	48 700

KARVINÁ

Dotace z Fondů statutárního města Karviné ve správě OŠK na zájmovou činnost národnostních menšin (rok 2008)

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Místní skupina PZKO Karviná - Ráj	Máj nad Olší	50 000
Sdružení Romů Severní Moravy	Romský festival 2008	70 000
	Pokrytí provozních výdajů Romského kulturního a společenského centra Karviná	340 000
Podpora národnostních menšin	Prolínání kultur, aneb známe se navzájem	210 000
celkem		670 000

Dotace z Fondu volného času dětí statutárního města Karviné (rok 2008)

Sdružení Romů Severní Moravy	Počítačový kroužek	2 000
	Breakdance	2 000
	Výtvarný kroužek	2 000
	Gastronomický kroužek	2 000
	Taneční kroužek "Divoké kočky"	2 000
	Letní tábor „Jdeme za přírodou“	5 000
Demokratická aliance Romů ČR	Mikulášská nadílka	2 000
	Den dětí	2 000
	ZOO Ostrava	2 000
Občanské sdružení LÁČHOLAV Karviná-Hranice	Letní tábor dětí z rodin sociálně slabých	10 000
	Boskovice-Ráj dětí	5 000
	Mikulášská nadílka	2 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím / Szkoła Podstawowa i Przedszkole Karviná - Fryštát, Dr. Olszaka 156	Redakční kroužek žáků 6 - 9 tříd	3 000
	Počítačový kroužek	3 000
	Florbalový kroužek	3 000
	Sportovní kroužek III - V	3 000
	Činnost souboru „Rytmika i tanec“	3 000
	Gry i zabawy z logiką	3 000
celkem		56 000

Dotace z Fondu primátora města Karviné - rok 2008

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Místní skupina PZKO Karviná-Nové Město	Provozní náklady a údržba klubovny PZKO	10 000
Harcerstwo polskie v ČR	Letní horolezecká výprava turistického oddílu Gorole - Sajany, Bajkal 2008	50 000
Občanské sdružení LÁČHO LAV	Mezinárodní den Romů	3 000
	Přátelské fotbalové utkání týmů z Karviné, Orlové, Bohumína, Č. Těšína a Ostravy	2 000
	HOLOCAUST - návštěva koncentračního tábora Osvětim	10 000
Česko-ruská společnost, Městská rada Karviná	Den plný zábavy a poznání města Karviné	10 000
Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne-Hudebně pěvecké sdružení	XVI. Slezský trojok	30 000
Polské pěvecké sdružení	Jubileum souboru Przyjaźń - 50. výročí založení	30 000
celkem		145 000

¹⁴² Město podpořilo i integraci krajanů z Kazachstánu a imigrantů (Centrum multikulturního vzdělávání, 34 000,- Kč).

Dotace z Fondu kultury statutárního města Karviné - rok 2008

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Místní skupina PZKO Karviná-Fryštát	Popularizace sborového zpěvu ženským souborem Kalina	7 000
	Popularizace sborového zpěvu mužským souborem Hejna-Echo	7 000
Místní skupina PZKO Karviná-Ráj	Anenská pouť	5 000
	Zájmová činnost pěveckého souboru Dźwięk	7 000
Místní skupina PZKO Karviná-Staré Město	Kulturně společenské akce	10 000
Místní skupina PZKO Karviná-Darkov	Lidová slavnost Wianki, Darkovský podzim - koncert	10 000
Obec Slovákovo v Karviné	Podpora činnosti - kulturní aktivity pro veřejnost	17 000
Pěvecko-hudební soubor "Przyjaźń"	Popularizace sborového zpěvu a hudby na dobré umělecké úrovni	20 000
Sdružení přátel polské knihy	Výstava polské knihy 2008	8 000
	Józef Ondrusz Slezské povídky - Godki ślaskie	8 000
celkem		99 000
celkový počet podpořených projektů: 39		celkový objem finančních prostředků vynaložených na dotace 970 000

Akce na podporu národnostních menšin pořádané pod záštitou města v rámci činnosti příspěvkových organizací města Regionální knihovny Karviná a Městského domu Kultury Karviná:

o Regionální knihovna Karviná

- Práce s dětmi a mládeží (35 besed a knihovnických lekcí pro 560 účastníků - žáků PZŠ; Wakacje w bibliotece dopoledni – osm čtyřhodinových prázdninových setkání v knihovně - účast 42 dětských čtenářů; Cała Polska czyta dzieciom - předčítání dětem s rodiči - 3 setkání pro 103 účastníky; čtyři výtvarné a literární soutěže - celkem 452 účastníků),
- Akce pro dospělé (cyklus setkání Podroże marzeń - 4 setkání pro 130 účastníků; Cała Polska czyta dzieciom - Celé Česko čte dětem, přednáška pro rodiče o cílech kampaně pro 20 účastníků; Mistrz krzyżówek Przekroju - 14 účastníků).
- Nejvýznamnější akce roku 2008: Baśnie i legendy znad Olzy (výtvarná soutěž u příležitosti 90. narozenin Józefa Ondrusze – 358 účastníků, 38 oceněných prací, byly předány na festivalu národnostních menšin – akce připravena při spolupráci s Základní školou v Cieszyńie Polsko); Baśnie i legendy znad Olzy (výstava soutěžních prací výtvarné soutěže vyhlášené u příležitosti 90. výročí narození Józefa Ondrusze); Małgorzata Seweryn Král čeká (výstava pod záštitou Generálního konzula Jerzego Kronholda – 8. 2. - 29. 2. 2008 – vernisáž 8. 2. 2008 – k výstavě vydán propagační leták – finanční podpora konzulátu); Dokumentační výstava Józef Ondrusz (připravena ve spolupráci s Dokumentačním Centrem Kongresu Poláků v ČR – vernisáž 3. září 2008 - 50 účastníků výstavu navštívilo 6 hromadných návštěv pro které byl připraven odborný výklad); Zbigniew Kubiczka, Alicja Bartulec, Agata Kaleta (výstava exlibris, obrazů a fotografií – 3. 10. - 31. 10. - k výstavě vydán katalog – vernisáž 3. 10. 2008 – účastníků 85); Zbigniew Herbert (dokumentační výstava k Roku Herberta – 3. 11. - 30. 11. ve spolupráci a pod záštitou Generálního konzulátu PR v Ostravě – vernisáž 3. 11. 2008 – účast 60); Marcin Pałasz 24. - 25. září 2008 (autorská setkání hrazena z dotace Wspólnota Polska pro RK Karviná - 59 účastníků a knihovny regionu - Stonava, Dolní Lutyně a Český Těšín).

o Programy Městského domu kultury

- Výstava „Rodinná vášeň“ - „Rodzinna pasja“ (Urszula Miącz-Sobieraj, Waclaw Sobieraj, Bartłomiej Sobieraj - výstava polských umělců v Mánesově síni Městského domu kultury Karviná); Hostování Těšínského divadla – polská scéna (tři odpolední představení pro ZŠ a SŠ, šest večerních pro veřejnost); Prolínání kultur aneb Známe se navzájem - festival národnostních menšin; představení Těšínského divadla „Těšínské niebo – Cieszyńskie nebe“ v rámci festivalu národnostních menšin; Z historie života Řecké obce na Karvinsku (výstava

ve foyer Městského domu kultury v rámci oslav 60. výročí příchodu Řeků do ČR); Výstava Zbigniewa Kubeczki – Exlibris (výstava v Mánesově síni Městského domu kultury Karviná).

KLADNO

V roce 2008 žádná organizace příslušníků národnostních menšin nepožádala město o finanční podporu.

MOST

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení Romů města Most	Úhrada cestovního na romské festivaly v roce 2008	19 500
Komunitní centrum Chánov	Úhrada cestovního, pro taneční soubor „Sam Roma Sam“ na soutěžní romské festivaly v roce 2008 a na dopravu dětí na poznávací zájezdy v letním prázdninovém období	19 600
	Finanční podpora ve výši 20 % projektu „Klub pro děti základních škol, ohrožené negativními jevy“	24 480
	Program B Úřadu vlády ČR „Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce 2008, projekt „Eliminace společenského a sociálního vyloučení Romů v Chánově 2008“	139 650
	Festival „Naše písně a tanec“	9 000
Židovská obec Teplice	nákladů za pronájem sálu, hudbu, vystoupení souboru Jentel, výzdobu a propagaci II. kulturně společenské akce národnostních menšin v roce 2008 v Mostě	19 900
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	Podpora maďarské menšiny v Mostě, maďarské kulturní akce v roce 2008	15 000
Klub národnostních menšin	Sponzorský dar na činnost Klubu	30 000
	Úhrada cestovního na vzdělávací akce pro děti v roce 2008, prostřednictvím Klubu národnostních menšin v Mostě	13 000
ZŠ Most, Zlatnická	Úhrada cestovního a vstupného na vzdělávací a multikulturní akce v roce 2008	13 000
	Projekt „Prázdniny jinak“	80 500
statutární město Most (spoluúčast na projektu)	Podpora terénní práce 2008 (Dotační program Úřadu vlády; dotace 300 000,- Kč)	223 976
	Romský klub pro děti (Dotační program MŠMT; dotace 220 000,- Kč)	186 134
celkem		792 540

OLOMOUC ¹⁴³

OSTRAVA ¹⁴⁴

Dotační program Podpora kultury

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Dny maďarské kultury v Ostravě 2008	50 000
Řecká obec Ostrava	Život řecké národnostní menšiny v Ostravě – oslava státního svátku řecké republiky 25. Martiu a oslava státního svátku řecké republiky OXI	60 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v České republice	Prezentace putovní fotografické výstavy s názvem Zaniklý svět	40 000
celkem		150 000

¹⁴³ Není zvláštní dotační titul vyčleněn pouze pro národnostní menšiny.

¹⁴⁴ Město poskytuje významnou finanční podporu v oblasti sociální péče, prevence kriminality a volnočasových aktivit.

Dotační program Podpora školství

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
ZŠ Ostrava - Vítkovice, Halasova 30, příspěvková organizace	LINA - Romska taneční skupina	20 000

PLZEŇ¹⁴⁵

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Společnost TADY a TED, o.p.s.	projekt Preventivně edukativní program a workshopy pro obyvatele Resslovy 13	60 000
Naděje – pobočka Plzeň	Naděje - Bludiště	90 000
občanské sdružení Ponton	Projekt Bludiště	153 000
	Projekt NZDM Pixla	61 910
Žlutý kvítek	Projekt Žlutý kvítek pro Naději a Domino	5 090
celkem		370 000

PŘEROV¹⁴⁶

ÚSTÍ NAD LABEM

Rozpočet oddělení kultury a sportu na oblast kultury

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Oberig	Jsme stejní jako Ty?	7 000
	Novoroční zábava od Mrazíka – Pohádkové Vánoce	10 000
Kulturní středisko města Ústí nad Labem, příspěvková organizace	Maďarský den	15 000
	Projekt česko-německé spolupráce 2008	130 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Romský tanečně-hudební festival Rotahufest III.	30 000
Poradna pro integraci	Multikulturní festival Barevná planeta IX.	100 000
celkem		292 000

Příspěvky poskytnuté kanceláří primátora

Bulharské kulturně osvětové sdružení sv. Cyrila a Metoděje	Oslava 50. výročí příchodu bulharské menšiny do ČR	5 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Romský tanečně-hudební festival Rotahufest III.	20 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturní projekty	15 000
celkem		40 000

Rozpočet odboru školství, kultury a sociálních služeb

ZŠ Předlice	Happening k Mezinárodnímu dni Romů	12 500
z rozpočtu města celkem		344 500

ZLÍN¹⁴⁷

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení dětí a mládeže Romů ČR	výstava Staré cikánské pohlednice	5 000

KRAJE

JIHOČESKÝ KRAJ¹⁴⁸

¹⁴⁵ pozn. předkl. - město uvádí další dva projekty terénní sociální práce a poradenství (o celkové výši 83 000,- Kč) zaměřené na protidrogovou prevenci a cílovou skupinu žen.

¹⁴⁶ Město podporuje kulturní, sportovní, společenské aktivity, které směřují k integraci romské komunity.

¹⁴⁷ Z Kulturního fondu města.

¹⁴⁸ Kraj pro finanční podporu těchto organizací od roku 2005 realizuje dotační titul *Podpora rozvoje služeb na posílení sociálního začleňování národnostních menšin, cizinců a azylantů na území Jihočeského kraje*. V roce 2008 byla přidělena dotace celkem 10 subjektům v celkové výši 629 000,- Kč. Jde o projekty v romských komunitách.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Vyhlásil Dotační program na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji na rok 2008. Pro tento program byla z rozpočtu JMK byla vyčleněna částka 3 milióny Kč.

V rámci tohoto dotačního řízení bylo podpořeno 39 projektů (z toho 4 individuální dotace) podaných 31 občanskými sdruženími a jinými právními subjekty, které pracují ve prospěch národnostních menšin, celkovou částkou 2 532 750,- Kč. Projekty byly zaměřeny především na kulturní programy, vzdělávací programy, popř. volnočasové aktivity dětí a mládeže se sociálním znevýhodněním, vydavatelskou činností.

Přehled podpořených projektů občanských sdružení

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	31 000
	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	26 000
Svaz Maďarů-Brno	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské národnostní menšiny	85 000
Obec Slováků v Brně	Obec Slováků v běhu času	80 000
Folklorní sdružení Púčík	Využití volného času a zájmové činnosti k prezentaci slovenské národní kultury a lidových tradic	88 000
	Taneční dílna pro malé i velké	55 000
Lyceum Řekyň v České republice	Činnost Lycea Řekyň v České republice v roce 2008	90 000
Hellenika	HELLENIKA, zachování řeckého kulturního povědomí	70 000
DROM	Oslava Mezinárodního dne Romů 2008	40 000
Společenství Romů na Moravě	Sportujeme společně	30 000
	Využití volného času dětí	30 000
Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně	Romské dny Hodonín 2008	250 000
	Činnost centra	55 000
Asociace Ruských spolků v ČR	Festival ukrajinské kultury	78 000
	Ruská dětská škola Radost	50 000
Brněnské kulturní centrum, příspěvková organizace	Babylonfest, Festival Babylon	150 000
Brněnský klub malé kopané	BSMK open Air 2008	20 000
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně	Bulharská kultura na Moravě	90 000
Človíček	Výstava „Putování za človíčkem“	20 000
Diecézní charita Brno - DCHB	Multikulturní centrum pro cizince	78 000
Epona	Stimulační ježdění pro děti z romské komunity	125 000
INEX-SDA Brno	S chutí do toho	50 000
Jezdecký klub Ranč Loučka	Podpora národnostních menšin v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže	54 000
Knihovna Jiřího Mahena v Brně	Ukrajina plná barev	49 000
Muzeum romské kultury	Dětský muzejní klub	30 000
Národy Podyjí	IX. festival národů Podyjí a Mezinárodní den Romů	90 000
Občanské sdružení Porta Balkanica	Směr jih- jižní Morava a jižní Slované	60 000
POLONUS-Klub Polski	Poláci v Brně a na jižní Moravě	23 000
Ratolest Brno	Volnočasové aktivity na Pavlači	70 000
Romenstudio	Romenstudio - volnočasové aktivity	90 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě	Rusko a Morava - kalendář	60 000
Sdružení pro Bulharsko	Bulharská kultura v Jihomoravském kraji v roce 2008	20 000
Solidafrika	Den dětí	30 000
	Den Afriky	54 000
ZŠ a MŠ T.G. Masaryka Zastávka	Žijeme spolu 2008	60 000

Projekty čtyř organizací byly podpořeny mimořádnou dotací:

Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně	Výchovně vzdělávací tábor	50 000
Folklorní sdružení Púčík	Žijeme v jednom městě	40 000
Občanské sdružení chorvatské národnosti Čechy a Morava	Chorvatský den	20 000
Regionální poradenské a vzdělávací centrum Akademie J.A. Komenského o.s.	Jazyková integrace zahraničních pracovníků v JMK	141 750
Celkem		2 532 750

V rámci Dotačního programu na činnost národnostních menšin na rok 2008 byla vydělena další finanční částka, a to 349 979,- Kč na multietnické setkání národnostních menšin „Návraty ke kořenům“

KARLOVARSKÝ KRAJ ¹⁴⁹

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ ¹⁵⁰

LIBERECKÝ KRAJ ¹⁵¹

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V roce 2008 bylo do Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje přihlášeno 32 projektů. Podpořeny byly následující projekty:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturně vzdělávací a výchovné aktivity	95 000
Sdružení slezsko-německých přátel Hlučínska v Hlučíně	Festival kultury německé menšiny	75 000
Kongres Poláků v České republice	Takoví jsme 2008	85 000
Polský kulturně - osvětový svaz v ČR	Spojujeme generace	100 000
Místní skupina PZKO Stonava	Dětský folklorní soubor Dziecka ze Stonavy	58 800
Občanské sdružení Vzájemné soužití	Dny romské kultury 2008	95 000
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy	Aktivní využití volného času dětí a mládeže	100 000
Společenství Romů na Moravě o. p. s.	Podpora celoroční činnosti komunitního centra Rýmařov	99 000
Asociace řeckých obcí v České republice	Oslava 60. výročí příchodu Řeků do České republiky	100 000
Obec Slováků v Karvinej	Podpora činnosti	52 500
Regionální Obec Slováků v Kopřivnici, občanské sdružení	Národopisné aktivity Slováků na Novojičínsku a zajištění činnosti	50 000
Matice slezská, Místní odbor Dolní Lomná	XVI. Festival na pomezí	89 700
celkem		1 000 000

Dále se mohou organizace zabývající se kulturní a uměleckou činností národnostních menšin hlásit do Programu podpory aktivit v oblasti kultury.

¹⁴⁹ Odbor sociálních věcí má speciálně zaměřený dotační titul na podporu romské menšiny.

¹⁵⁰ Kraj nemá zvláštní dotační titul pro aktivity národnostních menšin. V loňském roce kraj podpořil organizace poskytující sociální služby částkou 33 164 000 Kč. Kromě toho též tři projekty zaměřené na polskou, romskou a slovenskou menšinu z programu na podporu a rozvoj profesionálních i neprofesionálních kulturních aktivit.

¹⁵¹ V roce 2008 kraj podpořil z grantového fondu Liberecké romské sdružení finanční částkou 600 000,-Kč; Podpora na zabezpečení terénní sociální práce v kraji a přímou podporou částkou 200 000,-Kč; k zajištění Mezinárodní konference menšin. Organizaci Člověk v tísni o.p.s při České televizi, Liberecký kraj podpořil částkou 1 000 000,-Kč na terénní práci ve vyloučených lokalitách.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Kraj finančně podpořil vznik souboru fotografií Jiřího Doležala, který byl v roce 2008 umístěn na webu kraje pod názvem Romové Olomouckého kraje.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení Pospolitost	Volnočasové aktivity romských dětí, tanec, hudba	20 000
Společenství Romů na Moravě (Olomouc)	Romaňi gili	20 000

PARDUBICKÝ KRAJ¹⁵²

PLZEŇSKÝ KRAJ¹⁵³

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Aktivity občanských sdružení národnostních menšin a cizinců působících na území hl. m. Prahy jsou podporovány prostřednictvím grantových řízení. Jedná se o *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2008* a *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2008*.

V rámci „Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2008“ byly vyhlášeny následující programy:

1. program - zaměřený na prezentaci národnostních kultur v hl. m. Praze, na kulturní, společenskou a osvětovou činnost národnostních menšin,
2. program - zaměřený na publikační činnost, související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze.

V rámci tohoto programu žádala občanská sdružení národnostních menšin o finanční podporu pokrytí nákladů na provoz kanceláří v Domě národnostních menšin, čehož využily všechny národnostní menšiny sídlící v kancelářích objektu.

V rámci grantového řízení Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2008 bylo přiděleno na podporu projektů národnostních menšin celkem 3 055 000,- Kč.

Současně byly podpořeny některé projekty občanských sdružení národnostních menšin prostřednictvím grantů hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění – Světový romský festival Khamoro (OS Slovo 21), Praha srdce národů (OS Limbora), v rámci grantových řízení v oblasti sociálních služeb a prevence kriminality byly podpořeny některé z projektů malých romských občanských sdružení.

¹⁵² V roce 2008 byly v rámci grantového řízení z rozpočtu kraje podpořeny projekty na podporu integrace romské menšiny a integraci cizinců v celkové výši 1 080 000,- Kč.

¹⁵³ V roce 2008 kraj vyhlásil dotační program „Program podpory sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách“. Účelem tohoto programu je podpora poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytují sociální služby v sociálně vyloučených romských komunitách, nebo příslušníkům romských komunit. K rozdělení bylo určeno celkem 0, 4 mil. Kč. V rámci tohoto programu, bylo podpořeno 5 nestátních neziskových organizací, poskytujících sociální služby na území kraje.

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy v roce 2008

Program č. 1 - prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze, kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin

menšina	předkládající organizace	název projektu / anotace	dotace (Kč)
Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace	Celoroční provoz kanceláře v Domě národnostních menšin (DNM) a společenská akce Balkánské karnevaly.Náklady na celoroční provoz kanceláře bulharské národnostní menšiny v DNM (nájem a služby).	76 100
		MFF „Praha srdce národů“ 2008 - zabezpečení účasti bulharského folklorního souboru – „Rytmy“ z města Stara Zagora. Náklady na ubytování a stravování členů souboru (42 osob), příspěvek na dopravu a režijní náklady.	30 000
	Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje v Praze	Zajištění celoroční podpory kulturních a společenských aktivit organizace, zejména v DNM. Náklady na klubovou činnost, významné dny, hřbitovy, významné osobnosti, semináře, 4 sl. Klub v Bulharsku, komponovaný pořad sv.Cyril a Metoděj, poznávací a multietnická akce pro děti.	30 000
	Vazražďane	Klub Vazražďane - koncerty, výstavy, přednášky a semináře - projekt je zaměřen na uchování a rozvoj bulharských tradic, prezentaci bulharské kultury. Zajištění akcí k jednotlivým bulharským svátkům. Náklady na pronájem prostor, provozní náklady, služby, technické služby (poštovné, propagaci, příspěvek na grafické zpracování a tisk pozvánek, telefonické služby, xerox, kancelářské potřeby, dokumentaci), dopravu, ubytování, honoráře a stravování pro účinkující.	50 000
		Projekt Dny bulharské kultury - koncerty, výstavy, semináře - kulturní a vzdělávací aktivity s cílem seznámit širokou veřejnost s kulturou a životem bulharské národnostní menšiny v Praze. Náklady na pronájem sálů, provozní náklady, služby, technické služby (poštovné, propagace, tisk pozvánek a plakátů, telefonické služby, kancelářské potřeby, dopravu, ubytování, honoráře a stravování pro účinkující.	20 000
	Zaedno	Trifon Zarezan - bulharský ples a svátek vína 2008, 6.ročník. Náklady na propagaci, distribuci, reklamní plochy, odměnu hudební a taneční skupině, telefony.	20 000
		Malé Bulharsko v Praze - série kulturně-společenských akcí. Náklady na propagaci, tisk materiálu, informační brožuru, katalog k výstavě, bulharské kroje pro taneční soubor, věcné ceny, odměnu účetní, telefon.	30 000
Maďaři	Spolek Iglice	Jazykově-vzdělávací programy pro děti v maďarském jazyce a představení pro většinovou společnost -hravá výuka maďarského jazyka, divadelní představení pro děti, herny, letní tábor, projektové víkendy pro děti. Náklady na: honorář účinkujícím, nákup knih, CD a VHS do knihovny, potřeby pro hernu a výuku, materiál na tábor a projektové víkendy, služby, poštovné a telefonické služby.	20 000
	Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Organizační jednotka Praha	Pravidelná setkávání a další aktivity maďarské menšiny - zajištění společenských akcí a klubových setkání - např. přednášky související s národními svátky, maďarskými osobnostmi kulturního i společenského života, rozvoj a udržování kulturních zvyklostí. Náklady na pronájmy sálu, poštovné, telefonické služby, kancelářské potřeby na přípravu pozvánek(obálky, xerox, papír, toner).	23 000
		Provoz kanceláří Svazu Maďarů žijících v českých zemích. Náklady na nájemné a služby.	76 000
		MFF Praha srdce národů 2008 - zabezpečení účasti reprezentantů maďarské tradiční kultury. Náklady na dopravu (příspěvek), ubytování, stravování (25 osob x 3 dny), příspěvek na režijní náklady (pronájmy, technické služby).	30 000
		Podpora celoroční činnosti folklorní taneční skupiny Nyitnikék. Náklady na zajištění výuky tanců ze Slovenska a Transylvánie s choreografií (cestovné, ubytování stravování a honorář lektorům). Náklady na nákup krojů.	30 000
Němci	Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR	Provozní náklady kanceláří v DNM. Náklady na polovinu nájemného a provoz kanceláří.	71 000
	Mládežnická kontaktní organizace v ČR Jukon	Německá NM v Praze a okolí včera a dnes - 3 semináře. Náklady na kancelářské potřeby, programové zajištění, nájemné prostor, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, ubytování a stravování účastníků a ostatní osobní náklady.	30 000
Romové	Cikne Čhave	Romský talent - 4. ročník soutěže romských dětských talentů. Náklady na pronájem prostor, odměna - zvukaři, pořadatelům, organizátorům, moderátorům, hudební produkci, propagaci, telefonické služby, zapůjčení rekvizit a jejich dopravu, poštovné dopravu, ceny soutěžícím, ubytování, občerstvení.	30 000

Romové	Náš svět	Prezentace romské kultury, činnost sdružení. Zajištění dětského uměleckého souboru, zajištění vystoupení souboru, doučování dětí v souboru. Náklady na kostýmy na vystoupení (opravy, doplnění kostýmů, doplňky), pronájem prostor, občerstvení, propagaci (zhotovení pozvánek a propagačního materiálu), výtvarné potřeby na kroužky, fotodokumentace, poplatky za vstupy, dopravu, vybavení kroužků (recitační, výtvarný, taneční), příspěvek na pronájem kanceláře v DNM.	20 000
	Romano Dives	Rozvoj romské kultury, osvětová a poradenská činnost - celoroční činnost sdružení v oblasti využívání volného času dětí a mládeže, rozvíjení kultury, romských tradic a reprezentace Romů žijících v Praze. Zajištění akcí pro děti, oslavy Mezinárodního dne Romů, přehlídky dovedností romských dětí, pobytové výlety, vánoční besídky či vzdělávací a doučovací kursy pro romské děti v ZŠ Grafická. Náklady na propagační materiály (výroba a tisk letáků, pozvánek), poznávací akce - doprava a zajištění akce, fotodokumentace.	20 000
	Romodrom	Kulturní předvánoční akce pro děti z klubu Bavuras. Náklady na pronájem sálu, honorář pro 3 kapely, ozvučení sálu, drobné dárky dětem, občerstvení, doplnění kostýmů a výzdobu sálu.	20 000
		Znalostmi proti diskriminaci 2.etapa. Náklady na zpracování materiálu pro lektory, tisk materiálů, lektorské služby.	30 000
	RomPraha	Podpora kulturních a společenských aktivit. Náklady na pronájem kancelář v DNM, semináře pro studenty, děti a mládež, propagaci, občerstvení.	111 000
	Romské křesťanské vzdělávací sdružení Matice romská	Činnost Matice romské - činnost Matice romské v průběhu celého roku 2008 - pravidelná práce s Romy, zajištění kulturních a společenských akcí i poznávacích výletů. Náklady na činnost kanceláře- kancelářské potřeby, telefonické služby, kopírování, poštovné, účast na křesťanské konferenci CCIT, vánoční besídku, romskou mši za doprovodu cimbálky, diskotéka pro děti s rodiči - hudba, občerstvení, návštěva Svaté hory (Příbram) a Svatého kopečku (Olomouc) - odměny organizátorům.	10 000
	Romské občanské sdružení Velká Ohrada	Podpora kulturních a společenských aktivit - zajištění celoroční činnosti volnočasových aktivit dětí a mládeže. Náklady na materiálové náklady (vybavení kroužků a klubovny), nemateriálové náklady (energie, doprava, spoje, údržba), odměny lektorům, asistentovi, přednášejícím).	50 000
Rusíni	Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Rozvoj rusínské kultury v hl.m. Praze - besedy, filmy, výměnné zájezdy. Náklady na pronájem kancelář rusínské menšiny v DNM.	73 400
Rusové	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	MFF Praha srdce národů 2008 - zabezpečení účasti reprezentantů ruské tradiční kultury na festivalu. Náklady na dopravu, ubytování a stravování pro účinkující (25 osob x 3 dny), režijní náklady (pronájmy, technické služby).	30 000
		Hudebně - literární setkání básníků a umělců Vltava - klubová činnost a koncerty. Náklady na pronájem sálu, pronájem zařízení, nástrojů, výrobu plakátů, programů a pozvánek, poštovné, telefonické služby, ostatní kancelářské potřeby, náklady na pronájem kancelář v DNM.	91 500
Řekové	Řecká obec Praha	Pěvecký a taneční soubor Akropolis - vystoupení na oslavách státních svátků Řecka, účast na folklórních festivalech a jiných společenských akcích. Náklady na pořízení nových krojů, přepravu, údržbu a čištění krojů.	30 000
		Kulturní, společenská a osvětová činnost - společenské večery při příležitosti oslav státních svátků Řecké republiky. Náklady na pronájem a ozvučení sálu.	50 000
		Dům národnostních menšin - náklady na provoz kancelář, služby spojené s provozem kancelář řecké národnostní menšiny. Náklady na nájemné a služby.	65 500
Slováci	Asociace ETNICA	MFF Praha srdce národů 2008 - zajištění účasti reprezentantů romské, židovské, chorvatské, německé a rumunské tradiční kultury na festivalu. Jeho součástí jsou přehlídky, semináře, výstavy, koncerty, workshopy. Náklady na ubytování, stravování a příspěvek na dopravu pro účinkující (5x25 osob, 3 noci), režijní náklady.	150 000
	ČeskoSlovenská scéna	Slováci v hledišti i na jevišti - cyklus divadelních představení a výstav. Náklady na dopravu, ubytování, ozvučení, technické služby, instalace výstavy, honoráře, tisk pozvánek a plakátů, tisk Programového žurnálu, telefon a fax, poštovné.	20 000
	Folklorní soubor Šarvanci, o. s.	Podpora celoroční činnosti sdružení - nácvik složek souboru. Náklady na pronájem zkušebních prostor, pronájem zkušebny pro hudební a pěveckou, honorář pro choreografy, nákup krojů.	50 000

Slováci	Klub slovenské kultury	MFF Praha srdce národů 2008 - účast dětského souboru slovenské národnostní menšiny na MFF Praha srdce národů 2008. Součástí přehlídky, semináře, výstavy, koncerty, workshopy. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu (pro 25 osob x 3 noci), příspěvek na režijní náklady.	30 000
		Programy KSK pro slovenskou menšinu v roce 2008. Náklady na nájemné v kancelářích v DNM, služby(telefon, elektřina,poštovné), výstavy(instalace a adjustace panelů, cestovné a přepravné, OON.	102 000
		Slovenské dny v Praze - 64. výročí SNP - Pamník 2008. Náklady na pronájem prostor, poštovné a telefon, ubytování účinkujících, cestovné, technické služby, moderování.	40 000
		Slovanské jazyky - jazyky blízké a kořeny evropských tradic - pásmo programů, divadélko, besedy, přednášky, soutěže, dramatizované čtení, nácvik her, výstavy, soutěže a V. konference středoškoláků pro děti a mládež majority i minority v DNM. Náklady na služby (elektrická energie, plyn, telefonické služby), kancelářské potřeby, cestovné a přepravné, OON.	30 000
	Obec Slovákov v Prahe	Slovenské Vianoce - predvianočné stretnutie krajanov - Náklady na pozvánky, poštovné, telefonické služby, kancelářské potřeby, pronájem místnosti, odměny účinkujícím, hudbu, šatny a pořadatelskou službu, konferenciéra, výzdobu a cestovní náklady.	15 000
		Klubová činnost - společensko - kulturní aktivity, besedy, osvětová činnost. Náklady na pozvánky, dopisy, poštovné, kancelářské potřeby, pronájem místnosti, odměny účinkujícím, hudbu, cestovní náhrady a ubytování, fotodokumentaci, pronájem promítací techniky a videoprojekci, literaturu a názorné pomůcky k tématu večera.	15 000
	SFZ Limbora	MFF Praha srdce národů 2008 - účast slovenského dětského souboru na MFF Praha srdce národů 2007. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu (pro 25 osob x 3 noci), příspěvek na režijní náklady (pronájmy, technické služby).	30 000
		Tradiční programy - Folklór bez hranic (16.ročník) - pořad věnovaný československé vzájemnosti, Vianoce s Limborou (18.ročník) - tradiční vánoční zvykoslovný program. Náklady na pronájem divadel, ubytování a stravování účinkujících, moderátora a techniku, dopravu.	20 000
		Sdružení Limbora v roce 2008. Náklady na kancelářské potřeby, poštovné, cestovné, propagaci a dokumentaci, honoráře a účetní spolupráci.	50 000
	Slovensko- český klub	Slovenské výstavy pro Prahu - cyklus výstav. Náklady na pronájem sálů, honoráře, ozvučení, technické služby, instalaci děl, dopravu a ubytování, výrobu pozvánek a plakátů a katalogů.	30 000
Srbové	Slovenský literární klub v ČR	Literární soutěž Jána Kollára - literární soutěž pro žáky základních škol a studenty středních a vysokých škol v oblasti tvorby slovenštiny a slovenské tematiky a slavnostní program v Praze. Náklady na peněžité ceny - honoráře za uveřejnění vítězné práce, honoráře porotě, účinkujícím, produkci, cestovné a dopravu, ubytování, výrobu propagačních tiskovin, propagaci v médiích.	40 000
	Srbské sdružení sv. Sáva	Kulturní, společenská a osvětová činnost - 25 pořadů různé délky trvání. Náklady na organizaci akce, materiálovou režii, propagaci a služby(instalace výstavy, technická výpomoc, grafiky), pronájem kanceláří v DNM.	90 500
Ukrajinci	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Ukrajina známá neznámá - výstava fotografií a projekce. Náklady na pronájem prostor a technické zabezpečení, fotomateriál, poštovné propagaci, instalaci výstavy, dopravu, archivaci, zapůjčení mediální techniky.	25 000
		Bílá místa v dějinách Ukrajiny- koncerty a výstavy. Náklady na pronájem sálu a instalaci výstavy, cestovné, poštovné, propagaci, tiskový materiál, fotodokumentaci, archivní záznamy, odměnu technikům.	30 000
		Pěvecký Sbor sv. Vladimíra - koncerty a zpívané bohoslužby, přenosy do Českého rozhlasu - sbor je zván k přímým přenosům zpívaných bohoslužeb do Českého rozhlasu či při liturgiích v řeckokatolickém chrámu sv. Klimenta v Praze. Náklady na pronájem zkušebny, koncertních sálů, cestovné mimopražských sboristů, mimořádné cestovné druhého dirigenta a sólistů, poštovné, propagaci, drobné hudební nástroje, notovou dokumentaci, přídavná zařízení, opravu kostýmů, výzdobu sálu.	50 000
		Česko-ukrajinská vzájemnost pro děti a mládež- přednášky, výstavy, besídky, koncerty, exkurze. Náklady na pronájem místností a sportoviště, propagaci, cestovné a ubytování, kostýmy a drobný materiál, poštovné a telefon, instalaci výstavy a fotomateriál.	20 000

Ukrajinci	Sdružení Ukrajinek v ČR	Cyklus přednášek, setkání a prezentací - Ukrajinci v Praze. Náklady na pronájem sálů, realizaci, propagaci a honoráře, spoje a poštovné a technické zpracování (tištění dobových fotografií).	35 000
		Zachování kulturních tradic, dokumentů a cenných vzpomínek pražských Ukrajinců. Náklady na archivální činnost, digitalizaci, spoje a poštovné, propagaci.	30 000
	Ukrajinská iniciativa v ČR	Činnost ukrajinské vokálně-instrumentální skupiny IGNIS - celoroční zajišťování provozu a vystupování skupiny na území Prahy i celé ČR. Náklady na nákup, opravu nástrojů a krojů, propagaci, cestovné, pronájem techniky a aparatury, nájemné v DNM.	95 000
Židé	Bejt Simcha	Neznámá hudba pražských synagog 4.ročník -koncerty, hudební divadlo, doprovodné přednášky s live hudebními ukázkami. Náklady na pronájem sálu, propagaci, tisk, distribuci, technické služby (poštovné, xerox, telefonické služby), fotodokumentaci, katalogy z akcí, dopravu mimopražských účinkujících, honoráře účinkujícím.	60 000
	Židovská obec v Praze	Káva o čtvrté - osvětová a vzdělávací přednáška a současně diskusní program s problematikou kultury, vědy a filosofie. Projekt je určen zejména pro seniory Židovské obce v Praze, kteří byli internováni v koncentračním táboře a prožili holocaust. Náklady na pronájem prostor, zajištění úklidu sálu a ubrusů, ozvučení, zapůjčení dataprojektoru, DVD přehrávače a promítacího plátna, telefonické služby, poštovné, propagaci, tisk, vlastní realizaci, moderátora.	30 000
		Dětské divadlo Feigele - realizace dětských programů v rámci oslav židovských svátků v roce 2008. Hry tématicky souvisejí se židovskými svátky Simchat Torah, Chanuka, Purim, Šavuot. Náklady na pronájem sálu, výrobu praporek a dárků pro děti, ozvučení a osvětlení sálu, propagaci, tisk plakátů a pozvánek, telefony, poštovné, výrobu kulís, loutek, kostýmů, návštěvu ostatních židovských obcí - doprava.	40 000
		Podvečery s Yvonne Přenosilovou, bývalou redaktorkou rádia Svobodná Evropa a známou zpěvačkou a jejími hosty - kulturní a společenská setkání, diskusní program zaměřený zejména na prezentaci menšinových kultur, vědy a filosofie, také z pohledu integrity pražské židovské komunity vzhledem k českému prostředí. Projekt je určen zejména pro seniory Židovské obce v Praze, kteří byli internováni v koncentračním táboře a prožili holocaust. Náklady na pronájem sálu, ubrusy a úklid sálu, ozvučení sálu, propagaci a tisk, telefonické služby, poštu, honorář moderátora.	20 000
multikulturní	Slovo 21	Světový romský festival Khamoro 2008 - koncerty, mezinárodní seminář, konference, výstavy, defilé. Náklady na odměny účinkujícím, cestovné, stravu a ubytování, scénografii a rekvizity, ozvučení a osvětlení, pronájem prostor, propagaci, dopravu, poštovné, telefon a kancelářské potřeby.	500 000

celkem 2 815 000

Program č. 2 - publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze

menšina	organizace	název projektu / anotace	dotace (Kč)
Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace	Svědectví, které prověřil čas. Náklady na přepsání rukopisu a zlom textu, grafickou úpravu, předtiskovou úpravu, korektury, obrazový materiál, tisk a vazbu knihy, poštovné.	50 000
	Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje v Praze	Jordan Balurov - Ze života bulharské menšiny v Čechách 1946 - 2007. Náklady na vydání knihy 120 stran A5 v Bulharštině.	40 000
	Zaedno	Bulhaři 2008 - celoroční sběr informací prezentovaných formou multimediálního DVD a doprovodného bookletu. Náklady na výrobu prezentace a DVD, bookletu (grafický návrh), tisk bookletu, odměnu redaktorovi, poštovné, telefony.	30 000
		Moje Bojka - krátký dokumentární film, podle scénáře režisérky Světlany Lazarové. Náklady odměny, pronájem natáčecí a postprodukční techniky, výrobu DVD, poštovné, účetní.	50 000
Romové	Romano džaniben	Vydávání časopisu Romano džaniben. Náklady materiálové, nemateriálové, předtisková úprava, tisk, distribuce a propagace.	50 000
Ukrajinci	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Básnička Oksana Ljaturynská. Náklady na sestavení z antologie, překlady, korektury, odborné statě, bibliografii a redakci, obrazový materiál, obálku a grafické zpracování, přepis rukopisu, poštovné a distribuci, tisk.	40 000

celkem 260 000

Členění finančních prostředků v kapitole Oblast národnostních menšin a integrace cizinců pro rok 2008 (mimo granty)

<i>typ akce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Akce pořádané HMP	
8. setkání národnostních menšin (seminář, výstava, kulturně-společenský večer)	350 000
Semináře pořádané v rámci Poradního sboru pro záležitosti romské komunity HMP (seminář k aktuálním otázkám v oblasti práce s romskou komunitou)	50 000
Akce pořádaná ve spolupráci s Poradním sborem pro záležitosti romské komunity HMP k Mezinárodnímu dni Romů (kulturně-sportovní den ve spolupráci s národnostními menšinami)	100 000
Schola Pragensis - zajištění stánku národnostních menšin	10 000
celkem	510 000

Akce jednorázové účasti HMP	
Nizkoprahové kurzy českého jazyka pro cizince v rámci podpory integrace cizinců v prostorách DNM	100 000
Etnofest - spolupráce s MČ Praha 9 na multikulturní akci	30 000
Taneční soutěž - Streetdance	500 000
celkem	630 000

STŘEDOČESKÝ KRAJ ¹⁵⁴

Kraj podporuje projekty ve prospěch integrace romské komunity, nejsou mu známy aktivity ze stran ostatních příslušníků národnostních menšin.

ÚSTECKÝ KRAJ

Samostatný dotační program na podporu menšin není vyhlašován. Organizace příslušníků menšin mají možnost se přihlásit do všech dotačních jiných programů vyhlašovaných krajem.

Program podpory regionální kulturní činnosti na rok 2008

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Svaz Maďarů žijících v Čechách	Dny maďarské kultury	50 000

Podpora sociálně - zdravotních služeb 2008

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Farní charita Rumburk	Žijeme spolu	50 000
Poradna pro integraci	Sociální poradenství pro azylanty v Ústeckém kraji	120 000
Sdružení ROMANO JASNICA	Odborné sociální poradenství	85 000
Společný život	Terénní programy	90 000
celkem		345 000

ZLÍNSKÝ KRAJ ¹⁵⁵

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení Aver Dživipen	Nezapomeňme, co umíme	61 000
ZŠ a MŠ Vsetín	Využití kulturních a uměleckých činností	80 000
Školské rodičovské sdružení při Speciálních školách Vsetín	Volnočasové aktivity pro romské děti	44 000
občanské sdružení Cyrillos Vsetín	Kampaň proti rasismu United Colours of Vsetín 08	30 000
Sdružení dětí a mládeže Romů ČR	Výstava o Romech „Putujeme z Indie do Evropy“	200 000
Diakonie CČE Vsetín	Jilestar, hudební a taneční kroužek romských dětí	50 000
Středisko volného času Všetuly	Asistent volnočasových aktivit romských dětí	90 000
celkem		555 000

¹⁵⁴ V oblasti dotační politiky pro národnostní menšiny zaměřuje kraj svou činnost především na romskou menšinu. V roce 2008 byly v rámci grantového řízení z Humanitárního fondu Středočeského kraje podpořeny projekty na podporu integrace romské komunity v celkové výši 1 400 000,- Kč.

¹⁵⁵ Navíc Charita Valašské Meziříčí uskutečňovala v roce 2008 projekt *Terénní práce v romské komunitě* (145 tis. Kč).

Přehled obcí s více než 10% obyvatel – příslušníků národnostních menšin, které nezřídily výbor pro národnostní menšiny¹⁵⁶⁾

<i>obec s minimálně 10 % příslušníky národnostních menšin (počet obyvatel)</i>	<i>národnostní menšina</i>	<i>celkem % příslušníků národnostních menšin;¹⁵⁷⁾ důvod nezřízení</i>
Abertamy (1197)	německá, slovenská (vietnamská)	20,63; --- ¹⁵⁸
Bělá pod Pradědem (1785)	slovenská, německá, romská, ukrajinská, polská	10,14; nezáměr
Bílá (344)	slovenská	16,28; nezáměr
Blatno (315)	slovenská, německá, romská	12,06; ---
Bochov (1950)	slovenská, německá	10,36; ---
Březová, okr. Sokolov (2781)	německá, slovenská, maďarská	15,14; nezáměr
Bublava (336)	německá, slovenská	15,18; ---
Cetechovice (226)	slovenská	15,49; zřízení Výboru nemá smysl ¹⁵⁹
Dasnice (353)	slovenská, německá	11,33; ---
Divčí Hrad (272)	řecká, slovenská	13,97; ---
Dolní Dvořiště (1281)	slovenská, ukrajinská, německá	11,09; není zájem
Doubrava (1811)	polská, slovenská	11,87; po volbách v roce 2006 nebyl zřízen
Dubenec (293)	ukrajinská	13,99; po zrušení firmy se Ukrajinci odstěhovali
Frymburk (1319)	slovenská	13,81 %; ---
Hora Svaté Kateřiny (330)	německá, slovenská	10,30; ---
Horní Blatná (468)	(vietnamská), německá, slovenská	20,3; ---
Horní Maršov (1058)	slovenská, německá, polská	11,53 %; ---
Hrabětice, okr. Znojmo (909)	Slovenská, maďarská	10,56; „v obci nežije žádná menšina“
Hranice u Aše (2266)	slovenská, německá, ukrajinská	17,12 %; ---
Hrčava (278)	slovenská, polská	10,43; nezáměr
Chbany (599)	slovenská, německá	14,02; ---
Jindřichovice, okr. Sokolov (386)	slovenská, německá	18,39; ---
Katusice (796)	slovenská	10,18; ---
Královské Poříčí (710)	německá, slovenská	17,61; ---
Krásný Dvůr (718)	slovenská, německá, romská, polská, ruská	10,17; vesměs smíšená manželství, není zájem
Kryštofovo Údolí (200)	německá	10,0; „v obci nejsou národnostní menšiny“
Kytlice (418)	německá, slovenská, ukrajinská	12,20; „není potřeba zřídit jej“
Lenora (803)	slovenská, německá	13,95; nezáměr
Lesná (492)	slovenská, ukrajinská, německá	12,20; nezáměr
Libavské Údolí (589)	slovenská, německá	15,11; ---
Libá (577)	slovenská, německá	14,56; ---
Lipno nad Vltavou (550)	slovenská, ukrajinská, německá	10,73; nebyla vůle jej zřídit
Lipová (650; okr. Děčín)	německá, slovenská, ukrajinská	11,54; ---
Loket (3202)	německá, slovenská, ruská, romská	10,81; navzdory iniciativě obce není ustanoven
Lomnice (1093)	německá, slovenská	12,72; počet je zanedbatelný
Luby (2478)	německá, slovenská, ukrajinská, maďarská	13,24; „všichni žijí bez problémů“
Malá Morava (588)	slovenská, německá	10,71; „nejsou organizace, není zájem“
Malonty (1089)	slovenská, německá	13,59; nezáměr
Milotice nad Opavou (398)	slovenská	19,10; ---

¹⁵⁶ Předkladatel vycházel ze sčítání lidu v roce 2001 (<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>), aktuální počet obyvatel mohl tedy od té doby doznat změn, které nejsou zohledněny.

¹⁵⁷ Celkovým procentuálním zastoupením národnostních menšin je myšlen podíl těch menšin, které jsou reprezentovány v Radě.

¹⁵⁸ V obci existuje občanské sdružení Abertamy (Bürgerverein Abertham). Uskutečňuje projekty, které jsou financovány z Českoněmeckých fondů a má přímou spolupráci se Saskem. Tyto aktivity nejsou podporou národnostní menšiny v pravém slova smyslu, byť členskou základnu tvoří i německy mluvící obyvatelstvo.

¹⁵⁹ V roce sčítání lidu byly v obci řeholní sestry (Školské sestry sv. Františka), které se musely v roce 2005 vrátit na Slovensko. Z této komunity bylo 33 sester slovenské národnosti. Zřízení Výboru by znamenalo pouze bizarní naplnění litery zákona.

Mirkovice (398)	slovenská, německá, maďarská, ukrajinská	13,11; nehlásí se
Mírová (224)	německá, slovenská	10,7; ---
Nebanice (311)	slovenská, německá	10,93; ---
Nepomyšl (412)	slovenská, německá	12,62; ---
město Nové Sedlo (2639)	německá, slovenská, maďarská	18,30; ---
Oborná (336)	slovenská	10,42; ---
Okrouhlá (234)	slovenská	18,38; ---
Pernink (904)	německá, slovenská, maďarská	16,92; nikdo se nepřihlásil
Potůčky (369)	německá, slovenská (vietnamská)	10,30; nezájem
Přední Výtoň (266)	slovenská, německá	12,03; nezájem
Přehýšov (557)	slovenská, německá, ukrajinská	19,21; v době sčítání lidu v obci cizinci pracující v podniku Dioss
Přepychy (594)	slovenská	12,79; „jde o ženy slovenské národnosti, jež jsou v charitním domově“
Rotava (3449)	slovenská, německá, romská, polská, maďarská, ukrajinská	10,00; „nehlásí se potřebné procento“
Rovná (593)	slovenská, ukrajinská, německá, ruská	22,60; „nikdo se k menšinám nehlásí“
Rozvadov (684)	slovenská, německá, (vietnamská)	12,13; nezájem
Rožmberk nad Vltavou (333)	slovenská, německá	15,62; nezájem ze strany menšin
Rožmitál na Šumavě	slovenská	12,99; ---
Skalná (1668)	německá, slovenská	12,41; nejsou registrovány
Skorošice (797)	slovenská, německá	13,68; nejsou organizace
Sokolov (25081)	slovenská, německá, romská, maďarská, vietnamská	11,29, koordinátor pro komunitní plánování a menšiny, aktivně nepůsobí organizace menšin ¹⁶⁰
Staré Křečany (1176)	německá, slovenská, maďarská, romská	11,66; „nelze určit počet národnostních menšin z důvodu jejich neprokazatelnosti“
Stříbrná (432)	německá, slovenská	22,69; nezájem
Světlík (263)	slovenská	12,93; ---
Šluknov (5658)	slovenská, německá, polská, ukrajinská, romská, „jiná“	11,14; spolupráce s romským sdružením a vietnamskou komunitou
Tisová, okr. Tachov, (465)	slovenská, romská, maďarská	11,83; ---
Vápenná (1272)	slovenská, německá	13,92; nebyl zájem
Velká Kraš (907)	slovenská, romská, německá	10,47; ---
Velká Štáhle (334)	slovenská	16,47; ---
Veliká Ves (268)	slovenská, německá, polská, romská	11,57; výbor pro nezájem menšin zrušen
Velké Kuněčice (653)	romská, slovenská	15,47; ---
Velký Karlov (431)	slovenská, ukrajinská	10,21; „obyvatelé vyzváni, nezájem“
Vidnava (1424)	slovenská, německá, řecká	12,85; „nejsou národnostní menšiny“
Vilémov (1028)	německá, slovenská, polská	11,77; chybí organizace, zástupci menšin ve výborech a komisích zastupitelstva
Vysoká Pec (258)	německá, slovenská	10,08; ---
Žacléř (3633)	německá, slovenská, polská	13,76; ---

¹⁶⁰ Pozn. předkl. - v Sokolově má své sídlo jedna z Regionálních obcí občanského sdružení Obec Slovákův.

Návrh novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Návrh

ZÁKON

ze dne 2009,

kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů se mění takto:

Čl. 1 - Ust. § 29 odst. 2 se mění takto:

Na konec věty, za slovo „doporučí“, se vloží vedlejší věta „anebo pokud o to požádá občanské sdružení zastupující zájmy národnostní menšiny,¹⁶¹ které působí alespoň 5 let na území obce“. Odkaz na poznámku pod čarou zní takto: „Ve smyslu Části první Hlavy II § 5 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.“

Čl. 2 – Ust. § 117 odst. 3 se mění takto:

V první větě, za slova „výbor pro národnostní menšiny“ se vloží vedlejší věta „pokud o to písemně požádá občanské sdružení zastupující zájmy národnostní menšiny.^{1a}“

Odkaz na poznámku pod čarou zní takto: „Ve smyslu Části první Hlavy II § 5 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.“

Vedlejší věta v druhé větě odstavce za slovy „zástupci národnostních menšin“, tj. slova „pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona; 36) vždy však“ se zrušují. Text pokračuje novou větou „Příslušníci národnostních menšin...“, přičemž slova „musí tvořit“ se nahrazují slovy „tvoří vždy“.

Nové znění návrhu:

§ 29

(2) V obci obývané příslušníky národnostních menšin se název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků uvádějí též v jazyce národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % občanů obce, pokud o to požádají zástupci příslušné národnostní menšiny prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny (§ 117 odst. 3) a pokud ten svým usnesením návrh doporučí, **anebo pokud o to požádá občanské sdružení zastupující zájmy národnostní menšiny,¹ které působí alespoň 5 let na území obce.**

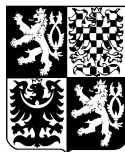
§ 117

(3) Obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny, **pokud o to písemně požádá občanské sdružení zastupující zájmy národnostní menšiny.¹** Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin. Příslušníci národnostních menšin tvoří vždy nejméně polovinu všech členů výboru.

Analogicky se upraví ustanovení § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších úprav, a § 78 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

¹⁶¹ Ve smyslu Části první Hlavy II § 5 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 29. června 2009 č. 845

ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2008

Vláda

I. **bere na vědomí** Zprávu o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2008, uvedenou v části III materiálu č.j. 812/09 (dále jen „Zpráva“);

II. ukládá

1. ministru pro lidská práva

a) vypracovat konečné znění Zprávy podle bodu I tohoto usnesení,

b) zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,

2. ministru vnitra navrhnout při novelizaci zákonů o územních samosprávných celcích úpravu ustanovení § 29 odst. 2 a § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a § 78 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, zpracovanou v souladu s přílohou 14 Zprávy;

III. **pověřuje** předsedu vlády předložit Zprávu předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a předsedovi Senátu Parlamentu České republiky pro informaci příslušných výborů obou komor Parlamentu České republiky;

IV. doporučuje

1. hejtmánovi Moravskoslezského kraje zajistit systémové poskytování dotací obcím na provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v Moravskoslezském kraji,

2. hejtmánům, primátorovi hlavního města Prahy, primátorům statutárních měst a starostům obcí s pověřenými obecními úřady a obcí, v nichž byl zřízen Výbor

pro národnostní menšiny, zajistit systémové poskytování účelových dotací z veřejných financí na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Provedou:

předseda vlády,
ministr vnitra,
ministr pro lidská práva

Na vědomí:

hejtmani,
primátor hlavního města Prahy,
primátoři statutárních měst

Předseda vlády
Ing. Jan Fischer, CSc., v. r.

ENGLISH SUMMARY

1. Introduction

The Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2008 (hereinafter the “Report”) is already the eighth document since 2002 that is annually submitted to the Government. The text has always been drawn up by the secretariat of the Government Council for National Minorities (hereinafter the “Council”) on the basis of supporting documents supplied by the relevant ministries, the Public Defender of Rights and the Office of the President of the Republic, local and regional authorities and representatives of national minorities in the Council.

The ratification process of the European Charter for Regional or Minority Languages (hereinafter the “Charter”), which was completed on 1 March 2007 when the Charter entered into force, can be definitely considered as the most significant change that occurred in this period. Since the Charter is primarily implemented at the local level, a continually increasing portion of the Report is dedicated to the application of national minority policies at the local and the regional levels, specifically to the issue of implementation of the Charter.

The chapter concerning public administration at the local and the regional levels (chapter 6 of the Czech version) has pointed out the necessity to deal with the role played by committees for national minorities (hereinafter the “Committee”) in the implementation of the Charter. Therefore, the Report includes a draft amendment to the relevant provisions of Act No 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended, Act No 129/2000 Coll. on Provinces, as amended and Act No 131/2000 Coll. on the Capital City of Prague, as amended..

2. International issues

2.1. European Charter for Regional or Minority Languages

A comprehensive evaluation of the Charter's implementation in 2007 is provided by the First Periodic Report on the Implementation of Obligations Inherent in the Charter in the Czech Republic,¹⁶² which was discussed and adopted by the Council and then ratified by the Government 25 February 2008. Subsequently, on 30 April 2008, the document was handed over to the Council of Europe.¹⁶³

On 10-12 December 2008, a three-member Commission of Charter Experts,¹⁶⁴ which had a task to clarify some obscurities that might have emerged from the First Periodic Report, paid a visit to the Czech Republic. During its visit, the Commission met with representatives of national minorities, of local and regional authorities and of the ministries.

2.2. Framework Convention on the Protection of National Minorities

According to the schedule, the Czech Republic - like the majority of Member States of the Council of Europe – has started in 2009 the third monitoring cycle of the implementation of the Framework Convention on the Protection of National Minorities (hereinafter the “Convention”). In April 2009, the Czech Republic has to submit to the Council of Europe the Third Periodic Report on the Implementation of Principles Established by the Convention.

The Committee of Ministers of the European Council adopted on 11 June 2008 a document serving as the basis for the elaboration of third periodic reports of individual Member States.¹⁶⁵ For further inspiration, it recommended to the Member States thematic commentaries of the Advisory Committee of the Convention, which were elaborated, *inter alia*, for the following purposes:

- Commentary of the Advisory Committee on education,¹⁶⁶
- Commentary on the effective participation in cultural, social and economic life and public affairs.¹⁶⁷

Both documents were translated into Czech; the originals and translations were published on the website of the Council and distributed to the Council members. In December 2008, the Council adopted a preparatory schedule for the Third Periodic Report on the Implementation of Principles Established by the Convention so that the document can be submitted in Strasbourg in April 2009.

¹⁶² See Government Resolution No. 172 of 25 February 2008.

¹⁶³ <https://web2006.vlada.cz/scripts/detail.php?id=34111>

¹⁶⁴ Dr. Alberto López Basaguren (Spain), Emyr Lewis (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) and dr. Mahulena Hoffmannová (Czech Republic).

¹⁶⁵ The English text and its translation was published on the Council website: (http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/to_jo_vychodiska_treti_zprava.pdf)

¹⁶⁶ http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rnm/dokumenty/mezinarodni/komentar_poradni_vybor_vzdelavani_1.pdf

¹⁶⁷ http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rnm/dokumenty/mezinarodni/komentar_poradni_vybor_ucast_1.pdf

3. Tasks under Government resolutions

3.1. House of National Minorities in Prague

The House was opened on 21 June 2007. Upon the start-up of its activities, its management was assumed by *Centrum sociálních služeb a prevence hl. m. Prahy* (Social Services and Prevention Centre of the City of Prague). A change in its organizing structure, which was adopted in 2008., resulted in the establishment of a public benefit society - *Dům národnostních menšin o.p.s.* (House of National Minorities – a public benefit society).¹⁶⁸

The House of National Minorities (hereinafter the “HNM”) is home to civic associations of the Bulgarian, Hungarian, German, Polish, Roma, Russian, Ruthenian, Greek, Slovak, Serbian and Ukrainian minority. Each of them has two offices at its disposal. Besides that, there are two offices belonging to the Prague City Hall, designated for the staff of the Prague councillor Jiří Janeček's secretariat, who are responsible for the national minority agenda and the integration of foreigners, and for the Roma coordinator.

Furthermore, the civic associations may use common premises, such as an exhibition hall, a conference room and a community hall with a coffee lounge. In the course of 2008, the exhibition hall hosted exhibitions organized by individual national minorities, as well as by organizations of foreigners residing and working in the territory of the City of Prague, which cooperate on a long-term basis with the City of Prague. The conference room served for conferences and also for tuition - for instance, the City of Prague organized there every Tuesday and Thursday, in cooperation with *Centrum pro integraci cizinců* (Centre for Integration of Foreigners), a low-threshold Czech language course. Lectures, seminars, debates, conferences, concerts, cinema evenings, cultural programmes, social evenings dedicated to important holidays of individual national minorities etc. were held in the community hall. Rehearsals of folklore and theatre ensembles were also held there in 2008. Adjacent to the community hall is a coffee lounge, which serves as a catering facility in individual events and hosts at the same time regular exhibitions of paintings or photographs.

In addition, the HNM organized events for children and youth, cultural weeks dedicated to individual national minorities, cinema evenings of national minorities etc..

The City of Prague used the HNM's premises for its own events carried out for national minorities. In 2008, such events included, for instance, a Christmas party for children of all national minorities, a social evening dedicated to the 8th meeting of national minorities, and exhibitions (dedicated in 2008 to the Roma national minority).

The cost of the year-round operation and activities of offices of individual national minorities, amounting to 790,000 CZK, was supported from the grant scheme “*Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2008*” (City-wide Schemes to Support the Activities of National Minorities in Prague in 2008). This offer of financial support was used by all national minorities residing in the HNM.

3.2. World Roma Festival KHAMORO 2008

On 25 – 31 May 2008, the tenth annual World Roma Festival Khamoro 2008 was held in Prague under the aegis of the Czech Prime Minister, Mirek Topolánek, and the mayor of Prague. Like in the past years, the leading organizer, was the civic association *Slovo 21*; the

¹⁶⁸ Resolution of the Prague Municipal Assembly (No. 19/76 of 18 September 2008).

City of Prague was a co-organizer. The festival features among the main events on the capital city's cultural calendar.

The organization of the festival was subsidized by an amount of 2,000 TCZK from the national budget, provided through the Ministry of Culture.¹⁶⁹

The musical part of the program, which represents the core of the festival, featured the following groups: *Guločar*, *Le čhavendar*, *Bengas*, *Cindži Renta* and *Gitans* (Czech Republic), *Yorgui Loeffler*, *Angelo Debarre* and *Arbat* (France), *Basily* (The Netherlands), *Puerto Flamenco* (Spain), *Romans* (Ukraine), *Esma Redžepova* (Macedonia), *Oluja* (Serbia), *Ferus Mustafov* (Macedonia) and *Loyko* (Russia). Concerts of these groups were held in Rock café, Jazz Club Reduta, Club Roxy and the Prague Congress Centre.

The accompanying cultural program was held in the Old Town Hall, Museum Kampa, House of National Minorities, in the cinema Aero, the Popocafépetl Club, Palace Aventin and in the dance studio Zambra. It included the following events: a press conference, the exhibition "*Ztracený ráj*" (Paradise Lost), organized in cooperation with Museum Kampa, the exhibition of *Alfred Ullrich's* illustrations, a "*movie marathon*" with Roma topics (movies: *Když se cesta klikatí* (When the Road Bends), *Hudebníkem na celý život* (Musicians for Life), *Romové a hudba* (The Roma and Music), *Kniha rekordů Šutky* (Šutka's Book of Records), *Transylvania*, *Soňa a její rodina* (Sonya and Her Family)), the exhibition "*Cesty Romů*" (Journeys of the Roma) (photographs of Eva Davidová), a traditional *parade of participants* in the Prague centre, an exhibition of Roma folk costumes "*Co to máš na sobě!?*" ("What are you wearing?!"), organized in co-operation with the Museum of Romani Culture in Brno and flamenco dance workshops (lectors: Andrej Vujčić, Francesca Grima).

The programme also featured a week-long international conference on ethnic music "*Music and Minorities*", which was held in the Jenerálka facility and was attended by more than 60 world's experts on ethnic music. The conference emerged from the activities of a study group bearing the same name, which is a part of a renowned international organization International Council for Traditional Music. The conference was organized in co-operation with the Faculty of Humanities, Charles University, Prague. The second part of the specialized programme comprised week-long workshops for Roma youth "*Jdeme dlouhou cestou*" (We Are Taking a Long Journey). By means of various workshops and lectures, the participants from the Czech Republic, Slovakia, Slovenia and The Netherlands gained valuable information and knowledge about the organization of cultural events, cultural work, Roma culture and language in individual countries etc..

Like in the previous years, more than one half of the implementation team, all facilitators and lecturers were Roma. This unusual rate of their involvement in the project enabled the young Roma to gain valuable work experience, which they can use in their future jobs and in their own activities. The festival was visited by some 8.5 thousand viewers.

¹⁶⁹ According to the Government Resolution No. 347 of 7 April 2003.

Financial settlement of the festival subsidy:

<i>purpose</i>	<i>Total expenditure (CZK)</i>	<i>covered from the subsidy (CZK)</i>	<i>purpose</i>
material costs	206,000	40,000	stationary
non-material costs	4,216,000	1,210,000	<i>of which:</i>
			350,000 lighting, sound equipment (special equipment)
			120,000 travel expenses of participants
			470,000 accommodation of participants
			215,000 production and publication of the catalogue
production – payroll (including statutory contributions)	1,835,000	750,000	55,000 parade of the participants
			<i>of which:</i>
			350,000 wages (project manager, assistant to the project coordinator, workshop coordinator)
		400,000	OON production (production – coordinators, production assistants, producer, lecturers, facilitator, interpreting, support work)
total	6,257,000	2,000,000	

Project income

Project receipts:	230,000 CZK
Admission fees	230,000 CZK
Other sources of funding:	6,027,000 CZK
Applicant's own financial contribution	21,000 CZK
Subsidy from local (self-government) authorities (City of Prague)	2,400,000 CZK
Sponsorship	1,200,000 CZK
Czech Government (via Ministry of Culture – department of the regional and national culture)	2,000,000 CZK
Ministry of Culture – art department	150,000 CZK
Foreign resources (cultural centres and embassies of the states involved)	256,000 CZK
Subsidies from Czech foundations	0 CZK
total	6,257,000 CZK

3.3. Research of the Romani and ethnolects of Czech with Roma specifics

Submitting organization Charles University in Prague, Faculty of Philosophy
 Project implementator PhDr. Jan Červenka, Ph.D., Romani Seminar, Institute of South and Central
 (submitter) Asia
 Leading implementation team PhDr. Jan Červenka, Ph.D., Bc. Pavel Kubaník, Mgr. Helena Sadílková, M.A.

This research project, implemented in 2008, was funded by the Ministry of Education, Youth and Sports within the subsidy programme *Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy* (Support of Education in the Languages of National Minorities and Multicultural Education) (thematical domain *Výzkumy a analýzy zaměřené na oblast vzdělávání národnostních menšin a etnik žijících v ČR* – Research and analyses focused on Education of National Minorities and Ethnic Groups Living in the Czech Republic).¹⁷⁰

¹⁷⁰ The full version of the project's final report see www.romistika.eu.

The presented report on the situation of the Romani language in the Czech Republic can be definitely considered as the first document about such topic, which is supported by a specifically targeted field research. The information summarized in the report can be deepened or re-evaluated by further research.

The research focused, in particular, on the proficiency of various Roma generations in Romani, on the context of acquisition of the knowledge of Romani, on the use of the language in various situations and on the language status of the Roma. The research was divided into two parts: in its first quantitative part, it investigated the knowledge of the Romani language among school aged Roma children (a total of 59 schools in 35 cities in 12 districts in the Czech Republic were visited and the sample included a total of 968 pupils); the second, qualitative part of the survey, was focused on the context of use and passing on of Romani in its natural environment (this part of the survey was carried out in five localities selected according to partial results of the quantitative survey, with the aim to obtain a more detailed knowledge of the general situation of Romani in the given locality and to describe in detail the language behaviour in selected extended families across two to three generations, or to determine in some cases the reflection of the language behaviour of older generations).

The presented outputs were severely restricted due to the shortage of data collected by research of the situation of Romani dialects other than the principal north-central dialect,¹⁷¹ which exist in the territory of the Czech Republic. However, the survey provides at least partial information about the situation of Wallachian Romani; nevertheless, its representation in the quantitative and qualitative part is very low. As indicated by the survey findings and by other experience, the knowledge of the Wallachian Romani has been being regularly passed on to next generations. Therefore, the conclusions set forth below cannot be applied to the situation of the Wallachian Romani (the Lovar dialect of Romani).

Conclusions

Based on the implemented survey, it can be stated, with regard to the situation of the north-central dialect of the Romani language in the Czech Republic, that:

- the bilingualism in Romani and the mainstream language is being replaced by unilingualism in Czech or by another type of bilingualism, when the Czech is an actively used language, while the Romani is a language that is more or less understood by the relevant individual;
- the language situation is very different in individual municipalities – while the Romani is still being passed on in some Roma families or even communities, a partial language conversion has already been happening for several generations in other families or communities;
- it can be assumed that a maximum of only one third of school age children possesses active skills in Romani; another one third of them have various passive skills in Romani and the whole one third of children of this age has (almost) no knowledge of the Romani;
- the above-mentioned assumption cannot be applied to other age groups, in which active skills of Romani are more frequent;
- speakers who are proficient in Romani language are the key players in passing on the language to next generations. If the estimated ratio of active speakers in the current youngest generation is correct, it can be assumed that in the language conversion process will deepen even more in future;

¹⁷¹ This term has been established in international Romani studies in accordance with N. Boretzký's term *north-central dialects* used for the Slovak and Czech Romani.

- further considerations about the promotion of Romani in the Czech Republic have to take into account the group of people with various levels of passive Romani skills. Under certain circumstances, people with passive knowledge of Romani may become active speakers;
- the full acquisition of Romani can be a long-term process even in an environment where the Romani is used on a regular basis;
- the factors that have a positive or a negative impact on passing on of the language are very diverse, with varying combinations of their effects. The principal factors include language skill, the language environment, personal attitudes towards the language and attitudes of the environment towards the language;
- nevertheless, the Romani continues to function as an identifier and an important attribute of being the Roma and the standpoints towards it are in no way neutral: while some declare that it is useless, others emphasise its significance and some Roma are even ashamed of their inferior or poor knowledge of the language and try to conceal it;
- the decision of some parents whether to pass (or not to pass) the Romani language to children is still affected by the fear of problems that may be encountered by the child - Romani speaker at school. While this may only be a declaration or persistence of behaviour resulting from the former repressive approach of the state towards the Roma minority, it would be appropriate to consider this fact also in the light of the current school environment setting as regards the support of minority languages and bilingualism in general;
- the survey of the knowledge of the Romani language among children of the primary school age has also revealed a specific fact that is important for practical implementation of methods and organization of any future courses of this language: due to the age diversity among pupils possessing various levels of Romani knowledge, there exist, within the same age group of pupils, children with very differing levels of knowledge of the Romani language, and vice versa – one level of Romani knowledge encompasses pupils belonging to different age categories. Hence, this specific would require the adaptation not only of the form of any future Romani language courses but also of the course materials;
- the survey has documented an interest in Romani, both from the part of school children but also from interviews with members of other age groups carried on within the qualitative research. Some respondents felt the absence of Romani in the media. It can be stated that the support of the Roma minority media, which is one of the key instruments used by the Czech Republic for the support and protection of regional and minority languages, does not ensure practical implementation of the declared objectives as regards the Romani language;¹⁷²
- it would be appropriate to continue both qualitative and quantitative language research. However, beside the targeted expansion of the sample (i.e. not only the increase of the number of respondents), it would be necessary to gradually include in it some experimental elements – particularly the practical examination of mutual understanding between Roma sub-dialects and the understanding of new function styles, currently used for example in some Roma media or in (still scarce) language course materials.

3.4. Use of the subsidy to implement the European Charter for Regional or Minority Languages

In 2008, the budget chapter 304 - Office of the Government of the Czech Republic - allocated again an amount 5,000,000 CZK for this purpose. The Office of the Government of the Czech

¹⁷² Submitter's note – Three out of four periodicals use Romani, thus it is more of a problem of distribution than the language.

Republic provided to the Moravian-Silesian Province (kraj) in 2008 a special-purpose non-investment subsidy from its chapter and the Council of the Moravian-Silesian Province decided its resolution¹⁷³ decided to accept this transfer to the provincial budget to cover costs related to the implementation of the programme *European Charter for Regional or Minority Languages*. In this respect, it used the possibility to draw a part of the funds in the amount of 150,000.00 CZK to cover the costs incurred by the province for a 0.3 workload of an employee related to the this activity. Out of this amount, a total of 87,369 CZK were spent. Out of the amount of 4,850,000 CZK, a total amount of 663,756.40 CZK was provided in 2008 under resolution of the provincial assembly no. 25/2207 to municipalities in the territory of the province. The subsidy was provided to cover the costs of interpreting and translation of written applications submitted in Polish into Czech and the costs related to the fulfilment of obligation to use local names (names of municipalities, streets) and names of public buildings in Polish.

The funds that were actually spent amounted to 751,125.40 CZK. The Moravian-Silesian Province sent the financial settlement of the subsidy for 2008 to the Government Office on 6 February 2009 and returned the unused funds in the amount of 4,248,874.60 CZK to the provider, who then transferred this amount on the settlement account of the Ministry of Finance.¹⁷⁴

<i>applicant, municipality</i>	<i>subsidy in 2008 (CZK)</i>	<i>subsidy in 2007 (CZK) ¹⁷⁵</i>	<i>subsidy in total (CZK)</i>
Bystrice	25,756.40	---	25,756.40
Český Těšín	543,188.00	212,227.50	755,415.50
Hnojník	17,612.00	---	17,612.00
Hrádek	6,835.40	21,455.70	28,291.10
Milíkov	38,746.30	---	38,746.30
Střítež	13,447.00	---	13,447.00
Těrlicko	18,171.30	---	18,171.30
total	663,756.40		

Certain complications in drawing the subsidy were due to the inappropriate form of the direction signs (“Municipality in the national minority language” and “End of the municipality in the national minority language”), stipulated in the amendment of Decree No. 30/2001 Coll., implementing road traffic rules and road traffic regulations and management, as amended by Decree No. 507/2006 Coll.. Therefore, the Council secretariat discussed in 2008 a possible change of this form with the relevant employees of the Ministry of Transport. In general, municipalities were informed about the situation and requested to take a reserved approach to the installation of these signs. Specifically, such signs were to be included in one and the same nameplate or the text was to be designed in the same font and size in both languages.

In the course of the year, the Ministry of Transport finished a draft amendment that complied with the foregoing and submitted the relevant material on 23 January 2009 to the Government for comments.

¹⁷³ No. 175/6282 of 7 May 2008.

¹⁷⁴ According to the Decree No. 551/2004 Coll. setting principles and deadlines of financial settlement with the national budget, the national financial assets or the National Fund.

¹⁷⁵ Beside the foregoing, subsidies were provided in 2007 to the municipalities of Albrechtice, Bocanovice, Bukovec, Dolní Lomná, Horní Suchá, Nýdek, Smilovice, Stonava, Třanovice and Vendryně; the total amount of these funds was 680,227 CZK.

The use of traffic signs indicating the entrance into and exit from the municipality in Czech and in the national minority languages is regulated by a relevant decree on road traffic operation. Section 13(1)(v) and (w) of this decree stipulates that, subject to the terms set forth in a special law (the Municipalities Act), the name of the municipality in the national minority language (on a nameplate indicating the entrance into and exit from the municipality) is placed under the relevant traffic sign and informs about the name of the municipality in the national minority language. In accordance with this decree, bilingual Czech-Polish names of municipalities have been gradually introduced in selected municipalities in the districts of Karviná and Frýdek-Místek. According to the legislative conditions, a total of 31 municipalities situated in these districts fulfil the conditions for the introduction of bilingual Czech-Polish names. After the ratification of the Charter from 2007, these names have been installed in thirteen municipalities; the extent of bilingualism has been selected separately by each municipality on the basis of recommendations of its Committee, varying largely from bilingual signs on administration buildings, through bilingual signs on other public buildings (schools, bus stops, libraries, community centres) and various names of streets, to road signs indicating the entrance into and exit from the municipality. However, the implementation of the last mentioned type is somewhat complicated in some municipalities by the misunderstanding between representatives of the national minority and the relevant authorities (see chapter 6). To facilitate the promotion of national minority rights in this respect, the Council presented in March 2009 a motion to amend the Municipalities Act.

The total amount spent from the national budget (Chapter 340 - Office of the Government) on the implementation of the Charter in 2007 and 2008 reached 1,343,983.40 CZK.

3.5. Information about erection of Croatian memorial sites in the municipalities of Dobré Pole, Jevišovka and Nový Přerov, commemorating forced displacement of members of the Croatian minority from the South Moravian municipalities Jevišovka, Dobré Pole and Nový Přerov in the wake of February 1948

The Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2007 referred, among others, to the necessity to contribute to at least a symbolic settlement of past injustice, specifically in 2008, which coincides with the 60th anniversary of forced eviction of members of the Croatian minority from the Southern Moravian municipalities of Jevišovka, Dobré Pole and Nový Přerov in the wake of February 1948. Based on this suggestion, the Government adopted a resolution ordering i.a. the Government Minister for Human Rights and National Minorities to elaborate and to submit to the Government by 31 October 2008 information about the erection of Croatian memorial sites and monuments in the municipalities of Dobré Pole, Jevišovka and Nový Přerov, which would also commemorate this forced displacement.

Thereafter, the chairman of the *Association of Citizens of Croatian Nationality in the Czech Republic*, together with mayors of the municipalities of Dobré Pole and Nový Přerov, presented to the Council chairman, the Government Minister for Human Rights and National Minorities, a request for a state subsidy for the project of *Croat Memorial in the Czech Republic*. This project, which consisted of three items, was to remember the fate of South Moravian Croats, who, due to injustice in the wake of World War II and February 1948, were forcibly evicted from three municipalities where they had traditionally lived. The relevant memorial sites are to be built and the relevant background is to be provided for in the municipalities of Dobré Pole, Nový Přerov and Jevišovka. The project structure was as follows:

- o Restoration of the memorial place – a monument of Moravian Croats in the municipality of Nový Přerov; 160,000 CZK;
- o Construction of a memorial place of Moravian Croats at the cemetery in Dobré Pole, 155,260 CZK;

- o Establishing a background for the organization of the annual *Days of Croatian Culture* in Jevišovka: 100,500 CZK.

The application for financial subsidy was also documented by the Croatian minority representative in the Council at its meeting held on 12 May 2008. The Council expressed its unanimous support to the presented project and adopted its resolution no. 70/2008, requesting the provision of a state subsidy to these municipalities from the government budget reserve, chapter General Treasury Administration, as a special-purpose subsidy for the implementation of the project *Croat Memory in the Czech Republic*, which will be implemented in the municipalities of Pole, Jevišovka and Nový Přerov. The construction of these memorial sites was also supported by the mayors of these municipalities through assuming the task to prepare and to administer this project.

On 16 September and 8 October 2008, the Minister for Human Rights and National Minorities applied to the Minister of Finance for a subsidy for these projects. The Minister of Finance answered on 3 and 18 October 2008 that he cannot fulfil this request and suggested addressing the Ministry of Culture, which is competent to resolve this issue. The application for financial support to this project was sent to the Minister of Culture on 3 November 2008. The Minister of Culture responded that this matter could no longer be resolved in 2008; hence, this task has not been resolved yet. The Government took note of this material on 24 November 2008 in the form of its Resolution No. 1486. Finally, the Government approved in May 2009 the release of the funds for this purpose (which were provided only to the municipalities Dobré Pole and Nový Přerov).¹⁷⁶

¹⁷⁶ Government Resolution No. 590 of 4 May 2009 č. 590.

4. Central public administration and national minorities ¹⁷⁷

4.1. Government Council for National Minorities

A total of four personal changes occurred in the Council in the course of the year: new representatives of the Roma minority and of the Ministry of Education, Youth and Sports were appointed by the Government on 14 May 2008,¹⁷⁸ and representatives of the Office of the President of the Republic and the representative of the Ministry of Foreign Affairs were appointed by the Government on 3 November 2008.¹⁷⁹

Following the departure of the Council's head, only two full time employees and one staff member working under a contract on working activities remained in the Council's secretariat from 1 September until the end of 2008.

○ Council meetings

Three meetings were held in 2008:

- The meeting held on 22 January 2008 reviewed the First Periodic Report on the Performance of Obligations Arising from the Charter (a working version that was used as the basis for the elaboration of a material for the Government meeting) and discussed the membership of the subsidy award commissions at the Ministry of Culture and the Ministry of Education, Youth and Sports, which allocate support to programmes of activities performed by members of national minorities, and the proposed amendment to Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities.
- The Council meeting held on 12 May 2008 had on its agenda information on recalling of its members and appointment of new members and replacements in the Council's committees and the subsidy award committee, a review of the Report for 2007 and of the Annual Report on the Council's Activities in 2007, information concerning the erection of Moravian Croats' memorial sites, the Charter Information – First Periodic Report on performance of obligations arising from it, the preparation of proposals of binding national budget indicators for 2009 (subsidy programmes of the Ministry of Culture and the Ministry of Education, Youth and Sports for support of activities carried out by members of national minorities), proposed legislative amendments (the bill on population and housing census in 2011, an amendment to the Municipalities Act) and a discussion on intolerance and freedom of speech in connection with the assembly right.
- The meeting held on 4 December 2008 had on its agenda the presentation of new Council members, the information on the exhibition organized on the occasion of the 60th anniversary of the Human Rights Charter and on the preparation of the bill on assembly right. The members were informed about a visit of the Charter Experts Commission to the Czech Republic which took place on 10 - 12 December 2008 (to monitor the performance of obligations arising under the Charter) and on the preparatory schedule of the Third Periodic Report on the Performance of the Convention. Another item discussed at the meeting was a report on the erection of Croatian memorials and monuments in the municipalities of Dobré Pole, Jevišovka and Nový Přerov. The Council also discussed subsidy programmes of the Ministry of Culture and the Ministry of Education, Youth and

¹⁷⁷ The Roma community agenda is dealt with by the Council of the Czech Republic Government for Roma Community Affairs, which informs similarly the Government on the situation of this minority.

¹⁷⁸ Resolution No. 553

¹⁷⁹ Resolution No. 1351

Sports designated to support activities carried out by members of national minorities and the membership of the relevant subsidy award commissions, and approved co-option of members of the Committee for Cooperation with Local Authorities.¹⁸⁰

- Overview of documents submitted to the Government
 - First Periodic Report on the Performance of Obligations Arising from the Charter - approved by the Government on 25 February 2008; Resolution No. 172 ordered the Minister of Foreign Affairs to present the document to the General Secretary of the Council of Europe (details see division 2.1.).
 - Recalling and appointment of members of the Government Council for National Minorities; by its Resolution No. 553 of 14 May 2008, the Government recalled and appointed two of its members (see above).
 - Annual Report on the Activities of the Government Council for National Minorities in 2007; this document, which was approved by the Council on 12 May 2008, was presented to the Government for information as the first item on the agenda of the Government meeting held on 2 June 2008.
 - Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2007, which was presented for the Government meeting on 31 May 2008; the report was reviewed by the Government on 27 June 2008 and the Resolution No. 742 was adopted.
 - Recalling and appointment of members of the Government Council for National Minorities; by its Resolution No. 1351 of 3 November 2008, the Government recalled and appointed two of its members (see above).
 - Information on the erection of Croat memorial sites and monuments in the municipalities of Dobré Pole, Jevišovka and Nový Přerov, commemorating also forced displacement of members of the Croatian minority from South Moravian municipalities of Jevišovka, Dobré Pole and Nový Přerov in the wake of February 1948; the Government took note of this information on 24 November 2008 (Resolution No. 1486).
 - Draft amendment to Act No. 84/1990 Coll. on the Assembly Right, as amended. Following the comments procedure, this material, which was drafted outside the legislative work schedule on the basis of a motion presented at the Council's meeting on 12 May 2008, was referred to the Ministry of the Interior to be included in its legislative process scheduled for 2009.¹⁸¹
- Council's committees
 - At its meeting held on 20 May 2008, the committee on subsidy policy discussed the binding indicators used in the preparation of the national budget for 2009 and the relevant subsidy programmes focused on support of national minorities.
 - At its meeting held on 9 January 2009, the committee for cooperation with local authorities focused on problems related to the wording of Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, Act No. 129/2000 Coll. on Regions and Act No. 31/2000 on the Capital City of Prague. On 29 April 2008, the committee discussed the relevant texts of the Report for 2007. The

¹⁸⁰ The information on the House of National Minorities in Prague was struck out from the agenda (despite being invited for a long time to attend the Council meetings as a permanent guest, the Prague City Hall councillor Janeček failed to appear repeatedly at the Council meetings).

¹⁸¹ In response to public assemblies of extremists, the Government finally approved the bill and submitted it to the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic (by its Resolution No. 549/09 of 27 April 549/09).

secretariat presented its plan to organize in future a cycle of special seminars focusing on competencies and powers of local authorities, on the population census data, on the basic terminology and interpretation of applicable laws in the field of national minorities.

- Publications
 - Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2007. [Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2007] Published by the Council Secretariat. Government Office (ISBN 978-80-87041-43-7). Prague 2008. 207 pages.
 - Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2007. Published by the Council Secretariat. Government Office (ISBN 978-80-87041-43-7). Prague 2008. 224 pages.
- Activities of the Council Secretariat's members of staff in international and domestic bodies

In 2008, the Council's Secretary attended meetings of the Council of Europe's Committee of Experts on Issues relating to the Protection of National Minorities (DH-MIN). The committee met twice, in spring and autumn in Strasbourg. A questionnaire on the collection of ethnic data was submitted to the Convention Secretariat in Strasbourg at the end of 2007 and the beginning of 2008. The first working version of the handbook on the collection of ethnic data in the Member States of the Council of Europe was present at the spring session of the Committee.¹⁸² The second session presented materials that are to be used as aids in the elaboration of the Third Periodic Reports (see also Section 2.2.).

The Council's Secretariat staff have also been participating for a long time in the work of Subsidy Award Committees at the Ministry of Culture (the Scheme to Support the Cultural Activities of Members of National Minorities Living in the Czech Republic, Scheme to Support the Dissemination and Acceptance of Information in the Languages of National Minorities, Programme to Promote the Integration of Members of the Roma Community and in 2008 also the Scheme to Support the Integration of Foreign Nationals), the Ministry of Education, Youth and Sports (Programme for the Support of Education in the Languages of National Minorities and Multicultural Education, Programme of Integration of the Roma Community and the Programme of Support of Roma School Students, Programme for Support of the Integration of Foreigners) and the Prague City Hall (City-wide Schemes to Support the Activities of National Minorities Integrating Foreign Nationals in Prague).

Activities relating to national minorities have been also developed by the Ministry of Culture, the Ministry of Labour and Social Affairs, Ministry of Justice, Ministry of Education, Youth and Sports, Ministry of the Interior and other central authorities.

Most of their diversified activities continue to be carried out in the direction described in the Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2007.¹⁸³

¹⁸² http://www.coe.int/t/dghl/monitorings/minorities/5_IntergovWork/PDF_DH-MIN_Replies%20EthnicDataCollectionQuestionnaire_bil.pdf

¹⁸³ http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/en_zprava_opravy_def.pdf

5. Subsidy schemes and other subsidies

Support of activities carried out by members of national minorities has been for a long time one of the key areas of the state subsidy policy towards non-state non-profit organizations. This support is provided by means of subsidy schemes funded by the national budget and is divided according to the following topics:

- a) support to the preservation, development and presentation of cultures of national minorities,
- b) support to the dissemination and acceptance of information in languages of national minorities,
- c) support to the education in languages of national minorities and multicultural education,
- d) support to projects of the integration of Roma community members.

The support to projects of activities of national minorities depends mainly on the national budget subsidies. An overview of these subsidies is shown in the following table, which documents government spending on activities of the national minorities in 2008:

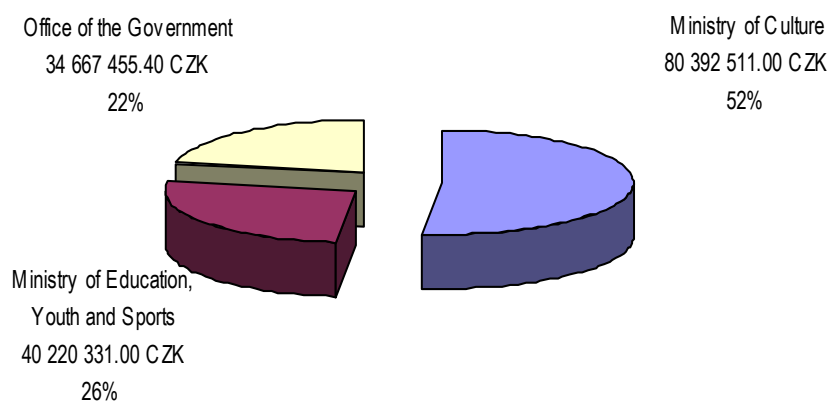
Area	Specification	Subsidy provider (subsidy type)	Subsidy amount (CZK)
a)	Cultural activities of members of national minorities	Ministry of Culture (Regional and Minority Culture Dpt. – subsidy scheme)	9,913,029
	KHAMORO Prague World Roma Festival ³²	Ministry of Culture (Government Resolution No. 347/2003)	2,000,000
	Operation of the Museum of Romani Culture in Brno	Ministry of Culture (Dpt. of Conservation of the Movable Cultural Heritage, Museums and Galleries)	8,133,000
	Operation of the Terezin Memorial		25,776,000
	The “Vagón” project (Slovak-Czech Club)	Ministry of Culture (Foreign Dpt.)	200,000
	Subsidies for activities of members of national minorities	Ministry of Culture, Art and Libraries Dpt. (subsidy scheme)	
	Grant “The 21 st Century Library”		142,000
b)	Support to dissemination and acceptance of information in languages of national minorities	Ministry of Culture (subsidy scheme)	28,767,000
c)	Education in languages of national minorities and multicultural education	Ministry of Education, Youth and Sports (subsidy scheme)	15,901,331
d) ¹⁸⁴	Integration of Roma community members	Ministry of Culture (subsidy scheme)	1,991,482
	Support to education of socially disadvantaged children, pupils and students	Ministry of Education, Youth and Sports (subsidy scheme)	14,319,000
	Integration of Roma community members – support to Roma secondary school students		10,000,000
	Programme of prevention of social exclusion in Roma communities ¹⁸⁵	Office of the Government of the Czech Republic (subsidy scheme)	19,998,600
	Coordinators of Roma advisers at regional authorities ³²		4,217,730
	Support to social field work		9,700,000
Ad hoc projects	Implementation of the European Charter of Regional or Minority languages	Office of the Government of the Czech Republic (Government Resolution No. 637 of 11 June 2005)	751,125.40

Total: 155,280,297.40 CZK

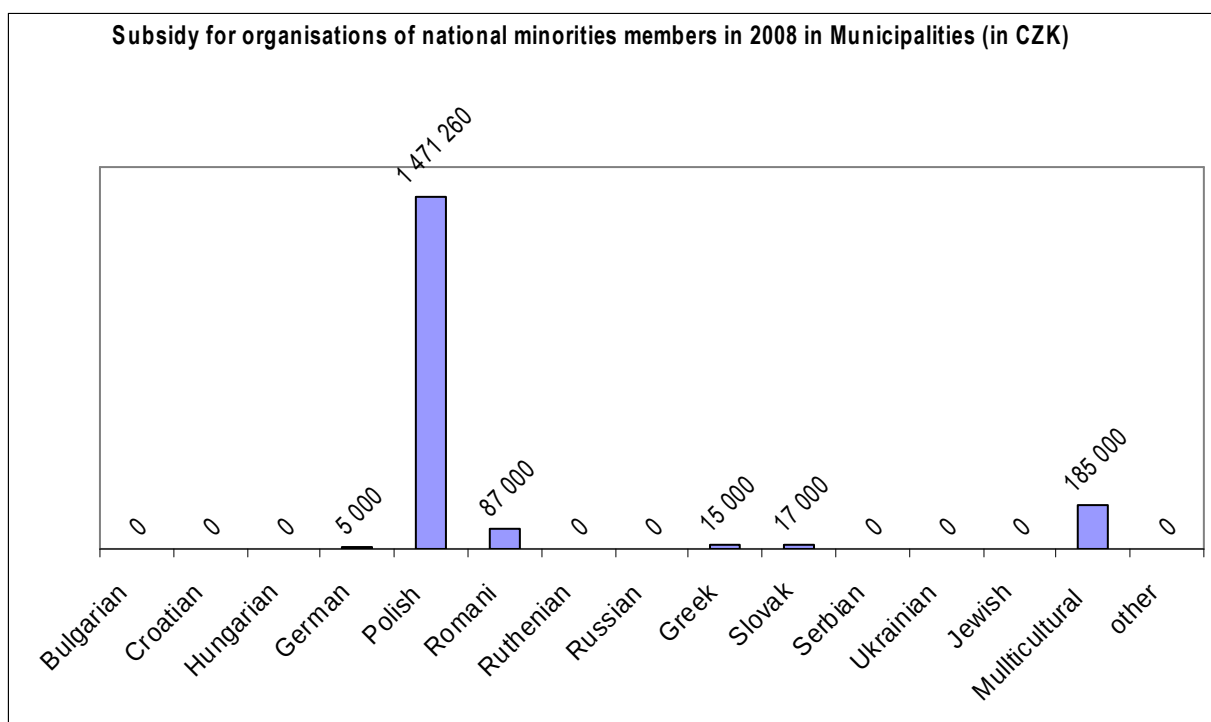
¹⁸⁴ The programme Integration of Roma Community Members (OP HRD), administered by the Ministry of Labour and Social Affairs (with the total amount of 477,474,000 CZK allocated to grant projects, 95,500,000 CZK allocated to individual projects of provinces and a total of 100 million CZK allocated to the Office of the Government of the Czech Republic for the project *Agency in Roma Localities*), is not included here.

¹⁸⁵ Based on the Government Resolution No. 841 of 25 July 2007 on the Controlling Conclusion of the Supreme Audit Office from the control no. 06/04, the national budget funds included in the chapter General Treasury Administration in relation to the support of activities carried out by members of national minorities and integration of the Roma community were transferred since 2008 from the VPS chapter to the budget of the Government Office.

Allocation of the financial support for national minorities, Roma community and Multicultural Education by budget chapters in 2008

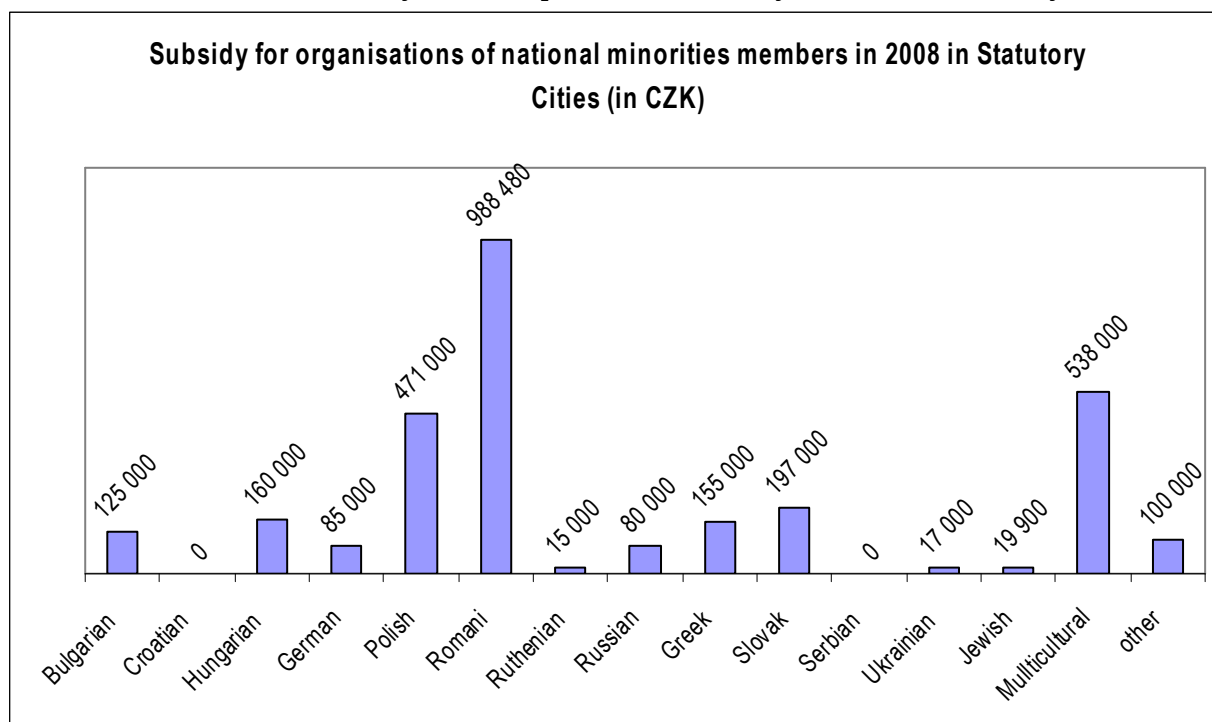

Overview of subsidies in regions, cities and municipalities by individual national minorities:

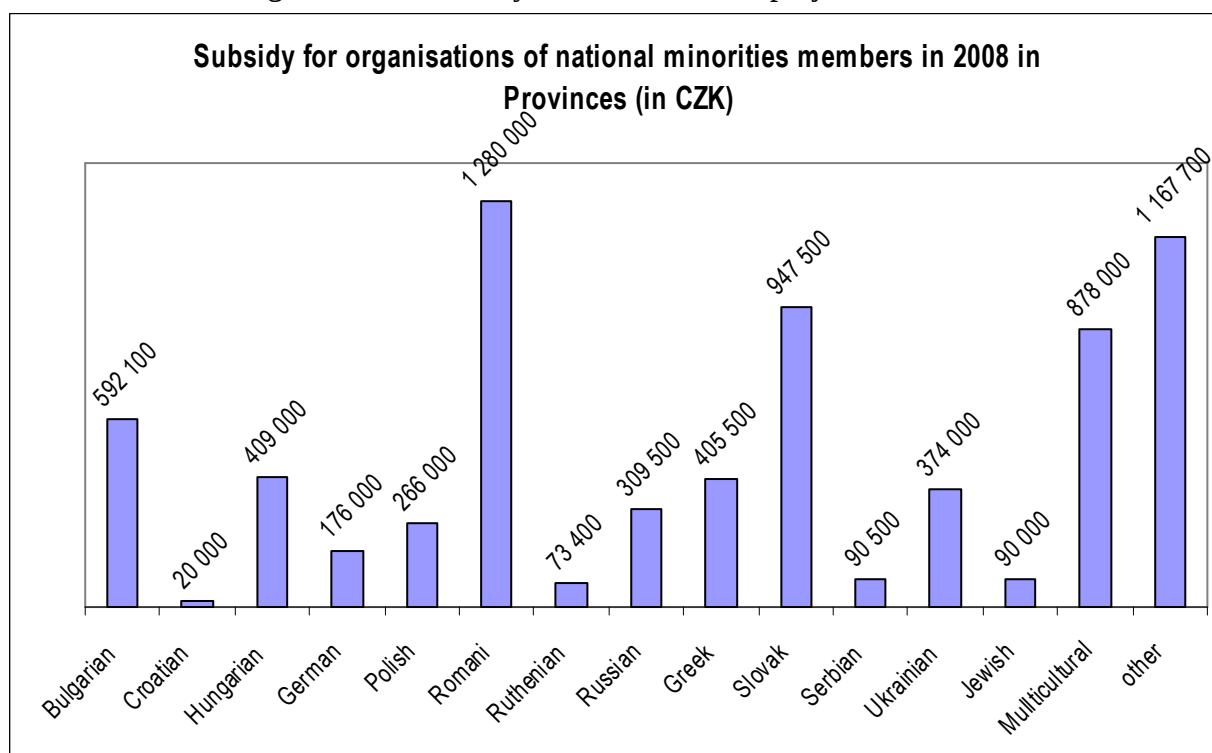

The decline that is evident from the comparison with the situation in 2007 is primarily due to a lower support of multicultural projects; on the contrary, Polish projects have witnessed an increase. The one-half decline in subsidies to Roma projects is caused by a more systematic separation between the projects supporting the Roma community and project supporting the Roma as a national minority. Subsidies to all other minorities have roughly maintained their long-term level. They do not include the national budget allocation for the implementation of the Charter in the amount of 751,125.40 CZK,

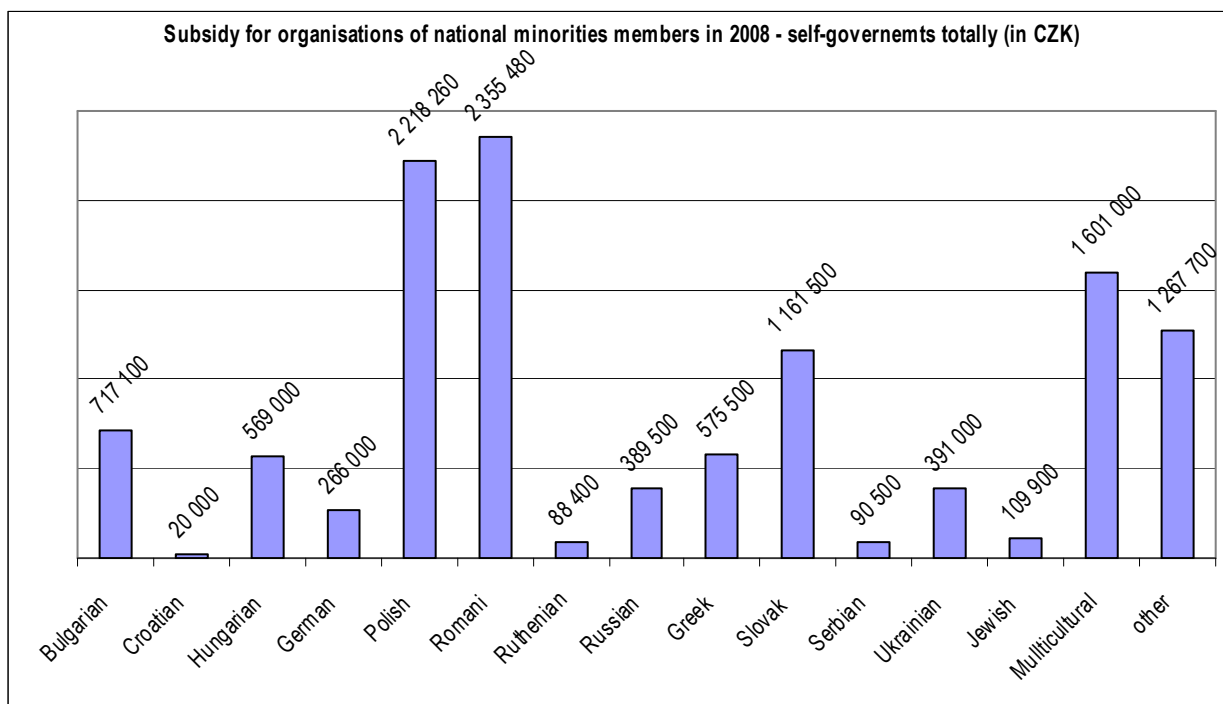
which we understand as a subsidy to municipalities and not only to the Polish minority.

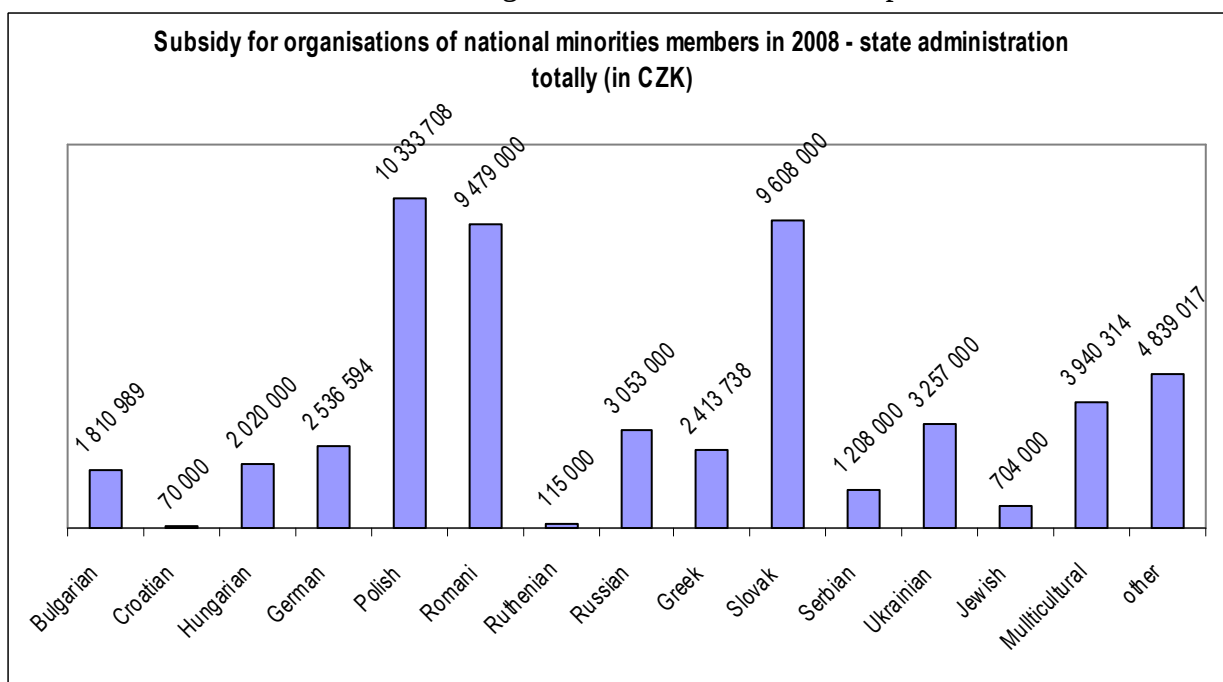
Overall subsidies to statutory cities have also decreased, which is again primarily due to successful separation of integration projects of the Roma community (where the difference amounts to about 4 million CZK); like in the case of municipalities, a decline of subsidies to multicultural projects has been recorded. A long-term increase may be seen in case of projects of individual minorities.

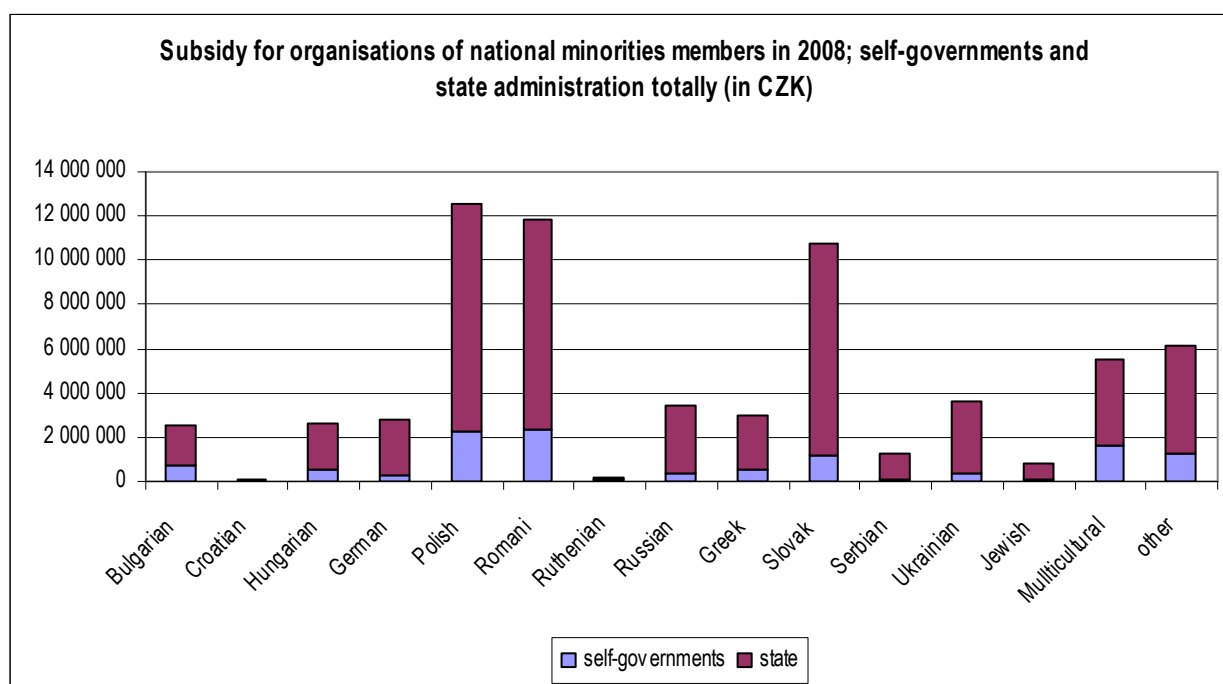

The support provided by provinces to projects of individual majorities is generally higher (with the exception of the Polish minority), given the separation of projects supporting Roma community integration. However, the support to multicultural activities and projects that cannot be ascribed to traditional national minorities is significantly higher.

A comparison with the situation from previous years indicates a slight increase of support to individual minority projects; however, the highest increase was witnessed in the case of projects with a multicultural focus. The most significant share is the share of provinces.

The comparison indicates that whilst the maximum long-term support provided by local authorities has been provided to the Roma and the Polish minority, the major part of subsidies provided by the state authorities goes to Polish and Slovak organizations. This results in first place from the support provided to minority periodicals. As regards sums total, the sum of subsidies provided to Polish, Slovak and Roma minorities represents about one third of all subsidies; on the other hand, the smallest part of subsidies provided by local and by state authorities goes to the Croatian and the Ruthenian minority. These data do not correspond to numbers of persons who professed their affiliation to the relevant minorities during the population census. An overview of support provided to national minorities through subsidy schemes provided by the Ministry of Culture and the Ministry of Education, Youth and Sports for the last 10 years is attached to this summary.

6. Local or regional public administration and national minorities¹⁸⁶

The Council secretariat asked 180 municipalities (i.e. those required by the law to establish a committee for national minorities), statutory cities and provinces to describe their view of the situation of national minorities. Questions were focused mainly on the work of the Committees for National Minorities, on the incorporation of the minority issue into community planning, good practice examples concerning cooperation with members of national minorities, problems of this cooperation, funding of activities performed by associations of members of national minorities and experience with the implementation of the European Charter of Regional or Minority Languages.

The key agenda of the Committees was traditionally focused on the implementation of the Charter; however, this topic is limited almost exclusively to the territory of the Moravian-Silesian Province. On the other hand, the Committees at all local administration levels focus on foreigner issues, which is very praiseworthy due to the absence of any analogical body.¹⁸⁷

In some cases, the Committees also focus their attention on problems of socially excluded Roma (particularly in statutory cities); however, these problems need not have a primarily ethnic nature, and the Committees' role thus overlaps to another area, giving rise to a danger that this social problem will be explained by ethnic characteristics and social solutions will be suppressed. On the other hand, the Committee serve as another platform to consider such issues and participate very actively in their solution, substituting the activities of social departments. A number of municipal and provincial assemblies have also established on their own and mostly for such purpose special commissions, advisory bodies or posts of coordinators for ethnic/national minorities, usually in conjunction with the post of Roma advisor.

The agenda of the Committees at the provincial level is commonly substituted by the post of Roma coordinators, because most provinces are not obliged by the law to establish the Committees. In addition to their core agenda focused on social exclusion of the Roma, the coordinators are thus involved in topics relating to national minorities (and sometimes also foreigners).

At the municipal level, the Committees were most involved in various aspects of the implementation of the Charter, particularly in the use of bilingual signs (names of streets and various buildings, railway stations, traffic signs).

It can be said that the cooperation between local authorities and organizations of national minorities is traditionally very good and even the organization their joint educational and cultural activities (festivals etc.) is on the increase. A specific situation exists in municipalities with a dominant Polish national minority, where its organization usually assist in the activities performed by other minorities and often serve as a welcome assistance to the regular activities performed the municipalities.

¹⁸⁶ With regard to the limited extent of the English version of the Report, this text does not include Chapter No. 7. "Reflection of National Minorities". Its overview see the Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2007. http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/en_zprava_opravy_def.pdf

¹⁸⁷ Submitter's note: Consultations with foreigners at the Committee platform in the relevant municipalities would be very appropriate, given the increasing importance of foreigner issues in the current year. However, foreign nationals should not have voting right in a consulting body for national minorities and should not interfere, in particular, into areas relating solely to the national minorities.

In a number of cities, fruitful cooperation has been developing with pro-Roma associations, with a prominent place often held by general purpose charities. It is also possible to refer to preparations for the inclusion of local establishments of the *Agency for Prevention of Social Inclusion*, which are under way.

Like in the previous years, a number of the Committees remained inactive and only formally established. This problem should be resolved with the help of the scheduled amendment to Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended, according to which the Committee will be established only if so requested by the national minority organizations. This will cancel the duty to establish such Committees at places where there are no active national minority organizations. Ironically, there are situations (particularly at the level of provinces), where consulting mechanisms for national minorities are most needed but that lack statutory conditions for the establishment of such mechanisms. In such place, commissions with a similar focus as the Committees are usually established. An urgent situation exists in places where the rights of national minorities are blocked by the Committees themselves. This concerns specifically the right to state names in the national minority language (for details see Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended).¹⁸⁸

The local (self-government) authorities consider as the key shortcoming in the implementation of the Charter the shortage of information¹⁸⁹ provided by means of dissemination of public awareness and promotion of the multicultural society and language minorities. At the same time, these topics are insufficiently dealt with in the school system. Reports of local authorities also confirm that the Charter issues are limited almost exclusively to the issue of introduction of bilingual Czech-Polish signs in the area of Těšín Silesia. All other aspects of the Charter have been until now outside the scope of local authorities. An exception, which possibly opens another language (and region) for the implementation of the Charter, is the report of the city of Kraslice, indicating the interest to place bilingual Czech-German signs in some municipalities, which is in full conformity with the spirit of the Charter and which is also allowed by Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended.

The proposed amendment to Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended, originated initially from a meeting of the Committee for Cooperation with Local Authorities held in January 2008 and subsequently from the Council held in May 2008. The final draft was approved by the Committee for Cooperation with Local Authorities on 16 February 2009, when it was decided that the use of information in this Report would be most appropriate for its further legislative development. At the same time, Section 78(2) of Act No. 129/200 Coll. Section 78(2) of Act No. 131/2000 Coll. on the Capital City of Prague will be amended analogically. The text of the amendment is attached in the end of this document.

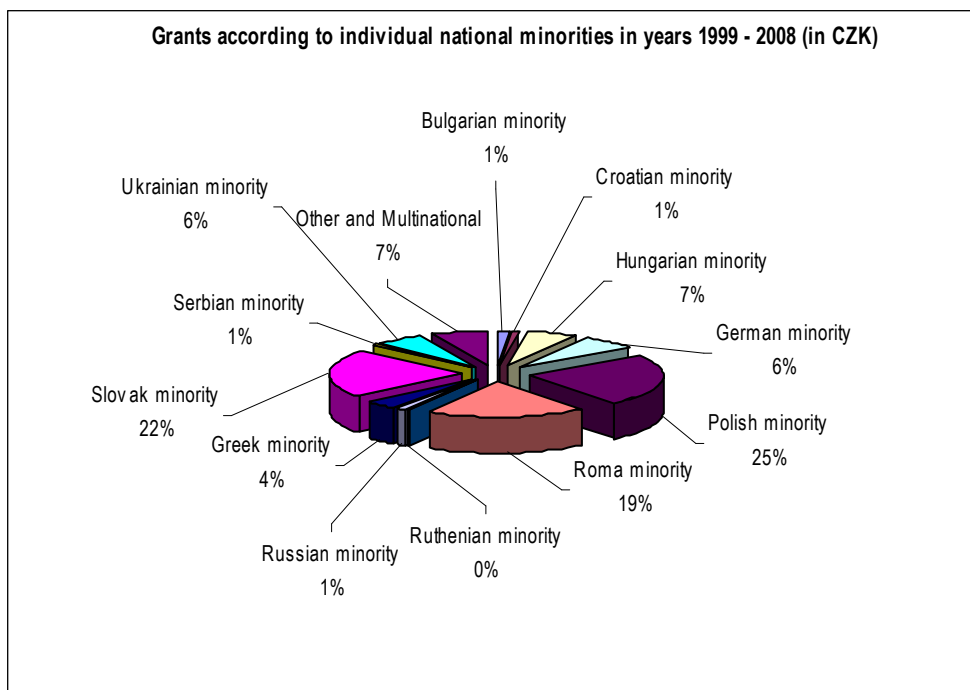
¹⁸⁸ Such situations have to be also resolved by an amendment to Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended, which would provide an alternative to the exercise of minority rights in these exceptional cases.

¹⁸⁹ It has not be noted here that the Council Secretariat has distributed to all involved bodies an information manual “Charta. Co bychom měli vědět?” (The Charter. What Should We Know”) prior to the effective date of this treaty.

Support to national minorities provided in the last years by means of subsidy programmes of the Ministry of Culture and the Ministry of Education, Youth and Sports - summary

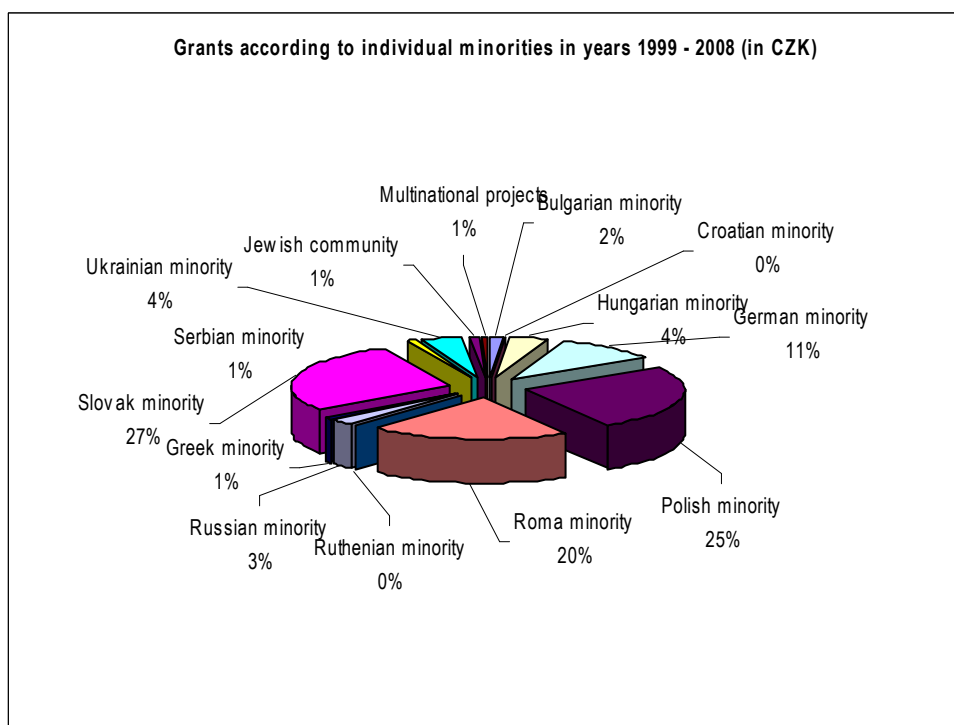
SUBSIDIES TO SUPPORT THE CULTURAL ACTIVITIES OF NATIONAL MINORITIES
(by the Ministry of Culture)

Bulgarian	1,129,670
Croatian	679,979
Hungarian	5,576,000
German	5,462,257
Polish	20,296,125
Roma	16,458,888
Ruthenian	236,000
Russian	853,000
Greek	3,563,894
Slovak	19,015,297
Serbian	565,000
Ukrainian	4,948,000
Other and Multinational	5,870,160
Total	84,654,270

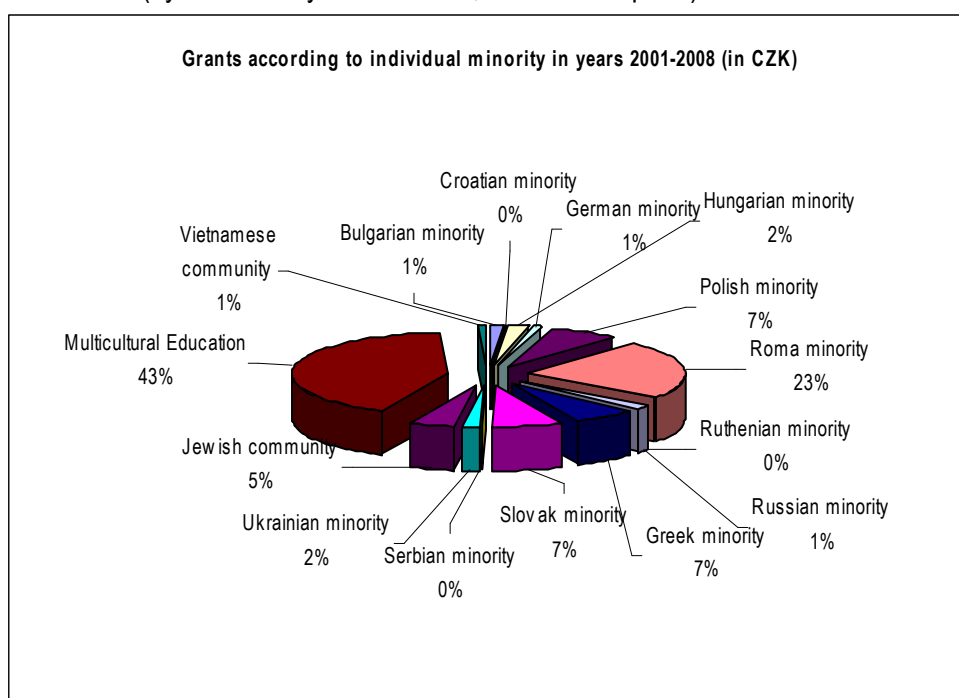
SUBSIDIES TO SUPPORT DISSEMINATION AND RECEIVING INFORMATION IN MINORITY LANGUAGES (by the Ministry of Culture)

Bulgarian	4,284,500
Croatian	0
Hungarian	10,777,000
German	29,873,500
Polish	72,572,250
Roma	57,547,250
Ruthenian	418,500
Russian	8,115,000
Greek	2,103,000
Slovak	79,871,250
Serbian	2,600,000
Ukrainian	11,207,347
Jewish	3,196,000
Multinational	1,893,500
Total	284,459,097

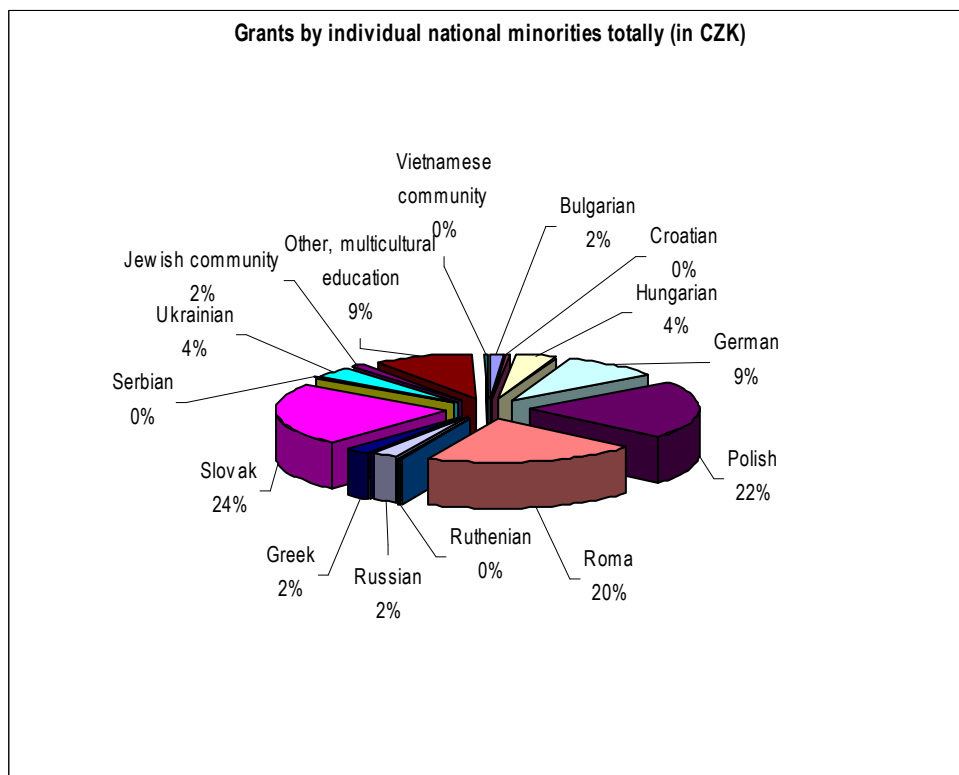
SUBSIDIES TO SUPPORT EDUCATION IN MINORITY LANGUAGES AND MULTICULTURAL EDUCATION (by the Ministry of Education, Youth and Sports)

Bulgarian	1,080,650
Croatian	0
Hungarian	2,025,300
German	701,488
Polish	6,103,500
Roma	19,580,898
Ruthenian	0
Russian	1,217,000
Greek	5,681,530
Slovak	6,259,000
Serbian	150,000
Ukrainian	1,295,000
Jewish	4,139,000
Multicultural Education	35,519,356
Vietnamese community	814,500
Total	84,567,222

STATE GRANTS IN MENTIONED PERIOD – ALL PROGRAMMES

Bulgarian	6 959 320
Croatian	679,979
Hungarian	18,378,300
German	41,533,745
Polish	99,374,375
Roma	93,587,036
Ruthenian	759,750
Russian	10,678,000
Greek	11,233,424
Slovak	106,222,297
Serbian	715,000
Ukrainian	17,525,000
Jewish community	7,335,000
Other, multicultural education	43,283,016
Vietnamese community	814,500
Total	459,078,742

Draft amendment to Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended

DRAFT

ACT

of 2009,

amending Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended

Act No. 128/2000 Coll. on Municipalities, as amended, is hereby amended as follows:

Art. 1 - Section 29(2) is hereby amended as follows:

The following subordinate clause shall be inserted in the end of the sentence following the words “recommends such proposal by its resolution”: “or if so requested by a civic association representing the interests of such national minority,¹⁹⁰ which has been operating for at least 5 years in the territory of the municipality”. The footnote reference shall read as follows: “Within the meaning of Part One Chapter II Section 5 of Act No. 273/2001 Coll. on Rights of Members of National Minorities and on the Amendment to Certain Laws.”

Art. 2 – Section 117(3) is hereby amended as follows:

The following subordinate clause shall be inserted in the first sentence after the word “committee for national minorities”: “if so requested in writing by a civic association representing interests of a national minority,¹”

The footnote reference shall read as follows: “Within the meaning of Part One Chapter II Section 5 of Act No. 273/2001 Coll. on Rights of Members of National Minorities and on the Amendment to Certain Laws.”

The subordinate sentence in the second sentence of this paragraph following the words “representatives of national minorities”, i.e. the words “if delegated by a union established under a special law; 36) but at all times” are deleted and the text continues with a new sentence “Members of national minorities ... and the words “must form” are replaced by the words “always form”.

New wording of the draft:

Section 29

(2) In a municipality inhabited by members of a national minority, the name of the municipality, its parts, streets and other public spaces and the designation of buildings belonging to state and local authorities shall be also stated in the relevant national minority language, provided that at least 10% of the citizens of the municipalities registered during the last population census as members of such minority, if so requested by representatives of the relevant national minority through the committee for national minorities (Section 117(3)) and such committee recommends such proposal by its resolution, **if so requested in writing by a civic association representing interests of such national minority,¹ which has been operating for at least 5 years in the territory of the municipality**”.

Section 117

(3) A municipality which has, according to the last population census, at least 10% residents who have registered as being of other than the Czech nationality, shall establish a committee

¹⁹⁰ Within the meaning of Part One Chapter II Section 5 of Act No.. 273/2001 Coll. on Rights of Members of National Minorities and on the Amendment to Certain Laws.

for national minorities, **if so requested in writing by a civic association representing interests of such national minority.**¹ Membership of such committee shall always include representatives of national minorities. Members of national minorities shall always form at least one half of all committee members.

Section 78(2) of Act No. 129/200 Coll. Section 78(2) of Act No. 131/2000 Coll. on the Capital City of Prague will be amended analogically.